

le ne fay rien
sans
Gayeté

(Montaigne, Des liyres)

Ex Libris
José Mindlin

S E L E C T A
G E N E R A   E T   S P E C I E S
P I S C I U M
B R A S I L I E N S I U M.

S E L E C T A
G E N E R A   E T   S P E C I E S
P I S C I U M

Q U O S
I N I T I N E R E   P E R   B R A S I L I A M

A N N I S   M D C C C X V I I — M D C C C X X

J U S S U   E T   A U S P I C I I S

M A X I M I L I A N I   J O S E P H I I.
B A V A R I A E   R E G I S   A U G U S T I S S I M I

P E R A C T O

C O L L E G I T   E T   P I N G E N D O S   C U R A V I T

D r . J. B. de SPIX,

*Quondam Ordinis Regii Coronae Civilis Bavariae Eques, Academiae Scientiarum
Bavariae Socius Ordinarius, Musei Regii zoologici, zootomici et ethnographicici
Conservator rel.*

DIGESSIT, DESCRIPTUS ET OBSERVATIONIBUS ANATOMICIS ILLUSTRAVIT

D r . L. AGASSIZ,

P R A E F A T U S   E S T   E T   E D I D I T   I T I N E R I S   S O C I U S

D r . F. C. Ph. de MARTIUS.

M O N A C H I I,

T Y P I S C. W O L F.

VIRO ILLUSTRISSIMO
L. B. D E C U V I E R

S U M M O Z O O L O G O

Q U I

PRAECLARO INGENIO TOTAM NATURAM
QUAE EST QUAEQUE FUIT AMPLEXUS
E TERRAE AEQUORISQUE PENETRALIBUS

U B E R I O R E M

A N I M A L I U M H I S T O R I A M

E D U X I T D I S P O S U I T S T A B I L I V I T

H O C O P U S

A B A M I C O D E F U N C T O I N C H O A T U M

D. D. D.

L. AGASSIZ ET C. F. PH. DE MARTIUS.

Car de Martius Lectori salutem!

Praefatus in descriptiones pisum brasiliensium quas ad exempla in Museo R. Monacensi exhibita exarare AGASSIZ noster in se suscepit, de tristi jactura amicissimi JOA. DE SPIX, strenuissimi per iter socii, quin moestus conquerar, facere non possum. Proposum illi per hoc iter erat, omnes regni animalium partes rimari, quo factum est, ut, perspicax aequa ac indefessus in observando ut erat, magnam memoria dignissimarum observationum copiam comparaverit, quae tamen post ejus mortem, cum plerisque ejus scriptis, misere perierunt. Quod ad pisces attinet, nil praeter icones jam in lapide delineatas reliquit, quoniam ob easam nobis est expectandum, dum alias quis peregrinator de pisum natura, moribus, per aquas distributione rel. satagens, nostram jaeturam sarciat. Mihi quidem, divitiis Flora, per vastum Brasiliae imperium incredibili luxurie exuberantis, allecto atque in his colligendis cumque eura observandis quam maxime occupato, non licuit, nisi quasi aliud agendo, et natura sese quodammodo obtrudente, de pisibus non tam observations quam observationum fragmenta instituere, quae Tibi, benevole Lector, heie dum offero, defectuum veniam a Tua acquitatem me impetraturum esse confido.

Duo vero haec seribenti mihi sunt proposita: primum quidem, ut observations quasdam de pisibus in genere commemorem tam maritimis quam flumina stagnaque incolentibus, singularium etiam quorundam pisum indolem enarrarem; tum etiam ut, quibus artibus ab incolis capiantur, et quem ad vitam et rem oceonomiam usum habeant exponam.

Pisibus, quos brasilienses jure dicimus, vix in alia quavis orbis terrarum parte ampliorem, in quo aequa amplum, in quo degant, eamipum concessum fuisse, is facile intelliget, qui longissimum illum tractum orae maritimae consideret, quam Oceanus atlanticus alluit, fluminaque ingentia in hunc demum aquarum immen-

sam molem devehentia, qualia sunt Paraguay³), Uruguay, Flumen St. Francisci, Rio Doee, Itapicurú, Miarim, Tocantins, Solimoës, quod in decursu fluminum omnium longe maximum evadit nomenque Fluvii Amazonum sortitur, nec non flumina, his quidem minora, postremis duobus tributaria, et ipsa tamen ingentia Xingú, Tapajoz, Mudeira, Japurá, Rio Negro, Jutahy, Puruz, Javary, reliqua. Et sane neseio, quid mirari magis debebam, eopiamne prorsus inereditabilem individuorum, an formas, magnitudines, colores, quibus piscium has diversas aquas inhabitantium genera distinguuntur. In multis eerte hujus imperii regionibus quotannis multa millia piscium capiuntur, maximamque alimenti partem constituant, quo incolae vitam sustentant; et specierum praeterea is est numerus, ut, quac in hoc opere describuntur, perexiguam earum partem constituant, plurimac vero, dum plures provinciac adhucdum quasi intactae et incognitae peregrinatores nactae fuerint, innotescunt; ego quidein existimo, siquando cunctorum ad Brasiliam pertinentium animalium catalogus exhibeat, fore, ut piscium numerus sexcentas vel septingentas comprehendat species.

Magna eerte illa marinorum piscium copia, quibus omnis Oceanus atlanticus abundat, atque etiam qui littoribus brasiliensis adnatant, mire Brasiliae ichthyologiam dicit; elegantes illi Sombri Thynni (*Albacoras*) et Sombri Pelamides (*Bonitas*) —, qui celeritate ingenti nave in Oceano atlantico cursitantes comitantur, Squali Coryphaenaeque, utrique turmas minorum piscium agentes, non rari sunt littoribus brasiliensis advenac. Exoectus evolans, aliaeque plures hujus generis species, Cichlaque volitans, qui pisces omni tempore ob saltus, quos volatui aemulos extra aquam peragunt, inter miracula zonae torridae numerati sunt, porro Echeneis Naucrates (*Iperuguiba* Brasilianorum) quae scuto suo verticali navibus adhaeret, quas per omnia maria comitatur, Syngnathus Hippocampus, variae species generis Zeus dicti, Cotti, Scorpaeae, Plcurenetis, et qui alii pisces anomalarum harum formarum non raro pisatoribus ad Brasiliae littera in praedam eedunt; etiam Rajarum species plures (*Nari-Nari*, *Aiereba*, *Jabubira*, *Jabebeireté* etc.) oecurrunt. Vulnus vero, quod hac venenato suo infligunt aculeo (quemadmodum etiam in Pisonis historia legimus) incolae curant superposita radice frixa Rhizophorae Mangles (*Quaparaiba*), inunctione etiam olei ex fructibus variarum palmarum, aut cataplasmatibus ex illo confeatis. Punetura Raja, ut mihi homo indigena narravit, qui ab hoc pisce olim punctus fuit, inferiorem caudae partem contorquet, reliquo corpore simul varie agitato, ut tam impedimentum removeat, quod aculeum impediret applicari, quam applicatum profundius adigit. Vulnus factum mox vehementes dolores causat, valdeque ardentes, qui plures

---

³) Nomina horum fluminum, ut ab incolis pronuntiantur, reddimus, quod ad formam latini sermonis ablorta minus facile in cartis geographicis inveniantur, et ejusmodi detorsione barbaries vocabuli non evitetur.

horas quandoque diem integrum durant, loco tam rubedine quam tumore circumdato; subinde febris etiam accedit, rarissime tamen ejusmodi punetio lethifera est.

Quum de maris piscibus infestis incidit sermo, moneor, ut aliquid etiam de Squali speciebus (*Tubaroës*) Carcharia, Zygaena, quae non male malleum refert, Tiburone atque aliis congeneribus referam. Observatum nempe est, hos pisces non passim Brasiliac littoribus adpellere, sed statas quasdam quasi stationes observare; frequentissimi solent esse prope insulam de S. Luiz de Maranhão dictam, item ad oras provinciarum Seará, Rio Grande do Norte, et S. Pauli, quibus locis periculosum est in mari lavari. Et potest forte universe dici, oras Brasiliac promontorio S. Rochi, quod maxime omnium in Orientem procurrit, (latitudine austr. $5^{\circ} 28' 17''$, longitud. occ. a Par. $37^{\circ} 37' 25''$) ad Boream sitas, parcus a piscibus invisi, quam ad Austrum positas, cuius rei causa videtur, quod orae circa Pará, Maranhão et Seará sint humiliores, amplisque syrtibus majoribus piscibus accessum difficiliorum reddant, in australi vero plaga pro loco qua sol jam versus Austrum jam versus Boream vergit, aquae marinae jam versus Boream, jam versus Austrum agantur; constat vero, pisces itus reditusque suos ad normam aquarum, quas incolunt, variare.

Quantum vero pisces vicissitudinibus mobilis elementi affiantur etiam inde colligitur, quod statas anni tempestates observant, quibus potissimum ad oras adnatent. Notum est enim fluxus marinos in orientalibus Brasiliæ oris directionem ventorum sequi, qui mensibus Martio, Aprili, usque in Septembrem, inter Mesocacciam (Or. versus Sept.) et Eurum (O. Mer. Or.) variant, a Septembri vero in Martium (quam anni tempestatem, quod pluviosa sit, hyemem dicunt) inter Arctopeliotem (Sept. Or.) et alium ventum, cuius directio magis ad Austrum vergit, (Sept. Or. $\frac{1}{4}$ Or.) alternant; vehementiae vero ventorum fluxuum celeritas est proportionalis. Ventis Mesoeaecia vel Euro intermediis flantibus fluxus maris in parte Promontorio S. Augustini ad Austrum sita minores, quam in parte Boream spectante, ubi celeritas a mense Junio, Julioque perpetuo erescit, vento Arctopeliote dominante. Ad sinum Omnitum Sanctorum (Bahia de todos os Santos) Arctopeliotes matutinum fere sibi tempus vindicat; Zephyroboreas vero, qui ex terra continente spirat, vesperam noctemque sibi sumit. Cum itaque plerumque adverso flumine pisces natare soleant, manifestum fit, tempus potissimum vespertinum nocturnumque mensesque aestivos (qui eum nostris, quod siccii sint, etsi in opposito climate, iidem habentur) maxime pisium appulsui ad littora favere. Sunt vero etiam alii, qui non tam in hac re ventos observant, quam tempus, quo magis vadosa sunt littora, ut ova, quae ponunt, solis fotu felicius excludantur, quapropter saepc fluvios etiam longo tractu adscen-

dunt; quemadmodum apud nos Salmo Salar Rhenum usque Schafthusiam et lacus varios Helvetiae adscendit. Tempus hoc, quo pisces ad Brasiliae oras appelluntur, Indorum idiomate *Pira-que'*, i. e. piscium introitus, appellatur. Pisces magnitudine insignes, e quorum numero sunt: *Caravates*, *Cavallos*, *Turapicūs*, *Albacoras* (*Scomber Thynnus* L. et alia *Sombri* sp.), ea solummodo littora frequentant, quae minus altae in sinus recedunt idque nonnisi caute cogitateque facere videntur. Mihi quidem certe plures veteres regionis Ilheos Indi confirmarunt, hos pisces in hoc negotio valde provide se gerere, semper quosdam seniorum praecedere speculatorum instar, qui aquarum regionem explorent, aptissimaque deponendis ovis loca indagent, junioribusque prodant. Multo copiosiores minorum piscium turmae sunt, quae oris adnatant, quales sunt *Paratis* et *Curamēs*, a Lusitanis *Tainhas* dicti (Atherinac species?). Alii, uti *Camuris* (*Diodon Hystrix* L.) *Tatacapirema*, *Curui* (*Guri*), *Bagres* (*Silurus Bagre*), *Virutās* (*Urutās* Pisoni) ova sua in limo deponunt, quapropter multo altius fluvios adscendunt, sed societates minus numerosas formant. Omni tamen praepter hoc, quo ova deponant, vitae tempore pisces hi oceanici a fluvii abstincent orasque deserunt, altum repetentes, quam primum ova parta sunt, quae suac sorti relinquunt, a mari bus, post seminarum discessum advenientibus, foecundanda, qui tamen ipsi peracto negotio discedunt. Et vero mirum non est, pisces ovorum suorum ita paruin curam gerere, ut et saepe matres ova sua devorent ipsae, quod praescritum de Siluro Bagre notum est; nam nec in conceptu voluptatem sentiunt, nec sine magna molestia pondus ovorum deponunt. De illo tamen piscium genere, quod *Cavallos* dicunt, asseritur, matres pullos non deserere, sed cum illis jam una exelusis māre repetere. Rarius quoque accedit, ut pisces minores a majoribus, *Xiphia* scilicet, *Catodonte* et *Squali* speciebus rel. perterriti in oras aufugiant, ubi maxima copia in piscatorum insidias incident.

Quodsi quaedam Brasiliae littora piscibus mirum in modum abundant, multo tamen copiosiores, proportione habita, flumina, et qui cum his junguntur. lacus alunt et stagna. Horum alii per magnam hujus imperii partem diffusi sunt, uti *Piranha* (*Serrasalmo Piranha*) (*Curimatalá*) *Schizodon fasciatus*, *Pacu* (*Prochilodus argenteus*, *migricans*). *Sorubim* (*Platystomatis* species): alii vero singularibus fluminum tractibus proprii sunt; nec improbabile videtur, cuivis prope majori fluminii species quasdam competere, quod quidem in ea penuria observationum cum cura institutarum, quae nunc obtinet, nec asseri nec negari secure potest. Quicquidmodum oceanici, ita quoque pisces aquarum dulcium eertis moribus indulgent, qui a peculiari localique natura elementi pendent, quod incolunt. Et hi statim quibusdam temporibus tumultu secundo flumine vel adverso natant, stagnaque lacusque cum fluvii connexos ingrediuntur.

Observatu nempe dignum est, in hac re penderē omnia minus ab anni tempestate quam a natura regionis horum fluminum, quorum in hoc ingentis amplitudinis imperio alia quidem aquis evanescunt suis, aliis adhuc dum plenis permanentibus. Hoc autem pleniusque observatum est, pisces secundo flumine descendere, quum aquae minuantur. adscendere, quum illae abundant. Multi certis anni temporibus flumina deserunt, et in connexos lacus et stagna sese recipiunt, quodam quasi consilio, tum ne soboles ab aliis voracibus animalibus devoretur, tum ne ova locorum, quibus coneredita sunt, intempestiva percant exsiccatione, quum vel in amplissimis Brasiliae fluminibus sere solempne sit, ut quotannis ejusmodi subjiciantur vieissitudinibus, quam ob rem etiam pisces, de quo diximus, morem, in his praecipue fluminibus observant. Fit autem hoc in quovis flumine et certo tempore, et eadem ae antea via; quod experti accolae fluminis S. Francisci in eanalibus, qui inundantes fluctus deducunt, aggeres construendo, quo minus pisces in flumen possint reverti, largissimas illorum eopias capiunt.

Ejusmodi itinera jam a piscibus instituuntur singulis, jam, et frequentius quidem, turmatim proficiscuntur, nec angustis finibus concluduntur; nam bonis auctorisbus fama nititur, pisces ex flumine Paraguay non tantum eas aquarum moles pervadere, quae nomine Lagos dos Xarayes notae singulis annis ab exundante ubique flumine formantur, sed etiam in superiore Paraná seu Rio Grande usque ad fontes illius in Minas Geraes adscendere. In flumine S. Francisci, quum in Miniarum provincia anni sicca tempestas obtinet, descendunt usque ad cataractas de Paulo Affonso dictas, in quo quidem itinere aliquot centenas leucas permitiuntur. Hae vero cataractae sunt ea magnitudine, ut non tantum naves, sed piscium ipsorum sstant itinera, descendentesque nonnisi ad earum viciniam progrediantur, oceaniei vero ab illis inexsuperatis deflectant.

Non spatiosa minus itinera pisces instituunt in vasto illo tractu, quem Amazonum fluvius cum vastissimis, qui undequaque confluunt, ramis efformat; pisces enim a fontibus australium fluminum Xingú, Tapajoz, Madeira, Javary, uti septentrionalium Jçá, Japurá, Rio Negro etc., in hunc maximum omnium fluminum descendunt, quo dictu vix credibilis piscium copia in illum constituit, tum temporis praesertim manifesta, quum flumen hoc quaquaversum exundat, et omnia pontus fiunt. Stupet sane europacus itinerator, quum navi inter proceras arbores, quae tum se floribus induunt, provicitur, et in sylva hac arborum florentium innumeros pisces solita sua negotia gerere videt, quorum alii folia, flores, fructusque, qui forte deciderunt, legunt, alii limum sorbent, alii cortices rodunt, alii lusibus bellisve mutuis indulgent; omnia tunc vivunt, omnia sese agitant, locis post paucos menses, aquis in terminos suos regressis, in silentia limosaque deserta mutatis. Quae vero

sit singularium specierum in hoc piscium numero vitae ratio, quis nutriendi se modus, quae inter illos amicitiae, quae inimicitiae obtineant, quibus artibus bella gerantur, quibus proles propagentur, posterioribus observatoribus, quibus majus otium erit, inquirendum reliquimus.

Eorum piscium, qui per magnam Brasiliae partem diffusi sunt, praeter superne adductos *Pacú* et *Curimatá*, nominari merentur: *Piau*, *Taraira do Rio* (Synodus Taraira) *Acary*, *Pocomó*, *Bagre* (*Silurus Bagre*), *Pirá* (tamquam piscis καὶ εἶχην, quum hoc verbo in idiomate brasiliico piscis quilibet appelletur), qui ob copiam et abundantiam multis locis et regionibus nomina conciliarunt, uti sunt *Pira-hy*, *Pacu-hy*, *Piau-hy*, *Curimata-hy*; (in quibus vocibus adjecta vacula Hy (aqua) significat, praeceps regionis fluvios eos pisces alere). Aliud simile nomen est regionis *Trahiras*, quod contractum est ex *Tarairas*.

Genus piscium non per omnem Brasiliam tantum, sed etiam per Bonariam, Paraguarian, Guyanam, Columbiā diffusum Scerraesalmonis est; et mihi quidem videtur, speciem quandam hujus generis, in Brasilia communem (*Piranha ordinaria*) in Paraguayo *Palometa*, in Guyana *Pery* vocari. Affinis huic speciei est *Serrasalmo albus HUMBOLDTI* quo auctore ad Orenocum *Umati*, a GUMILLA vero (*Orenoco Vol. III. cap. 42*) *Quacorito*, et ab Hispanis, qui quandam in eo cum Caraiborum gente similitudinem crudelitatis visi sibi sunt invenisse, *Pexe Caribe* vocatur. Omnes hujus generis species ob inguvieum, qua carnes appetunt, me monent, ut nonnihil de illarum historia commemorem.

Solent horum magnae societates, ut plura saepe millia siorum numerent, itinera sua instituere, omniaque, quae forte occurrunt, animalia invadere. Os eorum dupli dentium acutorum ordine armatum est ita arte compactorum, ut si validarum aequa ac latarum maxillarum ope comprimantur, omnia tam facile, quam novacula pilos, discindant. Refert certe GUMILLA loco supra laudato, Indos Quirubbas has maxillas cum suis dentibus in forcium speciem aptare, quibus occisorum hostium capita absindant; hinc etiam piscis nomen apud Brasiliae indigenas impetravit: *Piranha*, quod pisces secantem, seu, quemadmodum Lusitani loquuntur, *Peixe T'ezoura* significat. Quae quidem arma incredibili voracitati et sanguinis siti conjuncta pisces hunc fluminum, quae incolit, tyrannum longe maxime formidandum reddunt; nec enim raro contingit, ut si quis bos, vel tapirus, vel aliud majorum animalium flumen ingressum in ejusmodi piscium societatem incurrat, momento devoretur, quovis pisces forte non nisi bolus unicum decerpente, quo tamen fit, ut minori, quam sit credibile, tempore ex toto animali nihil nisi skeleton superstet, pelle, carnis, intestinis absuntis. Visus est bos flumen non nisi 30 vel 40 pedes latum potaturus ingressus littus oppositum attingere non potuisse, nisi forma

sceleti semiimortui. In rem suam utuntur hoc pisce populi ad Orenocum incolentes. Guaraúnos dicti, qui ut GUMILLA refert (l. c. I. cap. 14. p. 314. versionis gall.) mortuorum suorum sceleta in corribus memoriae servant; hi noctem unam cadavera in flumine suspendorunt, postero die sceleta quam optime mundata educturi.

Animalia harum aquarum accolac, quasi experientia docta, carent sollicite, ne aquam potatura moveant aut turbent. Equi vero canesque siti coacti aquam quodam loco vehementer commovent, aufugiunt dein, allectis in hunc locum Piranhis, potaturi jam alibi securius; quodsi vero ab ejusmodi pisce deprehendantur, non raro labia perdunt, mordicus ab illo ablata; quo etiam astu sese canes et equos a crocodilis defendere constat. Quin etiam in fugam acta animalia hostes hos aquaticos verentur, quod ipprimis de Hydrochoeri Capivara notum est, quae celerimum cursum sistit, quum primum timet, ne motu suo voraces Piranhas allicit. Ita piscis hic ipso crocodilo terribilior est, qui quidem ipse nec lorica sua contra Piranharum tutus est morsum. De sola lutra brasiliensi, quae sub longo suo villo denso vellere minorum pilorum tegitur, fama fert, ab illa Piranhas in fugam agi. Olfactus his piscibus insignis est, quo fit, ut procul sanguinis carnisve in flumine forte praesentis odore allicantur. Prinus, qui hujus rei meminisset, quantum ego quidem scio, GUMILLA est (*Orenoc.* Vol. III. c. 42.), qui ample de Piranhis locutus est, quamvis nonnihil fabulae admiscuerit; dicens, posse hominem in columem inter illas natare, si nulla parte corporis quidquam sanguinis aquac misceat, quo sanguinis in pisca sitis accendatur. Contra quod faciunt, quae DOBRIZHOFER (*de Abiponibus* I. p. 570.) refert, qui dicit, novisse se duos milites hispanos, qui nantes in flumine nantes equos sequabantur. perfectissime eviratos a palometis. Verum tamen est, sanguine carneve aquac admotis, cui Piranhae insunt, voracitatem horum animalium vehementer excitari; ipse ego vidi Indum domesticum ex meo comitatu, minus caute in eundem locum quum reversus esset, ubi paulo ante gallinas quasdam occisas clucrat, a Piranha digito prehensum, dimidium ejus articuli extreimi mordicus perdidisse. Notum etiam est, sanguine hac animalia ita incitari, ut vel in suam speciem sacviant, quanquam et hominem et animal quodvis nulla praevia irritatione invitati passim invadant; imo lacrimas panni rubri avide prehendunt, et hoc modo facile capiuntur, quod ipse in lacubus ad flumen S. Francisci prope Salgado et Malhada saepius tentavi. Gratulandum tamen est incolis earum regionum quod hoc piscium genus rapidos fluvios non amet, sed recessus sinusque, et stagna quaerat, ubi aqua pigrior est, quo illorum instinctu usi evitare illos possunt faciliter. At vero exundantibus fluvii atque per interiora terrae diffusis, quum pisces generis om-

nis mire turbantur, in ejusmodi inundatis nullibi securitas est ab hoc aquarum dulcium tyranno, quod accolae fluminis a S. Francisco dicti quotannis damno suo experiuntur, quando, exundante hoc flumine, equos armentaque ex collibus aqua circumdatis, in quibus tandem fame perirent, in continentem elevatiorem traducere coguntur, quo casu saepe fit, ut ipsis inspectantibus bos unus alterve aut equus a Piranhis frusticatum discerpatur. Nec mansuctiora solum animalia huic fato subjecta sunt, quod ipsa felis Onça, ferociissima Brasiliae fera, non satis evitare potest.

Quodsi hoc piscium genus, si solitarium animal spectes, nec magnum (duarum scilicet et quod excedit librarum, uti jam DOBRIZHOFFER l. c. auctor est), nec ut intuenti videtur, formidandum, easdem strages in aquis dulcibus causat, ob quas non minus voraces, quam robusti giganteique squali oceanum periculosum reddunt, nec ex Rajis desunt species nonnullae, aquas Brasiliae dulces inhabitantes, quae atroci aculeo minentur. praesertim sub Aequatore et in provinciis Rio Negro et Matto Grosso diçtis. Nihil quidem de hujus piscis natura, nisi narrantibus incolis, mihi sociis itineris innotuit, quum nulla arte, nullis promissis specimen quoddam illius obtinere potuerimus, quod, auctoribus incolis, non nisi casu raroque contingat aliquem capi. Limo sese dimidio corpore hos pisces immergere, aut saltem fundo limoso adprimere dicunt, nec nisi raro in retia venire, rarius acu pectoralia capi. Vercentur vero incolae vehementer aculum harum Rajarum, quod vi in corpus humanum adactus non solum inflammations malignas, sed etiam tetanum, et mortem ipsam adducit. Quod plurimum commendant contra hos venenatos ictus remedium praesentissimum coloni quidem provinciae Rio Negro, cataplasma sunt fervida ex contuso semine Puchury (de Ocoteis Puchury majore et minore Mart. decerto) vulneri arte nonnihil dilatato imposita. Indi has Rajas aequa timent ac angues veneniferos, imo magis, quod, quum sint viviparae, nec solis beneficio egeant ad excludendos ex ovis pullos. Plurimum tamen abest, ut sint aequa foecundae ac pisces ovipari.—De alio pisce hominibus infesto nonnulla asserre debo, quem Brasilienses *Candirú*, Hispani in provincia Maynas degentes *Canero* nuncupant. Singulari enim instinctu incitatur in ostia excretoria corporis humani intrandi, quae quum igitur in iis, qui in flumine lavant, attingit, summa cum violentia irrepit, ibique carnem mórsu appetens, dolores. imo vitae periculum assert. Urinae odore hi pisciculi valde alliciuntur. quam ob causam accolae intraturi flumen amazonum, cuius sinus hac peste abundant, praeputium ligula constringunt. et a mingendo abstinent. Pertinet hic piscis ad Cetopseos, quod depinximus, genus; at nescio, an descriptarum specierum (*C. Candirú* et *C. coecutientis*) individua juniora, an tertiae cuiusdam speciei minoris individua crudeli hoc instinctu a natura sint donata.

Anguis eleetrieus, *Gymnotus electricus*, L., in Brasilia *Poraqué* vocatus, per septentrionalium provinciarum fluvios abundat, et plures vidi, examinavi, experientia de illorum actione electrica institui. Quum vero nil novi adjiciendum habeam iis, quae el. de HUMBOLDT praelare retulit, ad alia transeo.

Quod ad pisces oviparos attinet, posteritas iis non obtingit aequa numerosa, ac immanis ovorum numerus partu editus promittit, quod in omni specie vario modo obtinet, quoctiam sit, ut species aliae nonnisi solitariae vagantes ocurrant, aliae quasi familias constituant, aliae in populos numerosos congregentur. Cujus rei causas investigandi provinciam futuris observatoribus relinquimus; multas quidem illas variasque esse credibile est. Quod cogitanti primum ocurrat, illud est, ova non omnia foecundari, sive quod mares vel parum numerosi sint, vel saltem pauei locis illis adveniant, ubi feminae sua ova depositure, vel quod et hi, qui adveniunt, parum salacees sint; sit etiam ut ipsi parentes partem ovorum devorent. Dein vel intempestivae fluviorum eluviones, vel oborta siccitas ejus loci, quo posita sunt ova, fotum eorum non leviter turbant; quodsi ejusmodi aqua vel gradum caloris, qui speciei conveniat, non habeat, vel putrescentibus vegetabilibus vel aliis inquinetur sordibus, vel mineralibus eo deuetis nociva reddatur, plures certe causas hujus phaenomeni cur quaeramus, non habemus. Quod quidem ad aquarum temperiem attinet, mihi dictum est, observatum esse, pisces temperiem moderatam praehabere, in illa et sanitate gaudere meliore, et sapidorem habere carnem, quamquam etiam sint, qui dicant, illos ultra fidem elatos temperiei gradus ferre. Ipse ego in sinibus fluvii Amazonum, (cujus medium temperiem 26° therm. Reaum. inveni), qui vix ultra unum duosve pedes altam aquam, eamque solis vi ad gradum temperiei 32° Reaum. inealescentem habent, numerosos pisces cepi; erant etiam, qui mihi dicebant, rivum Agoa quente in Provineia Goyaz, cuius temperies est $28-30^{\circ}$ R. mox ad suos fontes a piscibus frequentari. Videtur tamen longiori tempore perdurans alta temperies piscibus parum proficua, quod praesertim tempestate pluviosa retardata, aut ingruente siccitate manifestum fit, quo tempore mortiferis morbis infestantur. cuius rei, ut ex pluribus unum exemplum afferam, annis $1746-1749$ experimentum factum est in provineia Matto Grosso. Nam quum haec provineia terrae motibus illis, quibus Peruvia tunc conquassabatur, compateretur, plurium annorum siecitatem laborabat, quo factum est, ut maxima pars piscium periret. Aquae materiis illis impraegnatae, quas materias extractivas adpellant, piscibus illas inhabitantibus nihil damni videntur adferre; observatum tamen est, saporem salubritatemque carnis ejusmodi piscium alterari. Ita pisces fluminis Yupurá sapidores pinguioresque evadunt, quum Decem-

bri, Januario, Februario mensibus certae quaedam arbores maturos fructus demittunt, quibus illi praeceipue gaudent, ad quas arbores referenda est Labatia macrocarpa, quam alibi (*Nov. gen.* II. t. 170.) descripsi pingendamque euravi. Huc spectat phaenomenon quam maxime singulare ab auctore lusitano (*Fonseca, Navegação do Pará até as Minas de Matto Grosso*, p. 38.) relatum. In occidentali scilicet fluminis Madeira ripa lacum quandam situm esse fluminique conjunctum, a numeroso piscium grege habitatum; hos vero, ignota quadam ex causa, tali laborare inertia, ut nulla coqui arte sapor iis possit reconciliari: nomen ita *Jurupari-pirá* i. e. piscium diaboli, hunc lacum adeptum esse. Caeterum multum valet, qua piscium caro mutetur, eibi ratio. Ita ad flumen S. Franeisci observatum dieunt, carnem pisum veneniferam fieri, quum fructus Hermesiae castaneafoliae matureseunt, quod eo majorem fidem meretur, quia alia stirps eidem Euphorbiacearum ordini adscripta, Hippomane Maneinella, cancros marinos veneficos reddat, qui inde comedunt. Mineralia quod attinet, Indi superioris Yupurá retulerunt, pisces nonnunquam infirmari, quando flumen hoc exundans glomeres pyritis sulphurei attingit, solvitque; quod ut credam, eo facilius induetur, quum etiam existimem, huic pyriti deberi magna ex parte hepatis enormia incrementa, quibus accolae illius fluvii passim laborant.

Et haee quidem de moribus piscium, quantum illos per iter observare licuit, diecenda habebam; nunc varias artes, quibus incolae utuntur, pisibus potiundi, usumque, in quem eaptos adhibent, ut exponam, narrationis ordo poscit. — Juvat vero rem omnem a principio repetere, primumque de artibus disserere, quibus hujus terrae autochthones usi sunt, quae, quod advenae Lusitani tradiderunt, non aliae erant, quam quibus contra feras utebantur. arma nempe vari generis, ut adeo piscatus venatusque artes distinctae non essent. Praeterea erant illis herbae quaedam narcoticæ notæ, quibus pisces inebriarent: atque hæ ratione pisatus vari modi inter Indos valent, quos quidem omnes iconæ illustrandos curavi, duplii consilio, ut facilius a lectoribus intelligerentur, utque ornamenti quid quasi piscium ipsis figuris adjicerem.

Mature natura hos homines docuit, uti plerasque alias feras nationes, ligna quaedam elastica in catapultas aptare, qualis funda est, arcusve, quibus acuminatum lignum, sagittam, telum, et quandoque globum ex argilla cocta comparatum vibrarent. Ad piscatum telis peculiarem formam tribuebant; nec enim satis aptum putabant, siquidem illud pluribus uncis elongatis armarent, sed uncos hos seu ligneos, seu ex ossibus piscium vel arundine arboresecenti formatos ita dextre corpori

sagittae necabant, ut addito pisces pondere facile ex hoc excederet corpore, pisces, cui inhaerebat, vulnerato fundum aquae petente, dum filum telo circumvolutum, quo altera tenebatur extremitate, facile explicabatur, piscesque sequebatur, telo interim in superficie haerente, locumque pisces indicante. (Haec ego tela, in Atlante itineris descriptioni adjecto, inter arnia reliqua figuris 16. 17 et 22. et figura 25, balistam, quam *Botoque*, vel *Estolica* vocant, qua globulos argillaceos, parvasve sagittas vibrant, depingenda curavi). Non minore hunc Barbari piscatus modum exerceant dexteritate, quam qua feras nemorum avesque venantur. Norunt nempe et aquae vim refringendi luminis, et corpori injecto resistendi, ut illis et pisces visi verus in aqua locus, et quantum vi directionique projecti corporis decedat, accurate sit in comperto. Hunc illi venatum (Vid. tab. nostra A.) vecti cymbis instinere solent, quibus illa praecipue loca petunt, quae praeceteris faustum evenitum spondent; spondent vero prae aliis illa fluminum lacuumve loca, quorum ripae copiosas arbores frugiferas alunt, quae fruges, quum maturae in aquas delabuntur, piscium greges alliciunt. Quo vero pisibus telo petitis potiantur Barbari, aut ipsi aquis insiliunt, aut uxores liberique hoc illis officium praestant.

Non sine longo rerum usu, nec nisi in gente non omnino inculta fieri potuit, ut piseaturi hamo retibusve uterentur; norant vero utrumque ante Lusitanorum adventum; et piscium quidem ossiculis, aut spinis arborum tenuioribus utebantur, dum hamos ferreos a Lusitanis pretio comparaverint. Filum ex fibris palmarum (*Tucum*) paratur. Quo vero nostrates piseatores (de Anglis, qui in hac arte sunt callidissimi, non loquor) multum superant, accurata est escarum notitia quae cuique piscium speciei maxime ad palatum faciat; coleoptera varia, muscas, vermes, recentem, coetam, putridamque carnem, pilos etiam, stupam, arborumque fibras, quibus variarum escarum formas induunt, in usum trahunt, piscesque nominare queunt, quos specie escae data capturi sint. Virgam quidem, ex qua linea cum hamo dependeat, adhibent; sed lineam etiam omnem inanui circumvolvunt, quam dein magna dexteritate longissime in aquam projiciunt, sola inter digitos retenta extremitate, quo fit, ut levissimos motus insultusque, quos pisces in esca lineave causat, facili negotio advertant (Tab. nostra B.). Minus olim ad perfectionem ad ductus fuisse videtur is piseatus, qui retibus fit. Certe retia, quibus hodie tribus adhuc incultae utuntur, nec magna sunt, nec ad usum apte contexta. Quum vero indigenae magna dexteritate in arte plectendi gaudent, hodie magisterio Europaeorum docti retia conficiunt, in quibus nihil ad perfectionem desideres, in quorum fabrica fibras ex palmarum foliis praecipue adhibent. Maxime omnium celebrantur retia, quae indigenae provinciae Pará, qui quidem littus accolunt, conficiunt,

et inter haec primas tenent in oppidulo Caeté facta. Haec devoluta a nonnullis Indis per fluminum vada piscosa deseruntur, aliis in littore attrahentibus, pari modo ac nostrates pescatores agere solent. (Tab. C.) Nec indignum videtur observatione, hamo retibusque pescandi arte illos praeccipue populos excelluisse, qui ad gentem Tupinorum (Tupis) pertinebant, enjus adhuc reliquiae ad Parae littora supersunt. A mari hi non alieni, suis illud navibus tentabant, prae aliis gentibus et moribus et linguae facultate exculti. Contra plures alii, in interioribus terrac continentis vagantes a natationibus, navigatione et pescandi artibus abhorrebant. Probe hi norunt, certos pisces noctu taedae splendore allici, et tanta dexteritate agunt, ut manibus saepe illos capiant.

Est et alias apud Brasiliac indigenas pescandi modus in usu, qui eo reddit, ut pisci consuetum elementum subtrahant, aut certe tam arete illi succidant, ut capture facillima reddatur. Naturam et in hae re magistrum habuere, observantes, refluxente aestu persaepe fieri, ut vel in littore, vel in rivorum fossis ab aqua reclictis pisces passim in vado remanerent. Igitur naturam imitaturi rivos humiles exhauiunt, quo pescibus aquam subtrahant, quod tanta dexteritate celeritateque praestant, ut illi quidem, qui non ipse viderit, incredibilis videatur. Postquam nempe rivum variis locis aggere clauerunt, duobus ordinibus illi adstantes peri-earpiis Crescentiae Cujete in phialas (*Cujas*) aptatis haustam intra pedes magna vi celeritateque retro projiciunt (Tab. G.) Hunc illi pescatum *Igapuja* vocant, adhibentque potissimum in rivis maritiinis humilioribus, vel in illis canalibus, qui stagna lacusque conjungunt.

Quum usu didiecent, quomodo variis pisces natent, quasque potissimum vias teneant, nassis uti cooperunt, quas ex Juncis caulisbusque lentis Marantae, quam AUBLETUS Tonekat appellavit, variis formis conscient, diverso. quem locorum diversitas poscit, usui accommodatas. Eas lingua his populis communui (*Lingua geral*) *Matahy* vocant, et ad capturam praesertim minorum pescium adhibent, de felici eventu certissimi, quum et aquae in fluviiis vias et pescium itinera notissima habeant. Ad nassas etiam referri queunt, quas illi quidem *Cambous* adpellant, quae quasi stantes seu erectae et ampliores nassae sunt, ex palis fluvii fundo infixis, formam sere fidium habentes; tres nempe semicirculares cameras formant, quas ingressi pisces consilii inopes evadunt, nec qua fluvii campnum repeatant, satis mature inveniunt. Utuntur plerumque hac nassarum forma illis locis, quibus pisces maxime ultra citraque commicare atque illis, ad quae pisces a lutrarum gregibus, quae his locis frequentes sunt, in fugam acti, adnatare solent. (Tab. D.)

Accurata denique longaque observatio naturae hos homines aliam piscatus rationem docuit, quae caeteris ingeniosior videtur, illam dieo, quam a quibusdam vegetabilibus, piscibus inimicis, cosque inebriantibus repetunt, quibus adhibitis pisces ob temulentiam sui impotentes in aquae superficiem evecti nullo negotio capiuntur. Hoc aquarum venesieum in Brasilia vario modo variisque plantis exequuntur praesertim laete variarum Euphorbiacearum, aut succo complurium in aqua contritarum Sapindacearum: et quidem omnium frequentissimae *Hura crepitans* (*Oassacú*), *Anda Pisonis* (*Audia*), *Paullinia pinnata* (*Timbó*), *Jacquinia armillari*, *Jaequinia obovata*, (*Tinghi*) et *Bailleria aspera* (*Conami*) *) adhibentur. Arbores illae ex cortice profundius vulnerato insignem copiam succi laetci, qui ad aëris contactum spissior evadit partimque in floeos coagulatur, largiuntur. quem dein Americani in vasis fistilibus repositum cum opus videtur. coaretatis aggere rivis, flaviis, vel etiam amplioribus, quietis tamen. aquis infundunt, et agitatis fluctibus probe immiseent. Quum vero non infuso laete sed herbis, quae alias communi *Timbó*, alias *Cunabi* aut *Conami* nomine salutant. hoc veneficum peragunt, vel succum aquosum tritu inter ligna lapidesque iis expressum, aquaque addita dilutum loeis convenientibus aquae infundunt, vel fasciculos harum plantarum plus minus arcta pressione tritarum aquae injiciunt, cymbisque aut plerumque pari cymbarum sociatarum vecti post se trahentes, circumducunt. (Tab. D. E.) Immo vel eo modo aquam materia toxicaria impraequant, quod certis fustibus virgisque, quibus venenum inhaeret, eam fortiter eadant. (Tab. F.) Effectus omnium horum vegetabilium idem fere videtur, quanquam in Euphorbiaceis vehementior sit, longiorique tempore duret; in omnibus tamen haec

*) Plantas ichthyoctones secundum familias naturales dispositae, quas vel in variis auctoribus memoratas inveni vel propria experientia cognitas habui, sunt sequentes: *Polygonaceae*: *Polygoni variae species*, apud Javanos in usum vocatae, attamen nondum nominatae (Blume, *Bijdragen tot de Flora van nederlandsch Indië*, I. p. 41. nota.); *Thymelaeae*: *Daphne indica* et *Mezereum L.* *Coniferae*: *Taxus baccata L.* *Euphorbiaceae*: *Euphorbia nereifolia*, *E. cotinifolia*, *Tirucalli L.* *piscatoria* Ait., et forsitan fruticosae species scre omnes, *Esula*, *amygdaloïdes*, *pinifolia*, *hiberna*, *Lathyrus L.*, et aliae plures; *Phyllanthus Conami Sw.*, *virosus Klein*, *Piscatorum Kunth*, *Croton Tiglum L.*; *Manihot utilissima Pohl*, *Jatropha Curcas L.*, *Anda brasiliensis Raddi*; *Hura crepitans L.* *Solanaceae*: *Verbascum Thapsus*, *thapsoides L.* et alia plura, (quoad scimina). *Bignoniacae*: *Bignonia erucigera L.*, *Lencoxylon L.*, *Jacaranda procera Juss.*, *Teeoma radicans Juss.* *Myrsinaceae*: *Aegiceras minus Gürtn.* *Sapoteae*: *Jacquinia armillaris L.*, *obovata Schrad.*, *Apocynaceae*: *Cerbera Ahovai L.*, *Manghas Gartn.*, *Strychnos Nux vomica L.*, *Lobeliaceae*: *Lobelia Tupa L.*, *Rhododendron dauricum L.* *Chailletiaceae*: *Chailletia toxicaria Don.*, *Tapnra gujanensis Aml.* *Compositae*: *Bailleria aspera Aml.*, *Barbascio Kunth*. *Ichthyothere Cunabi Mart.* *Rhizoboleae*: *Caryocar glabrum Pers.* *Sapindaceae*: *Paullinia Cururu*, *pinnata L.*, *macrophylla Kunth*, *thalictrifolia Juss.*, *Seriana tricornata W.*, *Phaeocarpus campestris M.* *Myrtaceae*: *Barringtonia speciosa Forst.*, *Gustavia augusta L.* *Menispermeae*: *Menispermum glaucum Lam.*, *Cruciferae*: *Lepidium Piscidium Forst.*, *oleraccum Forst.* *Tiliaceae*: *Grewia asiatica L.*, *Mallocoeca Forst.* *Leguminosae*: *Tephrosia tomentosa*, *toxicaria*, *litoralis*, *piscatoria*, *cinerea Pers.*, *coronillaefolia DC.*, *Piscidia Erythrina*, *carthagenaensis L.*, *Lonchocarpus Nicou D. C.*, *Cassia venenifera Rodschied.*, *Dalbergia heterophylla W.*, *Phaseolus semierectus L.*

fere symptomata parit: mox a peracto veneficio pisces inquietari, passim superficiem petere, editis ore poppysmis, vel tentatis saltibus fugam ex inimico elemento conari, tardius, branchiis largissime hiantibus, in utramque partem nutantes, oblique primum aqua emersi, denique omnino supini, atque motus impotes in superficiem emergere. Quod si pisces vi veneni diutius expositi relinquantur, omnino pereunt; mature vero aquae purae injecti vires recuperant, et vivere pergunt. Caro vero hoc modo captorum piscium sine noxa comeditur. Rectores Brasiliæ, bene guari, hac piscandi ratione non stagna tantum lacusque, sed fluvios etiam piscibus exhausti posse, illam subditis interdixerunt, sed haec mandata non indigenæ modo, sed europaco sanguine prognati plures negligunt. Methodus haec pisces veneno petendi et Ethnographorum et Physiologorum observatione digna videtur. Illorum, quod non in America sola sit in usu, sed etiam in India orientali, in Insulis maris pacifici, circa Madagascariam, paucis: in omnibus regionibus tropicis ab hominibus morum cultura parentibus adhibeat, qui tamen parum, quae morbis pellendis conduceant, quo modo in corpus humanum agant, nosse curant. Physiologorum vero maxime interest, ut sectentur, quale sistema corporis animalis his venenis potissimum afficiatur, et quibus denique principiis chemicis intoxicatio sit adseribenda. Nos quidem in illis piscibus, quos Indi Huræ crepitantis lacte et Bailleriac asperae succo ceperant, quod jam descripsimus phænonemon, branchiarum scilicet velocem et agitatum motum, et iridem nimis dilatatam observavimus, et in interemptis eorū venaeque capitis sanguine ultra modum turgentia sunt reperta. Ego tamen procul absum, ut existimem, solam hanc in sistema vasorum sanguineorum agentem vim subitaneac mortis cansam esse, sed illam inimica in sistema nervosum actione perfici persuasis sum. Cacterum mihi est verosimillimum, plantis his ichthyocotonibus, quae ad varias easque diversissimas familias pertinent, diversa inesse principia chemica, quorum vi pisces pereant; id quod jam experientia compertum habemus, quum alia ex Euphorbiaceis, alia e Leguminosis alia e Sapindaceis chemica arte educta sint elementa. In Euphorbiaceis quidem intoxicatio forsitan pendet a principiis nonnullis sibi invicem subtiliter mixtis: oleo plus minus volatili, resina aeri et substantia quadam alcalina, cuius vestigia, ut alia silcam, in Huræ crepitantis lacte et BOUSSINGAULT et RIVERO detexerunt (*Ann. de Chim. et Phys.*, Vol. XXVIII. p. 430.). In Sapindaceis aliud elementum praecest, quod frater meus e medicamine quodam brasiliensi, Guaraná dicto, e Paulliniae, quam sorbilem nuncupavi, fructibus præparato chemica arte elicit (*Hastner, Archiv*, Vol. VII. p. 266.), ipsi Guarauinum dictum atque sic dicto Ane- monino præ aliis proximum. Hoc quidem subtilissima portione propinatum non pisces solummodo sed etiam lepores aliaque mammalia et columbas enecavit. Pari-

ter in Menispermeis illud clementum, cui Picrotoxino nomen Chemici indiderant, et in Strychno aliud, Strychiniūnum dictum, piscibus lethalia esse constat. Quod vero ad Leguminosas et Cruciferas attinet, plantas caeteroquin principiis deleteriis orbatas, sane mirum, plures illarum species piscibus tam esse inimicas, quarum quidem vis in oleo quodam essentiali atque in principiis amaris extractivis, ad eandem cum s. d. Cytisino seriem referendis, posita esse mihi videtur. In Thymelaeis, Compositis et Myrtaceis pariter oleum acre, in Solaneis principium alcalinum, in Bignoniaceis, Apocyneis, Sapoteis, Lobeliaceis partes extractivae et gummire-sinosae lethalem in pisces vim prae se ferre verosimile est. Sed missa jam haec faciamus, quae ulterius Chemicorum studium illustrabit, et ad aliam quam per tra-ctandam nobis sumsimus materiem progrediamur.

De usu scilicet jam nunc paucula mihi sunt dicenda, in quem Brasilienses, quos descriptis modo artibus ceperant, pisces adhibent. Quod vero ad Autochthonas attinet, hi, in diem vivere sueti, omnes, quos forte ceperint pisces parum curant, nec nisi, rejectis reliquis, eum numerum reponunt, qui sibi suisque illo die sufficiat. Fit vero quandoque, ut etiam de commeatu cogitent, longiori forte instantे itinere; et tum quidem exenteratos primo pisces, et, ubi sal muriaticum notum est, hoc intrito, salitos ad solem vel ad ignem siccant. Sunt etiam, et in his Miranharam gens, ad superiorem Yupurá fluvium degens, qui muriae loco ci-neres clavellatos adhibent, e cineribus arborum, quas lingua in Brasilia communi s. tupinamba *Yukyra-ibyra* i. e. salis arbores (variae sunt Lecythidis species) dicunt, parare solent. Quum ad solem siccandi sunt pisces, illos filis acu trajectis suspensos pluribus diebus continuis ardentissimis solis radiis exponunt. Filum ejusmodi cum suis piscibus lingua tupinamba *Pira-apitáma* vocatur. Quodsi vero igne siccari pisces placuerit, machinamentum ex tigillis construunt (*Giráo*), duos circiter pedes supra terram elevatum, in quo pisces in proprio adipe assant. Tum, quantum satis est coctos magnis foliis involutos in summitate mapalis, ubi fumus exit, suspendunt. Miranhae foliorum loco vaginas plantae cujusdam, quae incolis *Pacova Sororoca* dicitur *) in usum vocant. Persuasi sunt praeterea, nescio, an recte, plerique hi homines, exsiccationem tum demum probe fieri, quum omne machinamentum accurate quatuor mundi plagas respiciat. Caeterum notatu dignum videtur, Indos e Tupinorum gente multiplice arte pisces pro esu praeparare callere, et fercula diversis nominibus salutare; ita piscis frixus: *pirá-piryric*, omnino assatus: *pirá-micira*, leviter tostus: *pirá caém*, sale conditus: *pirá yukyra póra*,

*) Est *Urania amazonica*, Mart., maxima in Brasilia stirps e Musacearum familia, ab alia specie madagascariensi praecipue distinguenda arillo fibroso rubro, nec coeruleo.

maceratus: *pirá êm*, eum farina madioceae in mortario contusus et commixtus, farinam acmulans grossam: *pirá passóca* audit. — Quod ad advenas ex Europa eorumque successores attinet, illi quidem tam in piscium captura, quam in illorum usu communiter methodos europaeas adhibent, qua in re multum tamen pro locorum varia ratione variatur. His fluvii eximiam quotannis messem largiuntur. numerosorem tamen laevis et piseinae secundum magnorum fluminum ripas ubique fecer obvii. Jam hos pisces sapidores omnes nominare nimis longum foret, quam ob causam in iis aequiescam afferendis, qui gregarii degentes, pariter ac Harengi nostris in maribus, magno numero simul capti in communem usum cadunt. Quorum quidem praecepit sunt sequentes: 1. *Guarúpa* piscis marinus, mihi non visus, qui ad oras Provinciarum Porto Seguro, Espírito Santo et ad insulas Abrolhos dietas, capit, salitus siceatusque halecum instar in commercium venit. 2. *Tainha* (*Atherina brasiliensis*), cuius non minor copia ad oras maritimorum regionum capitur. 3. *Pirarucú* (*Sudis Gigas*), qui praeceps borealiorum Provinciarum fluvios incolit, et siceatus incolarum commeatui servatur. 4. *Piquira*, pisciculus quidam nondum rite descriptus, primis anni mensibus ingruente novilunio fluvios Provinceiae Matto Grosso tot tantisque gregibus ascendit, ut illarum regionum accolae corbes per vada dispositos facili negotio illis repellant, qui dein pisciculi igni exposti limpidum adcpes largiuntur, olci loeo et praeparandis eibis et nutriendis lampadibus idoneum. Pariter et pisces minores pro adipc decoquere aliis in locis mos est, c. g. in deserto Bahiensi, secundum fluvium S. Francisci prope Soroá, qua piscinac piscesissimae late patent. — Supremus ipse Brasiliae magistratus de variis locis tam maritimis quam mediterraneis piscatui aptandis solitus fuit, qualia sunt c. g. ad Chaves et Monsorte in insula Marajó, quibus magna piscium horum copia capitur. Etiam monasteria quaedam pisandi juribus gaudent. In fluminibus Solimoës et Rio Negro dictis pisca publica auctoritate institutus est, quo prouideatur exebiis ad provinciae limites positis, ibidemque pisces Pirarucú salarii loco inter eos qui rei publicae serviunt distribuitur. Capitur is praeceps, quum aquae sunt humiliores, quod quidem tempus omni piscatui, qui in continente exercetur, est opportunissimum. Omnis pisca decima pars a pisatoribus aerario redditur, numerata publicanis pecunia.

Haec quidem de pisibus in genere et de piscatu in Brasilia exercito dicensa habui. Quae sequuntur, cl. Agassiz studio conscripta, de piscium, quos delineavimus, forma et structura tractant.

PISCES BRASILIENSES.

I. MALACOPTERYGII ABDOMINALES CUV

FAMILIA I. GONYODONTES AGASS. GEN. LORICARIA LIN.

Diagnosis. Corpus loricatum; os inferum; dentes setacei, flexiles, apice introrsum hamati.

Descriptio. Caput et corpus loricatum; os inferum, velo lato, membranaceo, plerumque cirrato munitum. Ossa intermaxillaria minima, sub rostro pendula; mandibularia transversa, sejuneta, dentibus longioribus, setaceis, gracilibus, flexilibus, apice introrsum hamatis munita. Ossa pharyngea dentibus minutissimis numerosis obsita. Dentes in aliis generibus simpliees, in aliis vero miro modo radiati ut pinna piseinalis, singulis radiis membrana haud laxa connexis, vel accumbentibus. *)

Opereulum affixum, adnatum; in ejus angulo inferiore ante pinnam thoracicam, ossicula duo triangularia inter se membranis fibrosis connecta, unde mobilia et valvulae speciem formantia. Membrana branchiostega ossibus quatuor latioribus sustentata. Costa prima validissima, extrorsum recta; eaeterae costae gracillimae. Radius primus pinnae dorsalis, peectoralis, interdum quoque ventralis, aculeus validus, osseus, crassus; pinnae peectoralis radius primus in gynglimo semicirculari excavato subversatilis.

Nec cocca, nec vesicula aërea.

---

*) Dentes in genere videntur eodem typo formati quo extremitates et corom tegmenta e. gr. extremitates pythonis et dentes serpentium; ungula mammalium dentesque lamellosi eorum; etc. etc. de quo plura loqui ad aliud tempus refiero.

CONSPECTUS GENERUM.

I. ACANTHICUS Spix

Totum corpus aculeatum; truncus scutis osscis, crassis, squamiformibus, distinctis tectus; abdomen non scutatum. Dentes bisinflexi per series radiatas (nec circulares) dispositi. Velum labiale circulare. Pinna dorsalis unica.

II. RHINELEPIS Spix

Totum corpus limatum; truncus scutis majoribus, imbricatis: venter sculis minutis discretis tectus. Dentes radiati, apice hamati, primus bisinflexus, apice fissus. Labium inferius solum velatum, labium superius cirrhatum. Pinna dorsalis unica.

III. LORICARIA Linn. LACEP.

Corpus subangulosum, scutis majoribus supra obductum, abdomen aequo scutatum. Dentes simplices apice hamati. Velum labiale circulare, cirrhatum villosumque. Pinna dorsalis unica.

IV HYPOSTOMA LACEP.

Corpus subangulosum, sentatum. Abdomen alepidotum. Dentes subradiati, apice hamati. Velum labiale circulare, papillosum cirrhatumve, aut papillosum et cirrhatum. Pinnac dorsales duac, postica radio unico simplici crasso.

I. ACANTHICUS *) SPIX.

Caput depresso, latissimum, maximum, totum aculeis longioribus brevioribusque in soveolis articulato - insertis, ut in echino eduli, munitum; velum labiale os totum ambiens, cirrosus. Dentes (tab. A. fig. 1) bisinflexi, per series radiatas (nec circulares) in os maxillarium excavatorum margine exteriore ita articulati et dispositi, ut anterius et retrosum moveri possint; in utraque serie dens primus extorsum hamatus, caeteris introrsum hamatis, dimidio brevior, et ab ipsis parum distans, sequentes 7 aut 8 membrana conjuncti et ita dispositi ut radii in pinna; utrinque supra et subtus 25 — 30 tales dentium series. Fossae nasales in summo capite, membrana in medio his perforata, obtectae. Corpus totum scutis squamiformibus, osseis, crassis, multangularis, intervallis cutaneis diremptis, distinctis, in medio dentato-aculeatis, obtectum; abdomen acu-

*) ἀκανθικός, aculeatus.

ACTANTHURUS Hystrix.

Tab. I.

leis minutissimis limac superficiem quasi referentibus, per acervulos polygonos dispositis, asperum. Pinnae dorsalis unicae, analis, pinnarum pectoralium ventraliumque primus radius et pinnae caudalis radii laterales validissimi, ossei, aeuleati.

1. ACANTHICUS HYSTRIX SPIX Tab. I. f. 1., f. 2. os. *)

Aculeis in rostro majoribus; angulo operculi inferiore aculeis apice uncinatis, numerosissimis, consertissimis, posteris gradatim longioribus, obsito; radio primo pinnae pectoralis apicem pinnae ventralis fere superante; pinna caudali bifurcata, radiis lateralibus maxime productis; pinna dorsali ventralibus opposita.

Caput forma coni obtusi, depresso; os sub rostro positum; velum labiale in angulo oris utroque cirrho elongato munitum; os triangulare in operculi parte inferiori aculeis apice uncinatis numerosissimis, posteris gradatim longioribus obsitum. Pars rostri anterior aculeis longioribus, erectis, in scrobiculis mobiliter articulantibus, densissimis, cervicem versus minoribus minimisque, armata. Aculei in occipite per lineas oculos versus convergentes dispositi, tria triangula formant, basi tergum spectantia. Oculi si longitudinem capitis spectas, in medio capite sili, magno intervallo disjuncti, potius sursum, quam in latus versi. Narcs ante oculos, intervallo dimidio minori, quam oculorum, inter se disjunctae, plane sursum spectantes, membrana bis perforata vestitae, foramina posteriori majori, cutieula claudendae. Corpus depresso; caudam versus rotundatum, ad pinnam caudalem lateraliter compressum. Squamae vel potius scuta ossca corpus obtegentia, aliis partibus corporis alia forma; in cervice ovatae, in dorso rhomboidales, in lateribus oblongo-ovatae caudamque versus quadratae; omnes in medio serie aculeorum validorum, caudam versus spectantium, cristam formantibus, munitac; caetera squamarum superficies quam minimis aculeis obsita. Pars inferior corporis usque ad anum alepidota, aculeis minimis, quadrata formantibus, exasperata. Pinna dorsalis pinnis ventralibus opposita. Radius primus harum pinnarum, sicut pinnarum pectoralium, utque radii laterales pinnae caudalis, ossa crassissima aculeis validis armata; radii caeteri, minimis aculeis obsiti. Apex pinnae pectoralis insertionem pinnae analis attingit; pinna caudalis bifurcata, radiis exterioribus maxime productis.

Caput tertiam totius corporis partem, excepta pinna caudali, longitudine superat.

Pinna pectoralis radiis 7. ventralis 6, analis 6, caudalis 6, dorsalis 9.

Color capitis dilute albido-ochraceus, truncus sordide fulvus, pinna caudalis apicem versus dilute nigro-virescens, aeulei omnes albidi, apice flavicantes.

In Museo Monacensi specimen unicum siccum servatur.

---

*) Cum delineationes characterum genericorum in tabulis pictis minus accuratae evaserint, operam d'edi, ut nonnullae tabulæ anatomicae delinearentur, generum characteres synoptice illustrantes et utriusque parti operis adjiciendae. Ag.iss.

Longitudo, mensura expressa parisiensi, qua per totum opus usi sumus, usque ad pinnam caudalem $19\frac{1}{2}''$, capitis $7\frac{1}{2}''$, radii lateralis pinnae caud. $10\frac{1}{2}''$.

Habitat in flumine Amazonum. *)

II. RHINELEPIS **) SPIX.

Caput depresso, latum, scutis aculeis minimis osseis confertissimis limae superficiem referentibus tectum. Labium superius velo nullo, in cirrhum lateralem exiens; labium inferius velo angustiori. Dentes (tab. A. fig. 2) radiati, in omnibus seriebus primus bisinflexus apice fissus, unde hamulus bicuspis, sequentes duo aut tres simplices apice hamati. Fossae nasales superiores, membrana bis perforata obtectae, cuticula vix claudendae. Corpus totum scutis majoribus, sicut illa capitis, asperis, cuti appressis, margine posteriori imbricatis, obtectum; pectus abdomenque, medium versus, scutis successive minoribus. Pinnae aequae asperae. Pinnae dorsalis unicae, analis, pinnarum ventralium radius primus et pinnae caudalis radii laterales validiores, ossei, subteretes; pinnarum pectoralium primus radius depresso, latissimus, validissimus, osceus.

RHINELEPIS ASPERA SPIX Tab. II. f. 1., f. 2. os.

Labio superiori exeunte in cirrhum brevem, crassum, cartilagineum, aculeis minimis exasperatum: radio primo pinnac pectoralis latissimo, insertionem pinnae ventralis superante; pinna ventrali margini pinnae dorsalis anteriori opposita; radio laterali pinnae caudalis hamato; capite fere quartam corporis partem, pinna caudali exclusa, aequante: corpore toto aculeis minutissimis asperissimo.

Caput obtusum, cordatum, trunco paulo latius, quintam longitudinis partem totius piscis inde a rostro usque ad extremitatem pinnae caudalis non adaequans, quartam vero partem superrans. Labium superius sine velo, in cirrhum brevem, crassum, cartilagineum desinens. Caput totum scutis obductum, quae quum aculeis minimis, densissimis obtegantur, limae quasi superficiem exhibent. Oculi tantopere cervicem versus remoti, ut fere pinnae pectoralis insertioni oppositi sint, inter se valde disjuncti, in latus versi. Fossae nasales sursum versus inter se non adeo distantes quam oculi, et ipsis dorante parte propinquiores quam rostro, membrana bis perforata tectae, et cuticula vix claudendae. Corpus fere rotundatum, sensim sensimque se extenuans, caudam versus lateraliter compressum; truncus squamis osseis rhomboidalibus, imbricatis tectus. Squamae in lateribus maxima, imbricatae in abdomine minimae neque imbricatae; omnes in tota superficie sicut caput aculeis quam minimis densissimis in margine squamarum po-

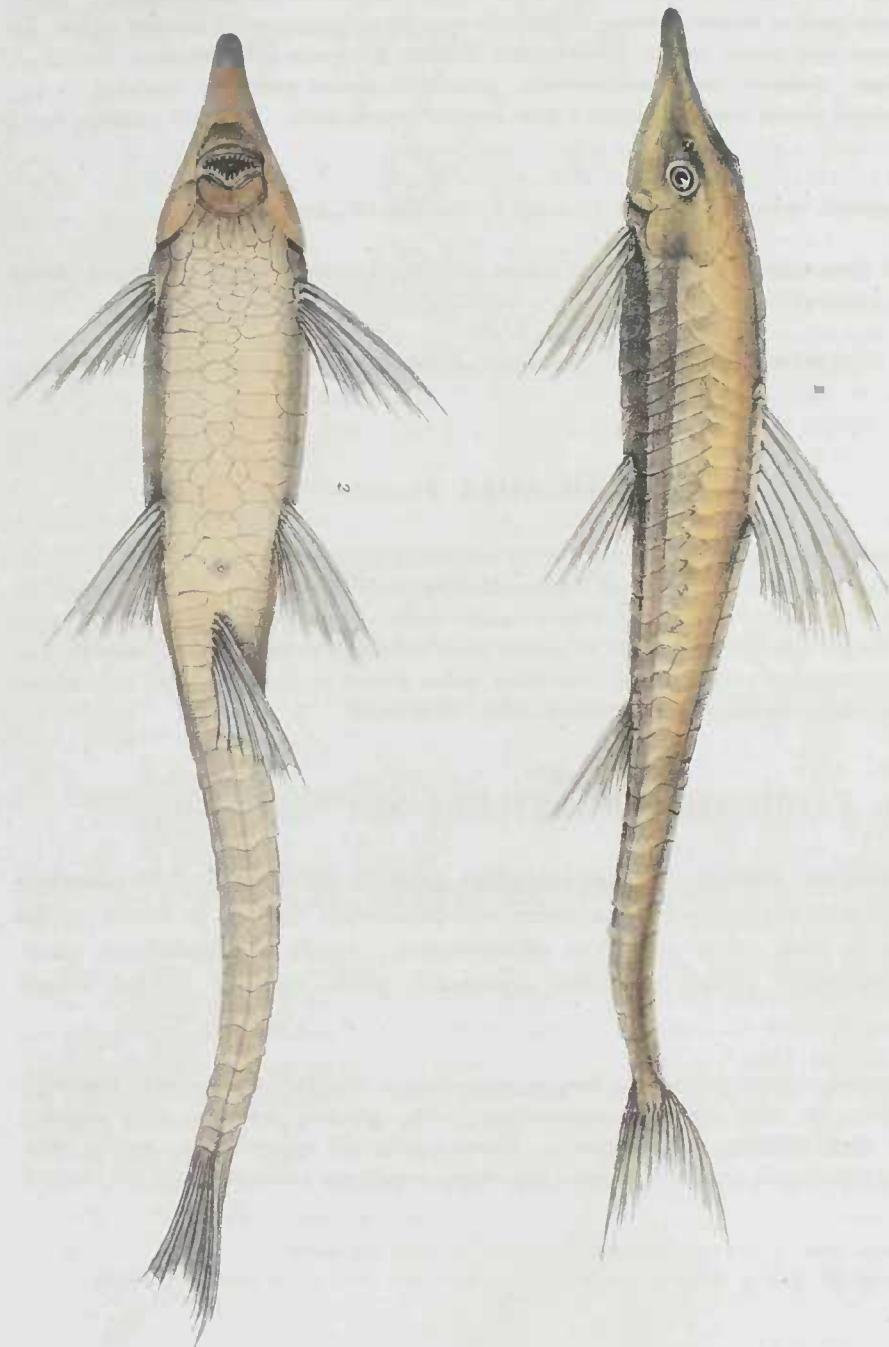
*) Quam post mortem illustr. de Spix nulla ejus scripta de piscibus brasiliensibus reperiabantur, tunc solum locum natalem accuratius indicare potui, ubi in ipso pisce sicco inscriptus fuit. Specimina in spiritu vini servata interdum chartam, patria nomineque ab incolis indito inscriptis, ore ferabant.

**) *pīnγ lima, λεπίς squama.*

RHINELEPIS aspera.

Tab: II.

LORICARIA rostrata.

Tab. III

stio tantum prosilientibus, obtectae. Omnes pinnarum radii eodem modo exasperati. Pinna dorsalis in fossa quadam inserta, pinnae abdominali opposita, longius vero caudam versus extensa; pinnarum pectoralium radius primus ultra initium pinnarum abdominalium porrigitur. Primus omnium pinnarum radius validissimus, praesertim pinnae pectoralis depresso-sus, latissimus; radii externi pinnae caudalis apicem versus hamulo laterali aucti.^{*)} Piscis unicolor fusco-ater.

Pinna pectoralis radiis 7, ventralis 7, analis 6, caudalis 16, dorsalis 3.

In Museo Monacensi specimen unicum siccum servatur. Longitudo usque ad apicem pinnae caudalis 22''. capitis 6''.

Habitat in flumine S. Francisci, Lusitanis Roncador. in lingua brasiliensi Acary dictus.

III. LORICARIA LACEP. **)

Caput scutis tectum. Dentes (tab. A. fig. 3) simplices; apice introrsum hamati, per seriem unicam in margine haud intumido ossium intermaxillarium mandibulariumque inserti. Velum labiale circulare, cirrhatum, villosumque. Fossae nasales oculis approximatae, membrana bis perforata tectae. Corpus subangulosum supra et subtus scutis imbricatis tectum. Pinnae dorsalis uniae analisque, pinnarum pectoralium et ventralium radius primus et pinnae caudalis radii laterales ceteris apice fisis vix crassiores, simplices, ossei, teretiusculi.

1. LORICARIA ROSTRATA SPIX. Tab. III f. 1 et 2.

Rostri maxime producti, sursum subinflexi apice et lateribus aculeis minutissimis asperis; corpore vix aspero, in latere utroque carinis duabus in cauda media confluentibus et ejus aciem lateralem efformantibus; cauda depressissima; pinna pectorali insertionem pinnae ventralis superante; pinna ventrali pinnae dorsali opposita.

Caput, propter rostrum productum, formam eoni elongati dimidiati repreäsentat, cum capitis latus inferius, in eius medio os transversum patet, planum, solunque latus superiorius convexum sit. Oculi laterales, cervici proximi. Fossae nasales sibi approximatae, sursum spectantes, oculis proximae, in sinu ad marginem anteriorem interiorum orbitalium sitae. In utroque

*) In specimine nostro apices radiorum lateralium pinnae caudalis non intacti.

**) Ill. com. de Lacépède primus a genere Loricariae Lin. novum suum genus Hypostoma sejunxit.

angulo oris cirrus distinctus. Corpus pisciculi hujus nitidissimi depresso, ante pinnam dorsalem vero convexum, cauda depressissima fere plana, atque omnino sequenti modo loricatum: abdomen scutis minoribus, maximam ad partem aequalibus obductum; circa anum scuta nonnulla majora; ante pinnam dorsalem scutum quadrangulum, ante hoc aliud scutum lunatum, majus, dorsi fere totam latitudinem complectens, et scutum lunatum minus cervicis cingens; in dorso scuta lata, in canda totum superius latus tegentia, quae quin scuta subcandalia aequa lata attingant, aciem caudae lateralem formant. Trunci latera inde ab operculo usque ad latera caudae scutis latis oblique a dorso inferiore posteriorempie corporis partem spectantibus, carnisque binis lateralibus insignibus, pone fineum pinnae analis cum acie laterali caudae confluentibus, circumdantur. Cauda depressissima, plana, paelonga, ad pinnae caudalis insertionem abrupte lateraliter compressissima. A pinna dorsali et anali usque ad pinnam caudalem supra et subtus in mediis scutis fossula linearis porrigitur. Oculo haud armato scuta totius corporis laevia videntur, oculo vero armato totam superficiem tuberculosa esse crederes, existimoque haec tuberculula re vera aculeos obtusos minimosque esse. Quin practerea aculei distincti et in radiis singulis pinnarum et in rostri apice consipi possint, haec opinio eo vero similior esse videtur. Omnim pinnarum radius primus simplex, ceteris apice fissis paullo crassior, osscus, firmus. Omnes pinnarum radii aculeis minutissimis exasperati. Pinna ventralis margini anteriori pinnae dorsalis opposita; pinna caudalis furcata; pinna pectoralis insertionem pinnae ventralis superans. Anus in medio spatio inter pinnas ventrales et pinnum analem. Caput quintam corporis partem refert. Totus flavidus, pinnis fuscescentibus.

Pinna pectoralis radius 7, ventralis 6, analis 6, caudalis 12, dorsalis 8.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur. Longitudo $7\frac{1}{2}''$ a rostri apice ad pinnae caudalis apicem.

Habitat in Brasiliæ fluvii.

IV HYPOSTOMA. LACEP.

Caput sentis tectum. Velum labiale circulare, papillosum cirrhatumve aut papillosum et cirrhatum. Dentes (tab. A fig. 4) subradiati, primus sequenti bis tertia parte brevior, extrorsum hamatus, secundus bisinflexus, ut tertius quartusque rectus, apice introrsum hamatus; sequentes sensim ac sensim minores subsemicirculares, subconferti, unde dentium series postice non distinctae. Aperturæ nasales duae, membrana claudendae. Corpus subangulosum, scutis imbricatis tectum; abdomen alepidotum, aculeis minutissimis asperum. Pinnae dorsales duae, posterior radio unico simplici crasso, osseo, hamato; ceterum omnium pinnarum radius primus et pinnae caudalis radii laterales ossei, crassi, validi. Pinnae pectoralis radius primus in gynglino articulatus, ad animalis libitum figendus.

HYPOSTOMUS etenaculatum.

Tab. IV

HYPOSTOMA ETENTACULATUM Spix. Tab. IV. f. 1., f. 2.os.

Velo labiali papilloso; cirrho nullo; capite subpentagono; corpore subtrigono, scutis carinatis obdueto; pinna ventrali radio tertio, pinna anali radio ultimo pinnae dorsalis opposit; radio laterali superiore pinnae caudalis subarcuato, inferiore subrecto.

Caput ovato-trigonum, subtus applanatum, supra anguloso-convexum, unde subpentagonum, quartam corporis partem referens. Os inferum, rotundum, velo labiali papilloso, cirrhis destituto, immediate infra rostri obtusi apicem; margines capitis inferiores laterales, integri, subarcuati; oculi laterales, orbicularis, occipiti proximi, inter se distantes; nares fere in medio capite, majusculae, oblongo-ovatae, sursum patulae, paullo supra et ante oculos sitae, membrana tenui claudenda. Caput supra et subtus aculeis minutissimis appressis, apice postico subpatentibus numerosissimis, densissime positis, inde linea speciem representantibus, in rostri apice magis emergentibus, minoribus, obtectum. Truncus trigono-pyramidalis, subtus totus applanatus, supra polygono-convexus, scutis osseis maximis rhomboidalibus in medio cærina emergente instructis, aculatis, margine postico pectiniformi, ceterum capitis ad instar exasperatis, superficie tota cuti appressis, margine postico imbricatis, obductus. Scuta ipsa subtetragona in utroque latre trunci superioris per series quatuor digesta, in serie suprema ac insima recte, in seriebus duabus intermediis oblique inserta, eaudam versus sensim ac sensim minora et in caudac lateribus subrotundata. Truncus subtus ab jugulo usque ad anum aculeis minutissimis per polygona irregularia dispositis limae ad instar subexasperatus. Cauda subtus scutis osseis ut truncus superior teeta. Omnium pinnae radius primus et radii laterales pinnae caudalis ceteris validiores, erassi, ossei; radii omnes aculeis minutissimis asperi. Pinna ventralis radio tertio, pinnaque analis radio ultimo pinnae dorsalis, oppositac; radius lateralis superior pinnae caudalis subarcuatus, inferior subrectus. Pinna pectoralis radiis 7, ventralis 6, analis 5, caudalis 16 ad margines ejus utrinque radii scutiformes 3, pinna dorsalis posterior radio 1, anterior in fossula inserta radiis 12. Piscis unicolor flavus, radius superior lateralis pinnae caudalis nigro fasciatus.

In Museo Monacensi speciem unicum siccum servatur. Longitudo 16'.

Habitat in Brasiliac septentrionalis fluvii.

ADNOTATIO. Fiso nomine Guacari pisces depinxit descriptaque (pag. 72) ad genus Hypostoma referendum, a nostro vero „cirrhis ab extremitate membranae labii inferioris instar barbae dependentibus“ distinctum.

FAMILIA II. SILUROIDEI CUV.

Diagnosis. Corpus nudum aut serie laterali scutorum armatum; caput aequem nudum aut scutis obductum; rictus oris in apice rostri; dentes velutini aut simplices.

Descriptio. Corpus aut omnino nudum, plus minusve compressum, aut serie laterali scutorum majorum minorumque osseorum armatum; caput saepius scutatum. Pinna dorsalis unica aut pinnae dorsales duae; tunc posterior aut adiposa plus minusve prolongata, aut radiata. In plurimis generibus radius primus pinnae dorsalis et pinnarum pectoralium, aeuleus validissimus pro piscis libitu stabiendus. Os in apice rostri, plerumque amplissimum; dentibus aut velutinis per fascias plures dispositis, aut simplicibus. Ossa intermaxillaria sub ethmoideo pendula, non protractilia; ossa maxillaria minima plerumque utrinque in cirrhum carnosum excurrentia; in mandibulae, immo quoque in narium cuti cirrhi. Suboperculum nullum. Vesica aërea magna, cordata lobis superioribus vertebrae primae affixa, aut nulla. Ventriculus cutaneus, praegrandis, sacciformis; intestinum longum, amplum, sine coecis.

CONSPECTUS GENERUM.

a) Pinna adiposa nulla.

V CETOPSIS AGASS.

Series simplex dentium in mandibula, in vomere et in ossibus intermaxillaribus. Membrana branchiostega radiis 9. Os parum amplum. Cirrhi 6. Oculi cute tecti. Caput obtusum, corpus rotundatum subcylindricum. caudam versus compressum, omnino nudum. Pinna dorsalis unica: radii pinnarum omnes molles.

b) *Pinna adiposa.*

1. *Trunco scutis lateralibus armato.*

VI. DORAS LACEP.

Dentes velutini, minuti, in mandibula, ossibus intermaxillaribus imoque in vomere. Membrana branchiostega radiis 6. Os parvum. Cirrhi 6. Caput clypearium. Corpus nudum, in utroque vero corporis latere series scutorum osseorum, in medio spina aut carina elevata instructorum. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa, interdum vix distincta. Radius primus pinnarum pectoralium et pinnae dorsalis validissimus, serratus.

2. *Trunco omnino nudo.*

VII. HYPOPIITHALMUS SPIX.

Dentes minutissimi, vix conspicui, velutini. Membrana branchiostega radiis 5 vel 15. Arcus branchiales elasmiis instructi. Os angustum. Cirrhi 6. Caput parvum, ut corpus, compressum, in rostro depresso et omnino nudum. Oculi in margine inferiori et laterali capitis siti. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa. Pinna analis ab ano ad pinnam caudalem producta. Radius primus pinnarum pectoralium et pinnae dorsalis paulo validior, serratus.

VIII. PIMELODUS LACEP Cuv. *)

Dentes velutini, per fasciam in ossibus intermaxillaribus et in mandibula dispositi. Membrana branchiostega radiis 5 — 10. Os magnum. Cirrhi 6. Caput

---

*) Linnaeus in prioribus sui system. nat. editionibus Siluros pinna adiposa praeditos sub *Mysti* nomine comprehenderat, postea vero eosdem iterum cum Siluri genere coniunxit. Ex iisdem Lacépede tria genera proposuit, *Pimelodum*, *Argenciorum* et *Doradem*, sub primo genere comprehendens illos, qui cirrhis glandentes scutis lateralibus carent; sub altero, qui utrisque carent; sub tertio, qui utrisque sunt praediti. Jure illustrissimus, maximisque colendus Cuvier, ratione dentium et capitis structurae habita, illa genera in plura subgenera direxit, quae sane tantumquam peculiares genera haberi debent, quum nisi haec ipsa retineas, pauciores certeque minoris tantum momenti characteres pro stabiliendis generibus, ampliore sensu confectis, remanerent. Pro *Pimelodi* Lacep. genere nunc sequentia exstant: *Synodontis* Cuv. singulari dentium structura et insertione

nudum aut scuto majori minorive obductum. Corpus nudum. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa. Radius primus pinnarum pectoralium et pinnae dorsalis validus serratusque.

IX. PHRACTOCEPHALUS AGASS.

Dentes vclutini per fasciam latam in ossibus intermaxillaribus, in vomere, in mandibula, et in quinto radio branchiali. Membrana branchiostega radiis 8. Os maximum. Cirrhi 6. Caput latissimum, scuto maximo ad nucham usque producto tectum. Corpus nudum. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa; radius primus pinnarum pectoralium validissimus, serratus.

X. PLATYSTOMA AGASS.

Dentes Phractocephali in fasciis latissimis. Membrana branchiostega radiis 15. Os amplissimum. Cirrhi 6. Caput depresso-simum, planum, valde elongatum, maxilla superiore prominente. Corpus plus minusve compressum, omnino nudum. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa. Radius primus pinnarum pectoralium et pinnae dorsalis cacteris parum validior.

XI. HETEROBRANCHIUS GEOFFR.

De Heterobrancho sextentaculato Spixii infra plura scribam.

---

genus distinctissimum; *Pileodus* Cuv. vomere edentulo; *Hypophthalmus* Spix edentulus sere, ob clasma memorabilis, Pimelodo est, quod Schilbe Siluro. In *Glanide* Agass. dentes in os:ibus intermaxillaribus et in vomere, scutum capitale nullum; in *Phractocephalo* Agass. dentitio eadem, scutum latissimum in capite ultra nucham protensum; in *Platystome* Agass. caput depresso-simum, maxilla superior acute prominens. Tria haec ultima genera comprehendit pristinum genus *Bagres* Cuvieri, qui jam in suo regno auctm. similis divisiones proposuit. Nomen Bagres non retinui, cum barbarum esset, jamque strictiore sensu adhibitum, dubia relinquere. Pro eo propono *Glanidem*, nomen Siluri cuiusdam ignoti antiquum. Ab Agenieoro Lacép. illae species, quarum ossa maxillaria ut cornu crevatum prominent, separandae videntur sub nomine *Ceratophrynchi* Agass.; hujus loci esset *Silurus militaris*;—nomen vero a Lacépède propositum, pro illis capite inermi a reliquis tantopere recessentibus, servandum esset. *Callichthys* Linn. (*Cataphracti* Lacép.) genus *Gonyodontium* familia potius mihi esse videtur. Cum vero siccata tantum et matila specimina videndi copia sit facta, certi nihil afferre possum.

V. CETOPSIS AGASS. *)

Caput obtusissimum, truncatum, inerme; os parum amplum, cirrhis 6 brevibus. Dentes (vide Tab. VII.) simplices, distincti, inter se parum distantes, per seriem simplicem in mandibula et in vomere dispositi; in ossibus intermaxillaribus series dentium simplex aut multiplex. Fossae nasales in apice rostri, profundae, membrana oculatae, singulae binis inter se distantibus naribus aperiuntur. Oculi tegumentis omnino teeti et recessis tantum cute visibles; neque minus operculum cune obductum est, ita ut fissura branchialis minima, angustata, ut Muraenae Anguillae, transverse ante pinnae pectoralis insertionem pateat. Membranae branchiostegae radii 9 extus non visibles. Truncus rotundatus, subcylindricus, caudam versus compressus, omnino nudus; linea lateralis obtuse-elevata, angustissima. Pinna dorsalis unica, antica; radii pinnarum omnes molles.

Characteribus datis, hoc genus a Siluro admodum recedit.

ADNOTATIO. In hujus generis specie Candirū, quam secui, haec fere reperi: **)

Inter crura extremitatum thoracicarum antice coēuntia, cor in pericardio conditum; ventriculus cordis pyriformis, anticus (pisce stante); atrium majus, bilobum, posticum, ventriculum undique involvens; bulbus aortae amplius, cutaneus. Intestina inclusa in peritoneo cutaneo firmo, tela cellulosa laxa conjuncto cum pariete musculosa ventris. Pharynx amplius in magnum coecum sacrum, stomachum scilicet, expanditur. A latere hujus sacri ad superiorem tertiam partem intestinum tenuerit, quod per totam suam longitudinem aequa amplum, a mesenterio in situ suo continetur et in anum aperitur. Lien in posteriore stomachi pariete, extrorsum superneque affixus est. Hepar medioere, simplex, non lobatum, posteriore margine subincassatum, anteriore acutum. Vesica fellea magna ad interiorem hepatis parietem, liquorem suum fundit in supremam intestini tenuis partem haud procul a ventriculo per duetum vesicam longitudine aequantem. Ovarium et testis funiculi praelongi fimbriati figura apparent, qui ad medium eavum abdominale prolongatur. Renes magni, satis compacti, vertebris accumbunt extra peritoneum, et a secunda tertiate inde vertebra ad inferiorem tertiam eavi abdominalis partem usque extensi transiunt in uretheres, qui in amplam vesicam urinariam aperiuntur. Maxime memorabile in hoc genere est foramen pone et supra pinna pectoralem in utraque specie magnitudine et figura diversum, quo aperitur cavitas satis ampla, membrana mucosa, mucum secernente, vestita. In specie Candirū nobis dicta, cavitas oblongo-ovata, magnitudine seminis phasoli minoris, et apertura rotunda, minima est; Cetopseos coccidentis cavitas subrotunda, nisi magnitudine, duplicatura paullulum prominente membranae mucosae, in media anteriore parte, in duas quasi partides foveas subdividitur. Apertura major ovato-oblonga.

*) κῆτος cete; ὄψις adspactus, facies.

**) Confer Tab. A. fig. 5. Viscera in situ naturali; et fig. 6. Viscera explicata. a. Cor. a'. Pericardium. a''. Ventriculus cordis. a''' Atrium cordis bilobum. a'''' Bulbus aortae. b. Ventriculus. c. c. Tractus intestinorum. c'. Pylorus. d. Hepar. e. e. Peritoneum. f. Vesica fellea. f'. Ductus cysticus. g. Vena portaria. h. h. Ovarium. i. Vesica urinaria. k. Uretheres. l. l. Mesenterium cum vasis sanguiferis. m. Anus. n. n. Paries ventris musculosa. o. Renes per peritoneum transparentes.

I. CETOPSIS COECUTIENS AGASS. Tab. X. f. 2.

Ambitu corporis juxta pinnam dorsalem maximo, caudam compressam versus sensim deercente; capite crassissimo, rotundato; apertura branchiali majuscula, antice insertionem pinnac pectoralis ambiente.

Silurus coecutiens, Lichtenst. *) Spix.

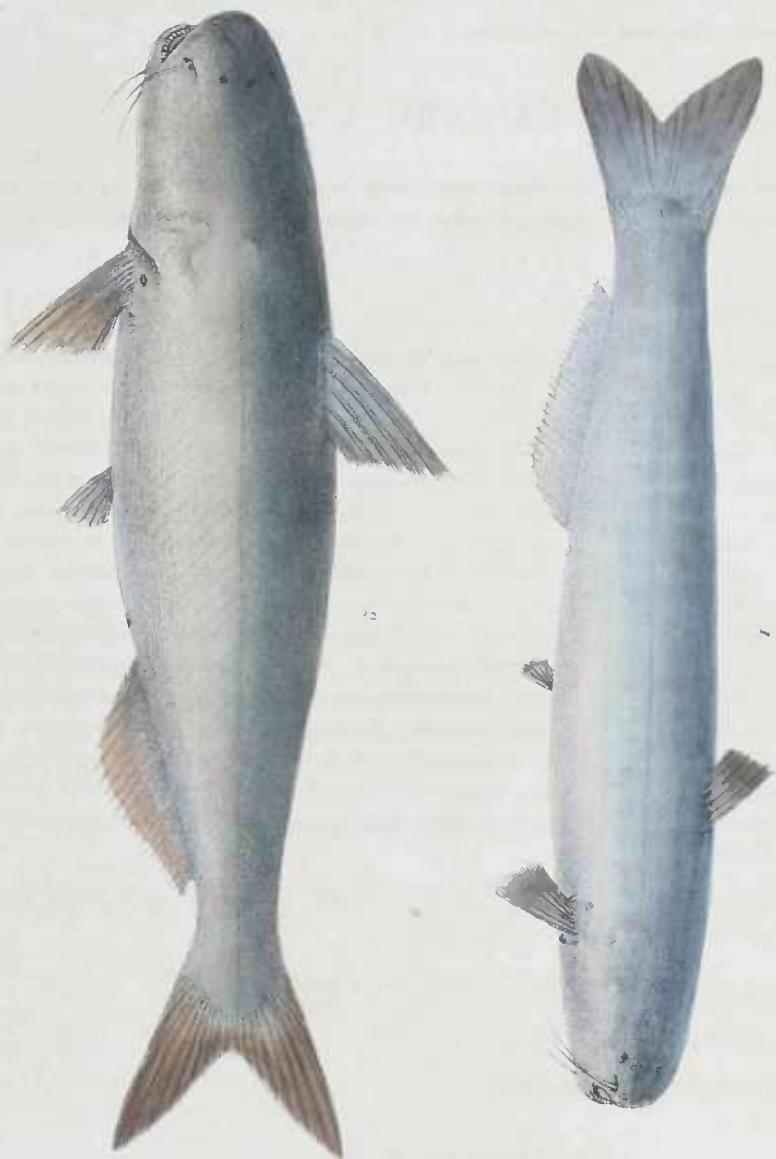
Caput omnino nudum, aequo fere altum ac latum, terciusculum, antice truncato-rotundatum. Oculi cute communi obtecti, nigri, punctuli instar per hanc pelluentes, minimi, supra oris angulum in medio spatio inter cirrhus maxillarem et foramen nasale posterius siti, a branchiis longissimo interstitio dirempti, laterales. Nares quatuor; posteriores superiores, majores, supra oculos, inter se parum distantes; anteriores, inferiores minores supra rostri apicem ante et supra cirrhos sitae, interstitio duplo majori inter se distantes; omnes margine intumido, cutaneo claudendae. Oris rictus transversus, rectus, angustiuseulus, ceti ori non dissimilis, labris earnosis crassis, attamen non prominulis, maxilla superiore ultra inferiorem paullo excedente. In ossibus intermaxillaribus dentes tribus seriebus distributi, in vomere et in mandibula scie simplici simulque majusculi, acuti, inter se paullulum distantes. Cirrus maxillaris supra oris angulum breviusculus, filiformis, in antica parte foveolae quasi labiatae situs; cirri quatuor longiores ejusdem formae in ente mandibulac, per lineam arcuatam dispositi. Membrana branchiostega sublaxa, operculum subtrigonum obtegens, margine integerrimo, pinnae pectoralis basin antice circumcludens. Foramen cavitatis mucosae oblongum, majuscum, paulo pone simulque supra pinnae pectoralis basin. Truncus oblongus terciusculo-subcompressus, pectore abdomineque intumido, laevissimus; postice attenuatus, compressissimus. Linea lateralis rectissima, carinae instar obtusae prominens. Pinna dorsalis unica radiis apice divisis, subrigidis, antico posticum duplo superante, caeteris sensim minoribus, pinna pectorali remotior. Pinnae pectoralis radii compressi, subfirmi; anticus simplex caeteros apice fissos paulo superans. Pinnae ventrales pinna dorsali remotiores, minores radiis posticis sensim brevioribus, antico simplici, caeteris apice fissis, satis longo intervallo ante annum insertae. Canalis deferens vesicæ urinariae, et ovarii vel testis tanquam papilla perforata prominet. Pinna analis paulo pone annum incipiens et ante pinnæ caudalis basin finiens parum alta, membrana inter radios expansa versus truncum incrassata, ita ut radiorum basis vix conspici possit, versus radiorum apicem vero tenuis; radii apice ex membrana emergunt. Pinna caudalis furcata, radiis apice fissis, lateralibus exceptis.

Unicolor cinereo-argenteus, dorso in olivaceum vergente; pinnis apice fuscescentibus.

Pinna pectoralis radiis 10, ventralis 6, analis 21, caudalis 16 praeter alios utrinque laterales 7 sensim minores, dorsalis 7.

*) Amiciss. Dr. et Professor Wagler, cui copia fuit in novissimo congressu naturae scrutatorum medico-rurique Germaniae museum zoologicum berolinense persentandi, me certiore fecit Silurum coecutientem Licht. Catal. et Spixii T. X. f. 2. non differre.

STILOURUS, Candiru, & coecutiens.

Tab. X

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur. Longitudo $5\frac{1}{2}''$.

Habitat in fluviis Brasiliæ aequatorialiis.

2. CETOPSIS CANDIRU AGASS. Tab. X. fig. 1

Corpo subcylindraceo, pinnam caudalem versus compresso; capite parum depresso; apertura branchiali minima ante et infra pinnae pectoralis insertionem patente.

Silurus Candirú, Spix.

Species habitu affinis praecedenti, attamen distinctissima. Caput subdepressum, longius. Oculi per cicutem, qua ut in altera specie obducuntur, non pelluentes, cicut rescissa nigri punctuli instar in tela cellulosa immersi, attamen nervum optieum, cuius diameter bulbum oculi sere adaequat, oculum intrare facilime observare licet. Nares quatuor per quadratum quasi dispositae; quinque anteriores minores rotundae inter se vix magis discreti sint, quam posteriores, quae majores, rinnaformes et margine intumido claudendae sunt, et ab anterioribus codem interstitio distant quam inter se. Maxilla superior paullo ultra inferiorem portrecta. In ossibus intermaxillaribus, in vomere et in mandibula series simplex dentium minorum inter se paullulum distantium. Apertura branchialis minima, ante et infra pinnam pectoralem ita patet, ut ejus basis nullo modo circumclusa sit a membrana branchiostega non emergente. Truneus cylindraceus, nudus; linea lateralis rectissima, minus prominens quam in Cetopsi coecidente; cauda compressa, ratione habita longitudinis trunci, longior quam in illa specie. Apertura cavitatis mucosae suprapinnalis miniina, rotunda. Pinnarum inter se dispositio cadein quam in altera specie, sed omnes sustentantur radiis mollissimis et maxime elasticis, membrana crassiori obductis, omnes apice magis obtusae, rotundatae sunt. Anus et ductus deferens ovarii vel testis nee non vesieae urinariae tanquam papillæ duae conicae perforatae parum prominent. Color idem ac in specie praecedente.

Pinna pectoralis radis 9, ventralis 6, analis 29, caudalis 17, praeter 4—5 radios minimos utrinque lateraliter sub cuto reconditos, dorsalis 7.

In Museo Monacensi specimen plura in spiritu vini servantur.

Longitudo 5'', alterius 6'', alterius 8''.

Habitat in Brasiliæ aequatorialiis flaviis.

VI. DORAS LACEP.

Caput plus minusve depresso, nucham versus elevatum, scutis magnis osseis ad pinnum dorsalem anteriorem usque protensis tectum. Os parvum in apice rostri; ossa intermaxillaria

marginem superiorem oris formant, et ossa maxillaria arcuata in cirrhum majorem crassum excurrentia partes laterales labii superioris sustinent. In cute mandibulae cirrhi quatuor. Labia crassa, carnosa, intumida. Dentes velutiini, minuti, in mandibula, ossibus intermaxillaribus imoque inveneri, in nonnullis speciebus pro dentibus papillae minutae. Nares quatuor inter se distantes. Oculi laterales. Membrana branchiostega radius 6. Scapula retrosum in spinam lateraliter cuti adhaerentem producta. Corpus nudum, in utroque vero corporis latere series seutorum ossorum in medio spina aut earina elevata instructorum, eactera superficie aspera, aeuleatave. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa interdum vix prominens. Radius primus pinnae dorsalis pinnaeque pectoralium validissimus, osseus, subplanus, utrinque profunde serratus pro animalis libitu in gynglino serrato stabiliendus.)

ADNOTATI). In specie seeta, Dorade Humboldti, traetus intestinorum longitudine dupli corporis: ventriculus vix distinctus, parietibus paullo erassioribus; intestinum tenue pluribus convolutionibus abdomen replens; rectum incrassatum; hepar bilobum; vesica fellea in medio inter hepatis lobos, in duodenum fel fundens; lien ad ventriculi latus sinistrum: renes mediocres; vesicula urinaria distincta, oblonga, parieti posteriori intestini recti appressa; vesica aerea maxima apparatu osseo proprio suspensa.

I. DORAS HUMBOLDTI AGASS. Tab. V.

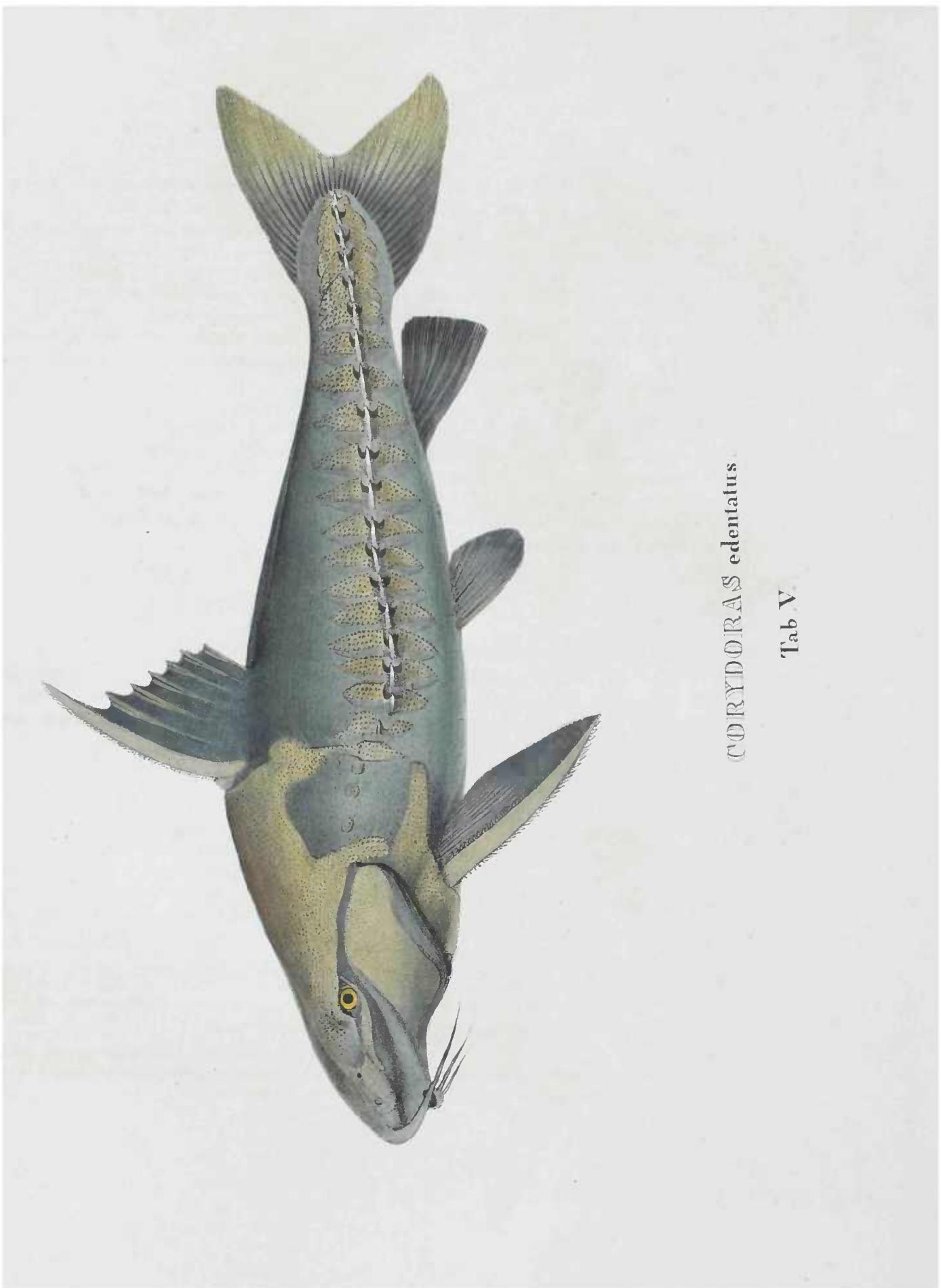
Ore edentulo; corpore nudo, laevi; linea laterali utrinque serie scutorum 24 osseorum tecta, scutis quatuor anticis muticis multo minoribus, sequentibus in medio spina compressa reclinata instructis, posteriorum spinis sensim majoribus magisque reclinatis, scutis spiniferis anterioribus oblongis, medii corporis arcuato-trigonis, caudae trigonis.

Corydoras edentatus, Spix. **)

Caput magnum, elongatum, elypeatum, antie acutum, nudum. Oculi inferne elypto semi-lunari cincti, in lateribus capitis. Nares quatuor per quadratum dispositae, in parte rostri mida; anteriores majores, tubulosae, cuticula claudenda; posteriores ovatae, minores. Operculum scutiforme, subtrigonum. Labia valde incrassata, carnosa, intumida. Cirri 6, duo in apice ossium maxillarium longiores, quatuor sub symphysi mandibulae, magnitudine illis maxillae

*) Omnibus, quae Celeberr. Alex. de Humboldt de Dorade Crocodili (Observ. de Zool. v. 2. p. 161) refert perpensis, haec species ad genus peculiare referenda nulli videtur, nou modo pinna pectorali uniradiata, sed etiam appendice quadriradiata pinnae caudalis maxime a Dorade recedens et nomine *Centrochir* Agass. (*κέντρον* aculeus, *χειρ* manus) insignandum.

**) Hic piscis nullo modo ad genus *Corydoradem* Lacép. referendus, quia inter characteres hujus generis clariss. Lacépede hoc afferat: „Point de barbillons; deux nageoires dorsales; plus d'un rayon à chaque nageoire du dos.“ Quod minime cum nostro pisce congruit.

CODRIDORAS edentatus

Tab V.

parum recedentes, horum interni paucis breviores, externi ipsis magis postpositi longiores. Clypeus nuchalis ad latera insertionis pinnæ dorsalis productus, rotundatus, pone aperturam branchialem in spinam rectam seapulam versus vergentem protensus. Corpus totum nudum, rotundatum, ad pinnam dorsalem crassissimum, caudam versus sensim attenuatum, ad insertionem pinnæ caudalis compressum; in utroque latere series scutorum 24 ossorum, quorum quatuor antica mutica, multo minora, subrotunda, sequentia transversa, longiora quam lata, oblonga, et in tota longitudine aequilata, quae in medio corpore areuato-trigona maxima sunt, in caudae lateribus minora, trigona; unum quodque scutum in medio instructum spina compressissima, falcata acuta, reclinata, valde prominula; spine ipsæ a primis scutis ubi minores, ad ultimum usque magnitudine augentur. Pinna adiposa porrecta angustata, longissima i. e. a pinna dorsali anteriori ad pinnam caudalem, duplicaturæ eutis instar, producta. Pinna dorsalis spatio inter pinnas pectorales et ventrales opposita.

Pinna pectoralis radiis 11, ventralis 7, analis 11, caudalis emarginata 16, præter 6, utrinque lateraliter minores radios, dorsalis anterior 7.

Color olivaceus (non nigrescens vel niger, nee in speciminibus siccis, nec in illo, quod in spiritu vini servatur); apex pinnæ caudalis flavescens; radii serrati pinnæ dorsalis et pinnarum pectoralium ut seuta lateralia lutescentes; spineæ laterales apice albae.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini, pluraque secca servantur.

Longitudo speciminis in spiritu servati $20\frac{1}{2}''$. a rostro ad radium anticum pinnæ dorsalis anterioris $10\frac{1}{4}''$, speciūnum siccorum $6''$ — $24''$.

Habitat in fluvio S. Francisci mediae Brasiliae.

Simillima species Doradi nigro Valene. (in Humb. Observ. de Zool. vol. 2. p. 181.), quin imo celeberr. Cuvier. visis Spixii tabulis, pro eodem habuit, sed comparatis speciminibus, characteribus sequentibus diversa, peculiaris species nulli videtur: 1. scutis non omnibus trigonis, 2. spinis posteris sensim majoribns, 3. cirrhis inter se magnitudine vix discrepantibus, 4. longitudine pinnæ adiposæ, 5. colore olivaceo.

VII. HYPOPIHTHALMUS SPIX. *)

Cephalum minimum, valde compressum, in rostri apice depresso, unde a latere visum triangulare, omnino nudum. Os minus amplum. Margo superior oris omnino ossibus intermaxillariis conformatur. Labia nulla. Cirrhi 6, duo maxillares, 4 mandibulares. Dentes minutissimi,

---

*) Ob oculos in margine inferiori capitilis sitos.

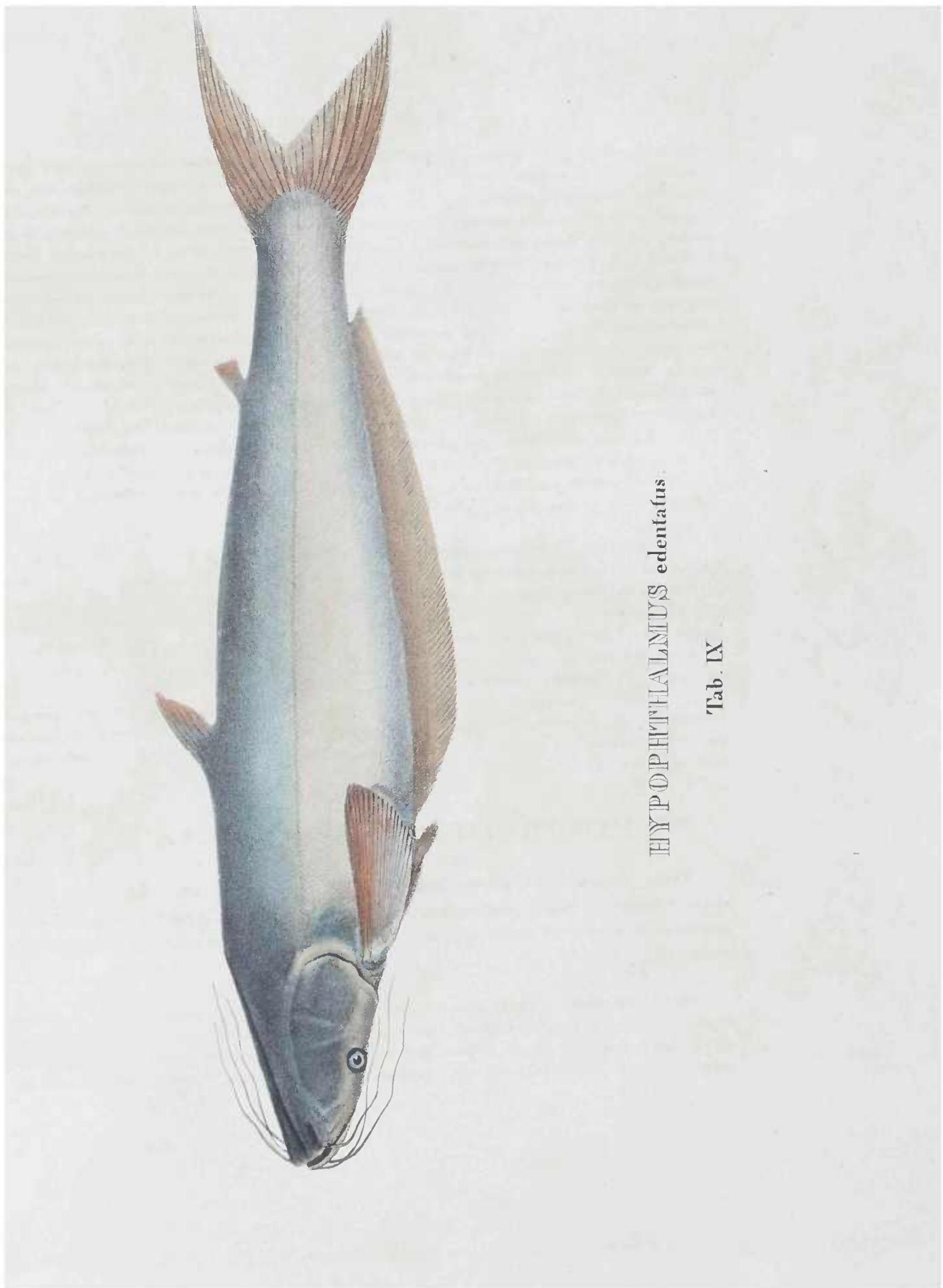
velutini, papillaformes, tantum armato oculo visibles. Oculi majores, in margine imo, laterali capitis siti. Nares quatuor, anteriores in margine oris, posteriores supra angulum ejus sitae. Membrana branchiostega radiis 5 vel 15. Arcus branchiales in margine exteriore, convexo, ut in omnibus piscibus, lamellas branchiales sustentant. In illorum margine interiori, concavo, in quibusdam piscibus, dentes observari satis cognitum est; hic vero raram et paradoxam indolem (Tab. A. fig. 7.) habes, quod in margine interiori concavo eisvis arcus branchialis productus tenues, elongati, elasmiformes, albi, ejusdem interius latus occupant, quiue faucem versus spectant; ad latus exterius vero ejusdem marginis membrana tenuis ad diuidiam productum altitudinem elevatur, quae ab ipsis paullulum distat. Idem productus in arcu primo branchiali longissimi, longiores quam ipsae lamellae branchiales et longitudine gradatim in sequentibus arcibus decrescent. (Ilos processus elasmiformes, rigidos et valde fragiles pro eruenda dentium natura summi momenti habemus.) Corpus omnino nudum, compressum, latum, caudalem pinnam versus attenuatum. Truncus brevissimus; cavitas abdominalis minima, vix longitudine capitit: itaque major piscis moles nihil est nisi cauda longissima, latissima, musclosa. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa. Pinna analis latissima i. e. ab ano, paullo pone pinnas pectorales sita, fere ad pinnam caudalem usque producta. Radius primus pinnarum pectoralium et pinnae dorsalis cacteris paullo validior, serratus.

ADNOTATIO. Tam parvis intestinis tantam corporis molem nutriti summopere mirum est. Hypophthalmi edentati pedem longi viscera perscrutatus sum in quo cavum abdominale $1\frac{1}{2}$ " longum, $\frac{1}{2}$ " altum et pansas lineas latum fuit et in hoc pusillo spatio liquor nutritius pro tanto corpore praeparabatur! Quum vero simile sit, hunc pisces ob os quasi edentulum majora animalia corripere non posse. putandum est cum indefesse innumera animalecula tenella, quae maxima copia aquas Brasiliæ habitant, persequi, et elasma hac ipsa esse utilitate, ut retis instar, aqua transmissa, illa retineant; idem etis mos est. Oesophagus brevis; ventriculus oblongus, superne rotundatus; intestinum tenue pluribus compaginibus anum tendit; hepar duobus elongatis lobis secus parietes ventriculi protenditur; vesicam felleam et lieu non vidi, certo ob statum subputridum speciminis. Renes angustissimi, praelongi, spinae vertebrali accumbentes urinam fundunt in vesicam praegrandem.

1. HYPOPHTHALMUS EDENTATUS SPIX. Tab. IX.

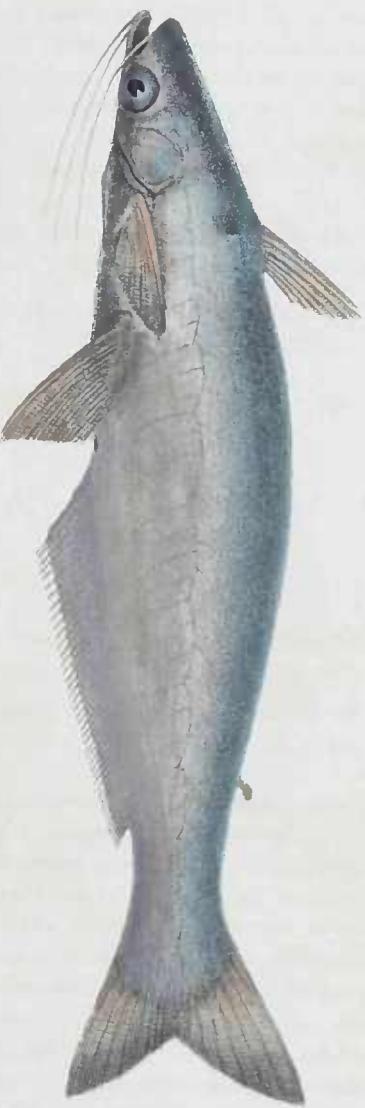
Pinna dorsali initio pinnae analis opposita; toto dorso linea fere recta in nucham continuato; pinnis pectoralibus, si trunco adponuntur, pinnis ventrales obtengentibus; a nucha ad rostri apicem, in vertice, fossula; membrana branchiostega radiis 15.

Piscis totus nudus. Caput compressum, praecipue in nucha tanquam carina prominens. Oculi medioeres, in margine inferiore lateral capitis, in medio spatio inter cirrhum maxillarem et angulum inferiorem operculi. Nares quatuor, magnitudine aequales, rotundatae, marginibus cutaneis parum prominentibus, vix claudendae; inferiores juxta ipsum marginem maxillæ

HYPOTHALMIUS edentatus

Tab. IX

HYPOTHALMUS *nuchalis*

Tab. XVII.

superioris patentes, immediate supra cirrhum; superiores supra oris angulum. Cirrus maxillaris fere acque distans a rostri apice et ab angulo oris, huic tamen propinquior; cirri quatuor ex mandibulae eute, quorum duo ad ipsam symphysin ossium mandibularium, duoque magis laterales et posteriores; omnes eirri ejusdem fere longitudinis. Membrana branchiostega radius 15. Trunus, ut cauda, compressissimus; diameter verticalis maximus in regione pinnae dorsalis. Cauda prope pinnum analen adeo compressa, ut plana videatur, et cutis basin radiorum ejusdem pinnac ita obducit, ut eorum insertionem non possis conspicere nisi resecta eute. Linea lateralis rectissima. Pinna dorsalis anterior radiata, angusta et initio pinnae analis opposita, fere vero fini ejusdem pinna adiposa, margine erenulata. Pinnae pectorales latae, fere triangulares; pone earum insertionem pinnac ventrales, minores, obtusae. Pinna caudalis furcata. Piscis in dorso et capite eacrulescens, in lateralibus flavescens; pinnae rubro-flavidæ.

Pinna pectoralis radiis 18, ventralis 7, analis 72, caudalis 20, præctor 8—9 utrinque, sensim minores laterales, dorsalis anterior 7.

In Museo Monacensi specimen duo in spiritu vini servantur.

Longitudo 10—12".

Habitat in fluvii Brasiliæ aequatoriali.

2. HYPOTHALMUS NUCIALIS SPIX. Tab. XVII.

Pinna dorsali pinnis pectoralibus paullo remotoe; dorso a nucha inde sensim elevato, caudam versus declive; pinnis ventralibus pone apicem reversum pinnarum pectoralium insertis; fossula in cervice elongata, obsoleta: rostri apice depresso; membrana branchiostega radiis 5.

Caput, ratione habita corporis, minutum, postice compressum, antice in apice rostri depresso. Oculi præmagni, in margine inferiore laterali capitidis, totum fere spatium occupant inter angulum oris et fissuram branchialem, immo ad inferius capitidis latus extenduntur. Nares quatuor, in parallelogramma transversum quasi dispositæ, duæ anteriores juxta marginem maxillæ superioris. Utrinque cirrus maxillaris fere in anguli oris; eirri quatuor ad symphysin ossium mandibularium. Illic mire conformatus pisciculus, singularem exhibet indolem cirrhorum maxillarium, qua optime patet, quid sint illi cirri maxillares Silurorum. Est scilicet infima tertia cirri pars ossiculum tenue, rotundum, arcuatum, quod in filum molle desinit et basi lateraliter ossibus intermaxillaribus articulo inseritur, igitur nihil aliud est, nisi os maxillare, quod cute circumdatur, et tota sua longitudine ab ossibus capitidis liberum, tantum interiori apice articulatum, et postice liberum, reflexum, arcuatum est. Similem indolem ostendit *Silurus militaris* Bloch. T. 362 — meum genus *Ceratorhynchus* (vide notam, supra pag. 10.) — cuius ossa maxillaria superiora erecta, cornuum serratorum instar, absque appendice molli, filiformi, animali illum paradoxum habitum præbent. Corpus omnino nudum, compressum, ad pinnae analis initium latissimum. Linea lateralis fere obsoleta, lateraliter ramulosa. Pinna dorsalis anterior radiata, parti anteriori

spatii inter pinas pectorales et ventrales opposita; posterior adiposa minima, sere supra finem pinnae analis. Pinnae pectorales acutae; radius primus validus, serratus; radii reliqui sensim minores angulum obtusum conformant. Pinnae ventrales peectoralibus majores pone earum reflexum apicem, triangulares. Pinna analis paulo pone pinas ventrales initium habet, brevis sed latissima, radiorum apicibus valde ultra membranam connectentem emergentibus. Pinna caudalis fimbriata. Argenteus, supra caerulescens; pinnae obraceae.

Pinna pectoralis radiis 12, ventralis 15, analis 45, caudalis 18, praeter 2—3 minores utrinque laterales, dorsalis anterior 8.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur.

Longitudo 7".

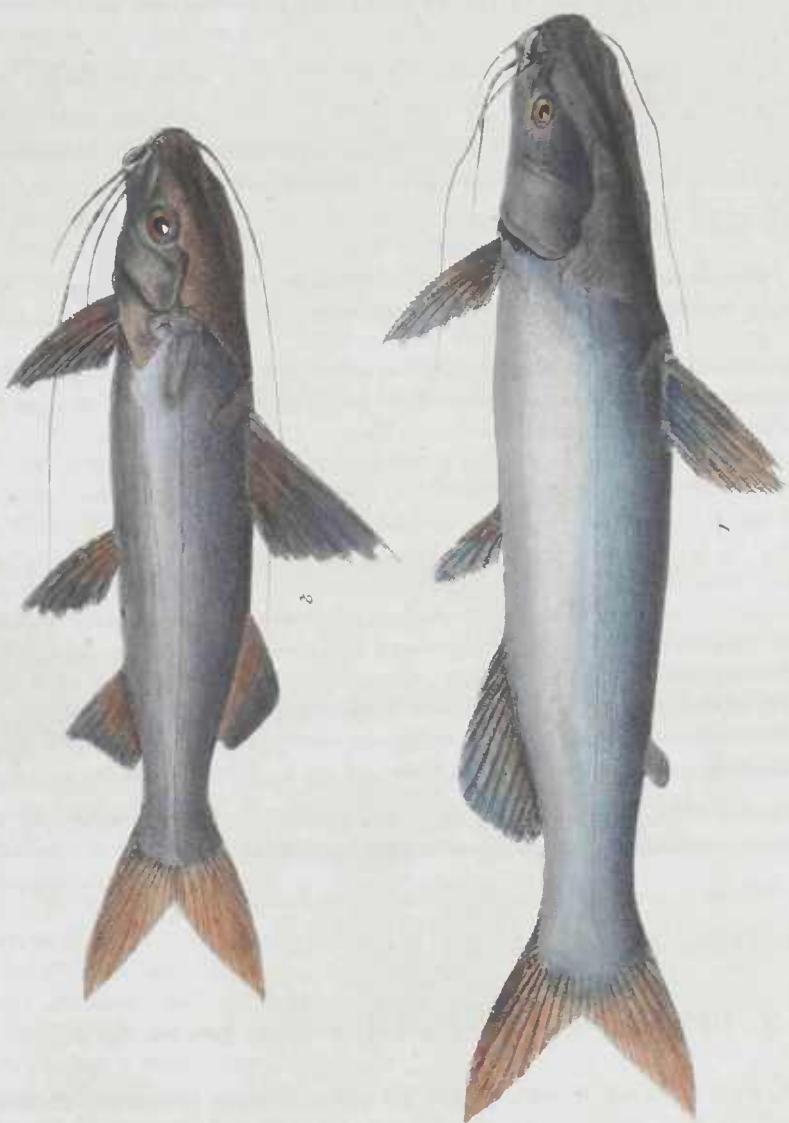
Habitat in Brasilia aequatoriali.

VIII. PIMELODUS LACEP. Cuv.

Caput subdepressum, nudum, aut scuto majori minorive obductum. Os cirrhis munitum, majuscum et dentibus velutinis per fascias in ossibus intermaxillaribus et in mandibula dispositis armatum. Ossa intermaxillaria marginem sere totum labii superioris formant; utrinque in eorum angulo laterali ossa maxillaria superiora minima, in cirrhus exeuntia. Oculi maiores, ad latera capitis siti. Fossae nasales majores minoresve in apice rostri, aperiuntur naribus quatuor plus minusve inter se distantibus. Membrana branchiostega radiis 5—10. Corpus omnino nudum, subcompressum; cauda compressa. Pinnae dorsales duae, posterior adiposa. Radius primus pinnarum pectoralium et pinnae dorsalis validissimus, serratus, pro animalis libitu figendum.

ADNOTATIO. Sectio Pinelodi Spixii sequentia docuit: Ventriculus brevis, oblongus, vix duplo amplior quam intestinum tenue, quod ex ventriculi parte inferiore prodiens sinistrorum curvatur, tum adscendens ultra hepar transit, tunc ad dextrum stomachi latus descendit, et posteaquam ita totum stomachum circumdederit, angustatur et post nonnullos anfractus in ano minimum terminatur. Hepar transversum in parte cavi abdominalis superiore, angustum, lobis lateralibus incrassatis. Vesica fellea maxima, transversa jacet inter hepar et illam intestini tenuis partem, in quam aperitur, quae supra superiorum stomachi parietem transit. Lien lobatus, a incisentero suffultus, pone stomachum, in hujus inferiore pariete. Vesica aerea maxima, cordiformis, in parte superiori cavi abdominalis. Renes indivisi, depresso, triangulares, latere latiori sursum spectantes, apice deorsum, ubi uretheres prodeunt, qui ampliantur in oblongam, satis magnum vesicam urinariam. Renes margine suo latiore vesicam aerream in ipsa media cavitate abdominali attingunt. Inter vesicam urinariam et intestinum rectum ovarium vel testis, ut funiculus ad renum marginem superiore protensus.

PIMELODUS, *albidus*, *rigidus*.

Tab. VII

1. PIMELODUS SPIXII AGASS. Tab. VII. fig. 1.

Scuto majore a pinna dorsali anteriore ad cervicem usque producto; sulco longitudinali in medio scuto ad rostri apicem usque; naribus quatuor maximis, patentibus, posticis tantummodo cuticula claudendis, binis utrinque inter se parum distan- tibus; aliquot dentibus vomeri insertis; pinna adiposa minima.

Pimelodus albidas Spix.

(Nomen Pimelodi albidi, quod in Mémoires du Muséum vol. 5. jam dudum a clariss. Le- sueur in speciem Pimelodi, a Spixiana toto coelo diversam, collatum est, mihi erat mutandum.)

Caput ob scutum nuchale ad pinnam dorsalem anteriorem usque productum, pro corporis magnitudine maximum, tertiam partem longitudinis totius corporis aequans. Scutum in nucha ad medium usque carinatum, in parte inferiore sulcatum. Caput praeterea nudum, rostrum versus depresso, in ejus apice quatuor nares patent posterioribus lateraliter magis recedentibus, binis utrinque inter se angusto isthmo distinctis. Oculi in fossula siti, subovato-oblongi. Cirri 6, maxillares longiores usque ad pinnarum pectoralium apieem producti. Dentes velutini ossium intermaxillarium et mandibularium longiores non adeo conferti, in vomere dentes nonnulli, sparsi, maiores, tuberculiformes. Corpus compressum; cauda, praecipue ad pinnae caudalis insertionem, compressissima. Linea lateralis rectissima ad pinnae caudalis insertionem sursum curvata. Pinna dorsalis longa, radio antico validissimo, utrinque serrato, medio spatio inter pinnas ventrales et pinnas pectorales opposita. Radius primus validus pinnarum pectoralium et ipse utrinque serratus est. Pinna analis rotundata; caudalis furcata. Caput obscure nigricanti-coeruleo-scapula supra pinnas pectorales retrorsum producta; pinna dorsali anteriore haud omnino retrorsum reclinanda, pinna adiposa magnitudine pinnae analis eique opposita.

Pinna pectoralis radius 10, ventralis 6, analis 16, praeter duos minores anteriores, caudalis 15, praeter 10—12 utrinque laterales minores minimisque, dorsalis anterior 7.

In Museo Monacensi specimen plura in spiritu vini servantur, longitudine 7—8".

Habitat in Brasilia aequatoriali.

2. PIMELODUS RIGIDUS SPIX. Tab. VII. fig. 2.

Scuto maximo a pinna dorsali antica ad rostri apicem producto; fossula obsoleta in cervice; naribus quatuor per quadratum fere dispositis, anterioribus tubulosis, posterioribus rimaesformibus; scapula supra pinnas pectorales retrorsum producta; pinna dorsali anteriore haud omnino retrorsum reclinanda, pinna adiposa magnitudine pinnae analis eique opposita.

Caput altum, linea recta a nucha ad rostri apicem declive, scuto granulato et insulpto te-
ctum; fossula obsoleta longitudinali in scuti parte anteriore. Nares quatuor per quadratum dis-
positae, anteriores ante cirrhum maxillarem, in ipso fere labii superioris margine sitae, tubulo-
sae, posteriores supra oris angulum transversae, rimaeformes in fossula triangulari patulae.
Cirrhi 6, in eute mandibulae quatuor breviores, maxillares duo ad pinnam analem usque prolon-
gali, ossibus maxillaribus in eorum basin productis. Caput usque ad angulum posteriorem oper-
culi fere quintam, usque ad anteriorem pinnam dorsalem tertiam partem longitudinis totius piscis
aequat. Scapula supra pinas pectorales retrosum protensa. Corpus subcompressum, omnino
nudum. Linea lateralis rectissima, ad pinnam caudalem sursum inflexa. Pinnae pectorales, ra-
dio antico crasso, osseo, margine tantum postico, et basi utrinque serrato, sub angulo postico
operculi insertae; pinnae ventrales radio ultimo pinnae dorsalis anterioris oppositae. Pinna dor-
salis radiata rigida, praelonga, haud omnino retrosum reclinanda, radio antico aetissimo tantum
postice et in apice utrinque serrato. Pinna adiposa eadem magnitudine quam pinna analis rec-
tangula, eique opposita. Pinna caudalis furcata. Nigro-cineraceus, in lateribus et inferne argen-
teus; scutum capitale et pinna caudalis fuseescentia; caeterae pinnae fusco-coerulecentes.

Pinna pectoralis radiis 10, ventralis 6, analis 9, praeter duos minores anteriores, caudalis
17, praeter 4—5 laterales utrinque minores, dorsalis anterior 7. praeter unicum minimum, ante
radius aetatum, serratum.

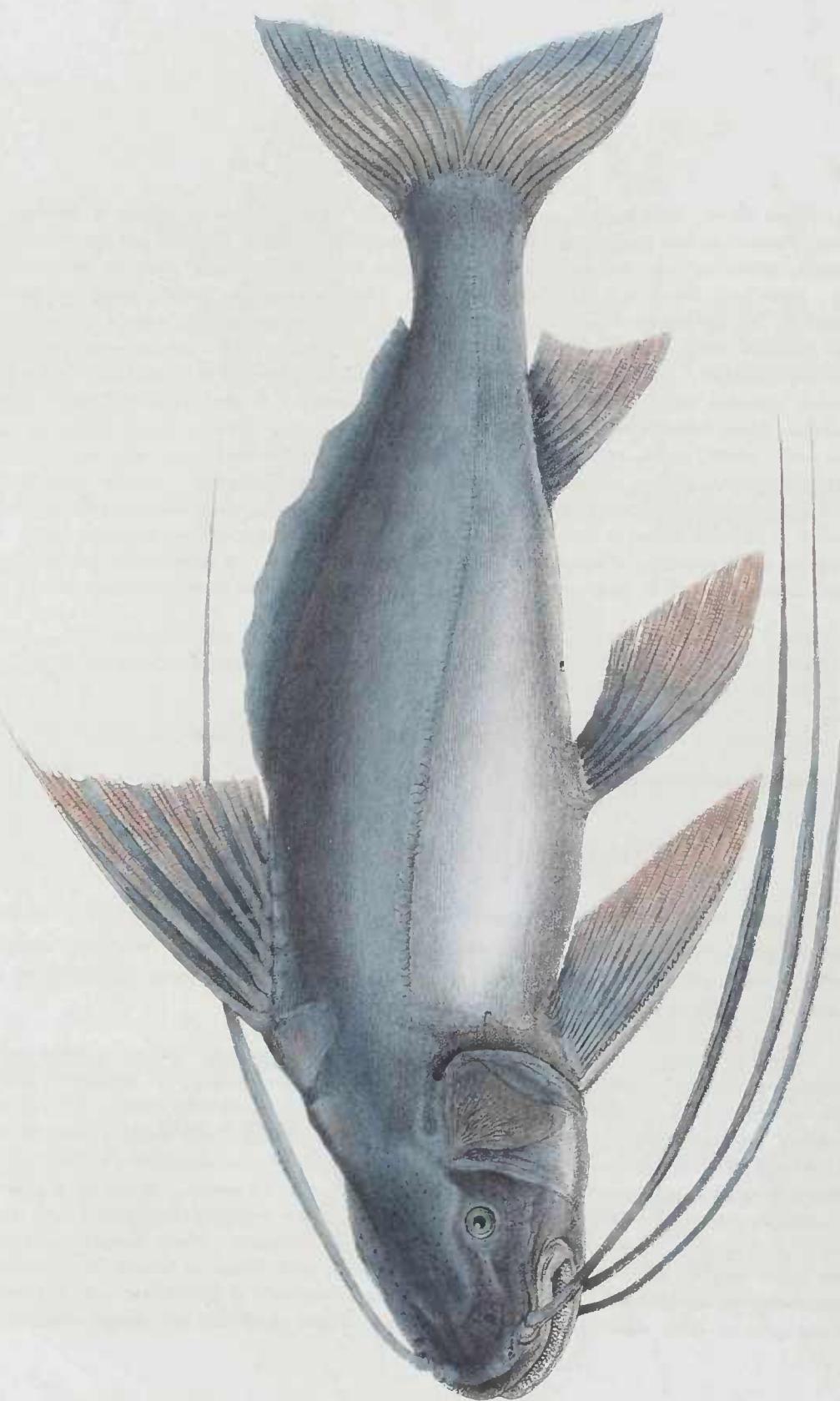
In Museo Monaeensi specimen unum in spiritu vini servatur. longitudine $5\frac{3}{4}.$ "

Habitat in Brasilia aequatoriali.

3. PIMELODUS PIRINAMPU SPIX Tab. VIII.

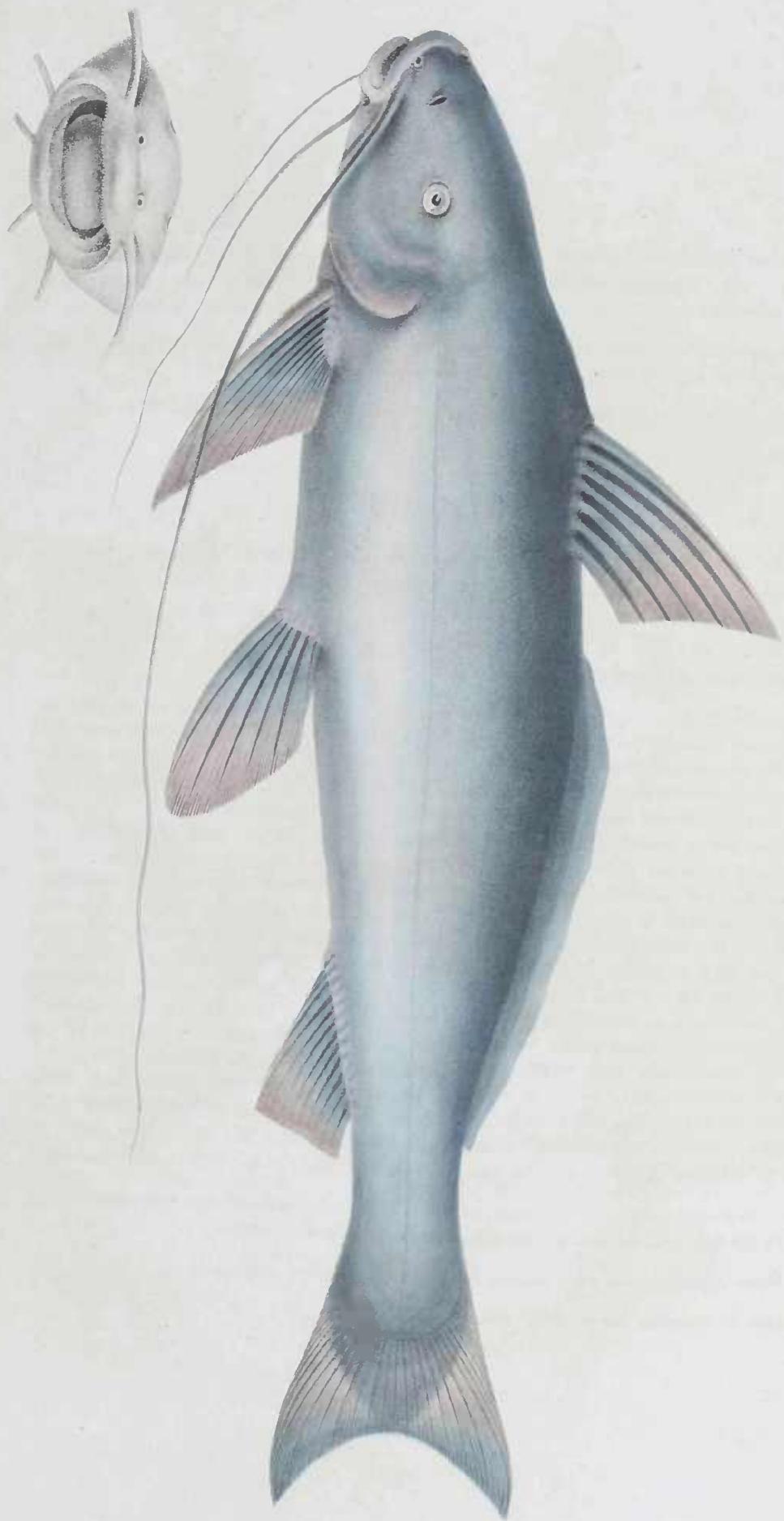
Capite in rostri apice depresso, in nucha maxime declivi, compresso, tanquam
carina prominente; cirrhis compressis, latissimis, lateraliter cuticula auctis, longissi-
mis, omnibus ultra pinas ventrales productis; pinis pectoralibus insertionem pin-
narum ventralium superautibus.

Caput in nucha praecultum, eompressum, in rostri apice depresso. Nares quatuor per pa-
rallelogramma transversum dispositae: anteriores supra marginem maxillae superioris, ante et
intra cirrhos maxillares, tubulosae, margine cutaneo claudendae; posteriores transversae, oblongae,
patulae. Oculi cirrhis propinquiores quam angulo operculi postico. Inter nares posticas et ocu-
los fossula obsoleta. Dentes minutissimi, velutini per fascias latae in mandibula, ossibus interna-
xillaribus et in ultimo arcu branchiali. Cirrhi compressi, lati, longissimi, omnes ultra pinnarum
ventralium apicem producti. Corpus subcompressum, ad pinas ventrales crassissimum, sub caudae
fine cylindraceum, ad pinnae caudalis insertionem eompressissimum. Pinna dorsalis anterior ra-
dio primo simplici, praelongo, eaeteris apice fissis, spatio inter pinas pectorales (longas ven-
tralium insertionem superantes, radio antico simplici interne serrato.) et pinas ventrales; pinnae ven-
trales ipsae eo spatio inter pinas dorsales oppositae. Pinna analis sub fine pinnae adiposae ra-

PIMELODUS Pirinampu

Tab VIII

PIMELODUS ctenodus.

Tab. VIII σ .

diis duobus antieis simplicibus caeteris minoribus. Pinna caudalis in medio profunde emarginata. Pinna adiposa alta, latissima, sinuata. Coeruleo-sinuata, ad latera et inferne cinereo-argenteus, pinnae apice rubescentes, pinna caudalis sub fine coerulea, pinna adiposa tota coerulea.

Pinna pectoralis radiis 16, ventralis 6, analis 10, praeter duos anteriores minores, caudalis 17, praeter 8—10 laterales utrinque minores minimosque, dorsalis anterior 7.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur. longitudine 18".

Habitat in Brasiliæ flaviis.

4. PIMELODUS CTENODUS AGASS. Tab. VIII. a.

Capite minimo, depresso: nucha maxime deelivi; corpore ad pinnas ventrales crassissimo: pinna adiposa alta, latissima, pinnis ventralibus spatio inter pinnas dorsales oppositis; cirrhis subteretibus, maxillaribus ultra pinnam analem productis; in ossibus intermaxillaribus et in mandibularibus serie simplici dentium majorum, pone quos dentes minimi velutini, papillaeformes.

Ilie pulcherrimus pisces, qui ipsa dentium structura a reliquis Pimelodis parum reedit, insignis est capite minimo depresso. Dentes per seriem simplicem in ossibus intermaxillaribus et mandibularibus, inter se parum distantes, apice obtusi, rotundati; pone hanc seriem dentes minutissimi, velutini, papillaeformes, praeceps in mandibula. In ultimo arcu branchiali dentium velutinorum pulvinar. Maxilla superior parum proeminula. Cirrhi maxillares crassiores, teretes et ultra pinnam analem producti; in eute, inter ramos mandibulæ extensa, eirri quatuor, quorum duo breviores, anteriores inter se propinquiores, duo posteriores longiores, magis laterales. Nares quatuor fere per quadratum dispositæ, posteriores tamen inter se magis distantes, oblongæ, transversæ, anteriores minores, rotundatae, tubulosæ, supra marginem maxillæ superioris. Oculi minores, in summo fere capite, attamen lateraliter spectantes, inter se eodem intervallo distantes quo cirrhi maxillares et ab ipsis et angulo postice operculi aequæ distantes. Spatium inter occiput et pinnam dorsalem anteriorem valde declive. Corpus omnino nudum, subcompresso, ad pinnas ventrales crassissimum. Linea lateralis rectissima. Pinna adiposa alta, latissima, adspicere fibrosa, supra finem pinnae analis desinens. Pinna dorsalis anterior radiata, radio primo simplici, caeteris apice fissis, opposita spatio inter pinnas pectorales et ventrales; pinnae ventrales radio antice simplici, spatio inter pinnas dorsales oppositæ. Pinna analis radiis tribus anterioribus simplicibus, fere extremae pinnae adiposæ opposita. Pinna caudalis profunde emarginata radiis 15, utrinque lateraliter sensim minoribus simplicibus, insignis. Coeruleo-sinuata, ad latera et in abdomine cinereo-argenteus; pinnae apice rubescentes, adiposa et analis coeruleæ.

Pinna pectoralis radiis 15, ventralis 7, analis 10, praeter 2 minores anteriores, caudalis 16, praeter 14 laterales utrinque sensim minores minimosque, dorsalis anterior 7.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur, longitudine 17".

Habitat in Brasiliæ aequatorialis flaviis.

IX. PHRACTOCEPHALUS AGASS.

Caput latissimum, valde depresso, seuto maximo ultra nucham producto obtectum. Os maximum, cirrhis 6 circumstantibus. Dentes minimi, velutini, consertissimi per fascias latae in latis ossibus intermaxillaribus, in vomere et in mandibula, quin etiam in quinto areu branchiali dispositi. Ossa maxillaria minima articulata in lateribus exterioribus ossium intermaxillarium, et parum in cirrhos producta. Oculi minores pone cirrhos maxillares. Fossae nasales naribus quatuor supra rostri apicem aperiuntur. Membrana branchiostega radiis 8. Corpus omnino nudum; sed ante pinnam dorsalem radiatum clypeus mobilis et supra pinnarum pectoralium insertionem scapula retrorsum in spinam euti inhaerentem producta. Pinnac dorsales duae, posterior adiposa, apice ossea. Radius primus pinnarum pectoralium validissimus, compressus, osseus, serratus pro animalis libitu figendus.

ADNOTATIO. Viscera hujus pisces mirae indolis. Faux statim ampliatur in magnum saccum, stomachum scilicet, eius parietes inerasatae, musculosae sunt, sere totum cavum abdominale superius expletum, forma globi a posteriore et anteriore parte parum compressi, a superiori vero impressi, ex eius impressionis sinistro latere appendix coecus prodit; id simul memorabile, quod intestinum tenue postice eodem loco initium habeat, quo faux ampliatur, atque ita cardia et pylorus ventriculi juxta se invicem siti sint. Intestinum tenue ad latus dextrum cavi abdominalis descendit, ad ventriculi latus inferius aliquoties in Ziezae transverse a dextra ad sinistram parietem cavi abdominalis curvatur, tumque intestinum erasum, duplo amplius quam intestinum tenue, ad sinistrum latus spinae vertebralis rectissime descendit. Hepar minimum, suspensum in pariete superiore peritonei, in ejus plicatura valde prominentem, in ipsius medio attenuatum, lateraliter inerassum, lobatum. Specimen nostrum, proli dolor! in ipso loco vesicae sellae perforatum est, quare ejus formam et ductum deferentem non vidi. Pone ventriculum in mesenterio lien lobatus. Vesica aërea saccus pernigrans, cordiformis, compressus, pone ventriculum, extra peritoneum, ad tertium inferiorem cavi abdominalis partem usque protensus, parietibus crassissimis, fibrosis, argenteo nitentibus, primae costae crassissimae extrorsum recte suspensus; exitum non vidi, quia aërem inflatum ob perforationes non retinebat. Renes extra peritoneum, pone intestinum rectum, in sulco a processibus brevioribus vertebrarum transversis formato, in parte inferiore angusti sunt et in ipso eorum medio ambo uretheras inter se maxime approximati, ad latus inferius vesicae aëreac in duo cornua producta dividuntur. quae ad illam utrinque adseendunt; in utriusque cornu parte inferiore uretheras in superficiem proveniunt, in furcatione approximantur et in pariete posteriore colli vesicae urinariae aperiuntur. Haec maxima est, parietibus tenuibus, obverse pyriformis et proprio ostio pone annum aperitur. Utrinque ad latera intestini recti vas deferens simplex, tubulosum, absque anfractibus in cujus parte extrema ovarium vel testis non evolutus fimbriarum minutissimarum forma.

Piarara bicolor

Tab VI.

1. PIRACTOCEPHALUS BICOLOR AGASS. Tab. VI.

Capite latissimo, suborbiculari, tertiam corporis partem, excepta pinna caudali, referente; operculo scutiformi; scuto ante pinnam dorsalem anteriorem ovali, mobili, ad insertionem ipsam pinnae emarginato; scapula retrorsum producta, rugosa; corpore nudo, antice depresso; cauda cylindracea; pinnis ventralibus radiis posticis pinnae dorsalis radiatae oppositis, pinna adiposa apice lamella radiata ossea aucta; pinna caudali emarginata.

Pirarara bicolor, Spix.

Caput siccum planum; in cervice fossula longitudinalis obsoleta. Oculi mediocres, ad marginem scuti capitalis, laterales. Nares quatuor per parallelogramma longum, transversum dispositae; anteriores in labii superioris marginem, ante et intra cirrhos maxillares, tubulosae; posteriores supra oris angulum, ovales, euticula late emergente claudcndae. Dentes velutini, minutissimi, confertissimi; fascia dentium vomeris in medio latissima, lateraliter attenuata, retrorsum flexa. Cirri 6; maxillares longiores, ultra pinnas pectorales producti; mandibulares breviores per lincam arcuatam dispositi. Operculum scutiforme, rugosum. Scutum ante pinnam dorsalem anteriorem mobile granulosum et processus reflexus scapulac supra pinnarum pectoralium insertionem rugosus. Truncus depresso, cacterum omnino nudus. Inter processum scapulac et pinas pectorales ipsas apertura minima, rotunda cavitatis mucosae ut Cetopseos Candirii. Ossa extremitatum thoraciarum sub jugulo conjunguntur sutura sagittali, firmissima et arcum validissimum, crassum conformant, cui pinnae pectorales, radio antico crassissimo, depresso, osseo, serrato, et pro animalis libitu figendo, lateraliter insertae sunt. Pinnae ventrales radiis posterioribus pinnae dorsalis anterioris oppositae. Pinna adiposa pinnae anali opposita et eadem magnitudine. Cauda ad insertionem pinnae emarginatae compressa. Color flavidus, caput fuscens et dorsum obscurefuscum nigro-punctatum; fascia in imo abdомine et utrinque in lobis pinnae caudalis fusca.

Pinna pectoralis radiis 10, ventralis 7, analis 8, praeter duos anteriores minores, caudalis 17, praeter 6—8 minores minimisque utrinque lateraliiter insertos, dorsalis anterior 8.

In Museo Monacensi specimen duo servantur. alterum siccum $2\frac{1}{2}'$ longum, alterum, in spiritu vini, 12" longum.

Habitat in fluvio Amazonum.

X. PLATYSTOMA AGASS.

Caput depresso, supra planum, valde elongatum; maxilla superior prominens. Os amplissimum. Dentes velutini, confertissimi, per fascias latissimas in ossibus intermaxillaribus, in vomere et in mandibula; in arcu branchiali quinto dentium velutinorum pulvinar. Fossae nasales laterales, interne ad cirrhum maxillarem sitae, quatuor naribus aperiuntur. Oculi laterales, parvi.

Membrana branchiostega radiis 15. Corpus elongatum, antice plus minusve depresso, eaeterum cylindraeum eandalem pinnam versus compressum, omnino nudum. Pinnae dorsales duae posterior adiposa. Radius primus pinnae dorsalis eaeteris parum validior, pinnarum pectoralium validissimus, osseus, serratus.

ADNOTATIO. Viscera Phraetocephali, solummodo magis elongata ob formam corporis. Ventriculus oblongus, cutaneus, parietibus non incrassatis. Celeberr. de Spix adnotaverat in specimine Platystomatis planicipitis, piscibus hoc vesci. Hujus generis plures species habet Piso pag. 63., a nostris vero diversas, sola Curui, planicipiti nostrae valde affinis; hue quoque referendus Silurus fasciatus Bloch T. 566. — Nomina indica Spixii non retinui, quum stabilitum sit, in historiam naturalem nomina barba nulla recipienda esse et praesertim quum nomina ab ipso Spixio piscibus siccis inscripta non semper eum nominibus, quac tabulis inscripta sunt, congruant, aut etiam diversa nomina diversis in regionibus data, in eodem pisce inscripta legantur.

1. PLATYSTOMA LIMA AGASS. Tab. XV.

Capite depressissimo, plano, tertiam corporis partem, excepta pinna caudali, non referente; maxilla superiore quam maxime ultra inferiorem prominent; oculis in margine imo lateralim capitis sitis; corpore per totam suam longitudinem sub-compresso; cauda apice compressissima: pinna caudali furcata, lobo superiore acuto, inferiore rotundo illo multo majore; pinna adiposa parva, acuta, supra medium pinnac analis.

Silurus Lima Schneider Syst. pag. 384. — *Sorubim infraoculare* Spix.

Caput depressissimum, elongatissimum, planum, in cervice sulcatum, corporis antica parte parum latius, tertiam ejus partem, excepta pinna caudali, non referens. Maxilla superior arcuata, maxime ultra inferiorem prominens. Faseiae dentinum intermaxillares, et vomeris interrupta, arcuata, inter se admodum recedentes. Cirri 6 tenues; maxillares, ossibus maxillaribus longe in eos productis, lateraliter in medio spatio inter nares, ultra pinnas pectorales producti; mandibulares breviores. Nares per parallelogramma transversum dispositae, fere ad rostri apicem, anteriores subrotundae, posteriores oblongae. Oculi pone angulum oris in medio spatio inter rostri apicem et operculi angulum posteriorem, in latere imo capitis. Corpus sub-compresso, inucha parum depresso, ad eandae apicem compressissimum. Linea lateralis rectissima. Pinna dorsalis anterior, radio antico simpliei erassiore, postie et in apice utrinque serrato, spatio opposita inter pinnas pectorales acutas, radio primo valido interne et in apice utrinque serrato, et pinnas ventrales acutas. Pinna adiposa parva, acuta, longae pinnae anali opposita. Pinna caudalis furcata, lobis inaequalibus, superiore minore acuto, inferiore majore rotundato. Caput supra obscure nigro-fuscum, dorsum colore umbrino, latera et abdomen argentea, supra lineam lateralem inde ab operculi angulo superiore ad apicem lobi inferioris pinnae caudalis fascia nigra lata; pinnae rubescentes.

SERRUTIUM *infraocularis*.

Tab. XV

SORUBIM Pirauáca

Tab XII.

Pinna pectoralis radiis 9, ventralis 6, analis 18, praeter 5 minores, anteriores, caudalis 20, lobi superioris 8, lobi inferioris 12, praeter 6 minores laterales superne et 10 inferne, dorsalis anterior 7.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur, longitudine 9".

Habitat in Brasiliæ aequatorialis fluvii.

2. PLATYSTOMA PLANICEPS AGASS. Tab. XII.

Capite omnino plano, tertiam corporis partem, excepta pinna caudali, referente; maxilla superiore subaeuta, valde ultra inferiorem prominente, corpore subcylindrico, in parte anteriore tamen depresso; linea laterali in parte corporis anteriore inferne subareuata, praeterea rectissima; pinna caudali fureata, lobis acutis; pinna adiposa acuta.

Sorubim Pirauaca Spix. (Piscis nomine Pirayapeau inscriptus.)

Caput depresso, omnino planum, in cervie impressum, corpore multo latius, tertiam corporis longitudinis partem, excepta pinna caudali, referens. Maxilla superior apice areuata, subaeuta, maxime ultra inferiorem prominens; fasciae dentium intermaxillares et vomerales spatio areuato nudo distinctae. Cirrhi sex, duo maxillares crassiores ultra pinnas ventrales producti, quatuor mandibulares; externi breves, interni brevissimi. Nares in parallelogrammum transversum dispositae; posteriores juxta cirrhos maxillares, inter se minus distantes. Oculi laterales, subovales, rostri apici propiores quam angulo postico opereuli. Corpus antice depresso, caeruleum cylindricum, in apice caudae compressum. Linea lateralis in parte antica inferne subincurvata, eaeterum rectissima. Pinna dorsalis antica opposita spatio, quod est inter pinnas pectorales acutas, radio antico crasso, osseo, interne tantum serrato et pinnas ventrales pariter acutas, huius tamen parum propior. Pinna adiposa acuta pinnae anali acutae opposita. Pinna caudalis fureata, lobis acutis. Caput, dorsum et latera intense olivacea, maculis nigris rotundis minoribus notata; pinnae olivaceae, apice roseae, dorsalis anterior et pinnae pectorales nigro maculatae, abdomen et latera inferne argenteo resplendentia; a pinna pectorali supra pinnas ventrales fere ad pinnam caudalem usque linea olivacea, interrupta.

Pinna pectoralis radiis 11, ventralis 6, analis 10, praeter duos anticos, minores, simplices; caudalis 17, praeter 6—8 minores minimosque utrinque lateraliter in eute sensim indistinctiores, dorsalis anterior.

In Museo Monacensi specimen unicum, siccum servatur. longitudine 25".

Habitat in Brasiliæ aequatorialis fluvii, in flumine Amazonum, Solimoëns, Rio Negro.

Ieron enim repreäsentat ore aperto, quare caput non omnino planum apparet, etiam trunca aequo crassior.

3. PLATYSTOMA SPATULA AGASS. Tab. XIV.

Capite latissimo, ultra tertiam corporis partem, excepta pinna caudali, referente; maxilla superiore obtusa, valde ultra inferiorem prominente; corpore cylindraceo; cauda subcompressa; linea laterali in parte antica inferne subarcuata; pinna caudali profunde divisa, lobis acutis; pinna adiposa triangulari.

Sorubim Jandiá Spix. (Piscis nomine Pirayapea inscriptus).

Caput latissimum, depresso, leniter a nucha declive, in cervice excavatum; rostrum omnino planum. Maxilla superior angularis adeo ultra inferiorem prominens, ut lata fascia dentium confertissimorum, minimorum, in ossibus intermaxillaribus ore clauso externe conspiciantur, fascia dentium vomeris cum illa ossium intermaxillarum confluens, unde in nostro tripedali specimine superficies trium pollicum in maxilla superiore dentibus confertissimis obducta est; fascia dentium in mandibula angusta. Nares in apice rostri; anteriores fere in margine labii superioris, inter se magis distantes quam posteriores, quae intra cirrhus maxillares patent. Oculi laterales, apici rostri propinquiores quam operculi angulo posteriori. Scapula retrorsum producta, rugosa. Corpus subcylindricum; cauda apice compressa. Linea lateralis in parte antica inferne subarcuata. Pinnae ventrales margini postico pinnae dorsalis radiatae oppositae, rotundatae; pinnae pectorales acutae, radio antico crasso, osso, utrinque serrato. Pinna adiposa triangularis, pinnae anali rectangulae opposita; pinna caudalis profunde in medio divisa, lobis acutis. Caput rubescens-ochraceum, pinnae ut dorsum ignea, lateribus dilutioribus, roseis. Caput et pinnae dorsales, pectorales et ventrales maculis nigris parvis rotundis notatae, pinna caudalis apice flavescentes.

Pinna pectoralis radiis 11, ventralis 6, analis 10, antico simplici, caudalis 19, praeter 4—5 utrinque minores, laterales, dorsalis anterior 7.

In Museo Monacensi specimen siccum mancum servatur, ultra 3' longum.

Habitat in Brasiliæ aequatorialis fluvii.

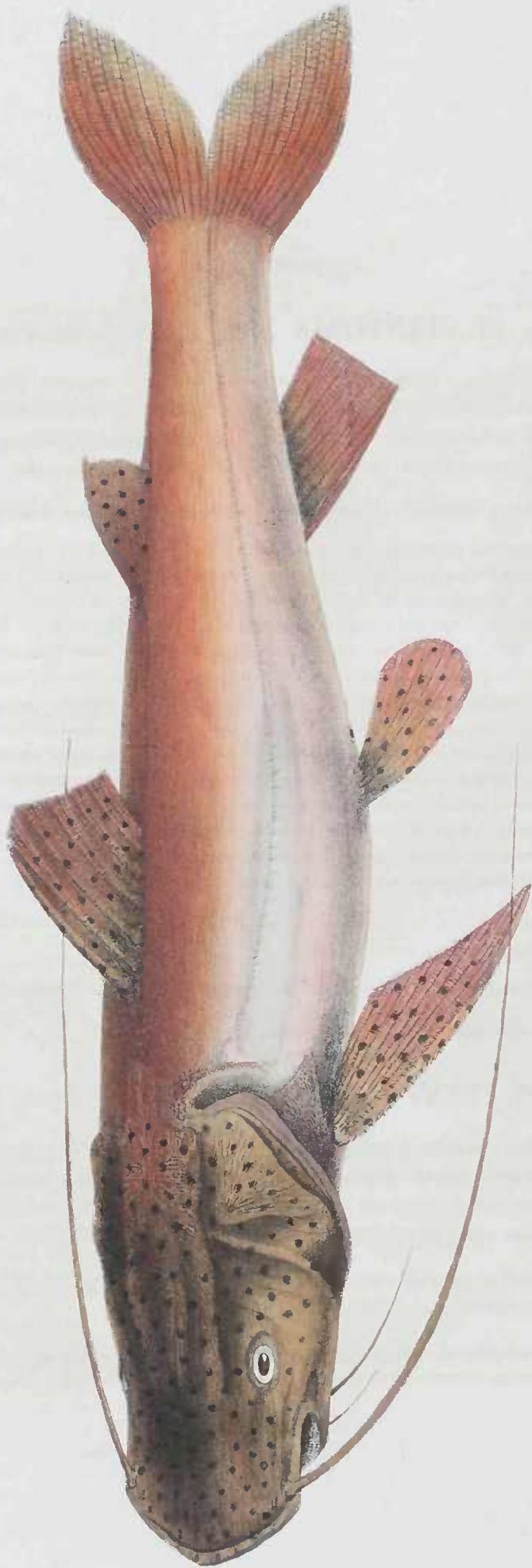
4. PLATYSTOMA CORRUSCANS AGASS. Tab. XIII.

Capite subcylindraceo, supra depresso, tertiam corporis partem, pinna caudali excepta, referente; rostro depressissimo: maxilla superiore rotundata, parum ultra inferiorem prominente, corpore cylindrico, eauda in apice compressa; linea laterali fere recta; pinna caudali profunde incisa, lobis rotundatis; pinna adiposa rotundata.

Pimelodus corruscans Musci Berolin. (secundum cl. Wiegmann.)

Sorubim Caparary Spix.

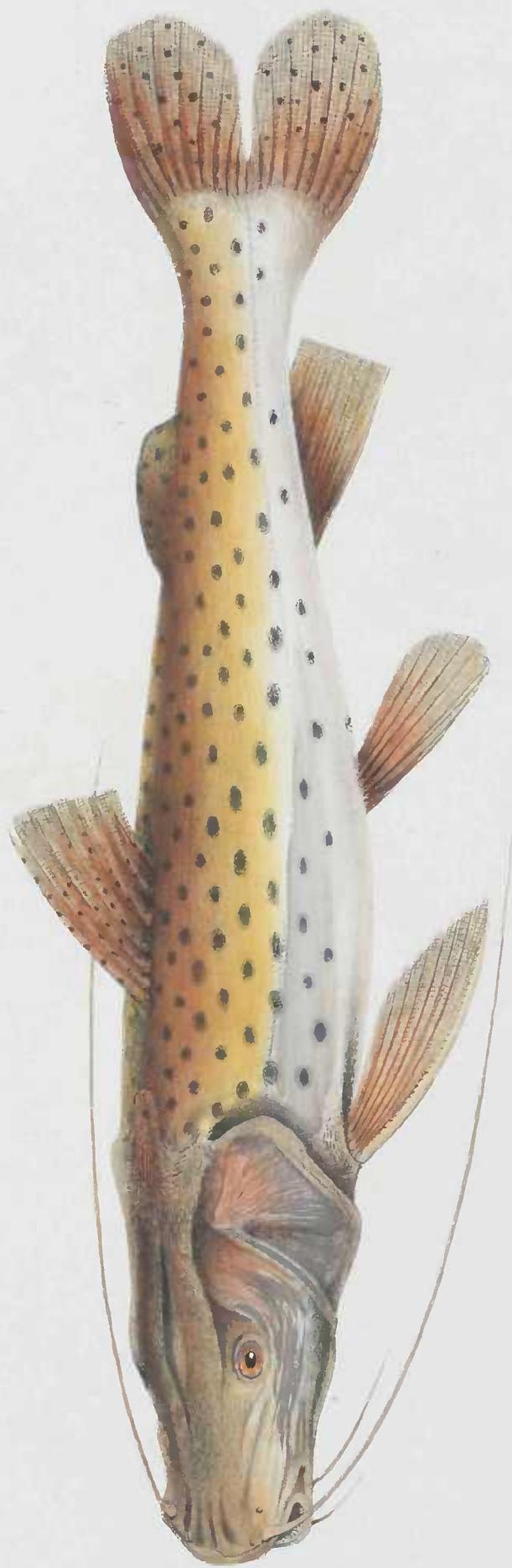
Caput subcylindricum, supra applanatum; rostrum depresso, in cervice medio scuto ad nucham in processum obtusum prosilicentem producto; fossa rhomboidalis, longitudinalis, angustata,

SORUBIM Jandia.

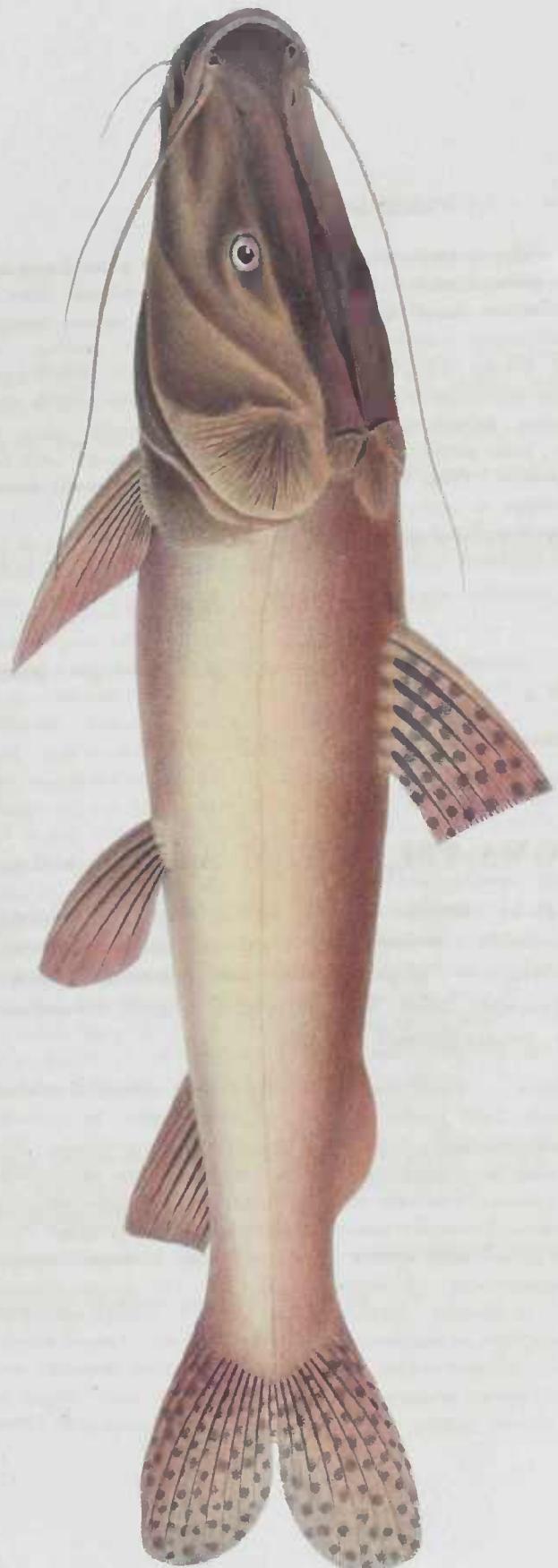
Tab. XIV

SORUBIM Caparary

Tab. XIII.

PLATYSTOMA truncatum.

Tab XIII ^a

supra oculos latior. Oculi laterales in medio capite siti, parvi. Nares in parallelogrammum transversum dispositae; anteriores juxta et intra cirrhos maxillares. Maxilla superior ultra inferiorem prominens, non adeo tamen ut ore clauso dentes intermaxillares omnes externe conspicui possint, ut in caeteris speciebus nostris; eirrhi maxillares ad pinnas ventrales usque protensi, mandibulares quatuor multo breviores. Corpus cylindricum; cauda apice compressa. Linea lateralis sere recta, in medio tantum parum inferne subarcuata. Pinnæ pectorales acutæ, sub angulo operculi, radio antico crasso, osseo, plano, interne serrato. Pinnæ ventrales rotundatae, radio antico simplici. Pinna dorsalis anterior, radio antico simplici caeteris vix crassiore, spatio inter pinnas pectorales et pinnas ventrales opposita. Pinna adiposa rotundata, pinnae anali radio antico simplici opposita. Pinna caudalis profunde in medio incisa, lobis omnino rotundatis. Caput luteo-fuscum; dorsum, pinnæ et latera supra lineam lateralem luteo-aurantiaca, inferne in argenteum vergentia; latera infra lineam lateralem omnino argentea, pinnæ dorsales, pinna caudalis, dorsum et latera maculis sparsis majoribus minoribusque rotundis, vel oblongis nigris, annulo dilutiore cinctis, notata.

Pinna pectoralis radius 11, ventralis 6, analis 10, caudalis 15, praeter 4—5 minores utrinque laterales; dorsalis anterior 7.

In Museo Monacensi specimen siccum manuum servatur, 25" longum.

Habitat in flumine S. Francisci Brasiliæ mediae.

5. PLATYSTOMA TRUNCATUM AGASS. Tab. XIII. a.

Capite depressissimo plano, tertiam corporis partem usque ad apicem pinnac caudalis stricte referente; maxilla superiore apice truncata, ultra inferiorem parum prominente; corpore subcylindracco, in parte antica parum depresso; linea laterali rectissima; pinna caudali profunde incisa, lobis lateralibus magnis, rotundatis; pinna adiposa parum prominente, pinnae caudali opposita.

Caput maximum, longissimum, depressissimum, tertiam corporis abbreviati partem usque ad pinnæ caudalis apicem referens, hunc pisces admodum notabilem reddit. In medio seuto capitali a nucha ad rostrum fossa longitudinalis rhomboidalis, elongata, satis profunda. Maxilla superior truncata, subarcuata, parum ultra inferiorem excedens; fascia dentium intermaxillaris non adeo lata, lato interstitio a latissima vomerali secreta; fascia maxillæ inferioris subangusta. Cirrhi 6, quam in caeteris speciebus breviores, non ultra pinnas pectorales producti. Nares quatuor, anteriores ovatae, ante et parum intra cirrhos maxillares, inter se magis distantes quam posteriores, quae supra oris angulum sitae, ab anterioribus lato interstitio distant, rimaeformes, obliquæ, euticula late emergente claudendæ. Oculi laterales, quam in caeteris speciebus majores, in medio spatio inter rostri apicem et angulum opereuli posticum siti. Corpus antice subdepressum, eaeterum cylindraceum, in apice caudæ vero compressum; linea lateralis rectissima. Pinna dorsalis antica, radio priori parum crassiore, opposita medio spatio inter pinnas pectorales acutas, radio primo interne serrato, crasso, osseo, et pinnas ventrales rotundatas. Pinna adi-

posa parum emergens, rotundata, pinnae anali rectangulae opposita. Pinna caudalis profunde incisa, lobis latis rotundatis, radiis compressissimis, latissimis indivisis, tantum striatis. Color totus pisces igneus; caput obseurius fuscescens; pinna dorsalis et caudalis nigro maculatae.

Pinna pectoralis radiis 11, ventralis 6, analis 10, praeter 2 anteriores minores, caudalis 17, praeter 5—6 minores minimosque sub eute fere conditos utrinque laterales.

In Museo Monacensi specimen siccum mancum, 3' longum, servatur.

Habitat in fluvii Japurá et Solimoëns Brasiliæ aequatorialis.

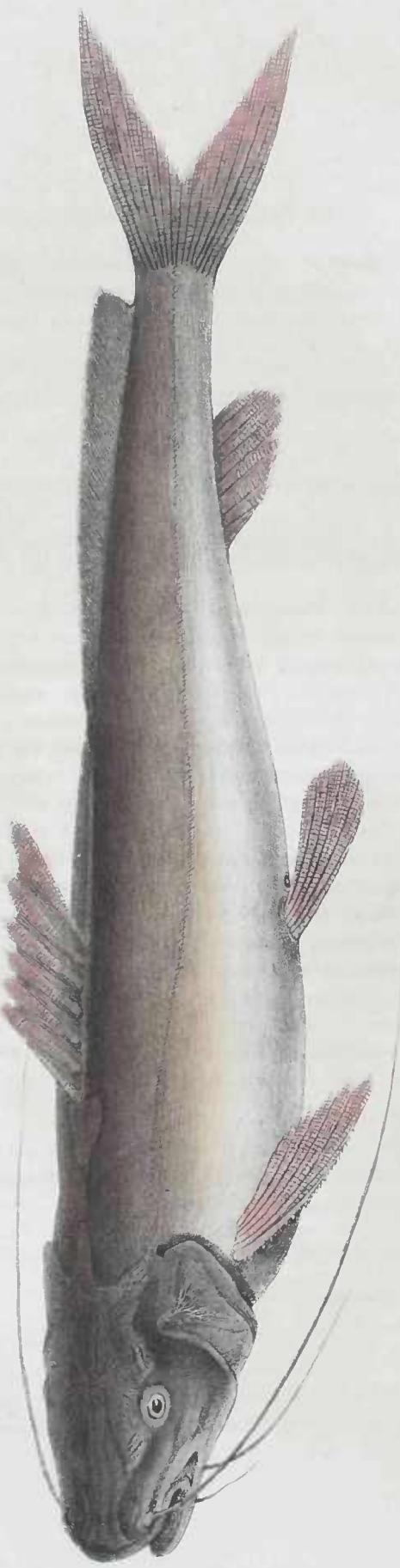
XI. HETEROBRANCHIUS SEXTENTACULATUS SPIX. Tab. XI.

Visis claris. Spixii tabulis, illustrissimus Cuvier dubitat, hunc pisces ad Heterobranchi genus pertinere; num jure, affirmare nequo, quum specimen unicum Musei Monacensis male conservata cutis tantum sit; lamellae branchiales quidem adsunt, sed appendices earum fasciculatos in tertio et quarto arcu branchiali observare non licuit, quamquam eudem per pluros menses in spiritu vini emollierim. Donee quisquam naturae scrutator in recentem hunc pisces inquisiverit, dubium manet, num revera ad Heterobranchum referendus sit, vel potius ad Pimeledum, strictiore sensu, post novissimas scilicet generis restrictiones, cuius *externos* characteres exhibet. Dentes elongati, conferti, per fascias in ossibus intermaxillaribus et mandibularibus inserti sunt; vomer edentulus. Caput scuto rugoso tectum, pro corporis mole parvum, supra planissimum, latera perpendicularia fere, ita ut sectio transversalis per oculos planum fere quadratum exhibetur. Oculi laterales, ad marginem scuti capitalis, ovalis. Nares quatuor, fere per quadratum dispositae. Cirri maxillares lateraliter ad medium inter nares prodéentes, ad pinnas ventrales usque producti. Operculi scutum rugosum. Truncus cylindraceus, omnino nudus, cauda compressa. Linea lateralis in medio inferne subarcuata. Pinnae pectorales acutae, radio primo erasso, osseo, externe serrato; ventrales elongatae, apice rotundatae, sub fine pinnae dorsalis anterioris, quae per totam suam latitudinem aequa alta est, radio antico simplici. Pinna adiposa latissima, fibrillosa videtur, forsitan ob exsiccationem; pinna analis sub ejus medio, parva, rotundata. Pinna caudalis profunde incisa, lobis angustis elongatis, acutis. Totus pisces fuscus, inferne sordide albidus.

Pinna pectoralis radiis 11, ventralis 6, analis 9, praeter 2 anteriores minores, caudalis 17, praeter 3—4 minores laterales utrinque sub eute conditos, dorsalis anterior 7, antico radio simplici. Membrana branchiostega radiis 7.

In Museo Monacensi specimen unicum siccum servatur. longitudine 12".

Habitat in Brasiliæ aequatorialis fluvii.

HETTEROBIRANCHOUS *&-tentaculatus*.

Tab. XI

FAMILIA III. CLUPEOIDEI. Cuv.

Diagnosis. Caput aut omnino nudum, aut scutis osseis tectum, nunquam squamatum; maxilla superior conformatur in medio ab ossibus intermaxillaribus, non protractilibus, lateraliter ab ossibus maxillaribus superioribus; dentes aut nulli, aut solitarii acuti, aut velutini; apertura branchialis maxima; truncus semper squamis magnis obtectus; pinna adiposa nulla.

Descriptio. Corpus plus minusve compressum, in abdomine nunc acute carinatum et serratum, nunc rotundatum, squamis magnis teetum nunc tenuibus, deciduis, nunc erassis, osseis, euti firmiter inhaerentibus. Pinnae plerumque breves; dorsalis unica, — adiposa nulla. In solo Pristigastre pinnae ventrales desunt. Caput aut omnino nudum aut latissimis osseis undique teetum, nunquam squamatum. Os in aliis generibus parvum, subrotundum, edentulum, aut dentibus minutis armatum, in aliis vero transversum, maximum, dentibus acutis in toto suo margine et in palato dentibus velutinis munitum; ejus margo semper conformatur supra in medio ab ossibus intermaxillaribus non protractilibus, in lateribus ab ossibus maxillaribus superioribus, infra mandibula. Apertura branchialis maxima.

Vesica aërea in omnibus generibus; in pluribus appendices pyloricae. Ventriculus elongatus, amplius.

CONSPECTUS GENERUM.

a) Corpore rotundato.

XII. SUDIS Cuv.

Caput magnum, depressissimum, extus osseum. Os amplissimum, transversum, in toto suo margine dentibus elongatis, conicis armatum; in palato dentes velutini; ossa intermaxillaria satis lata marginem superiorem, ossa maxillaria superiora retrorsum subarcuata, angusta, margines lateres maxillae superioris conformant

Oculi et narcs ad rostri apicem. Membrana branchiostega radiis 11. Corpus elongatum, compressum, squamis magnis osseis tectum. Pinna dorsalis longissima anali opposita ad caudae apicem usque producta.

XIII. ERYTHIRINUS GRONOV.

Caput obtusum, rotundatum, extus osseum, rugosum, non squamatum; ossa infraorbitalia maxima, buccas omnino obtegentia. Os amplissimum, transversum, in toto suo margine dentibus majoribus minoribusque alternantibus armatum; ossa intermaxillaria medioeria, maxillaria superiora angusta, utrinque ultra dimidiam partem labii superioris sustinentia; ossa palatina dentibus velutinis obsita. Lingua latissima, plana, apice libera. Membrana branchiostega radiis 5. Corpus subteres, versus caudac apicem subcompressum, squamis magnis tectum. Pinna dorsalis ventralibus opposita.

b) *Corporc compresso.*

XIV. OSTEOGLOSSUM VANDELLI.

Caput parvum, compressum, omnino nudum. Ossa infraorbitalia buccas omnino obtegentia. Oculi ad rostri apicem. Os amplissimum, dentibus in maxillis, in vomere, in palato et in lingua armatum. Ad symphisin ossium mandibularium cirrhi duo. Corpus compressissimum, squamis maximis tectum: abdomen carinatum. Pinna dorsalis et analis latissima, haec cum caudali conjuncta.

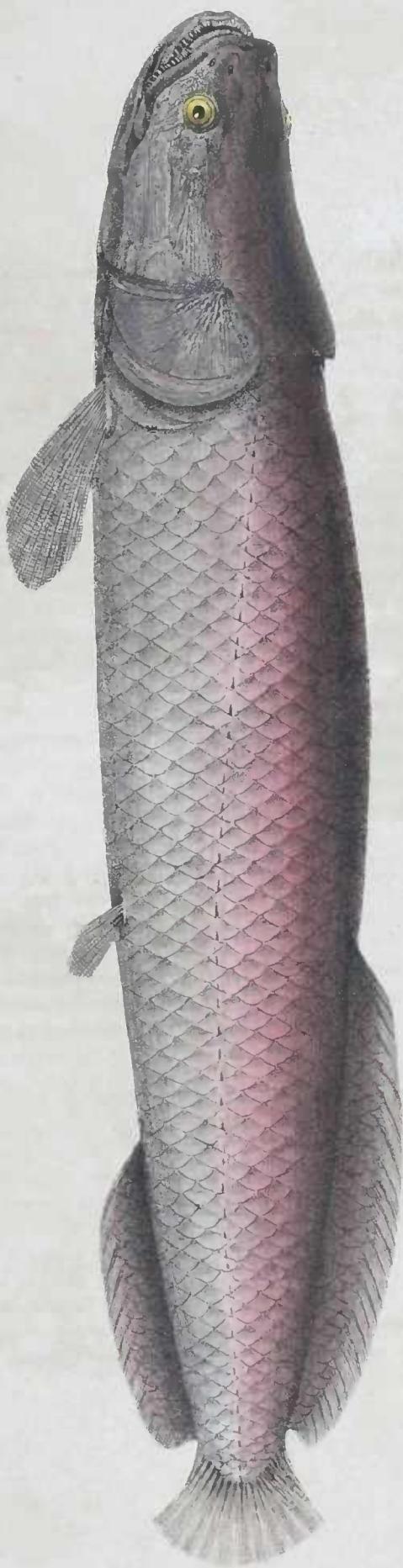
XV. GLOSSODUS Cuv.

Caput acentum, eompressum, nudum. Oculi laterales. Os parvum. Dentes velutini in ossibus intermaxillaribus totum marginem oris superioreum conformantibus, in mandibula et in vomere, maxilla superior edentula. Lingua cartilaginea, edentula, in osse hyoideo vero et in palato dentes majorcs tuberculiformes. Corpus squamatum, subcompressum. Ad insertionem pinnarum ventralium squamae valde retrorsum productae.

XVI. ENGRAULIS Cuv.

Caput compressum, nudum. Oculi ad rostri producti apicem. Os amplissimum; ossa intermaxillaria minima sub rostri apice inserta, ossa maxillaria superiora

SUDI\$ Pirarucú

Tab XVI.

praelonga, ultra mandibulam producta. Dentes acutissimi in omnibus oris ossibus. Apertura branchialis his prae omnibus forsan piscibus maxima. Corpus compressum, abdomen carinatum. Pinnac ventrales ante pinnam dorsalem.

XVII. CLUPEA LINN. Cuv.

Caput compressum, omnino nudum. Oculi magni laterales. Ossa maxillaria in plures lamellas divisa. Dentes aut omnino nulli aut minimi; in margine interno arcuum branchialium processus magni cornei pro dentibus. Apertura branchialis maxima. Corpus compressissimum, squamis deciduis tectum, abdomen carinatum, serratumque. Pinnac ventrales dorsali oppositae.

XVIII. PRISTIGASTER Cuv.

Caput compressum, nudum. Oculi maximi. Os parvum, dentibus minutissimis obsitum. Corpus compressissimum, breve, squamatum; abdomen acute carinatum et profunde serratum. Pinnac ventrales nullae.

XII. SUDIS GIGAS Cuv. Tab. XVI.

Sudis Pirarucú Spix.

Quum in Museo monacensi sceloton tantum hujus piscis conservetur, ut plura dicam, quam quae jam tabula nostra indicantur, haud habeo; nihil restat, quam ut sceloton accuratius describam. Incipiam a simplicissimis caudae vertebris, et posteaquam abdominales vertebrae et extremitates exposuero, de capite fusius tractabo.

Spina vertebralis octoginta vertebris constat, quarum omnium corpora exhibent cylindros brevissimos, quorum diameter longitudinalis dimidiā latitudinem non superat, exceptis posterioribus caudae, quorum longitudo et latitudo subaequales sunt, ut fere quadrangula videantur. Corpora vertebrarum omnium in anteriore et posteriore articulari superficie ita excavata sunt, ut cavitas non exacte concava sed conica sit. Intra binas vertebraes spatium biconicum existit, quod molli cartilagine interarticulari repletur. Exterior corporis vertebrarum superficies ipsa eoncava est, ita ut juncti margines binarum vertebrarum prominentem callum efficiant; hae concavae superficies notantur pluribus fossulis et foraminibus quibus museuli affiguntur et vasa sanguifera intrant. Arcus vertebrales superiores inter se satis conformes; inferiores 42 caudales ejusdem indolis ut superiores, in processus spinosos eodem modo continuantur; at 38 anteriores seu abdominales in eo eminenter differunt quod inferne aperti sint et

costas articulatas praebeant. Crura arcuum superiorum e margine superiore anteriore corporum vertebrarum prodeunt, verticaliter planulum adseendunt, tum subito retrorsum flectuntur sub angulo 45°. Ille ipso in angulo quilibet arcus brevem processum exhibit, qui antrorsum tendens apice superficie articulari praeditus est, qua cum antecedente arcu jungitur, ita ut omnes arcus inter se articulati sint et sic partes spinac vertebralis inter se arctius junctae. Hoe nexus utrinque inter hinc corpora vertebralia et eorum arcus magna foramina oriuntur. per quae nervi spinales prodeunt; id vero memorabile est, quod in inferiore margine cuiuslibet foraminis in posteriore cujusvis corporis vertebralis parte processus parvus libere promineat, qui illa foramina in duas partes fere dividit, sed incomplete tantum, quoniam haud continuatur usque ad commissuram areum inter se. Haec crura inter se apice junguntur in processum solidum et processus spinosos vertebrarum efficiunt; id in anteriore spinae vertebralis parte modo apice fit, in media spina inde a medio areu, et quo crura posteriora sunt eo prius et profundius junguntur. Inter binos processus spinosos spina est, quae cum ipsis tantum ligamentis jungitur et apice inferiore libere inter musculos haeret; radii pinnae dorsalis in illarum superioribus apicibus articulantur. Hae spinae inter vertebrales anteriores minores et tenuiores magnitudine et mole augentur quo posteriores, usque ad pinnae dorsalis anteriorem tertiam partem, ubi maximae sunt, ab hoc inde loco sensim decrescent et pone pinnam dorsalem omnino evanescunt. Arcus inferiores vertebrarum caudae se habent ut superiores; proxime a vertebrae corpore crura arcuum inferiorum junctione processus spinosos inferiores efficiunt, inter quorum apices eodem quo supra modo spinae ligamentis affixa sunt; in apice earum, quae in tota serie medium occupant, radii pinnae analis articulati sunt. Crura arcuum inferiorum vertebrarum caudae a basi inde retrorsum spectant sub angulo 45°. Canalis, qui junctis cruribus conformatur, versus anum sensim ampliatur et eadem ratione crura atque processus spinosi crassiores et firmiores evadunt ad illum usque, ante quem anus aperitur. cuius crura omnino plana, spathulaesformia sunt, et eujs processus spinosus non lateraliiter compressus est ut posteriorum sed transversaliter et in superficie anteriore per totam longitudinem sulco lato exsculptus est; talis soleus jam in proximis posterioribus adest, sed non per totam longitudinem processus extenditur. Radii pinnae caudalis articulati sunt in apice trunato lato processum spinosorum vertebrarum ultimarum, qui ut radii rotæ in apice caudae divergunt. Ab ano inde versus caput vertebrae abdominales ea gaudent indole, ut crura, quae inferne non conjunguntur, non amplius ex inferiore parte corporis vertebrae prodeant, sed sensim altius e latere corporum, ita ut ad septimam aut octavam vertebram horizontaliter extrorsum spectent. Id praecipue memorabile est, quod eorum partes extreiores tanquam totidem eostae, pro vertebris longiores vel breviores (breviores in anteriore, longiores in posteriore truncu) articulatae sunt. Processus transversi, in quorum apice articulatae sunt, latissimi, plani et horizontaliter compressi sunt. Eo, quod processus transversi e lateribus corporum vertebrarum oriuntur (quum contra in cauda ex inferiore eorum parte proveniant) id sit, ut corpora vertebralia tanquam earina altius in cavum abdominale promineant; saeies laterales hujus earinae in quovis corpore vertebrali notantur fossulis oblongis profundis, unica utrinque in posterioribus vertebris abdominalibus, duabus in mediis, tribus in anterioribus.

Extremitates thoracicae, vulgo cingulum thoracicum dictae, a sequentibus ossibus conformantur, quorum nomen et formam paucis verbis exponam. *Os suprascapulare* latum, planum; ejus superficies interna concava, externa antice et postice perforata, (haec fa-

ramina sunt exitus canalis mucosi lineac lateralis); margo hujus ossis anterior profunde ita excisus est, ut processus, hac excisione ortus, inferior. qui longior et teres, apice superficie articulari praeditus sit, qua cum osse petroso jungatur, superior vero processus ossi occipitali exteriori applicetur. *Os scapulare* omnino planum, jungitur cum humeri parte superiore et cum osse suprascapulari a enjus apice inferiore ad tertiam usque partem superiorem obtegitur. *Syllopus coracoideus* in nostro specimine deest. *Os humeri* in medio ita curvatum est ut ramos duos praebat, alterum perpendicularem a latere compressum, planum, alterum horizontalem depresso et latissimum; margo anterior incrassatus rami perpendicularis, cristam validam formans, producitur in media superficie superiori rami horizontalis usque ad symphysin ossium humeri inter se; in facie interna hujus eristae processus surgit, qui cum ulna sutura vera jungitur; hoc nexus fit arcus validus, qui junctione radii eum parte inferiore et posteriore humeri et ulnae foramen format musculis pinnam pectoralem ad corpus trahentibus transitum praebens. Margo exterior rami horizontalis etiam e margine anteriore incrassato rami perpendicularis prodit, ab initio revolutus, sensim apicem versus planus evadit; superficies inferior ejusdem rami horizontalis plana, nisi in angulo posteriori, ubi erista ossea surgit eodem in loco in quo margo posterior rami perpendicularis in superficiem rami horizontalis dilatatur. *Ulna* plana, antice ad symphysin ossium humeri usque produeta, postice incrassata; inter ejus partem inferiorem et humerum *radius* situs, cujus margo posterior magna superficie articulari praeditus est pro articulatione radii primi pinnae pectoralis. *Ossa carpi* tria eum margine interno radii junguntur. Pinna pectoralis ipsa duodecim radiis constat, quorum primus simplex, etsi articulatus, praecipue ad basin multo validior et crassior est caeteris, qui omnes articulati, in apice multifariam divisi sunt. Extremitates pelvis in nostro specimine desunt.

Caput *) forma cylindri elongati, superne depresso; ejus longitudine latitudine duplo major; maxilla inferior vix ultra maxillam superiorem prominens; oculi minimi; buccae omnino ossibus asperis teetae. Ossa cranii externe omnia rugosa, sulcata; in ipsis plures canales mucosi, qui latissimis fossis planis in eorum superficie externa aperiuntur.

In capite osseo piscis opportet discernas ossa eranii et varios apparatus, qui mobili articulatione cum ipsis junguntur, nempe opereulum cum ossibus supratemporalibus dictis, laminam temporalem et palatinam, ossa suborbitalia, maxillas cum dentibus et apparatus branchialeum eum osse hyoideo.

---

*) Ne nostrae descriptiones skeleti piscium male intelligantur, jam opus est ut indicemus nos in ipsis illa terminologia uti, quam illustrissimus Cuvier in novissimo optimo libro: *Histoire naturelle des poissons* adhibuit, quamvis nonnullis ipsis determinationibus omnino assentire non possimus; satis magna dubia nobis veniunt de ipsis explicatione partium ossis occipitis, ossis temporalis, operculi et ossis jugalis, sed haec exponendi hic non est locus. Quo magis vero inter se differant opiniones de analogia harum partium cranii cum illis mammalium, avium et reptilium, eo majorem scientia utilitatein caperet, si haec illustrissimi Cuvieri terminologia in descriptiva Zoologia recipereatur, donec significatio carum cum certitudine eruta sit; paremque utilitatem afferet, dum ii, qui in posterum icones skeletorum piscium edituri sint, tabulas suas pari modo omnes nuncius illustrarent iisdeni, quibus illustrissimus Cuvier usus est pari modo in diversissimis representationibus capitinis *Percae vulgaris*; ita sane tabulae omnium autorum facillime inter se conferri possent, tandemque copia daretur, ut definiri possit, quaeam ossa omnibus in generibus constantia, quaeque tantum pro articulationibus vel unius ossis partibus essent habendae.

Ossa crani sequenti ordine deseribam ut facilius respici possint: 1º *ossa baseos crani* (imparia); processus atlantis, os basilare occipitis, os sphaenoideum principale, os sphaenoideum anterius (plerumque impar in Sudi par est), vomer 2º *ossa crani superiora*: os occipitale superius (impar), partem superiorem ossis occipitalis exterioris (paris) et ossis mastoidei (paris), os parietale (par), os frontale principale (par), os nasale (par); 3º *ossa crani lateralia*: partem inferiorem ossis occipitalis exterioris et ossis mastoidei, os petrosum (par), os occipitale laterale (par), alam magnam ossis sphaenoidei (parem), os frontale posterius (par), alam orbitalem (parem), os frontale anterius (par), et os ethmoideum (impar).

Mira est conformatio baseos crani et ejus articulatio cum prima trunci vertebra cujus corpus in margine inferiore et anteriorē in duos processus, transversos dictos, hic vero antrorum versos, longissimos, depressissimos, omnino planos, inter se parallelos et rima longitudinali distinctos producitur; haec rima carina ossis basilaris occipitis recipitur, apiecs vero processuum atlantis in sulcis lateralibus ossis sphaenoidei principalis suturis veris arctissime articulantur; *talis articulatio atlantis cum crano nusquam in toto regno animali praeterea hucusque nota est.* Os basilare postice corpus cylindricum offert, cuius superficies articularis conica ei vertelrarum similis est et cum atlante cartilagine intervertebrali jungitur; a margine inferiore et anteriorē corporis lamina spathulaeformis prodit, quae antice multo latior est et apici postico ossis sphaenoidei principalis incumbit, in media superficie inferiore illius laminac cum processibus atlantis articularis carina surgit, quae in rima inter processus vertebrac primae recipitur; ossis basilaris margines laterales et superficies superior suturis cum osse occipitali laterali, angulus vero anterior exterior cum ala magna junguntur. Os sphaenoideum principale longissimum, satis latum, marginibus lateralibus per totam fere longitudinem parallelis; in ejus medio utrinque processus transversus validus superficie articulari munitus, qua cum illa ossis pterygoidei interni jungitur; superficies superior ossis sphaenoidei laevis, maxima ex parte basin cavitatis crani formata, in superficie inferiori spatium clavaeforme ita dentibus minutis confertissimis omnino obsitum est, ut ampliori fine retrosum spectet. Pars posterior ossis sphaenoidei in duos processus exit, quorum latus exteriorius sulco profundo incisum est pro recipiendis processibus atlantis. Margo lateralis suturis cum omnibus ossibus jungitur, quae latera crani constituunt; supra ipsum processum transversum ossis sphaenoidei, os sphaenoideum anterius, paullo posterius ala magna, inter quam et os sphaenoideum anterius spatium relinquitur, in parte anteriori illius marginis os frontale anterius et os ethmoideum. Cum apice anteriore vero et præsertim cum parte antica superficie inferioris ossis sphaenoidei vomer jungitur, os primum baseos crani, cuius superficies inferior plana et omnino dentibus minutissimis obiecta est, ut illa ossis sphaenoidei; superficies superior permultas init articulationes, in parte posteriore cum superficie inferiore apicis ossis sphaenoidei, in parte media cum osse ethmoideo; in medio latere superficies grosse dentata exstat, qua jungitur cum osse nasali, et ante illam fossa articularis profunda, rotundata cum qua os maxillare superius articulatione jungitur; margo vomeris anterior cum ossibus intermaxillaribus et pars anterior marginis lateralis cum osse palatino jungitur.

Cranium superne, a parte antica, sequentia ossa claudunt: Os nasale planum, longisculum, canali mucoso perforatum, superficie superiori rugosa; margo ejus anterior articulatione cum osse intermaxillari jungitur. paullo posterius superficies asperrima qua cum

vomere conneetitur. praeterea superficies inferior eum osse ethmoideo, et margo posterior eum osse frontali, margines vero interni inter se, et margo externus eum ossibus suborbitalibus junguntur. *Os frontale* duplo longius quam latius, planissimum, eanali mucoso longitudinaliter perforatum, in media superficie superiore asperriina et sulcata fossa mucosa; superficies inferior laevis praeter eristam medium asperam, cuius pars anterior cum osse ethmoideo, media cum frontali anteriore et posterior furcata eum ala orbitali jungitur; in ejus angulo exteriore postico et simul eum lamina ossis mastoidei, et cum osse parietali connexum os frontale posterius situm est; margines interni ossium frontalium inter se suturis, margines exteiiores eum ossibus suborbitalibus articulatione junguntur. *Os parietale* canali mucoso perforatum est; in angulo exteriore postico fossa mucosa; illius margo posterior anteriore latior. Pars anterior superficie inferioris laevis intrat in conformatiōem cavitatis cranii, pars posterior vero partim tegit ossa occipitale superius, exterius et mastoideum et eum ipsis suturis jungitur; margo internus ossium parietalium inter se, margo externus cum margine interno laminae horizontalis ossis mastoidei et cum ala magna mediante parvo processu hujuscē marginis externi suturis junguntur. *Os mastoideum*: in hoc distinguitur pars posterior incrassatus et lamina superior horizontalis valde antrorum protensa; haec lamina horizontalis marginem externum partis posterioris cranii conformat, eanali mucoso longitudinaliter perforata est, ei in media superficie superiore rugosa aperitur fossa mucosa; superficies inferior hujus laminae suturis jungitur cum osse frontali posteriore et margine summo alae magnae; cum latere interno marginis posterioris os supratemporale superius, et eum latere externo os supratemporale inferius jungitur. quod praeterea cum superiore nectitur. Pars incrassata ossis mastoidei canali mucoso perforata, superne eum osse parietali, ejus margo internus vero eum osse occipitali exteriore, margo posterior eum osse petroso, margo inferior eum osse occipitali laterali et margo anterior tandem cum ala magna suturis junguntur; superficies ejus exterior in parte inferiore laevis, et multis foraminibus nutritiis pertusa in parte superiore vero ad marginem externum laminae horizontalis fossa articularis exstat longitudinalis, coneava, pro recipiendo processu articulari superiore posteriore ossis temporalis. *Os occipitale exterius*, minus, inter os mastoideum, parietale, occipitale superius, laterale et petrosum situm et cum ipsis suturis junctum, postice in processum manmaesformem producitur, eui pars superior magni musculi lateralis affigitur; inter illud, os mastoideum et os petrosun foramen magnum exstat, meatus auditorius forsan, sed eum certitudine hoc indicare nequeo, cum in crānio exsicato labyrinthum ejusque exitum inquirere non possim. *Os occipitale superius* superne planum, et ab ossibus parietalibus fere omnino tecum, externe quum osse occipitale exteriore suturis junctum atque postice, in medio, in eristam lateraliter compressissimam, prominentem productum, eanilibus mucosis perforatum est, qui in fossis exterioribus superficii internae aperiuntur; pars inferior ejus marginis externi cum osse occipitali laterali jungitur; superficies inferior laevis, coneava efformata superiorem posteriorem partem crānii, et duobus gyris in tres fossas divisa est. *Os petrosum* minimum inter os mastoideum, occipitale exterius et laterale situm et eum ipsis suturis junctum, postice in processum parvum producitur, quocum cornu inferius ossis suprascapularis articulatione jungitur; externe alias processus minutus sutura cum processu posteriore alae magnae jungitur, et hoc nexus arcus surgit supra os occipitale laterale.

Ossa quae crānum e latere claudunt sequentia sunt: *Os occipitale laterale*, deforme, multangulum, plures superficies exhibens, quarum interna laevis, antice duabus fos-

sulis insignis est in fundo magnis foraminibus perforatis; superficies exterior porosa, aspera et pluribus eritis et processibus praedita pro articulatione cum circumstantibus ossibus. Pars interior marginis superioris cum osse occipitali superiore, pars media cum osse occipitale exteriore et pars exterior cum osse mastoideo suturis junguntur; processus ejus proprius cum osse petroso et cum ala magna, margo anterior etiam cum ala magna, margo inferior et posterior vero cum osse basilari occipitis necit. *Ala magna ossis sphaenoidei* oblique quadrangula externe sat plana, ad angulum superiorem anteriorem et ad inferiorem posteriorem aperitur canalis mucosus; angulus posterior superior in processum longum gracilem producitur qui cum osse petroso et occipitali laterali suturis jungitur; margo superior valde incrassatus cum osse mastoideo necit; inter partem hujuscem marginis anteriorem et laminam horizontalem ossis mastoidei in secco crano spatium apertum relinquitur; margo posterior cum osse occipitali laterali, margo inferior acutus cum sphaenoideo principali et margo anterior in parte superiore cum osse frontali posteriore suturis junguntur; inter haec ossa, sphaenoideum anterius, sphaenoideum principale et partem inferiorem marginis anterioris alae magnae magnum foramen, nempe fissura sphaenopalatina, exstat. In media superficie interna crista prominens acuta, quae hanc superficiem in duas partes dividit, quarum anterior planior perforata, posterior vero iterum crista in duas fosas dividitur superiorem minorem et inferiorem multo majorem, quae tanquam canalis coeckus usque ad marginem hujuscem ossis anteriorem producitur. *Os frontale posterius*, superne planum cum lamina horizontali ossis mastoidei, cum parietali et cum frontali principali suturis jungitur; in media superficie inferiore pila valida parum retrorsum versa assurgit, quae cum margine superiore alae magnae jungitur, et ad eujus latera duae superficies laterales existant, altera externa parum concava, eujus margo anterior cum osse sphaenoideo anteriore, margo inferior vero cum ala orbitali suturis jungitur. altera interna cavum crani spéctans convexitissima, prominens; retro pilam medianam ad angulum posteriorem externum ossis frontalis posterioris fossa articularis profunda pro recipiendo processu articulari anteriore superiore ossis temporalis. *Os sphaenoideum anterius*, plerumque impar, in Sudi par est, bacillus tenuis, basi dilatatus, qui cum osse sphaenoideo principali supra ipsum ejus processum transversum sutura jungitur et oblique retrorsum surgit, apice cum margine inferiore anteriore ossis frontalis posterioris et margine anteriore tota sua longitudine cum ala orbitali aequa suturis necit. *Ala orbitalis*, inter os sphaenoideum anterius inter partem posteriorem ossis frontalis principalis, et marginem anteriorem frontalis posterioris, quibuscum suturis jungitur, sita est; in ejus parte inferiore foramen est atque marginem anteriorem inter et os frontale principale, marginemque posteriorem ossis frontalis anterioris et sphaenoideum, magnum spatium vacuum exstat, nempe fissura orbitalis superior. *Os frontale anterius angustum*, elongatum perpendiculariter inter partem anteriorem ossis frontalis principalis et sphaenoideum, quibuscum suturis jungitur; margo ejus posterior late concavus est. *Os ethmoideum* inter ossa nasalia, frontalia anteriores, sphaenoideum principale et vomerum situm est, quibuscum suturis jungitur, nec non margine posteriore cum osse frontali anteriore. Corpus seu pars media ejus cum vomere jungitur; partes laterales vero cellulas majores continent et longitudinaliter canali mucoso extrorsum aperto perforatae, suturae ossis nasalis frontalisque principalis incident; margo lateralis cum primo osse suborbitali articulatur.

In paucis piscibus, ut tamen Cyprinis ex. gr. cavitatis cranii tam exacte circumcluditur. quain in Sudi. Tres fossae cavitatis cranii in primis distinguuntur; *fossa posterior* seu vertebrae posterioris cra-

ni angustior, revera tantum canalis est, ab osse basili, lateralibus et superiore occipitis, conformatus; foramina ejus respondent foraminibus condyloideis; *fossa media* seu vertebræ mediae crani, amplissima sed brevissima, conformatur ab osse sphaenoideo prineipali, alis magnis, frontalibus posterioribus et paritalibus; in parte superiore alac magna foramen ovale et rotundum; inter alam magnam, os frontale posterius, alam orbitalem, sphaenoideum anterius et principale fissura sphaenopalatina. *Fossa anterior* seu vertebræ anterioris crani longissima, conformatur ab ossibus sphaenoideis anterioribus, parte producta ossis sphaenoidei principalis, alis orbitalibus, ossibus frontalibus anterioribus; in ala orbitali foramen opticum et inter os frontale anterius, ossibus sphaenoideis et alam orbitalem fissura orbitalis superior; vomer denique, os ethmoideum et ossa nasalia *nasalem* seu quartae crani vertebræ cavitatem conformant.

Apparatus temporalis, et palatinus: *Os temporale* irregularē, multangulum, tribus processibus articularibus et pluribus marginibus sagittatis munitum est; angulus posterior in processum retroversum producitur, cuius capitulum articulare apicale cum opereulo jungitur; margo superior talia capitula duo praebet, anterius majus eum osse frontali posteriore, posterius applanatum cum osse mastoideo articulatur; pars anterior marginis inferioris suturis cum osse symplectico et osse tympani jungitur, et angulus anterior in spinam tenuem longissinam producitur, quae cum spina superficie externae ossis pterygoidei interni jungitur. *Os symplecticum* et *os tympani* plana sunt, inter sc sutura squamosa junguntur, et ita laminam latam conformant inter angulum inferiorem ossis tympani et superiorem ossis jugalis, quibuscum sutura vera junguntur; practerea os symplecticum adhuc cum praeperculo, et os tympani, latere interno, eum osse pterygoideo interno jungitur. *Os jugale* sere triangulum; margo superior longissimus eum osse symplectico et cum osse tympani, margo inferior incrassatus est et angulus inter marginem inferiorem et exteriorem trochlearum articularem praebet pro recipiendo osse articulari maxillæ inferioris; pars superior anterior superficie internæ cum osse pterygoideo interno jungitur et angulus superior anterior in sulco apicis posterioris ossis palatini recipitur. *Os pterygoideum internum* ovato-oblongum, in superficie interna parum concavum et omnino dentibus minutissimis, confertissimis obductum. Externa superficies laevis, nisi in margine posteriore, qui cum osse jugali et tympani jungitur; processus anguli superioris posterioris cum processu anteriore ossis temporalis jungitur, inter quem processum et superficiem externam ossis pterygoidei interni emarginatio exstat superficie articulari praedita, pro recipiendo processu transverso ossis sphaenoidei principalis; margo inferior eum *osse palati* *jungitur, ejusdem sere formæ, quain quae est ossi pterygoideo interno, modo inversæ, i. e. latere majori antrorum verso. Superficies ejus interna eodem modo dentibus minutis obsita; pars anterior marginis interni cum vomere jungitur, apex posterior vero profundum sulcum praebet pro recipiendo angulo anteriore superiore ossis jugalis; pars anterior superficiei externæ cum osse suborbitali primo et maxillari superiore jungitur. Ossa supra descripta, nempe os temporale, tympani, symplecticum, jugale, pterygoideum internum et palatinum latam laminam conformant, quae mobili articulatione cum lateribus externo et inferiore crani jungitur et ossibus opereuli, nec non maxillæ inferiori insertionem praebet. Operculi ossa sunt: *operculum* propriæ sic dictum, os planum, externe rugosissimum, sulcatum; margo ejus superior posterior rotundatus; margo anterior rectissimus, in parte superiore, eo loco, ubi cum margine superiore rotundato confluit, valde in-

crassatus, et acetabulo articulari praeditus pro recipiendo capitulo articulari processus posterioris ossis temporalis; in superficie interna laevi operculi crista ab acetabulo ad angulum posteriorem inferiorem protensa prominet. Praeoperculum ultra articulationem operculi cum osse temporali protensum, utrumque praeterea ab *ossibus supratemporalibus* dictis, tegitur, quorum superius ad angulum posteriorem ossis mastoidei jacet, canali mucoso cum linea laterali continuo, perforatum, inferius externe ad laminam horizontalem ejusdem ossis mastoidei inter operculum et os suborbitale posterius jacet, quibuscum necatur et ita articulationem ossis temporalis cum opereculo omnino obtigit. Haec ossa supratemporalia nullo modo ossa cranii dici possunt, nam nihil aliud sunt, nisi squamae osseae figura paullulum mutata; os supratemporale superius est summa squama lineae lateralis, inferius squama operculi. Ad angulum inferiorem anteriorem operculi, inter ejus marginem inferiorem et interoperculum et cum ambabus membranis connectum *suboperculum* jacet minimum subtrigonum, margine inferiore rotundato, et angulo superiore incrassato. *Praeoperculum* in genere formam trianguli rectanguli praebat, cuius catheta altera postica cum margine anteriore operculi jungitur, altera vero inferior cum toto margine inferiore interoperculi parallela est; pars media et inferior hypothenuse, oblique a parte superiore ad inferiorem descendens cum osse symplectico et jugali jungitur. Superficies interna praeoperculi laevis est, in media externa vero crista prominet angulum rectum formans, et cum margine posteriore et inferiore praeoperculi parallela; cum hac crista media lata ossa suborbitalia junguntur; ab hac crista media duae cristae minores ad marginem posteriorem et tres ad inferiorem producuntur. in marginem externum exentes, inter se vero et cristam medianam fossas mucosas conformantes, quae inter se canalibus longitudinaliter in osse perforatis communicant. Canalis, qui praeoperculum perforat cum eo ossis supratemporalis confluit et per hunc cum illo linea lateralis. *Interoperculum* lanceolatum, margine posteriore latiore cum suboperculo et operculo connexum, margo inferior cum praeoperculo ita jungitur, ut interoperculum faciei internae praeoperculi incumbens, externe vix conspici possit. Cormua lateralia ossis hyoidei cum interoperculi superficie interna junguntur.

Ossa suborbitalia: *Anterius* ossi lacrymali analogum, cum osse ethmoideo jungitur et marginem anteriorem orbitae format, subtriangularis, ad cuius angulum anteriorem fossa mucosa, cum esse intermaxillari, maxillari superiore et osse palati jungitur; *Secundum* margine superiore cum frontali principali, angulo anteriore cum angulo posteriore ossis suborbitalis anterioris jungitur et partem superiorem marginis posterioris orbitae format, ad ejus marginem posteriorem una cum tertio osse suborbitali duas fossae mucosae existant; *Tertium* maximum longissimumque juxta marginem exteriorem ossis frontalis principalis et laminae horizontalis ossis mastoidei, quibuscum membranis junctum, extenditur usque ad os supratemporale inferius, totam superiorem buncarum partem obtengens; ejus margo posterior cum supratemporalis inferiore, quo cum fossam mucosam format, et cum praeoperculo, margo inferior cum quarto osse suborbitali, margo anterior cum secundo jungitur et modo apex anterior inferior ad orbitae marginem usque producitur; *Quartum* ejusdem sere magnitudinis est quam tertium, antice fossa mucosa praeditum, acuminatum; parvam tantum partem marginis orbitae inferioris format; margo posterior et inferior cum praeoperculo junguntur; *Quintum* trigonum; angulus ejus superior obtusus, partem medianam marginis orbitae inferioris format, margo anterior cum osse suborbitali primo, posterior cum quarto conjungitur et inferior liber est; fossae mucosae duae in parte inferiore ejus superficie exterae.

Maxillae aquales, inferior ore magno clauso vix prominet, superior in medio ab ossibus intermaxillaribus, in lateribus ab ossibus maxillaribus superioribus conformatur; oris rictus semilunaris. *Os intermaxillare* in margine anteriore inerassato arcuatum, postice in laminam productum, cuius superficies superior cum parte anteriore superficie ossis nasalis jungitur, inferior vero cum osse maxillari superiore; margines interni ossium intermaxillarium inter se junguntur et retrorsum in processum, qui cum vomere articulatione jungitur, producuntur; in margine inferiore dentes inseruntur. *Os maxillare superius* tenue, teres, curvatum, in parte media marginis inferioris sulcus pro recipiendis dentibus; pars ossis anterior in processum aetum producitur, qui in fossa articulari ossis vomeris recipitur; praeterea cum osse intermaxillari nempe cum superficie infra ejus laminac planae retrorsum protensa et cum parte antica superficie externae ossis palatini; pars ossis maxillaris superioris posterior rotundatus, retrorsum liber prominet. *Maxilla inferior* utrinque quinque ossibus constat; *maximum* corum *os dentale* dicatur, a parte sua anteriore, a dentibus anterioribus inde, in quadrante curvatur, ita ut conjunctione ossis dentalis dextri et sinistri, symphysi mentali, dentes in semicirculum dispositi sint. Inde a dentibus posterioribus os in processum *coronoideum* obtusum adscendit; pars posterius ossis dentalis in duas lamellas tenues apice acutas perpendicularares producitur, alteram superiorem, alteram inferiorem, inter quas incisura profunda pro recipiendis caeteris ossibus maxillae inferioris exstat. Superficies externa inter processum coronoideum et spinam posteriorem superiorem concava; margo inferior ossis maxillaris inferioris valde incrassatus postice aequissimus, antice vero fossis mucosis et per multis foraminibus nutritiis exasperatus. *Os operculare* sere solum totum spatium inter spinas posteriores ossis dentalis replet, apex eius anterior valde in canalem maxillae inferioris prominet; processus marginis superioris posterioris cum spina posteriore superiore jungitur, angulus inferior inerassatus liber retrorsum prominet, et inter cum et spinam posteriorem inferiorem spatium angustum exstat pro recipiendo *osse angulari*, parvo, acuto, cuneiformi. Hujus apex posterior rotundatus, in parte postica superficie superioris fossula articularis exstat, quae simul cum illa ossis articularis fossam articulararem majorem conformat, pro articulatione maxillae inferioris cum osse jugali. *Os articulare* sere candem formam praebet quam *os angulare*, modo duplo majus et articuli superficie in summo apice postico praeditum, inter os angulare, operculare et spinam posteriorem inferiorem ossis dentalis jaceat; eius apie anteriori ossiculum elongatum inseritur, quod in canalem maxillae inferioris prominet et *os apicale* diei potest.

Dentes maxillae inferioris, ossium maxillarium superiorum et intermaxillarium omnes in suleo applanato horum ossium recipiuntur, articulatione membranacea juncti; dentes ipsi lateraliter compressissimi, et parum retrorsum curvati, omnes ad apicem subrotundatum usque cavi sunt. Dentes velutini ossis hyoidei, sphaenoidei, vomeris, palatini et pterygoidei conici, ut maxillares cavi sed modo in radice, cum apex compactus sit.

Apparatus branchialis cum *osse hyoideo* intricatus est et quo faciliter describi possit, necesse est ut sequentia discernas: 1°) *Corpus ossi hyoidei*, quod pluribus ossibus per seriem longitudinalern articulatis constat. Cum hoc corpore lateraliter junguntur: 2°) postice *areus branchiales* 3°) antice *cornua ossis hyoidei* eum radiis membranae branchiostegae. 4°) Eo loco ubi cornua cum corpore junguntur, *cauda ossis hyoidei* insidet, quae cum symphysi humerorum jungitur. Corpus ossis hyoidei quatuor ossibus constat, per seriem longitudinalern dispositis, planis, latissi-

mis elongatisque, superficie superiore acquissima et omnino dentibus minimis, acutis, confertissimis obtecta; superficies inferior aspera pro insertione musculorum et arcuum branchialium; in mediis tribus ossibus anterioribus carina valida prominet, idque maxime ad juncturas eorum inter se; *primum* maximum longissimum; in ejus apice cartilago (pro osse) lingualis et lateraliter cornua lateralia ossis hyoidei; *secundum* latissimum, ad junctionem ejus cum primo, par arcum branchialium *primum* inseritur; *tertium* minus; ad eius junctionem cum secundo, par *secundum* arcum branchialium inseritur et ad ejus angulum posteriorem par *tertium*; *quartum* planissimum, subquadrangulum, laxe cum *tertio* jungitur, et solum pari quarto arcuum branchialium insertionem praebet. Par *quintum* arcum branchialium, seu ossa pharyngea inferiora cum corpore ossis hyoidei non jungitur, sed modo utrinque inter se arcus nectuntur. Tria priora arcum branchialium paria tribus ossibus constant, par *quartum* duobus tantum; haec ossa omnia tenuia, ita curvata sunt, ut convexa facies extrorsum spectet. Haec externa superficies ipsa concava, sulcata pro recipiendis vasis sanguiferis et nervis ad branchias tendentibus; par *quintum* seu ossa pharyngea inscripiora non sulcata sunt, quum branchias non ferant; in superficie interna paria quinque processibus confertis, seriatis, corneis, antrorum versis armata, similibus radiis membranac branchiostegac, par *quintum* tales series duas fert, anteriorcm antrorum, posteriorcm retrorum versam. In apicibus superioribus arcum branchialium ossicula dentibus minutissimis armata, pharyngea superiora dicta, inseruntur, quae mobilitatem arcuum augent, unum inter apices paris primi et secundi, alterum inter eos paris secundi et tertii, tertium in ipso apice paris quarti. Ad junctionem apicum inferiorum paris quinti inter se itidem talia ossicula dentibus armata existant. Arcus branchiales omnes apicibus superioribus cum basi cranii i. e. cum corpore ossis sphenoidei et cum processibus antrorum versis atlantis ligamentis junguntur. *Cornua lateralia* ossis hyoidei pluribus magnis, crassis ossibus constant; *primum* apici corporis ossis hyoidei insertum, breve, torulosum, arctissime cum corpore conjunctum; hoc sequitur *alterum* longum, planum, lateraliter compressum, cuius pars posterior anteriore latior cum *tertio* jungitur, cuius apex posterior anteriore angustior. Huic ossiculum tenue insidet *processus styliformis* ossis hyoidei, qui processus cum ossis temporalis superficie interna et os secundum cornu hyoidei cum interoperculo jungitur. Margini inferiori cornu lateralis ossis hyoidei radii branchiostegi undecim utrinque incident, sex secundo ossi majori, duo junctioni illius cum *tertio*, et tres hinc ipsi *tertio*. Ad articulationem cornum lateralium ossis hyoidei cum corpore os elongatum affigitur, cuius superficies inferior plana et laevis, superior vero concava in medio lamina longitudinaliter late tanquam carina emergente munita, pro insertione partis inferioris magni musculi lateralis trunci. Hocce os *caudae* ossis hyoidei plurium lacertarum respondet.

Sudis Gigas vitam in flaviis magnis Brasiliae aequatorialis degit, in fluvio Amazonum, Japurá etc. pervenit ad longitudinem trium usque quinque pedum et pondere haud raro plures centum libras superat. Illustrissimo Equite de Martius auctore, sylvestres Indi ex tribu Maué osse hyoideo hujus pisces utuntur tanquam lamina tritoria, ad conterendam substantiam Guarana ipsis dictam e fructibus Paulliniae sorbilis Mart. comparatam, cuius ex pulvere cum aqua et saccharo confectam potionem pro stomachico adhibent. Os hyoideum scilicet speciminis ultra tres pedes longi laminam offert 7" longam, $1\frac{1}{2}$ " latam, confertis et acutis dentibus obsitam, ita ut hac ipsa conditione radulam sistat.

XIII. ERYTHRINUS GRONOV. SYNODUS SCHNEID.

Caput obtusum, magnum, rotundatum, non squamatum; ossa capitis externe visibilia, nec non ossa suborbitalia maxima et buceas omnino obtegentia, rugosa sunt, quare caput undique clypeatum est. Os amplissimum transversum; ossa mandibularia, maxillaria superiora et intermaxillaria dentibus minoribus majoribusque alternantibus horride armata; ossa palatina, pterygoidea interna, pharyngea superiora et inferiora nec non interdum ossa hyoideae dentibus minutissimis velutinis obsita. Lingua cartilaginea apice libera, plana, nunc angustior, nunc latissima, lateribus emergentibus. Membrana branchiostega radiis 5. Corpus subteres, caudae apieem versus subcompressum, squamis magnis, duris, deciduis tectum. Pinna dorsalis ventralibus opposita.

Species plures, omnes inter se valde affines, ut Cyprini species, attamen facile capitis magnitudine et proportione, dentium situ et relatione inter se nec non latitudine ramorum mandibulae, distinguere potes. Constructione et armis validissimis oris jam patet, Erythrinos inter rapacissimos pisces numerandos esse; neque minus conformatio viscerum modum vitae declarat. Ventriculus saccus est cutaneus, amplissimus, totam fere cavitatem abdominis replens; intestinum brevissimum. Hepar simplex, ejusdem fere longitudinis quam ventriculus. Vesica aerea maxima. Sie saltem res se habent in *Erythrino macrodonte* in cuius ventriculo specimen haud adeo imperfectum speciei novae hujus ipsius generis reperi, quod tertiam partem longitudinis illius superat. Est haec:

1. ERYTHRINUS SALVUS AGASS.

Capite brevi, obtusissimo, antice rotundato, 1: 4^f₂ *); lingua angustiore; supra, in ossibus intermaxillaribus, et subtus, in parte correspondente mandibulae, utrinque tribus dentibus majoribus parum distantibus et invicem ore clauso inter spatia intermedia recipiendis; corpore subpresso.

Hunc pisces in ventriculo Erythri macrodontis reperi, caput adhuc intactum, squamae vero et radii pinnarum pectoralium, ventralium, dorsalis et analis delapsi erant. Caput supra latissimum antice obtusissime truncatum. Ossa supratemporalia tria, posterius triangulare majus, angulis rotundatis, medium minimum quadrangulare, anteriorius longius, antice latius, postice in spinam acutam exiens. Maxilla inferior vix superiorem longitudine superans. Dentes in osse maxillari superiore conici, minimi et serie unica dispositi, anteriores posterioribus, magnitudine, gradatim recedentibus, parum maiores; in osmium intermaxillarium apice externo nonnulli dentes iisdem maxillae superioris aequales, in parte interna vero marginis eorum utrinque tres dentes magni, conici, non adeo inter se distantes, inter hos tamen interdum aliquot minores; dens intimus utriusque ossis intermaxillaris maximus, ambo dentes inter se maxime approximati et ore clauso dentibus minutis incumbentes, qui ad symphysin ramorum angustorum mandibulae inserti sunt. Dentes mandibulae in ea parte, quae ossibus maxillaribus superioribus et apice externo os-

---

*) Haec proportio, relationem capitis et corporis indicat, inclusa pinna caudali.

sium intermaxillarium opposita est, itidem conici, minimi, at in toto ramo ejusdem magnitudine et forma sunt; anterius in ea parte mandibulae quae corpori ossium intermaxillarium opposita est tres dentes maiores inserti sunt, quorum exterior utrinque maximus; ore clauso hi dentes in spatiis intermcdiis dentium superiorum recipiuntur; ad symphysis ossium mandibularium utrinque aliquot dentes minimi. In osse palatino et pterygoideo interno pauei dentes minimi, velutini. Lingua, tenuis, angusta, apice subemarginata, cartilaginea. Longitudo totius piscis a rostri apice ad apicem pinnae caudalis quater longitudinem capitidis (usque ad angulum posteriorem operculi) et dimidiad habet. Pinna caudalis rotundata, nigro-maculata, radiis apice fisis 15, praeter 4—5 utrinque minores minimosque simplices.

In Museo Monacensi specimen mancum in spiritu vini servatur.

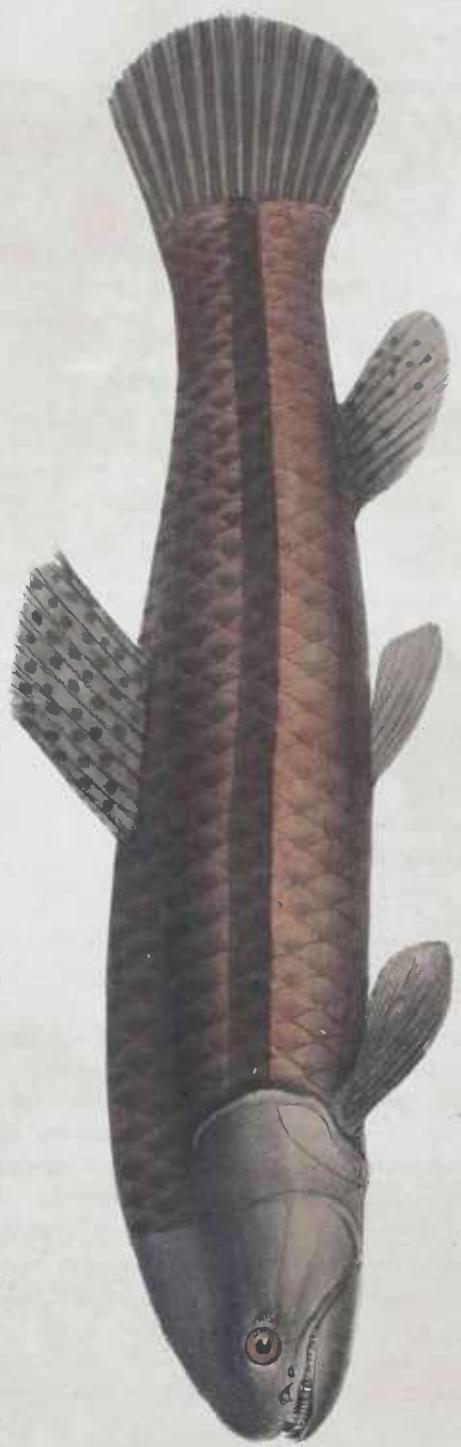
Longitudo 4".

Habitat cum *Erythrino macrodonte* in flumine S. Francisci.

2. ERYTHRINUS UNITAENIATUS SPIX. Tab. XIX.

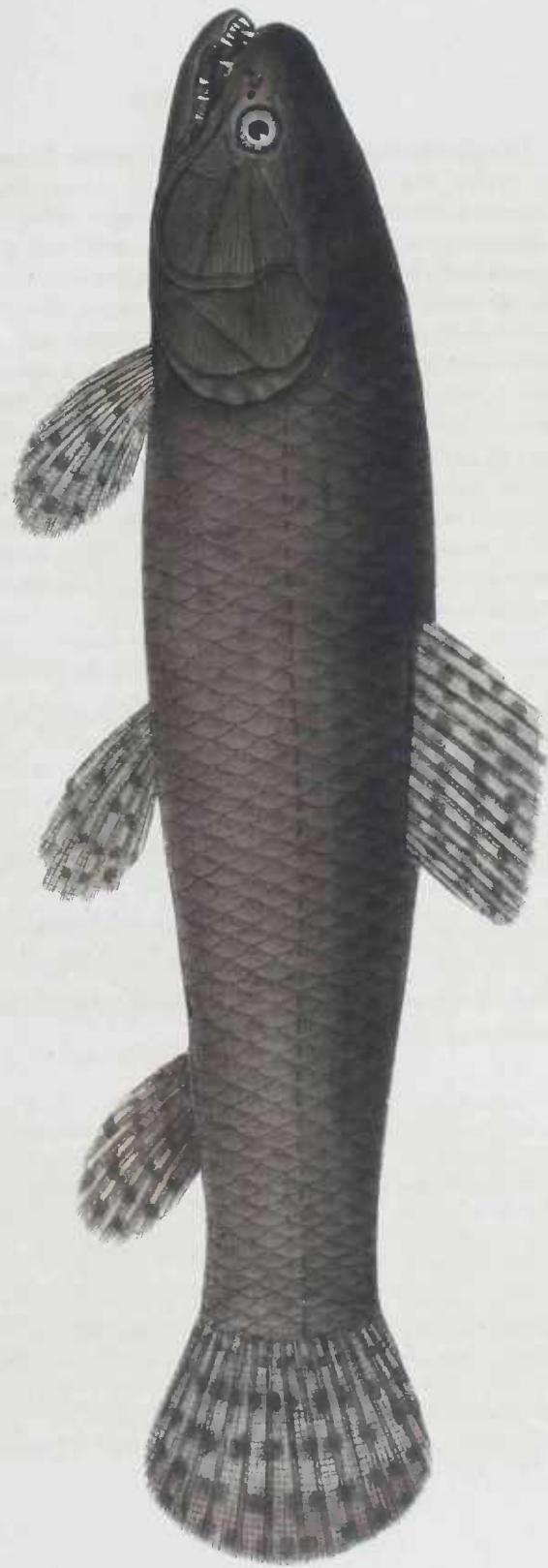
Capite crassissimo, latissimo, antice rotundato, 1: 4; dentibus maxillaribus mediocribus; ramis mandibulae latioribus; lingua papillosa latissima: corpore tereti, apicem caudae versus compresso; squamis in linea laterali 55, in linea transversa inter pinnas ventrales et dorsalem 8.

Caput supra latissimum, latius quam altius, planum, antice rotundatum; spatium inter oculos diametro orbitae triplo fere majus. Oculi parvi omnino laterales, latis ossibus suborbitalibus cincti, quae totas buccas obtengunt; ossa supratemporalia tria, subtrigona, apice obtuso, sursum spectantia. Nares utrinque duae, anteriores tubulosae, supra symphysis ossium intermaxillarium et maxillarium superiorum sitae, posteriores patentes, ovatae. Margo totus ossium maxillarium superiorum dentibus conicis minutis, aequalibus obsitus; ad apicem externum ossium intermaxillarium dentes maiores acuti duo et ad summum apicem internum unus itidem caeteris major. inter quos utrinque tres dentes minores; in eo loco ossium mandibularium medio ossi intermaxillari oppositus est utrinque dens validus, acutus, ore clauso dentibus mediis ossis intermaxillaris incumbens; caeteri dentes mandibulae minores, subaequales et a symphysi ad commissuram maxillarum usque magnitudine scusim decrescentes. Rami mandibulae latiusculi. Lingua latissima, apice rotundata, carnosa, supra papillosa. Fascia dentium velutinorum in osse palatino, pterygoideo interno, pharyngeo inferiore et superioribus. Corpus omnino squamis tectum, teres, caudae apicem versus compressum. Linea lateralis notatur poris minoribus in 55 mediis squamis medii lateris per lineam rectissimam dispositis; in linea transversa inter pinnas ventrales et pinnum dorsalem squamae 8 numerantur. Squamae trunci anterioris illis caudae maiores, omnes lineis curvis concentricis confertissimus in parte posteriore squamae crassioribus, in marginem

THURYTHIRINUS, -taenius.

Tab XIX.

ERYTHRINUS Frahira.

Tab. XVIII

decurrentibus et radiis divergentibus notatae sunt. *) Squamae lineae lateralis punctum radiationis in media fere squama habent parum posterius; radii earum undique divergunt et aequaliter distant; margo anterior subrectus, sinuatus; canalis mucosus brevis, longitudinalis, postice poro parvo aperitur; squamae medii dorsi subrotundae, radiis lateralibus paucis; squamae lateris superioris maximae subrotundae, margine antico subrecto, eo valde a ceteris differunt, quod lineae curvae concentricae in media squama non distinctae sint et pro illis radii numerosi in media squama confluentes rete conformant; squamae caudae pluribus radiis anterioribus quam ceterae gaudent. Pinna dorsalis radii 12 fere aequalibus, primo minimo, vix conspicuo excepto, constat; radii undecim maiores articulati et modo apicem versus fissi sunt. Pinna caudalis rotundata, radiis omnibus articulatis, 15 majoribus apice bis profunde fissis, et utrinque 4—5 minoribus minimisque simplicibus. Pinna analis radii 12 articulatis constat, quorum tres anteriores minores simplices, ceteri vero apice fissi sunt. Pinnae ventrales radiis articulatis 8, primo simplici, sequentibus apice fissis. Pinnae pectorales rotundatae, radiis 15 articulatis, primo integro, ceteris bis apice fissis, a secundo ad quintum magnitudine auctis, et inde deercentibus constant. Concolor rufo-bruneus, in abdome dilutior, in medio latere lata fascia longitudinalis nigra. Pinna dorsalis et analis nigro maculatae.

Pinnac pectorales radiis 1. 14, ventrales 1. 7, analis 3. 9, caudalis 5. 15. 5, dorsalis 1. 11.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur, longitudine 3."

Habitat in flumine S. Francisci.

3. ERYTHIRINUS MACRODON AGASS. Tab. XVIII.

Capite supra omnino plano, latissimo, apice subdepresso, 1: 4; lingua latissima dentibus minutissimis aspera; ramis mandibulae latissimis; dentibus maxillarum quam maximis; corpore subcompresso; squamis in linea laterali 40, in linea transversa inter pinnas ventrales et dorsalem 11.

*) Punctum ex quo radii squamae divergunt et quod simul centrum linearum curvarum concentricarum est, punctum radiationis nominabo, radios vero, qui hinc inde divergunt sequenti modo designabo; illos, qui recte antrorum tendunt et cum axi longitudinali corporis paralleli sunt, anteriores, retrosum tendentes posteriores, in latus versus et cum axi transversali corporis parallelos laterales et quidem laterales superiores et laterales inferiores discernens. Radios inter hos intermedios obliquos vocabo et quidem obliquos anteriores et posteriores, superiores et inferiores.

Has a centro ad peripheriam tendentes lineas radios a me vocari, nemo mirabitur. Sane dolendum est, Zoologos diversissimas partes radios vocasse! Et in brachio radium juxta ulnam, et in pinnis alios (idque in pectoralibus praeter illum!) radios, qui minime illi radio sed digitis analogi sunt, nec non in membrana branchiostega habes plurimos; porro Echini aculcos radios vocant etc. Talis negligentia, ut alibi, ita et hic Zoologiae universae, imprimis vero anatomiae comparativae maximo est detimento, quod in dies augetur.

Erythrinus Tralura Spix. — Maturaqué. Marcgr.?^{*)}

Caput maximum, latissimum, supra omnino planum, cum dorso linea recta continuum; os supratenporale unicum ovato-lanceolatum. Oculi minores omnino in latus versi et inter se majore spatio distantes, quam est duplex diameter orbitae. Nares utrinque duae, anteriores tubulosae, membrana late emergente tegendae, posteriores pyriformes. Mandibulae parum ultra maxillam prominentis rami inferne applanati et adeo dilatati sunt, praecipue pone eorum symphysis, ut oris clauso eorum partes anteriores sese tangant. Dentes ossium intermaxillarium nec non anteriores extreiores mandibulae validissimi, a latere anteriore compressi, et marginibus externis acutis praediti sunt; ante hos aliquot appendices cutaneae, ut in Uranoscopo scabro; inferiores in fossis ossium intermaxillarium recipiuntur; dentes externi ossis palatini et pterygoidei interni cæteris velutinis majores; practerea dentes minutissimi in tota superficie corporis ossis hyoidici. Corpus antice subteres, postice subcompressum, squamis majoribus tectum; linea lateralis rectissima in medio fere corporis latere, attamen potius superior, distincta, aperturis oblongis squamarum medianarum notata; squamae dorsales, caudales et subthoracicæ minores illis corporis lateralis; omnium squamarum lineæ curvae concentricæ in parte posteriore squamae crassioris et in hunc marginem decurrentes; squamae in linea laterali fere rotundæ punctum radiationis in media squama habent, radii earum præscritum antice conferti, fere tantum anterius et retrosum tendunt; canalis mucosus sat longus in postica squamae parte foramine oblongo pyriformi aperitur; squamae dorsi et lateris subrotundæ, antice obtusiores, radiis anterioribus et posterioribus confertissimis, in media squama, confluentibus et rete conformantibus distinctæ, radio laterali unico curvo; radii squamarum caudæ anteriores conferti per tres fasciculos dispositi, posteriores pauciores distantes, obliquus posterior utrinque unus. Pinnæ dorsalis radii duo anteriores caeteris parum breviores, simplices; pinnæ caudalis rotundatae radii laterales simplices, medii apice fissi; pinnæ caudalis anteriores breviores simplices, primus minimus. Pinnæ ventrales apice rotundatae, radio primo caeteris parum breviore simplici; pinnæ pectorales etiam rotundatae, radio primo brevissimo, crassiore simplici. Totus piscis fusco-ater, pinnis rufescentibus, nigro maculatis.

Pinnæ pectorales radiis 11, ventrales 8, analis 3. 9, caudalis 3. 15. 3, dorsalis 2. 15.

In Museo Monacensi specimen servatur longitudine 11."

Habitat in lacu Almada Proc. Bahiensis et in fluvio S. Francisci.

4. ERYTHRINUS MICROCEPHALUS AGASS.

Capite supra parum convexo, apice subdepresso, 1: 4½; ramis mandibulae angustis; dentibus maxillaribus minoribus; lingua angustiore, cartilaginea, edentula; corpore crassissimo, tereti, caudæ apicem versus compresso; squamis in linea laterali 48, in linea transversa inter pinnas ventrales et pinnam dorsalem 11.

^{*)} Ob maiorem affinitatem trium specierum sequentium et ob imperfectas descriptiones, quae exstant, synonymia vix determinari potest, ubi originalia specimina descriptionum pristinarum desiderantur.

ERYTHRINUS brasiliensis.

Tab XX

Synodus Tareira Schneid?

Caput in hac specie, ratione corporis habita, minus quam in eaeteris; supra convexiusulum, a nucha ad rostri apicem rotundatum, declive. Os supratemporale oblongum, apice anteriore acuto. Oculi medioeres simul in latus et sursum versi, inter se eodem spatio distantes quod est duplcz diameter orbitae. Nares utrinque duac, inter se parum distantes, anteriores tubulosae, posteriores ovatae, patulac. Maxillae subaequales, quum inferior vix ultra superiorem promineat, dentibus mediocribus sunt armatae; mandibulæ rami angusti per totam longitudinem convexi sunt, ore clauso inter sc majori spatio distant, quam est eorum diameter transversalis. Corpus squamis majusculis tectum, ante pinnas ventrales erassissimum, subteres, caudæ apice tantum compresso. Linea lateralis distinctissima, rectissima, in medio laterc longis canalibus in squamis mediis notata. Squamae dorsi, caudæ et subthoracieae caeteris minores; omnes notatae lineis curvis concentricis in parte posteriore non tam crassis quam in specie antccidente attamen in marginem posteriorem decurrentibus. Squamae lineac lateralis posticæ semicirculares, antice rectæ, angulis obtusis, punctum radiationis in suo medio habent; radii carum e reti laxo disci exeunt, anteriores et posteriores numerosi, laterales pauci retrorsum versi, obliquus anterior utrinque unus distinctior; canalis mucosus breviusculns posticæ apertura elongata patens; squamarum dorsi et lateris subrotundatarum radii anteriores et posteriores consertissimi, e disci mediocri laxo emergentes; squamarum caudæ radii posteriores pauciores, anteriores conserti in duos fasciculos dispositi, laterales plures retrorsum versi, curvi, et non omnes e puncto radiationis prodeuentes, sed quo anteriores eo margini propiores et breviores. Pinnae dorsalis radii quatror anteriores simplices, gradatim majores, quintus et sequentes longiores anterioribus, et apice fissi. Pinna caudalis rotundata, radiis exterioribus brevioribus simplicibus, mediis apice fissis. Pinna analis brevis radiis tribus anterioribus simplicibus, brevioribus. Pinnarum ventralium lancolatærum radius primus eaeteris crassior et ut sequens simplex; pinnarum vero peitoralium aeuminatarum radii duo anteriores simplices, sequentibus apice fissis multo breviores. — Supra fuscescens, in lateribus et infra lutecenti-argenteus. Pinnae ventrales, analis et dorsalis nigro-maculatae.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 8, analis 3. 9, caudalis 3. 15. 5, dorsalis 4. 10.

In Museo Monacensi specimen unicum siceum servatur. longitudine 14."

Habitat in fluvio Sancti Francisci.

5. ERYTHRINUS BRASILIENSIS SPIX. Tab. XX.

Capite supra plano, angustiore, lateraliter compresso, apice rotundato, 1: 4; dentibus maxillarum majoribus, praelongis, acutissimis; lingua acuta, cartilaginea, edentula; ramis mandibulæ dilatatis; corpore subpresso; squamis 42 in linea laterali, 12 in linea transversa inter pinnas ventrales et dorsalem pinnam.

Tareira do Rio Maregr.?

Caput supra omnino planum, linea recta cum dorso continuum, angustum, apice rotundatum, lateraliter compressum. Os suprateinporale superne reetum, inferne rotundatum. Oculi magni,

omnino in latus spectantes et inter se vix majori spatio distantes quam est diameter orbitae. Nares utrinque duae, approximatae anteriores tubulosae, posteriores patulae, rotundae. Maxilla inferior parum ultra superiorem prominens; dentes maxillae utrinque acutissimi, in parte postica maxillae inferioris et superioris minimi, antice vero maiores, graciles, longissimi, minoribus mininisque subalternantibus intermixtis; dentes exteiiores ossis palatini et pterygoidei interni eaeteris velutinis maiores; rami mandibulae dilatati, inferne subexplanati, ore clauso inter se parum distantes, paralleli. Corpus per totam longitudinem subcompressum; linea lateralis rectissima, distincta, non prorsus in medio corporis latere, sed potius parum inferior, canaliculis elongatis in mediis squamis notata. Squamae majusculae in lateribus corporis inferioribus, minores in dorso et sub thorace, omnes notatae lineis curvis concentricis in parte posteriore squamae erassioribus, et in marginem posteriorem decurrentibus; radii divergentibus paucioribus quam in speciebus anterioribus. Squamae lineae lateralis postico margine hemisphaericō, antice subreto punctum radiationis in medio habent, radii earum posteriores duo tantum proximi, lateralis utrinque unus parum retrorsum flexus, anteriores plures divergentes; canalis mueosus brevis postee sulco ad marginem squamae posticum usque producto apertus; squamae laterales (excepto canali mucoso) iis lineae lateralis eonsimiles; squamae dorsi medii rotundi paucis radiis maxime divergentibus notatae, quum punctum radiationis in media ipsa squama sit; plures radii in mediis squamis caudae confluentes rete conficiunt. Pinnac dorsalis radii tres anteriores simplices, subaequilongi; pinnae caudalis rotundae radii externi simplices, medii apice fissi; pinna analis brevissima, radiis anterioribus simplicibus brevioribus; pinnarum ventralium radius primus simplex eaeteris crassior; pinnae pectorales graciles, radio primo simplici. — Supra caeruleoens, in parte inferiore lutescens; pinnae ventrales, dorsalis, candalis et analis nigro maeulatae.

Pinnae pectorales radiis 13, ventrales 8, analis 2. 6, caudalis, 3. 15. 3. dorsalis 5. 10.

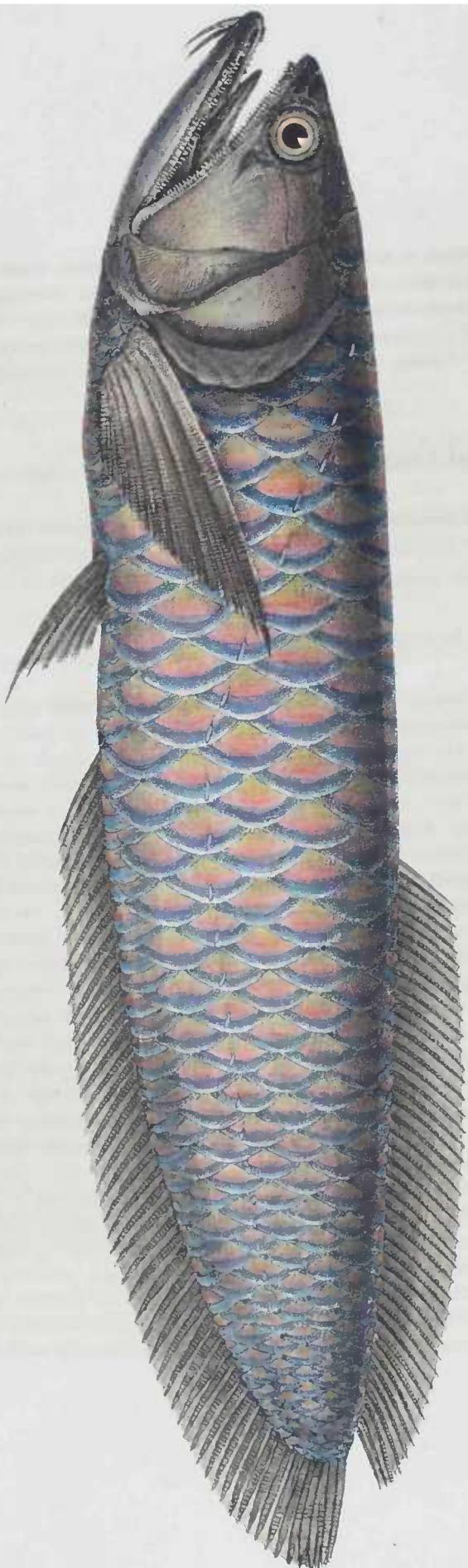
In Museo Monacensi specimen siccum servatur longitudine 8."

Habitat in Peruaguaçu.

XIV. OSTEOGLOSSUM VANDELLI. ISCHINOSOMA Spix.

Caput parvum, compressissimum, omnino nudum; ossa suborbitalia latissima bucas omnino obtegentia; operculum et praoperculum latissima, maxina; suboperculum et interoperculum minima extus non eonspicienda. Oculi ad rostri apicem. Fossae nasales quatuor naribus patulae. Os amplissimum, maximum, rictu oblique descendente, undique dentibus obsitum. Mandibula apice cirrhis munita. Ossa intermaxillaria minora partem anteriorem et mediani maxillae superioris tantum conformant; ossa maxillaria superiora vero angustissima, longissima, totum latus maxillae superioris. Omnia dentibus acutis conieis, parvis approximatis, aequalibus per seriem unicum dispositis armata sunt. Mandibulæ rami graciles, praelongi eodem modo dentibus armati: ad symphysis tantum duplex series dentium, interna retrorsum versorum. Vomer et pars anterior ossis palatini dentibus acutis eonfertis obteguntur; pars posterior ossis palatini et os pterygoideum internum in tota superficie dentibus velutinis minimis, eonfertissimis teeta. Series dentium acutorum majorum in margine interno ossis pterygoidei interni. Ossa pharyngea inferiora paucis dentibus velutinis

ISCHNEOSOMA bicirrhosum.

Tab. XXXV

obsita. Lingua apice libera, cartilaginea; os linguale in tota superficie dentibus minutis, velutinis confertissimis obsitum, lateralibus seu marginalibus majoribus acutis. Processus cornei etiam marginis anterioris areuum branchialium dentibus minutissimis exasperati sunt. Membrana branchiostega radiis 10. Corpus compressissimum, squamis maximis reticulatis tectum. Abdomen carinatum. Pinna analis et dorsalis quam maxime retrorsum positae, latissimae, illa cum caudali confluens.

1. OSTEOGLOSSUM BICIRRIOSUM VAND. Tab. XXV.

Cirrhis duobus ad symphysis ossium mandibularium; capite, ore clauso, 1: 5½, ore aperto, 1: 4½; corpore compressissimo; cauda parum longiore quam corpus usque ad anum; pinnis pectoralibus ultra ventrales productis.

Ischnosoma bicirrhosum Spix.

Caput ratione molis corporis habita parvum, supra planum et linea recta cum dorso continuum, lateraliter compressissimum et quatuor latis ossibus tenuiter granulatis, nempe operculo postice rotundato et cute late emergente postice aucto, praoperculo trigono et duobus posterioribus ossibus suborbitalibus quorum superius tetragonum, inferius trigonum, omnino obtectum. Os supratemporale dictum in hoc pisce mera squama, et pluribus sulcis mucosis longitudinalibus, cute laevi obtectis notatum. Oculi magni ad rostri apicem supra ipsum marginem anteriorem ossis maxillaris superioris. Fossae nasales supra et ante oculos sitae; in illarum fundo plures plicae longitudinales; apertura ligamento transverso utrinque in duas nares dividitur oblongas, quarum inferior cuticula a ligamento transverso inferne emergente claudi potest. Os amplissimum, obliquum; ore clauso maxilla inferior non adeo ultra superiorem prominet, aperto vero eum superiore angulum rectum conformat, ita, ut tota sua longitudine ultra maxillam superiorem prominet. Hac re proportio capitidis et corporis ore elauso et aperto differt. Os maxillare superius vix mobile tanquam fascia tenuis tantum in anteriore margine ossium suborbitalium prominet. Rami mandibulae graciles inter se ore clauso non adeo distant, attamen valde dilatari possunt, quum symphysis eorum laxissima et membrana inter ramos ipsos et os hyoides per ampla sit. Cirri duo breves ad symphysis ossium mandibularium. Membrana branchiostega in statu tranquillo omnino sub praoperculo et mandibula latet. Truncus totus compressissimus, planus ad tertiam posteriorem partem usque parallelus; caudae apex obtuse conicus; dorsum rotundatum, abdomen vero carinatum. Squamae truneum undique obtegentes maximae, orbicularares fere, crassae, firmissimae, in superficie externa lineis concentricis confertissimis profunde exaratis nec non rete grosso, in mediis squamis irregulari, ad margines earum regulari, areolis rhomboidalibus, notatae, superficie interna laevi reticulata. In squamis lineae lateralis canalis mucosus a margine antico per totam longitudinem porrigitur et ad marginem posticum sulco oblique parum descende aperitur. Squamae medii lateris maximae; eae vero sub pectore, in parte inferiore eaudae et ad ejus apicem multo minores sunt; tres prae eaeteris maximae, quae nucham obtegunt et quarum media margines internos ambarum lateralium tegit, sulcis longitudinalibus mucosis notatae sunt, qui cum

OSTEOGLOSSUM. GLOSSODUS.

linca laterali et cum sulcis superficie cranii communicant. Linca lateralis distinctissima, apparet tanquam sulcus obliquus in apice squamarum, per quas cursum tendit, incipiendo a nucha linea recta ad tertiam inferiorem corporis partem supra anum et inde rectissime ad caudae apicem decurrit. Pinna dorsalis maxime retrorsum posita, et usque ad caudae apicem porrecta, pinnae anali opposita est, attamen parum posterius quam illa incipiens, radiis omnibus simplicibus, subacqualibus manita. Pinna analis latissima, a medio corpore incipiens, radiis omnibus simplicibus et ab ano ad caudae apicem longitudine semper crescentibus constat; radius primus caeterum minimus vix conspicuus. Coniuncta est cum pinna caudali, cuius radii crassiores tantum cam distinguunt. Pinnae pectorales maximae ultra pinnas ventrales protensae; radio primo longissimo, validissimo, simplici, cacteris apice semel, bis aut ter fissis, brevioribus. Pinnac ventrales in medio fero abdomine insertae, radiis, ratione caeterarum pinnarum habita, brevibus, anterioribus duobus longioribus, simplicibus, sequentibus apice fissis. Totus piscis rubescens-flavus; posticus squamarum margo lacte caerulescens; pinnae flavo-rufescentes.

Pinnae pectorales radiis 7, ventrales 6, analis 50, caudalis 6, dorsalis 42.

In Museo Monacensi specimen unicum egregium in spiritu vini servatur, longitudine 24."

Habitat in fluvio Amazonum.

XV. GLOSSODUS Cuv.

Caput mediocre, compressum, omnino nudum, in rostrum prominens productum. Oculi magni laterales. Fossae nasales cuticula bis perforata claudendae. Os parvum, arcuatum, sub rostri producti apice; ossa intermaxillaria majora tantum sive marginem superiorem oris sustinentia, dentibus minimis velutinis consertissimis obsita, sicut mandibula, vomer, et ossa palatina; ossa maxillaria superiora minima, apice posteriore dilatata, antrorsum mobilia, minorem tantum partem marginis lateralis inferioris oris formantia. Lingua parva, angusta, apice acutiuscula, libera, edentula; corpus ossis hyoidei in parte antica, os sphaenoideum principale et os pterygoideum internum dentibus majoribus tuberculiformibus obsita; pars posterior corporis ossis hyoidei, superficies interna arcuum branchialium nec non ossa pharyngea superiora et inferiora dentibus velutinis minutissimis obsita sunt. Membrana branchiostega radiis 12. Corpus subcompressum, squamis tenuibus, deciduis tectum; abdomen carinatum sed non serratum. Pinnae graciles; ad insertionem pinnarum ventralium fini pinnae dorsalis oppositarum squamae nonnullae retrorsum valde productae.

Unica huc usque species hujus generis nota est, quae quum male distingueretur, ansam praebuit plures species et genera nominalia seu fictitia condendi, donec illustrissimus Cuvier per labyrinthum filum praebuerit, atque finem fecerit erroribus.

1. GLOSSODUS FORSKALII AGASS. Tab. XXII. fig. 2. Tab. XXIV. fig. 2.

Capite notato sulco longitudinali sub oculis, altero in syncipite, 1: 4 $\frac{1}{2}$; rostro acuto, ultra maxillam superiore prominent; corpore subcompresso squamis argenteis oblecto; squamis nonnullis praelongis ad insertionem pinnarum ventralium, 82 in linea laterali et 16 in linea transversa inter pinnas ventrales et dorsalem; pinna dorsali et anali squamis facillime deciduis obtectis; pinna caudali furcata.

Argentina glossodonta Forsk. — *Albula Plumieri* Schneid. — *Albula gonorynchus* Id. — *Esox argenteus* Forst. — *Butirin banane* Commers. Lacép. — *Clupée macrocéphale* Lacép. — *Synode renard* Lacép. — *Esox vulpes* Linn. — *Engraulis sericus* Spix. — *Engraulis bahiensis* Spix. specimen junius, detritum, a serico tantum colore pallidiore differt, nam defectus squamarum in pinna dorsali et anali (Tab. XXIV. fig. 2) incuriose exhibitus est, rudimenta earum in nostro specimine omnino adhuc adsunt. — Plura vide in Mémoir. da Mus. tom. I. p. 228 et Tom. V p. 571..

Caput mediocre, acutum, lateraliter compressum, supra in occipite latiusculum, antice attenuatum, angulis lateralibus acutis; in medio capite sulcus planiusculus postice dilatatus, antice supra nares evanescens, et in rostri apice iterum dilatatus, carinis utrinque paullulum prominulus limitatus, longitudinaliter porrigitur. Oculi magni in medio capitidis latere siti, inferne latis ossibus suborbitalibus, sulco mucoso longitudinali notatis, circumdati; os ethmoideum in rostri apicem prominulum productum. Fossae nasales in medio spatio inter oculos et rostri apicem, in margine acuto lateraliter superiore eranii siti, cuticula bis perforata tectae, foramine anteriore multo minore cuticula claudendo, posteriore majore semicirculari patulo. Os parvum, inferum, arcuatum, quam maxime apertum, circulare. Corpus squamis mediocribus, subaequalibus tectum, subcompressum, abdomen vero compressum carinatum, sed non serratum. Linea lateralis recta, distinctissima sub lineae continuae forma appareat. Squamac argenteo, nitentes, omnes ejusdem fere structurae et formae, puncto radiationis in medio instructae; radii tantum duo aut tres antrorum divergunt et tot lobulos in marginc squamarum antice conformant; lineae curvae concentricae confertissimae tenuissimae antrorum tantum ad radios obliquos anteriores usque continuantur et in segmento anteriore squamac pro illis lineae confertissimae eodem modo exaratae, quam illae lineae curvae et a puncto radiationis tanquam radii divergentes. Canalis mucosus in squamis lineae lateralis a puncto radiationis ad ipsum posteriorem squamae marginem usque producitur. In medio dorso linea longitudinalis squamarum eo maxime memorabilium, quod in postico margine appendicibus lanceolatis granulatis imbricatis ante pinnam dorsalem longissimis, pone illam brevioribus auctae sunt. Supra insertionem pinnac dorsalis series squamarum per totam pinnae longitudinem retrorum producta, trigonarum et in parte inferiore impressarum, unde sulcus efficitur pro recipiendis pinnis pectoralibus. Ad insertionem pinnarum ventralium plures squamae valde retrorum productae, acutae. Pinna dorsalis in medio dorso, radiis tribus anterioribus sim.

plicibus, sensim majoribus, quarto brevioribus, et inde longitudine decrescentibus, radii omnes utrinque serie squamarum margine antico affixarum obiecti. Pinna caudalis magna, fureata, lobis apice acutis; radiis 17 apice fissis intra duos laterales majores simpliees; praeterea utrinque 4—6 simplices minores minimique. Pinna analis minima, brevis, valde retrorsum posita, radiis ut illi pinnae dorsalis, squamatis. Pinnae ventrales mediocres fini fere pinnae dorsalis oppositae, radio primo crassiore, simpliei, eacteris apice fissis. Pinnae pectorales graciles, radio primo crassiore simpliei. Supra coeruleo-sens, inferne fuscescens, regione ophthalmica intense violacea, totus pisces argenteo nitet.

Pinnae pectorales radiis 18, ventrales 10, analis 8, caudalis 6—7. 17. 6—7, dorsalis 5. 15.

In Museo Monacensi specimina duo mutila in spiritu vini servantur. longitudine 5—6 $\frac{1}{2}$.

Habitat Bahiae.

XVI. ENGRAULIS CUV.

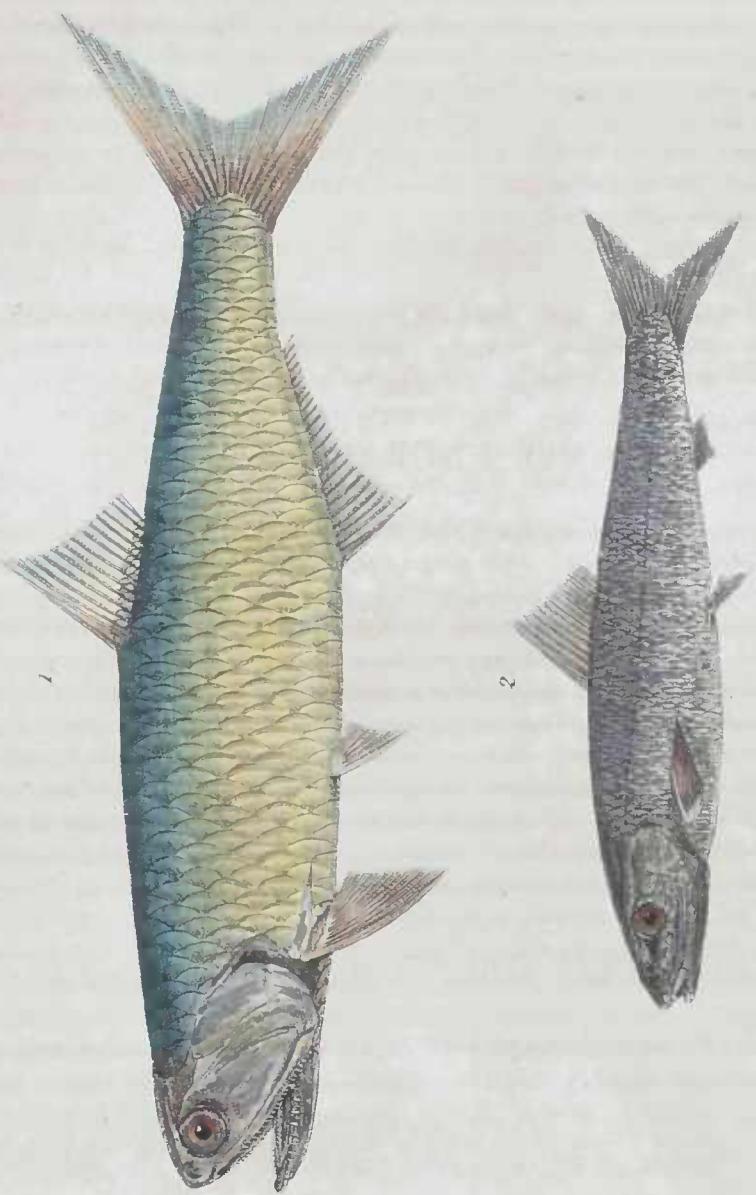
Caput parvum, compressum, omnino nudum; os ethmoidicum supra ossa intermaxillaria in rostrum prominens productum. Oculi magni, laterales ad rostri apicem. Fossae nasales cuticula bis perforata obiectae. Os amplissimum, maximum, dentibus acutissimis undique armatum; ossa intermaxillaria minima sub osse ethmoidico inserta; ossa maxillaria superiora longissima, latera oris omnino circumcludentia et ultra commissuram maxillarum producta; mandibula gracilis, serie simplici dentium majorum minorumque acutissimorum armata; in vomere et in ossibus palatinis elongatissimis dentes acuti unisertiati minores, dentes velutini in osse pterygoideo interno, in osse hyoideo et in ossibus pharyngeis superioribus et inferioribus, nec non in margine interiore arcuum branchialium. Lingua minima, vix conspicua. Apertura branchialis maxima, major scilicet quam in ullo alio pisce. Membrana branchiostega radiis 10—15. Corpus compressum, squamis magnis, facilime deciduis, tenuibus tectum. Abdomen carinatum, sed non serratum. Pinnae parvae, graciles; ventrales ante dorsalem aut sub ipsius initio insertae.

1. ENGRAULIS GROSSIDENS CUV. in litt. Tab. XXIV. fig. 1.

Capite brevi, angusto compresso, 1 : 5; rostro acute, mediocriter ultra maxilla superiorem prominulo; dentibus mandibulae lateralibus maximis; corpore compresso, latoire quam caput longum est; pinnae dorsalis sine initio pinnae analis longissimae opposita; ad insertionem pinnae pectoralis squama longissima retrorsum producta.

Engraulis Janeiro Spix.

Caput breve, angustum, compressum, quintam corporis partem, inclusa pinna cænali, aequans; supra carina media per totam longitudinem prominens, præter hanc utrinque altera a

ENGRAULIS, Janeiro, bahiensis.

Tab. XXIV

FENGRAUILLIS, Piquitinga, *sericus*.

Tab. XXIII.

margine superiore orbitae ad occiput usque protensa. Rostrum acutum, compressissimum parum ultra maxillam prominens. Oculi permagni totum spatium inter maxillam superiorem et crani marginem lateralem occupant, et ad medium maxillam superiorem usque protensi sunt. Nares ante et supra oculos rimaesformes, obliquae, sursum versae. Dentes mandibulae laterales maximae, inter se distantes. Corpus compressum, squamis maximis, tenuissimis, facillime deciduis tectum, abdomen compressissimum, carinatum, sed non serratum. Squamae omnes tenuissimae, papyraeae, lineis curvis concentricis confertissimis, tenuissimis, notatae, nec non reti laxo irregulari multo magis exarato quam illae lineae curvae; squamae elongatae inter pinnas pectorales et altera longissima, acutissima supra earum insertionem; series squamarum minorum ad insertionem pinnae analis et dorsal. Pinna dorsalis basi squamulis obducta; radiis anterioribus simplicibus, brevioribus, caeteris apice fissis. Pinna caudalis magna, furcata, inter majores radios laterales simplices, 17 apice fissi exstant, praeter 4 simplices minores mininosque utrinque laterales. Pinna analis longissima radiis anterioribus simplicibus. Pinnae ventrales parvae in medio abdome insertae, radio primo simplie; pinnae pectorales medioeres radio primo simpli caeteris multo majore. Dorsum coeruleum, latus et abdomen aureum; pinnae rubro-flavescetes.

Pinnae pectorales radiis 14, ventrales 7, analis 3. 21, caudalis 5. 17. 5, dorsalis 3. 12.

In Museo Monacensi specimen duo mutila in spiritu vini servantur, longitudine 6"

Habitat in Rio de Janeiro.

2. ENGRAULIS TRICOLOR AGASS. Tab. XXIII. fig. 1.

Capite medioeri, latiusculo, 1: 4 $\frac{1}{2}$; rostro margine ultra maxillam superiorem prominulo; dentibus omnibus minutissimis; corpore compresso latitudine longitudinem capitis subaequante; pinna dorsali opposita spatio inter pinnas ventrales et pinnam analem.

Engraulis Piquitinga Spix. — *non Piquitinga Marcgr.*, qui nullo modo ad genus *Engraulis* referri potest.

Caput compressum medioere, latiusculum, quartam et dimidiam corporis partem, inclusa pinna caudali, aequans, antice in rostrum compressissimum, acutissimum, valde ultra maxillam superiorem prominens productum, supra in medio vertice et utrinque ad ejus marginem lateralem carinae longitudinales ad occiput usque productae. Oculi magni laterales ad medium maxillam superiorem usque extensi sunt. Nares ante et supra oculos, sursum versae, utrinque duae: anteriores rimaesformes, euticula claudendae; posteriores ovatae, patulae. Dentes omnes minutissimi, confertissimi. Corpus compressum, aequo fere latum quam caput longum est et squamis magnis facillime deciduis obteatum; nam in duobus speciminibus, 2 $\frac{1}{2}$ — 3" longis, quae in Museo Monacensi in spiritu vini servantur, ne unica quidem squama adhuc superest. Pinna dorsalis radiis duabus anterioribus simplicibus, opposita est spatio inter pinnas ventrales et pinnam analem. Pinna caudalis magna furcata; inter 6—7 radios utrinque laterales simplices, sensim

majores, 17 apice fissi extant. Pinna analis lata radiis anterioribus simplicibus. Pinnae ventrales et pectorales minores, graciles, radio primo simplici caeteris vix crassiore. Latera capitis omnino argenteo-resplendentia; dorsum caeruleum, in medio laterc lata fascia argenteo-aurea, ab operculo ad pinnae caudalis insertionem producta; latus inferius et abdomen rubro-lutescens; pinnae dilute flavidofuscae.

Pinnae pectorales radius 12, ventrales 7. analis 2. 13. caudalis 6—7 17. 6—7. dorsalis 2. 10.

Habitat Bahiae et Parae.

XVIII. CLUPEA LINN. CUV.

Caput compressum, omnino nudum. Oculi magni, laterales, membrana nictitante satis emergente praediti. Os medioerc, subovale, nunc edentulum, nunc dentibus minimis acutis in ossibus maxillaribus et in osse hyoidco armatum. Palatum edentulum. Ossa intermaxillaria parva mcdium labium superius occupant; maxillaria superiora magna, latraliter os circumcludentia, arcuata, retrorsum flexa, et in plures lamellas divisa. Processus magni longissimi, cornei pro dentibus, ut in Hypophthalmio, in margine interno arcuum branchialium. Apertura branchialis quam maxima. Membrana branchiostega radiis 7. Corpus compressissimum squamis deciduis, tenuissimis tectum; abdomen carinatum serratumque. Hac serraturae abdominis sunt apices inferiores emergentes apparatus ossei omnino proprii sterni analogi. Pinnae pectorales et ventrales parvae, hae dorsali oppositae.

Hocce genus in tria subgenera dividitur:

1°. CLUPEA, sensu strictiori.

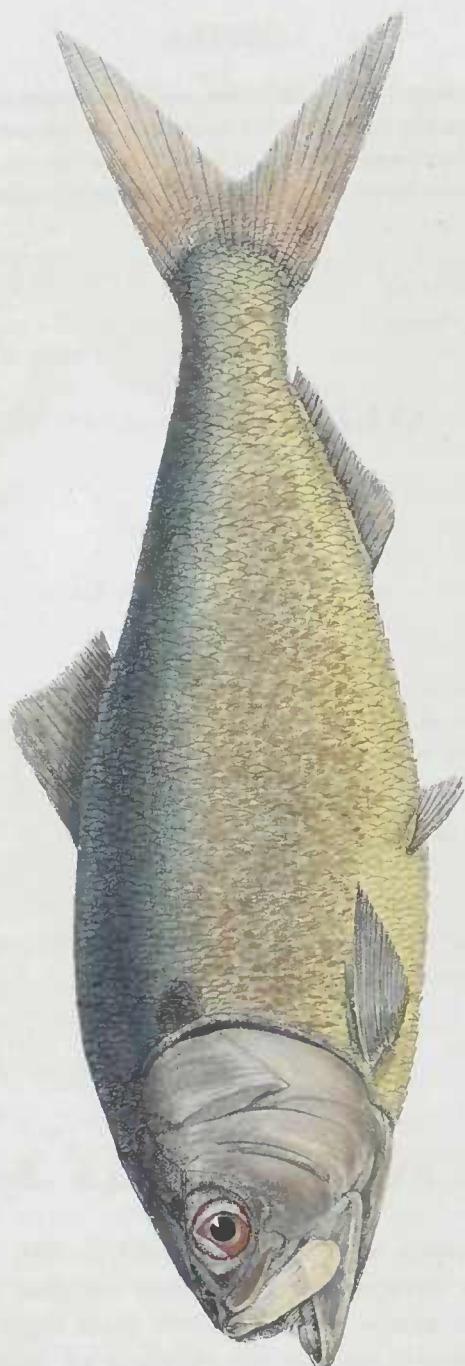
Os dentibus armatum. Nulli prae cacteris elongati radii pinnarum. — Cujus subgeneris species novas nullas habemus.

2°. CLUPANODON LACER.

Os edentulum. Nulli radii pinnarum prae cacteris elongati.

1. CLUPANODON AUREUS SPIN. Tab. XXL

Capite compressissimo, maximo, ore aperto 1: 3½, carina in medio supra vix emergente, altera utrinque in verticis latere exteriore antice et postice convergente, notato; corpore compressissimo, latiore quam caput longum, squamis minoribus, confertissimis obdueto; squamis elongatissimis ad insertionem pinnarum pectoralium, aliis minus elongatis ad illam pinnarum ventralium; pinnis ventralibus initio pinnae dorsalis oppositis; pinna caudali furcata.

CLUPANOIDON aureus.

Tab. XXI

Clupea gasterostea *Mus. berolin.* (*secundum clarissim. Wiegmann.*) —
Clupea Menada *Mitchill?*

Caput maximum, compressissimum, in rostrum truncatum exiens, supra gibbum, carinis tribus notatum, media latiore, obtusiore, lateralibus in occipite confluentibus et pone nares convergentibus. Labium superius in medio inter ossa intermaxillaria, profunde incisum; mandibula, ore clauso vix, ore aperto valde ultra maxillam superiorem prominens. Os magnum. Lingua minima, rotundata. Processus corniei areum branchialium adeo prolongati in hac specie ut ore aperto extus visibles sint. Oculi magni laterales supra commissuram mandibularum ad marginem capitis lateralis superiorem, antice et postice euticula late emergentes obducti sunt. Fossae nasales in summo capite in medio spatio inter oculos et rostri apicem cuticula bis perforata obteetae; foramine anteriore minimo, euticula cooperto, posteriore magno pyriformi patente. Corpus compressissimum squamis minoribus confertissimis, facile deeduis obtectum; linea lateralis nulla. Squamae omnes tenuissimae, papyraceae, instructae lineis curvis concentricis tenuissimis, vix conspicuas, squamae vero trunci posterioris radiis nonnullis irregulariter divergentibus notatae; squamae medii dorsi caeteris minores et in margine posteriore profunde ciliatae sunt, laterales maiores in margine posteriore lobulis minutis praeditae; squamae abdominales et caudales marginibus integris; squamae lanceolatae acutissimae, longissimae supra insertionem pinnarum pectoralium ultra medias pinnas productae; ad insertionem pinnarum ventralium ejusdem indolis squamae, sed minus prolongatae existant; squamulae ad basin radiorum pinnae analis. Pinna dorsalis brevis, parum elevata radiis apice tantum, sed plures fisis, tribus anterioribus simplicibus brevioribus. Pinna caudalis surcata radiis interioribus profunde et multisariam fisis, exterioribus simplicibus sensim minoribus minimisque. Pinna analis longior, parum alta, radiis anterioribus simplicibus tribus, caeteris apice fisis. Pinnae ventrales breves, minimae, initio pinnae dorsalis oppositae, radio antico simplici, caeteris apice tantum fisis; pectorales longiores, acuminatae, triangulares, radio primo simplici longissimo. Dorsum coeruleo-virescens, latera et abdomen aurea, operculum aureo-argenteum, pone angulum operculi superiorem macula rotunda nigra; pinnae rubro-fuscae.

Pinna pectoralis radiis 15, ventralis 7, analis 3. 20, caudalis 9—10. 17. 9—10, dorsalis 3. 15.

In Museo Monacensi specimina duo egregia in spiritu vini servantur; longitudine 8."

Habitat Bahiac et alibi in ora Brasiliae orientali.

5. MEGALOPS LACEP.

Os edentulum. Radius posticus pinnae dorsalis maxime elongatus.

1. MEGALOPS THRISSOIDES AGASS. Tab. XXII.

Capite compressissimo, parvo, 1: 5½, supra carinis lateralibus antice et postice convergentibus et rhombum conformantibus, ex ejus medio carina antrorum recta emergente; ore minimo; corpore compressissimo, 1½ latiore quam caput longum; squamis majoribus, ad insertionem pinnarum pectoralium impressis et fossulam conformantibus pro recipiendis pinnis retrorsum positis; pinna caudali profunde fureata; radio ultimo pinnae dorsalis ultra duplo longiore quam radius quartus.

Clupanodon thrissoides Spix. *Megalops tenuifilis* Cuv. *Msc. in litt.*

Caput paryum, valde compressum, inferne earinatum, supra angustum, a medio antrorum carina media latiore notatum lateraliter carinis antice et postice convergentibus et spatium concavum rhombiforme ambientibus. Os minimum, rotundum; maxilla inferior ore aperto prominens; lingua acuta, parva. Oculi magni, laterales, supra et pone commissuram maxillarum, ad marginem superiorem capitidis lateralis, antice et postice cute quam maxime emergente obtecti. Fossae nasales in summo capite in medio spatio inter oculos et rostri apicem; cuticula bis perforata obtectae, foraminibus anterioribus minimis, posterioribus rimæformibus, obliquis, patentibus. Corpus compressissimum, latum, squamis majoribus deciduis obtectum; linea lateralis nulla. Squamae omnes tenuissimæ, papyraceæ, notatae lineis curvis concentricis consertissimis et praeter illas mediis dorsi omnes linea exarata transversa in mediis squamis, in squamis caudæ tales lineæ plures inter se sat distantes; squamae laterales cæteris majores, nuchæ anteriores duæ magnæ, connatae et sculptura dendromorpha notatae; ad insertionem pinnarum pectoralium squamae in medio impressæ et fossulam conformantes pro recipiendis pinnis ipsis retropositis; squamae elongatae ad insertionem pinnarum ventralium; aliae minores ad basin radiorum pinnae dorsalis. Pinna dorsalis brevis antice multo altior quam postice radiis 4 anterioribus minoribus, simplicibus, sequentibus apice tantum fissis; ultimus radius quartum plus quam duplo superans, simplex, articulatus, basi crassior, apice tenuissimus. Pinnae caudalis radii mediis profunde et multifariam fissi, laterales simplices sensim minores, minimique. Pinnae analis radii brevissimi, anteriores simplices, tantum postici parum longiores apice fissi. Pinnae ventrales parvae, mediae dorsali oppositæ, radio primo simplici, cæteris apice tantum multifariam fissis. Pinnae pectorales acutæ, radio primo longissimo, simplici, crassiore, cæteris apice tantum fissis. Color supra coeruleus, latera et abdomen aurea, operculum argenteum; pinnae impares rubro-coerulecentes, pares rubentes.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 7. analis 20. 4, caudalis 5—6. 17. 5—6, dorsalis 4. 15. 1.

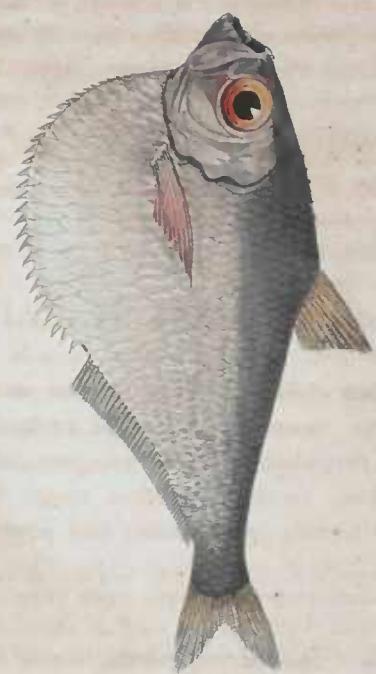
In Museo Monacensi specimina tria in spiritu vini servantur; longitudine 5—7".

Habitat Bahia.

CLUPANODON thrixioides.

Tab. XXII.

PRISTIGASTER Martii.

Tab: XXIV "

XVIII. PRISTIGASTER CUV.

Caput parvum, compressum, omnino nudum. Oculi maximi, laterales. Nares simplices sursum spectantes. Os parvum sursum spectans. Ossa intermaxillaria, quam in Clupeis veris majora, medium labium superius omnino occupant; ossa maxillaria superiora magna retrorsum arcuata, e tribus lamellis constantia, ultra commissuram maxillarum extenduntur; mandibula prominens, processibus coronoideis valde elevatis. Dentes minutissimi, acuti in margine ossium intermaxillarium et maxillarium superiorum sed tantum in parte inferiore retrorsum areuata, in ossibus mandibularibus ad eorum symphysis, in vomere, in ossibus palatinis, pterygoideis internis et in osse hyoideo. Lingua carnosa, rotundata, apice libera. Apertura branchialis magna. Membrana branchiostega radiis 5 tenuibus, papyraceis, latis. Corpus squamis magnis facilime deciduis tectum, compressissimum, suborbiculare, versus caudae apicem attenuatum. Abdomen sustentatur apparatu omnino proprio costarum longissimarum, sterni speciem referentium; hae costae sternales in parte infra utrinque inter se junguntur in spinas acutissimas retrorsum versas, et illam memorabilem, Clupeis, Serrasalmis etc. propriam serram abdominalem conformat. *Pinnae ventrales nullae*^{*)}, pinna analis latissima.

1. PRISTIGASTER MARTII AGASS. Tab. XXIV. a.

Capite supra utrinque carina lateralii acuta notato, 1: 4½; operculo postice bis emarginato; nucha recta declivi carinata, spinulis vix emergentibus armata; dorso angusto rotundato; corpore compressissimo, squamis magnis abdomen versus sensim majoribus, facilime deciduis tecto; linea laterali nulla; pinna caudali parva, aequiloba, furcata; pinna anali non prorsus ad pinnam caudalem usque producta.

Caput lateraliter compressissimum, supra angustum, carinis lateralibus antice inter nares convergentibus notatum. Oculi maximi medium capitidis latus occupant. Nares rotundatae in medio spatio inter oculos et maxillam superiorem, sursum spectantes, et ad latus earinae verticalis sitae. Margo posticus operculi bis emarginatus. Os parvum arcuatum, apertum subquadrangulum; maxilla inferior prominens, maxime ore aperto. Corpus compressissimum, latissimum, suborbiculare, caudae apicem versus attenuatum, squamis obtectum magnis facilime deciduis, abdomen versus sensim majoribus, tenuibus, papyraceis, lineis curvis concentricis tenuissimis notatis; linea lateralis nulla. Carina abdominis acutissima, profunde serrata, spinis postice sensim majoribus, retrorsum versis. Nucha carinata, linea recta ad initium pinnae dorsalis adscendens, spinulis vix emergentibus 6 inter se distantibus armata; dorsum pone pinnam dorsalem angustissimum, subrotundatum.

^{*)} Hic optime videre licet, quid valeat illa piscium classificatio ex pinnis desumpta, quidque eveniret, si quis, nulla alia habita ratione, mechanice quasi, eam vellet sequi; neque minus patet, autores, quamvis forsitan insci, secundum alias, praeter illam, notas characteristicas similes similibus coniunxisse. Ejusmodi exempla permulta in Zoologia existant. — Jam enim Pristigasterem Clupeis valde affinem esse lucere clarus est.

Pinna dorsalis fini pinnarum pectoralium retrorsum versarum opposita, radiis tribus anterioribus brevibus simplicibus, caeteris apice tantum fissis et magnitudine sensim decrescentibus. Pinna caudalis parva, furcata, aequiloba, radiis mediis apice fissis, lateralibus sensim minoribus minimisque simplicibus. Pinna analis, latissima, tameu non prorsus usque ad pinnam caudalem porrecta, radiis simplicibus, apice filamentosis. Pinnae pectorales acutae, longae, radio primo simplici, crassiore, longissimo caeteris apiee tantum fissis, sensim minoribus. Pinnae ventrales nullae. Supra coeruleoene, latera et abdomen argenteo nitentia.

Pinnae pectorales radiis 12 analis 48, caudalis 5—6. 17. 5—6, dorsalis 5. 12.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini conservatur. longitudine 5".

Habitat in ostio fluminis Amazonum.

Dicitur haec species a Pristigastre argenteo, quem illustrissimus Cuvier in Régn. anim. Vol. 4. t. X. f. 3 delineandum euravit, quem vero ipse in natura non vidi: spinulis nuchalibus vix prominentibus magis distantibus, dorso non gibbo; pinna dorsali latiore; pinna caudali minore, regulari, aequiloba; pinna anali non adeo retrorsum porrecta; linea laterali nulla; operculo postice bis profunde emarginato; squamis lateris inferioris et abdominalibus multo majoribus quam sunt reliquae.

FAMILIA IV SALMONES Cuv.

Diagnosis. Caput aut omnino nudum, aut scutis osseis teetum, nunquam squamatum. Maxillae superioris medium ossibus intermaxillaribus non protractilibus, latera vero ossibus maxillaribus superioribus conformantur. Dentes aut nulli, aut molares, multicuspides, aut acuti majores minoresve, nunc solitarii nunc per plures series dispositi. Corpus semper squamatum. Pinnae dorsales duae, anterior radiata, posterior minima adiposa.

Descriptio. Caput majus minusve, rotundatum, cylindricum, aut compressum, longius aut brevius. Os in apice rostri nunc parvum, nunc maximum. Ossa intermaxillaria semper medium labium superius, nunc majore, nunc minore ex parte occupant, in codem arcu sita cum ossibus

maxillaribus superioribus, quae aut minima oblique supra commissuram maxillarum jacent, aut maxima totam lateralem oris partem sustinent. Dentes in aliis generibus omnino nulli, in aliis minutissimi et paucis oris ossibus inserti, in aliis maximi, acutissimi solitarii aut velutini per unicum aut plures series in omnibus oris ossibus. in aliis vero crassi, molares, multicuspides. Opereulum magnum mobile. Apertura branchialis magna. Corpus semper squamis majoribus aut minoribus obtectum, forma maxime varians; alii pisees scilicet teretes, aut subcompressi, elongati, alii compressissimi, breves. In nonnullis abdomen carinatum, serratumque ut in Clupeoideis nonnullis.

Faux ampla; ventriculus magnus, cutaneus; intestinum breve; appendices pyloricae plures; vesica aërea magna in saucem aperta.

Pisees in genere rapaces, agiles, validi, ob carnem delicatam aestuati insidiis hominum exercentur, ut dicas, ipsos in alias vix impune saevire. Plurimae species in fluviis vitam degunt, alias vero in mari et tempore fæcundationis in fluvios adseendunt ova ibidem deposituræ. Inter omnes pisees pauca sunt, qui aquas habitent altiorum montium quam Salmones.

CONSPECTUS GENERUM.

XIX. ANODUS SPIX.

Caput medioere, supra rotundatum, lateraliter subcompressum. Oculi magni laterales. Os parvum, transversum. Dentes nulli. Ossa intermaxillaria magna, totum labium superius sustinentia; maxillaria superiora minima, lateralia; mandibula prominens. Lingua apice libera. Membrana branchiostega radiis 5. Corpus squamis minimis obtectum, elongatum, subteres, lateraliter subcompressum. Pinnæ medioeres.

XX. PROCHILODUS AGASS.

Caput parvum, crassum, latum. Oculi magni laterales. Os parvum in summo rostri apice, labio latissimo, carnoso, emergente omnino circumdate. Dentes minutissimi, apice introrsum flexi in ipso margine labii carnosæ. Ossa intermaxillaria

et maxillaria superiora minima in labii substantia recondita. Lingua nulla. Membrana branchiostega radiis 4 latis. Corpus eompressum. latum; squamis magnis duris obtectum. Pinnae medioeres.

XXI. LEPORINUS Spix.

Caput parvum supra latum, lateraliter eompressum. Oculi magni laterales. Os parvum, labiis crassissimis carnosus circumdata. Dentes incisivi, elongati, acuti in ossibus intermaxillaribus magnis, totum labium superius sustinentibus et in mandibula; dentes interni prae ceteris antrorum versi, prominentes; ossa maxillaria superiora minima lateralia. Lingua nulla. Membrana branchiostega radiis 4 brevibus. Corpus squamis sat magnis obductum, elongatum, teretiusulum, lateraliter subeompressum. Pinnae medioeres.

XXII. SCHIZODON Agass.

Caput parvum, latissimum, depresso. Oculi magni laterales. Os parvum, rotundatum; dentes latissimi, apice erenati, incisivi in ossibus intermaxillaribus latissimis, totum labium superius sustinentibus et in mandibula prominente. Ossa maxillaria superiora minima lateralia. Lingua minima. Membrana branchiostega radiis 4 latis. Corpus subteres, elongatum, squamis magnis duris obductum. Pinnae medioeres.

XXIII. CHALCEUS Cuv.

Caput mediocre, supra latum, lateraliter subeompressum. Oculi magni, laterales. Os medioere, transversum, apertum, quadratum; mandibula prominens. Dentes acuti, minutissimi in parvis ossibus maxillaribus lateralibus et in serie anteriore ossium intermaxillarium totum labium superius in medio sustinentium; in mandibula et in serie posteriore ossium intermaxillarium, dentes maximi, multieuspides, cuspidate medio majori, magis prominente. Lingua papillosa. Membrana branchiostega radiis 4 gracilibus. Corpus latum, eompressum, squamis magnis obductum. Pinnae medioeres, analis latissima.

XXIV. TETRAGONOPTERUS Cuv.

Caput minimum, lateraliter compressum. Oculi maximi, laterales. Os sat magnum, apertum quadratum; mandibula prominens. Dentes magni cuspidati, apice

serrati in mandibulae parte anteriore, et in duabus seriebus in latis ossibus intermaxillaribus totum marginem superiorem oris conformantibus; ossa maxillaria superiora parva retrosum subarcuata, lateralia, dentibus minutissimis, ut in parte posteriore ramorum mandibulae, armata. Lingua apice libera. Membrana branchiostega radiis 4 latis. Corpus squamis magnis tectum, compressissimum, latissimum. Pinnae mediocres, analis latissima.

XXV SERRASALMO LACEP. CUV.

Caput magnum, lateraliter compressum. Oculi magni, laterales. Os amplum, armatum, transversum. Dentes maximi, acutissimi, latissimi per seriem simplicem in mandibula prominente, et in maximis ossibus intermaxillaribus totum marginem superiorem marginem conformantibus. Ossa maxillaria superiora minima ad commissuram maxillarum transversa. Lingua apice libera. Membrana branchiostega radiis 4 latis. Corpus compressissimum, latissimum, squamis minimis obductum; abdomen carinatum serratumque. Pinnae mediocres, dorsalis latior, analis latissima.

XXVI. MYLETES Cuv.

Caput magnum, compressum. Oculi magni, laterales. Os magnum, transversum; apertum quadratum. Dentes maximi, crassi, molares per seriem simplicem in mandibula, per duplum in ossibus intermaxillaribus maximis totum marginem superiorem oris conformantibus; ossa maxillaria superiora minima, ad commissuram maxillarum perpendicularia. Lingua lata, apice libera. Membrana branchiostega radiis 5 tenuibus. Corpus compressissimum, latissimum, squamis minimis obductum: abdomen carinatum serratumque. Pinnae mediocres, analis maxima.

XXVII. RHAPHIOBON AGASS.

Caput parvum, compressissimum. Oculi magni laterales. Os maximum, oblique descendens. Dentes validissimi, acutissimi, cum minoribus alternantes, in ossibus intermaxillaribus minoribus marginem tantum anteriorem maxillae superioris conformantibus et in mandibula; ossa maxillaria superiora longa, angusta, lateralia dentibus minoribus obsita. Lingua magna, prominens, apice libera. Apertura branchialis maxima. Membrana branchiostega radiis 4 gracilibus. Corpus elongatum, compressum, squamis parvis obductum; abdomen acute carinatum sed non serratum. Pinnae pectorales magnae, ventrales parvae, analis latissima.

XXVIII. XIPHOSTOMA SPIX.

Caput longissimum, acuminatum, tenue, subteres. Oculi minores, laterales. Os quam maximum, longissimum, transversum armatum dentibus minutissimis, confertissimis acutis in toto suo margine, id est, in longissimis ossibus intermaxillaribus, quae totum oris marginem superiorem conformant, nec non in mandibula; ossa maxillaria superiora minimæ, perpendicularia ad comissuram maxillarum. Lingua magna, lata, apice libera. Membrana branchiostega radiis 4 gracilibus. Corpus elongatum, teres, squamis medioeribus duris obductum. Pinnæ ventrales parvæ, dorsalis pone ventrales, caudalis magna.

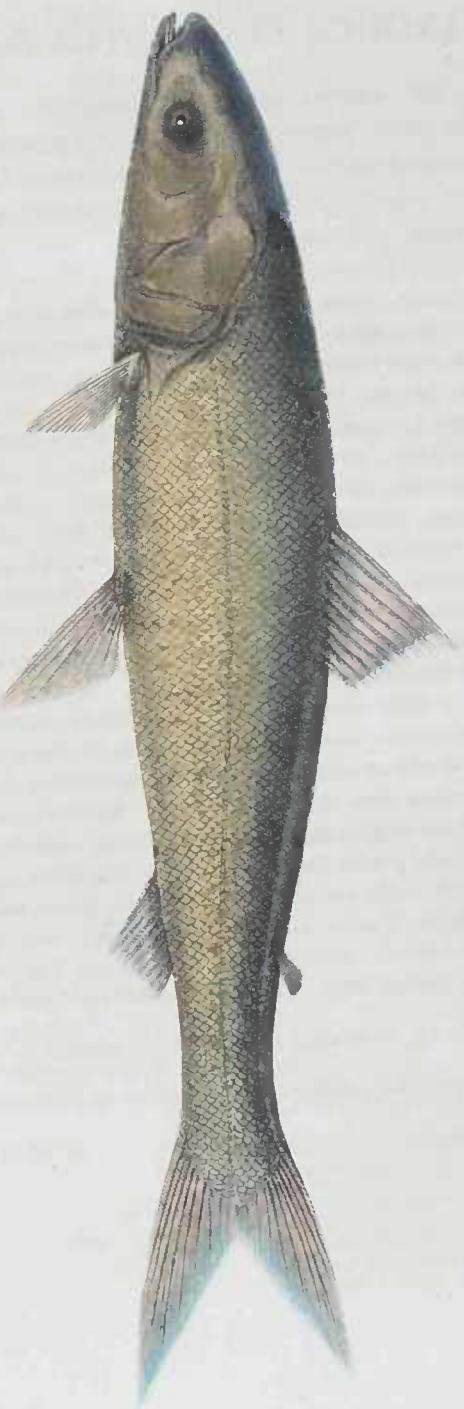
XXIX. SAURUS CUV.

Caput squatum, acutum, medioere, subdepressum. Oculi mediocres, laterales. Os maximum, transversum dentibus acutissimis, confertissimis, per plures series dispositis in mandibula, maxilla superiore, in ossibus palatinis, pterygoideis superioribus et inferioribus, nec non in ossis hyoidis corpore. Lingua omnino dentibus obsita, acuta. Membrana branchiostega radiis 15—18 gracilibus. Corpus elongatum, teres, squamis magnis obtectum. Pinnæ mediocres; ventrales elongatae.

XIX. ANODUS SPIX. CURIMATES 1. CUV.

Caput omnino nudum pro corporis mole mediocre, subcompressum, supra latiusculum, rotundatum. Fossæ nasales sursum spectantes cuticula bis perforata obtectæ, foramine posteriore majore. Oculi magni, laterales; corum bulbus membrana nictitante late emergente partim obtectus est. Os parvum, in sinu capitis apice, transversum, dentibus omnino destitutum. Ossa intermaxillaria magna totum labium superius sustinent; ossa maxillaria superiora minima ante comissuram maxillarum, lateralem tantum parvamque oris rictus partem concludentia. Mandibula parvæ prominens. Arcus branchiales in margine interno pro dentibus processibus longis cornicis, ut Clupeæ armati. Lingua latiuscula, apice libera. Apertura branchialis sat magna. Membrana branchiostega radiis 5. Corpus squamis minimis omnino obtectum, elongatum, subteres, lateraliter subcompressum. Pinnae omnes mediocres; ventrales mediae dorsali, adiposa fini analis oppositæ. Huic generi, præter nostras species novas, sequentes, ut omnino vero simile videtur, adnumerandæ sunt: Curimatus Amazonum Humboldt. — Curimatus taeniurus Valenc. — Salmo edentulus Bloch.

ANODUS elongatus.

Tab. XI.

1. ANODUS ELONGATUS SPIX. Tab. XL.

Capite elongato, subangusto, lateraliter compresso, 1: 4 $\frac{1}{4}$; maxilla inferiore sub oculis articulante ultra superiore parum prominente; corpore gracili, elongato, subtereti, lateraliter parum compresso, abdomine rotundato; humero supra pinnarum pectoralium insertionem retrorsum producto; ad insertionem pinnarum ventralium squamis valde retrorsum protensis.

Caput elongatum, acutum, supra rotundatum, linea subarcuata, sere reeta cum dorso continuum, lateraliter compressum, ultra quartam corporis partem, pinna caudali inclusa, aequans. Mandibula longissima sub oculis articulans, antice acuta, et parum ultra maxillam superiore prominens. Oculi magni, at cute crassiore undique ita circumdati sunt ut minores videantur. Nares sursum et antrorum spectantes supra apicem superiore ossium maxillarium utrinque duae, anteriores minores, rotundatae, patulae, posteriores maiores oblongo-pyriformes, cuticula claudae. Operculum elongatum, maximum; apertura branchialis major quam in specie sequente. Corpus omnino squamatum, elongatum, gracile, subteres quum dorsum et abdomen rotundatum et piscis tantum a latere subcompressus sit. Humerus supra insertionem pinnarum pectoralium in processum sat acutum extus squamatum producitur. Squamae omnes tenuissimae, minimae, papyraceae, lineis curvis concentricis in mediis squamis confertissimis, ad margines vero laxioribus, et radiis nonnullis vix conspicuis irregularibus in squaminarum parte posteriore, notatae; squamae lineae lateralis a margine antico ad medium sulco, inde ad marginem posteriorem canali mucoso, apertura minima rotunda aperto, insignes. Squamae maxime retrorsum productae ad insertionem pinnarum ventralium. Linea lateralis distincta, ab angulo operculi posteriore ad caudae apicem recta. Pinna dorsalis anterior radiis duobus anterioribus simplicibus, primo multo minori, sequentibus apice tantum fassis sensim longitudine decrescentibus; omnibus utrinque eute extus emergente auctis. Pinna adiposa apice fimbriata. Pinna caudalis elongata, profunde furcata, radiis interioribus 17 profunde plures fassis, exterioribus simplicibus, sensim magnitudine decrescentibus. Pinna analis parva radiis anterioribus simplicibus, primo minimo, extus vix conspicuo, sequentibus apice tantum fassis. Pinnac ventrales acutangulae, radio primo simplici, caeteris a medio inde fassis. Pinnae pectorales parvae acutae, radio primo simplici, sequentibus magnitudine sensim decrescentibus apice tantum fassis. Dorsum virescens, caeterum totus piscis aureus.

Pinnae pectorales radiis 18, ventrales 11, analis 3. 9, caudalis 5. 17. 5, dorsalis 2. 10.

In Museo Monacensi specimen pulcherrimum in spiritu vini servatur. longitudine 8 $\frac{1}{2}$.

Habitat in Brasiliae flaviis.

2. ANODUS LATIOR SPIX Tab. XLI.

Capite latiore, crassiore, supra lato, 1: 4; maxilla inferiore ante oculos articulante ultra superiorem parum prominente; corpore lato, latiore quam caput longum, compresso, abdomine acute carinato non serrato; humero supra insertionem pinnarum pectoralium vix prolongato; squamis ad insertionem pinnarum pectoralium minus retrorsum productis quam in specie anteriore.

Caput mediocre, crassum, supra latissimum, lateraliter vero et praesertim inferne compressum, quartam longitudinis corporis partem, inclusa pinna caudali, aequans; mandibula brevis ante oculos articularis, attamen antice parum ultra maxillam superiorem prominens. Oculi magni totum fere latus capitidis anterius occupantes. Nares utrinque duae, in medio spatio inter oculos et maxillae superioris apicem sitae, inter se minime distantes, anteriores minores ovatae, patulae, posteriores majores semilunares, rimaeformes, cuticula obtegenda. Operculum latum, postice rotundatum. Corpus latiusculum, lateraliter compressum, omnino squamis minimis obductum; dorsum ante pinnam dorsalem subcarinatum pone illam vero rotundatum; latus compressum, abdomen arcuatum, acute carinatum, sed non serratum. Humerus supra pinnarum pectoralium insertionem parum retrorsum prominens, rotundatus. Squamae omnes parvae, graciles, erassiores tamen quam in Anodo elongato, suborbicularis, lineis curvis concentricis confertissimis notatae, margine postico ciliato-lobatae; squamae lineae lateralis ejusdem idolis quam caeterae, excepto eo, quod per totam longitudinem canali mucoso, in margine postico foramine minimo rotundo aperto, notatae sunt. Nonnullae squamae elongatae ad insertionem pinnarum ventralium. Linea lateralis distincta, ab angulo superiore operculi ad caudae apicem recta. Pinna dorsalis anterior radiis anterioribus simplicibus, primo minimo extus vix conspicuo, sequentibus longitudine sensim deresentibus a medio inde bis fissis, omnibus extus eute emergente aetatis. Pinna adiposa apice fimbriata, retrorsum arcuata. Pinna caudalis lata, furcata, radiis interioribus multifariam fissis, exterioribus simplicibus longitudine statim decrescentibus minoribus minuinisque, simplicibus. Pinna analis valde retroposita, latior quam in specie praecedente, radiis anterioribus simplicibus, sequentibus apice fissis. Pinnae ventrales pectoralibus minores radio primo simplici, eaeteris plures fissis. Pinnae pectorales graciles radio primo, caeteris fissis, crassiore. Dorsum virescens, eaeterum totus pisces aureus.

Pinnae pectorales radiis 18, ventrales 9, analis 3. 12, caudalis 5. 17. 5, dorsalis anterior 3. 9.

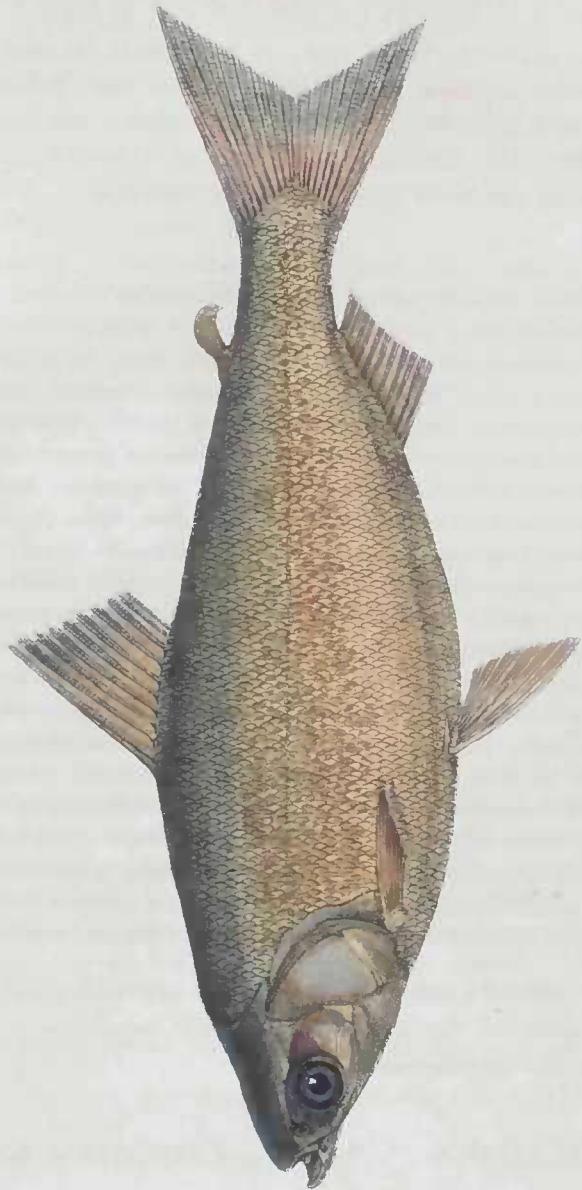
In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur, longitudine 6'.

Habitat in Brasiliae aequatorialis fluviis.

XX. PROCHILODUS *) AGASS. — CURIMATES I. CUV. — PACU SPIX.

Caput, ratione corporis habita, parvum, supra vero latissimum, incrassatum. Oculi magni, in medio capitidis latere siti. Fossae nasales cuticula bis perforata obiectae. Os parvum, sed mirae conformatioonis; ossa intermaxillaria parva labium superius in medio, ossa maxillaria

*) πρόχειλον labium, ὄδοντς dens.

ANODUS latior.

Tab. XLII.

PACC Uargenteus.

Tab XXXVIII.

ut illa valde mobilia in parte laterali sustinent, ad eorum conjunctionem duae utrinque fossae mucosae; os dentale mandibulae transversum rectum sub angulo recto cum osse coronoideo artulans, unde maxilla inferior valde mobilis. Haec ossa omnia intermaxillaria, maxillaria superiora et ossa dentalia mandibulae labio cutaneo late emergente circumdata et inter se connexa sunt; quod vero maxime memorabile est, hocce labium circulare in toto ambitus margine externo dentibus minutissimis, per seriem unicam dispositis, confertissimis et apice introrsum flexis, armatur; praeterea talis series arcuata in utroque osse intermaxillari, altera in apice utriusque ossis dentalis mandibulac. Lingua nulla nisi pro illa habeas spatium intumidum, at undique fixum in apice ossis hyoidis corporis. Membrana branchiostega radiis quatuor latis sustinetur. Corpus latiusculum, compressum, squamis magnis crassiusculis asperis obtectum. Pinnae mediocres.

1. PROCHILODUS ARGENTEUS AGASS. Tab. XXXVIII.

Capite exerto, supra in medio sulco longitudinali notato, supra oculos aspero, 1: 5; nucha arcuata subcarinata; abdomine ante pinnas ventrales rotundato, pone illas carinato; squamis 18 in linea transversali inter pinnas ventrales et dorsalis marginem anteriorem, 52 in linea laterali; pinna adiposa minima; humero supra insertionem pinnarum pectoralium retrorsum producto.

Pacu argenteus Spix.

Caput supra subdepressum, rotundatum, angulum obtusissimum cum nucha conformans, inde a trunco distinctius quam in Prochilodo nigricante, supra in medio sulco longitudinali notatum, quintam corporis partem, inclusa pinna caudali, aequans, lateraliter in regione ophthalmica subcompressum. Oculi magni in medio latere capitis, undique latis ossibus suborbitalibus circumdati rugosis, praesertim superioribus. Operculum radiolis longitudinalibus postice divergentibus exaratum est. Nares in medio spatio inter orbitae marginem superiorem et maxillae superioris apicem, in latus magis quam sursum spectantes, utrinque duae, anteriores minores ovatae, posteriores maiores rimaeformes, cuticulaque claudendae. Corpus compressum, latum, squamis magnis facile deciduis obtectum, dorsum subcarinatum; abdomen ante pinnas ventrales rotundatum, pone illas carinatum. Squamae omnes lineis curvis concentricis confertissimis, in parte postica squamae vero crassioribus et in ipsum marginem decurrentibus, notatae, dorsi et nuchae cacteris minoribus sine radiis divergentibus; illae lateris trunci paucissimis radiis posterioribus et lateralibus; illae abdominis, antice truncatae emarginatae, radiis posterioribus pluribus. Squamae lineae lateralis radio laterali utrinque uno, canali mucoso brevissimo in mediis fere squamis parum vero posterius notatae. Squama maxima lanceolata ad insertionem pinnarum ventralium. Pinna dorsalis anterior radiis tribus anterioribus simplicibus, primo minutissimo, sequentibus apice tantum fissis. Pinna caudalis magna, fureata, radiis omnibus osseis, interioribus apice dilatatis, plures fissis, externis simplicibus. Pinna analis radiis anterioribus simplicibus, primo minutissimo, tertio crassissimo, sequentibus plures fissis. Pinnae ventrales radio primo simplici, crassiore, caeteris apice tantum fissis. Pinnae pectorales acuminate, radio primo simplici crassiore longissimo sequentibus sensim minoribus apice tantum fissis. Dorsum coerulescens latera argenteo nitentia.

Pinnæ pectorales radiis 16, ventrales 9, analis 3. 9, caudalis 3. 17. 3, dorsalis anterior 3. 9.

In Museo Monacensi specimen siccum servatur; longitudine 15".

Habitat in flumine S. Francisci.

2. PROCHILODUS NIGRICANS AGASS. Tab. XXXIX.

Capite linea fere recta cum nucha declivi continuo, supra latissimo, in medio sulco longitudinali notato, 1: 4 $\frac{1}{4}$; abdomine ante pinnas ventrales angulato, pone illas carinato; squamis asperimis 18 in linea transversali inter pinnas ventrales et dorsalem, 48 in linea laterali; pinna adiposa postice dilatata, fimbriata, stipite tenui; humero supra pinnarum pectoralium insertionem rotundato.

Paca nigricans Spix.

Caput supra latissimum, latius quam truncus, qua re ejus latus exterius superne valde promovere videtur, in medio sulco longitudinali angusto notatum, cum dorso declivi linea fere recta continuum, vix ultra quartam corporis partem, pinna caudali inclusa, aequans, lateraliter sub oculis compressum. Oculi magni in medio corporis latere, ossibus suborbitalibus circumdati minoribus quam in specie praecedente. Operculum radiolatum, postice eute late emergente auctum. Nares in medio fere spatio inter oculos et maxillæ superioris apicem, illis tamen propiores quam huic, utrinque duae, anteriores minores semilunares patulae, posteriores majores euticula vix claudendae. Corpus compressissimum, inter pinnas ventrales et dorsalem latissimum, squamis magnis asperis teetum; dorsum ante pinnam dorsalem subearinatum pone illam subrotundatum; abdomen ante pinnas ventrales angulatum, pone illas vero carinatum. Squamae omnes fere orbicularis punctum radiationis in ipso medio habent et lineis curvis concentricis confertissimis, in parte vero squamae posteriore crassioribus, irregularibus, gibbis unde asperitas squamarum oritur, nec non paucissimis radiis e medio divergentibus notatae sunt; in squamis lineæ lateralis canalis mucosus brevissimus in tertia posteriore parte squinae foramine obliquo aperitur. Squama maxima lanceolata ad insertionem pinnarum ventralium. Pinna dorsalis anterior elongata radiis anterioribus simplicibus, primo minimo extus vix conspicuo, sequentibus in summo apice tantum fissis. Pinna adiposa postice latior, fimbriata, stipite tenui, gracili. Pinna caudalis lata, fureata, radiis internis profunde et plures fissis, externis simplicibus sensim brevioribus. Pinna analis brevis, radio primo minimo ut sequentes duo simplici, caeteris fissis. Pinnæ ventrales medie dorsali oppositæ, radio primo simplici caeteris fissis parum crassiore. Pinnæ pectorales graciles, acuminatae radio primo simplici, longiore, et parum crassiore, quam sequentes apice fissi, longitudine sensim decessentes. Piscis supra ex nigricante-virescens, lateribus auro nitentibus; pinna dorsalis caudalisque nigro maculatae.

Pinnæ pectorales radiis 16, ventrales 9, analis 3. 9, caudalis 3—4. 17. 3—4, dorsalis anterior 3. 9.

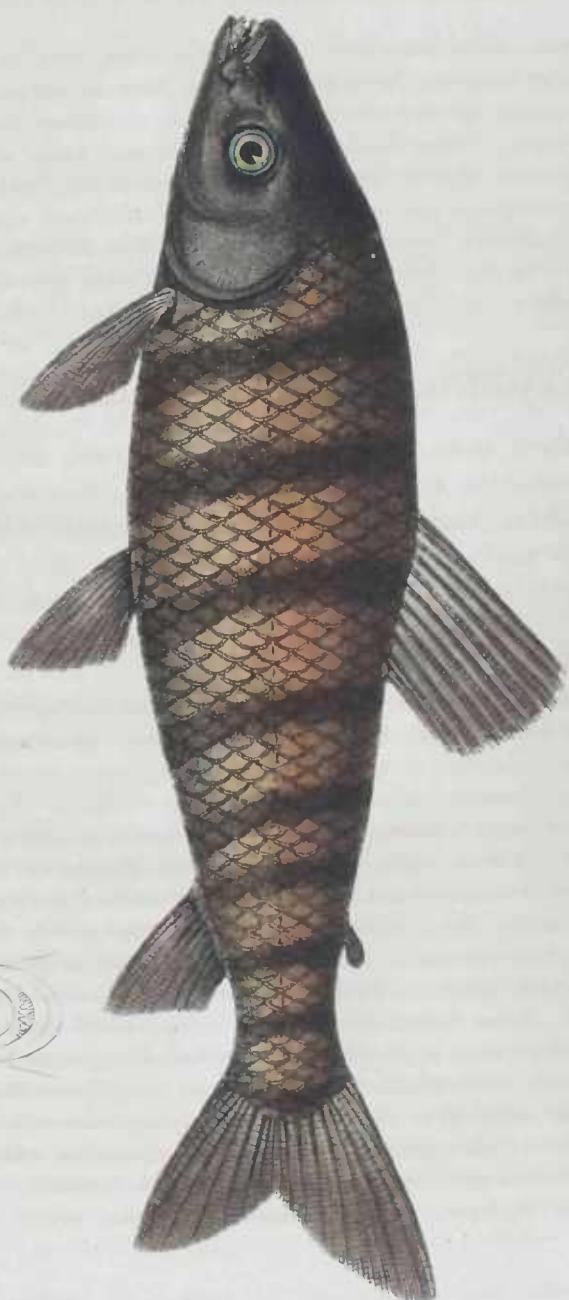
In Museo Monacensi specimen pulcherrimum in spiritu vini servatur, longitudine 7".

Habitat in Brasiliæ mediae flaviis. Ut præcedens insectis aliisque animalculis aquatilibus vicitat. Ob carnem sapidam Brasiliensibus inter delicia habetur.

PACU nigricans

Tab XXXIX.

LEPORINUS *s*-fasciatus

Tab. XXXVII

XXI. LEPORINUS SPIX. CURIMATES 3. CUV.

Caput parvum, antice acuminatum, supra latiusculum, subdepressum, lateraliter subcompressum. Oculi magni laterales. Nares utrinque duae inter se distantes, anteriores tubulosae. Os parvum, transversum, apertum subrotundatum, labiis erassissimis, earnosis, interne plicatis, ut in Labris, circumdata. Dentes incisivi, elongati, antrorum versi, aucti, in latis ossibus intermaxillaribus totum labium superius sustinentibus et in mandibula; dentes interni supra et subtus maiores quam cacteri magisque prominentes, dentibus incisivis Glirium similes, unde nomen genericum Lingua nulla. Membrana branchiostega radiis 4 brevibus sustentata, late eum ossibus humeri conjugitur, unde apertura branchialis parva evadit. Corpus squamis majusculis obtectum, elongatum, teretiuseulum, lateraliter vero subcompressum. Pinnae mediocres; dorsalis elevata.

1. LEPORINUS NOVEMFASCIATUS SPIX. Tab. XXXVII.

Capite parvo, acuto, 1: 4½; labiis crassissimis, inferiore margine fimbriato; humero in processum acutum supra pinnarum pectoralium insertionem producto; squama longissima, lanceolata ad insertionem pinnarum ventralium; squamis 44 in linea laterali in medio latere rectissima, 15 in linea inter pinnas ventrales et dorsalem transversa; radiis pinnae dorsalis lateraliter utrinque cute emergente auctis.

Salmo fasciatus Bloch. tab. 379.

Caput nudum fere teres, vertiee et lateribus tantum subdepressis. Os minimum, maxillis aequalibus; labio inferiore fimbriato. Opereulum postice rotundatum, cute emergente auctum. Nares anteriores in longum tubulum productae, posteriores rimaeformes, patulæ. Corpus compressum, squamis sat magnis obductum; linea lateralis reetissima. Squamae omnes gracieles subrotundae, margine antico truncato, einarginato, punctum radiationis fere in tertia anteriore squamae parte habent, et lineis curvis concentricis confertissimis notatae sunt, in parte postica paulum erassioribus et in marginem membranaceum decurrentibus, nec non radiis tenuissimis vix conspicuis retrorsum tantum divergentibus, in puneto radiationis rete tenuissimum conformantibus. Canalis mucosus squamarum lincae lateralis in margine antico incipiens, foramine minimo rotundo in mediis fere squamis aperit. Squama longissima, tenuissima, lanceolata ad insertionem pinnarum ventralium. Pinna dorsalis elevata radius omnibus eute lateraliter emergente auctis, duabus anterioribus simplicibus, sequentibus subaequalibus apice tantum fissis. Pinna adiposa arcuata. Pinna caudalis furcata radiis interioribus plures fissis, exterioribus simplicibus sensim minoribus. Pinna analis radiis anterioribus simplicibus, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Pinnae ventrales triangulares, radio primo simplici erassiore, sequentibus sensim minoribus a medio inde fissis. Pinnae pectorales acuminatae, radio primo simplici, sequentibus sensim minoribus a medio inde fissis. Caput nigricans, trunus laete-fuscus, fasciis novem nigris transversis; pinnae obscurae.

Pinnae pectorales radiis 16, ventrales 10, analis 2. 8, caudalis 4. 17. 4, dorsalis anterior 2. 10.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur; longitudine 7."

Habitat in Brasiliæ aequinoctialis fluvii.

Praeter descriptam speciem Salmo Friderici Bloch quoque huic generi adnumerandus est.

XXII. SCHIZODON *) AGASS. CURIMATES 2. CUV.

Caput omnino nudum, parvum, depresso, latissimum. Oculi magni, laterales. Nares utrinque duae. Os parvum areatum, apertum rotundatum, dentibus latissimis, apice erenatis, incisivis in mandibula prominente et in latis ossibus intermaxillaribus marginem superiorem oris totum conformantibus; ossa maxillaria superiora minima edentula ad eommissuram perpendicularia. Lingua minima, postica. Apertura branchialis parva, quum membrana branchiostega late cum humero conjuncta sit. Membrana branchiostega radiis 4 latis. Corpus elongatum, teres, subeompressum, squamis magnis obductum. Pinnæ mediocres.

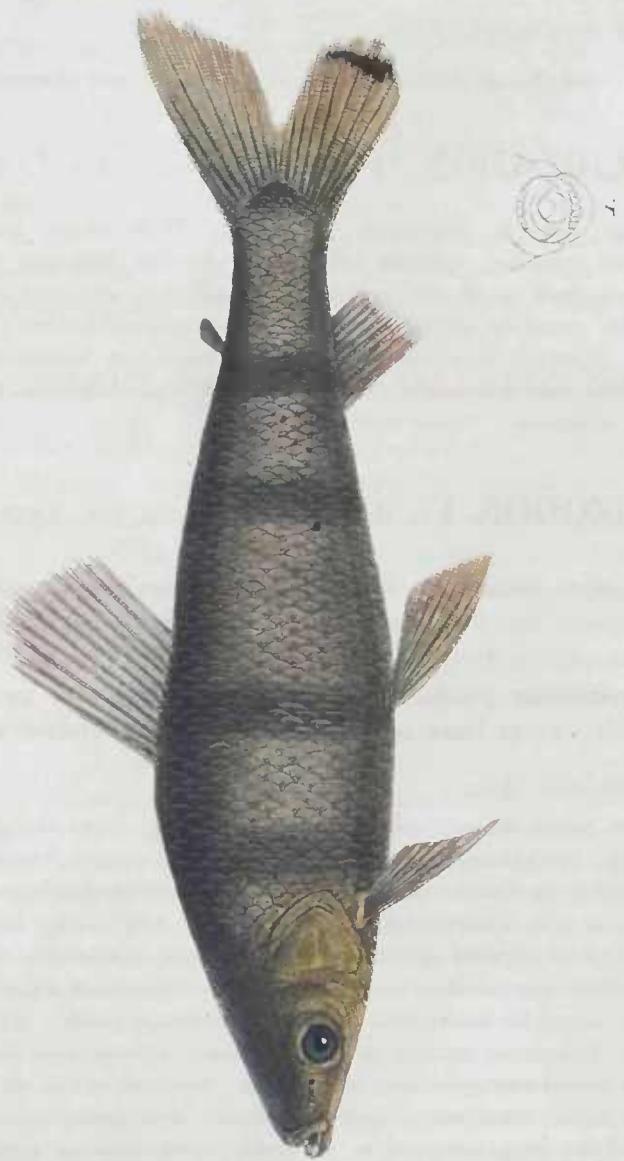
I. SCHIZODON FASCIATUS AGASS. Tab. XXXVI.

Capite depresso, supra rotundato, linea fere recta cum dorso continuo; mandibula prominente; humero supra pinnarum pectoralium insertionem retrorsum producto; pinnis ventralibus mediae dorsali oppositis; pinna caudali lata, profunde furcata; squama lanceolata, retrorsum producta ad insertionem pinnarum ventralium; 42 squamis in linea laterali, 11 in linea inter pinnas ventrales et dorsalem transversa.

Curimata fasciatum Spix.

Caput parvum, latum, antice subaeuminatum, apice rotundatum; supra in medio sulco obsoleto notatum, latissimum, rotundatum. Os minimum, areatum, apertum rotundum fere labiis inerassatis circumdata, instructum dentibus latis, mediis latioribus lateralibus minoribus, apice erenatis in mandibula utrinque 4, in ossibus intermaxillaribus utrinque 3. Oculi magni laterales, in medio spatio inter rostri apieem et angulum opereuli posteriorem, pone maxillarum commissuram siti. Nares utrinque duae, mediae inter maxillam superiorem et orbitae marginem superiorem, anteriores tubulosae, posteriores, parum ab anterioribus distantes, pyriformes patulae. Corpus subteres, lateraliter subeompressum, elongatum, squamis magnis obiectum; dorsum ante pinnam dorsalem subcarinatum, pone illam rotundatum, abdomen rotundatum. Squamae omnes sat firmae, suborbiculares, margine antice tantum emarginato, lineis concentricis curvis confertissimis, in parte postica vero crassioribus, gibbis, irregularibus et in margine membranaceum partim decurrentibus, unde squamae asperae videntur, nec non radiis paucis retrorsum divergentibus et unico reecto antice notatae; canalis mucosus squamarum lineae lateralis brevis a media fere squama decurrens in tertia postica ejus parte foramine minimo rotundo aperitur. Squama gracilis, lanceo-

*) Fissidens: σχιζω scindo, οδούς dcs.

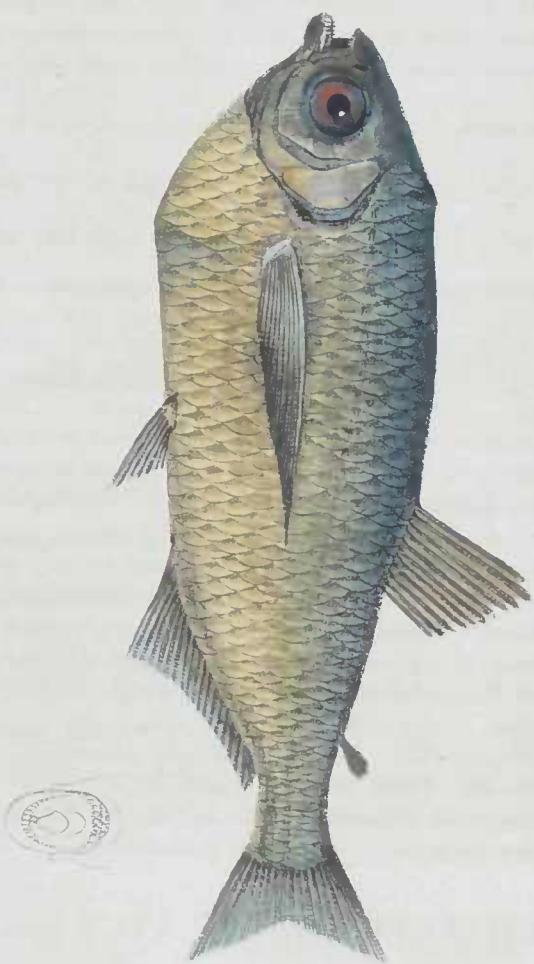

CURIMATA fasciatus.

Tab. XXXVI.

CHALICEUS angulatus.

Tab. XXXIV.

lata ad insertionem pinnarum ventralium valde retrorsum producta. Pinna dorsalis elongata, radiis omnibus extus cute emergente auctis, duobus anterioribus simplicibus, sequentibus aequo fere longis in summo tantum apice fissis. Pinna adiposa brevis mediae anali opposita, apice fimbriata. Pinna caudalis lata, profunde furcata, radiis internis latis multifariam et profunde fissis, externis sensim brevioribus simplicibus. Pinna analis brevis radiis anterioribus sensim majoribus, simplicibus, sequentibus apice fissis gracilibus. Pinnae ventrales pectoralibus maiores, radio primo simplici crassiore, sequentibus basi subincurvis apice fissis. Pinnae pectorales graciles radio primo simplici quam secundus, tertius et quartus parum breviore, sequentibus sensim brevioribus. Tonus nigro-fuscus, operculo et lateribus aureo nitentibus, fasciis transversis nigrantibus.

Pinnae pectorales radiis 16, ventrales 9, analis 3. 9, caudalis 4. 17. 4, dorsalis anterior 2. 10.

In Museo Monacensi specimina duo egregia in spiritu vini servantur, longitudine 6—8 $\frac{1}{2}$ ".

Habitat in Brasiliæ fluviis. Caro sapida, incolis valde exoptata.

Altera hujus generis species est Curimatá Maregr., qui Salmo unimaculatus Bloch.

XXIII. CHALCEUS Cuv.

Caput mediocre omnino nudum, lateraliter subcompressum, supra latiusculum. Oculi magni, laterales, anteriores. Fossae nasales cuticula bis perforata obtectae ante et supra oculos sitae. Os mediocre, transversum; apertum quadratum mandibula prominente. Ossa maxillaria superiore parva, lateralem oris partem concludentia, dentibus minutis, acutis armata; ossa intermaxillaria maxima totum labium superius sustinentia, duabus seriebus dentium armata; dentes in anteriore serie multo minores, quam in altera; in serie posteriore ut in parte anteriore mandibulæ maximi, acuminati, multicuspides, acutissimi. Dentes mandibulæ laterales et posteriores anterioribus multo minores. Inter seriem anteriorem et posteriorem ossium intermaxillarium aut pone illas dentes nonnulli ejusdem indolis quam illae seriei posterioris. Cuspis medius omnium dentium caeteris major, magis prominens, acutior. Lingua latiuscula, papillosa, apice libera. Apertura branchialis magna. Membrana branchiostega radiis 4 gracilibus. Corpus latiusculum, plus minusve compressum, squamis magnis obductum. Pinnae mediocres, analis latior. Praeter nostras novas species hocce genus sequentes numerat, ab illustrissimo Cuvier in Mém. du Mus. descriptas: Chalceum macrolepidotum, — Chalceum opalinum, — Chalceum fasciatum.

1. CHALCEUS ANGULATUS SPIX. Tab. XXXIV.

Capite supra recto, declivi. 1: 4 $\frac{1}{2}$; corpore compressissimo, latissimo, 1 $\frac{1}{2}$ latiore quam caput longum: abdomine angulato, carinato; squamis magnis, tenuissimis: pinna pectorali longissima, ad anum usque producta; pinna dorsali spatio inter pinnas ventrales et analem opposita; linea laterali recta, in tertia superiori truncata, cum dorso parallela.

Caput supra rectum, declive, et eum dorso angulum obtusum conformans, lateraliter compressissimum. Os parvum; dentes in margine ossium maxillarium minutissimi, vix conspicui; dentes seriei anterioris ossium intermaxillarium illis sciri posterioris parum minores, tricuspides; inter seriem anteriorem et posteriorem utrinque tres dentes posterioribus magnitudine aequales; dentes mandibulae anteriores quinquecuspides dentibus ossium intermaxillarium majores, laterales quo posteriores eo minores, ad symphysis ossium mandibularium utrinque dens acutissimus longissimus, simplex, unicuspis pone dentes mandibulares. Nares ante et supra oculos, utrinque duae, anteriores rimaeformes, cuticula claudendae, posteriores oblongae, multo majores, patentes. Oculi latis ossibus suborbitalibus circumdati. Corpus obtectum squamis magnis tenuissimis pappaceis, facillime deciduis, lineis curvis concentricis confertissimis tenuissimis, et paucis radiis irregularibus notatis, compressissimum, $1\frac{1}{2}$ latius quam caput longum est, dorsum subrectum, subcarinatum; abdomen vero acute carinatum antice angulatum, lamina perpendiculari caudae ossis hyoidis maxime inferne producta. Pinna dorsalis spatio inter pinnas ventrales et pinnam analem opposita radio primo simplici, sequentibus apice tantum fissis, ultimis gracillimis. Pinna adiposa clongata, apice fimbriata. Pinna caudalis parum emarginata, radiis internis plures fissis, externis simplicibus, sensim minoribus. Pinna analis latissima, subemarginata, radiis tribus anterioribus minimis ut quartus, simplicibus, sequentibus apice fissis magnitudine sensim sed parum decrescentibus. Pinnae ventrales parvae, radio primo simplici, sequentibus apice tantum fissis. Pinnae pectorales longissimae ultra anum productae, radio primo simplici, longissimo, eaeteris sensim minoribus apice fissis, crassiore. Dorsum et pinnae coerulecentes, operculum argenteum, latera aurea.

Pinnae pectorales radiis 12, ventrales 7, analis 4. 28, caudalis 5. 17. 5, dorsalis anterior 1. 10.

In Museo Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur, longitudine 5".

Habitat in Brasiliae aequinoctialis fluvii.

2. CHALCEUS AMAZONICUS AGASS. Tab. XXXV.

Capite supra rotundato, obtuso, 1: 4 $\frac{1}{2}$; corpore crasso, subtereti, lateraliter compresso, squamis mediocribus obteco; abdomine rotundato; pinnis pectoralibus ne ad ventrales quidem productis; pinnis ventralibus fini anteriori dorsalis oppositis; pinna anali basi squamata; linea laterali frondosa, inferne areuata.

Characinus amazonicus Spix.

Caput latius et crassius quam in specie praecedente, supra rotundatum, latissimum, antice obtusum. Os sat magnum transversum, apertum quadratum; dentes in ossibus maxillaribus superioribus minutissimi, acuti, in serie anteriore ossium intermaxillarium obtuse conici, in serie posteriore majores, tricuspides, et pone eos utrinque dentes duo maximi quinquecuspides ut dentes anteriores mandibulae, dentes mandibulae laterales sensim minores evadunt; ad symphysis ossium mandibularium interne utrinque dens minimus conicus. Lingua latissima, obtusa, grosse papillosa. Nares utrinque duae, anteriores ovatae, patulae, majores, posteriores longiores, angustiores, ri-

CHARACINUS *amazonicus*.

Tab. XXXV.

rimaeformes, cuticula claudendae. Oculi inferne et postice latis ossibus suborbitalibus circumdati. Operenum postice cute emergente auctum. Corpus squamis medioeribus obtectum, elongatum, crassum, lateraliter compressum; dorsum et abdomen rotundatum; linea lateralis inferne arcuata. Humerus supra insertionem pinnarum pectoralium retrorsum in processum obtusum productus. Squamae omnes sat firmae, suborbicularis, notatae lineis curvis concentricis confertissimis, nec non in tota parte posteriore pluribus radiis flexuosis tenuissimis. Squamae lineae lateralis ejusdem indolis; earum canalis mucosus a margine antico ad medium squamam usque suleum tantum praebet et inde canalicularis bi-aut trifurcatus in postico squamarum margine foraminibus minimis rotundis aperitur. Squama tenuissima, lanecolata, longissima, valde retrorsum produeta ad insertionem pinnarum ventralium. Squamae illis trunci minores basin radiorum pinnac analis obtengunt. Pinna dorsalis anterior in medio dorso, radiis omnibus extus cuto emergente auctis, radiis anterioribus simplicibus, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Pinna adiposa postice dilatata, apice fimbriata. Pinna caudalis emarginata, radiis internis profunde et multifariam fissis, externis simplicibus, sensim minoribus. Pinna analis basi squamata, radiis anterioribus simplicibus, primo minimo, sequentibus sensim sed parum longitudine deerescitibus. Pinnac ventrales subtriangulares, radio primo simplici caeteris parum crassiore. Pinnac pectorales radio primo simplici crassiore, caeteris sensim minoribus apice fissis. Caput coeruleo-scapularis, cæterum totus pisces olivaceus et aureo-nitens.

Pinnae pectorales radiis 16, ventrales 8, analis 3. 24, caudalis 5. 17. 5, dorsalis anterior 2. 9.

In Museo Monacensi specimen egregium, 10" longum, in spiritu vini servatur.

Habitat in fluvio Amazonum.

XXIV TETRAGONOPTERUS ARTEDEI Cuv.

Caput minimum, compressum. Oculi maximi, magnam lateris capitidis partem occupantes, et latis ossibus suborbitalibus circumdati. Fossae nasales supra os maxillarium superiorum junctionem cum ossibus intermaxillaribus sitae et cuticula bis perforata obtectae. Os majuscum, transversum; apertum quadratum. Ossa maxillaria superiora parva, lateralia, retrorsum subarcuata, obsita dentibus minutissimis vix oculo armato conspicuis in marginem eorum anteriore, supra vero ad conjunctionem cum ossibus intermaxillaribus utrinque 3 aut 4 majoribus. Ossa intermaxillaria lata, totam superiorem labii superioris partem sustinentia et duabus dentium series armata; dentes in serie anteriore parum minores tricuspides, in serie posteriori majores, quinquecuspides. Mandibula prominens dentibus anterioribus maximis quinquecuspidibus, lateralibus quo posterioribus eo sensim minoribus minimisque obsita. Rostrum brevissimum. Velum membranaceum ponit dentes superiores. Corpus compressissimum, latissimum, squamis magnis tenuibus obtectum. Dorsum subcarinatum, abdomen rotundatum. Pinnae mediores; analis latissima.

1. TETRAGONOPTERUS CHALCEUS AGASS. Tab. XXXIII. fig. 1.

Capite parvo, obtusissimo, ore clauso 1: 4 $\frac{1}{2}$, ore aperto 1: 4; in serie anteriore ossium intermaxillarium dentibus duodecim, in serie posteriore deem, et in mandibula octo anterioribus majoribus; corpore compressissimo duplo fere latiore quam caput longum est; pinnis pectoralibus insertionem pinnarum ventralium pinnae dorsali oppositarum, superantibus; pinna caudali furcata; squamis in linea laterali 5 $\frac{1}{2}$, in linea inter pinnas ventrales et dorsalem transversa 12; linea laterali inferne subarcuata.

Nucha valde declivis, subcarinata, in medio tamen sulco longitudinali inter oculos usque producto, notata. Caput antice obtusum, truncale, rotundatum, lateraliter compressum. Operculum postice subemarginatum. Nares utrinque duae, anteriores rotundae, patulae; posteriores semilunares, cuticula claudendae. Corpus compressissimum, latissimum, squamis magnis altioribus quam longis, papyracis tenuissimis obtectum. Linea lateralis inferne subarcuata, tantum poris minimis notata. Squamae omnes antice truncatae, subemarginatae, margine postico tantum rotundato, omnes notatae linea media transversa profunde exarata et lineis curvis concentricis confertissimis in parte antica squamae tantum; pars posterior laevissima exceptis nonnullis radiis tenuissimis in extremo margine postico tantum conspicuis. Canalis mucosus squamarum lineae lateralis brevis in tertia parte posteriore squamae foramine minimo rotundo aperitur. Pinna dorsalis anterior altior, radio primo minimo extns vix conspicuo, secundo et tertio simplicibus, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Pinna adiposa dilatata, apice fimbriata. Pinna caudalis furcata radiis internis plures fissis, externis sensim minoribus simplicibus. Pinna analis latissima radiis gracilibus, tribus anterioribus simplicibus, sequentibus gradatim minoribus, apice tantum fissis. Pinnae ventrales radio primo simplici, crassiore, sequentibus apice fissis. Pinnae pectorales acuminatae, graciles, radio primo simplici longissimo, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Totus pisces lacte fuscus, vittis longitudinalibus aureis.

Pinnae pectorales radiis 14, ventrales 8, analis 3. 29, caudalis 6—7. 17. 6—7, dorsalis anterior 3. 9.

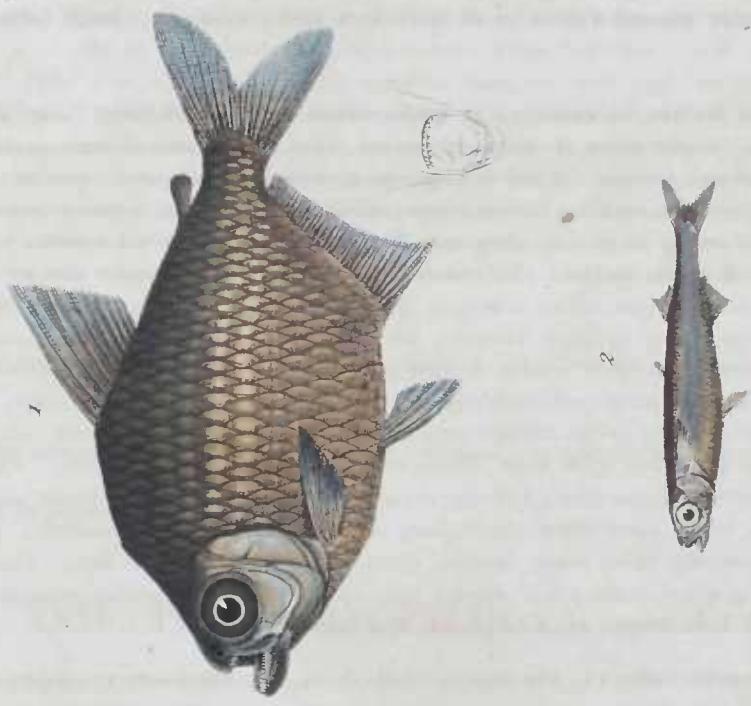
In Museo Monacensi specimen egregium in spiritu vini servatur, longitudine 5 $\frac{3}{4}$ ".

Habitat in Brasiliae aequinoctialis fluviis.

Characteribus supra datis haec species satis a Tetragonoptero argenteo Artedii recedit.

XXV SERRASALMO LACEP. CUV.

Caput nudum, magnum, compressissimum, obtusissimum. Oculi magni, antici, laterales, magnis ossibus suborbitalibus circundati, buccas omnino obtegentibus. Nares ante oculorum marginem superiorem. Os amplius, arcuatius, transversum. Mandibula prominens et ossa intermaxillaria maxima, totum labium superius sustinentia, dentibus maximis triangularibus, basi latissi-

PIKONOGONOPHTHILUS chalceus. et ATHERINNA taeniata

Tab XXXIII.

SERRASALMO Piranha.

Tab. XXVIII.

mis, lateraliter serratis, apice acutissimis, et per seriem simplicem dispositis armata. Ossa maxillaria superiora prorsus edentula, quam minima, in apice ossium intermaxillarium externo ad commissuram maxillarum sita. Apertura branchialis medioeris. Membrana branchiostega radiis 4 latis. Corpus compressissimum, latissimum, squamis minimis obtectum. Abdomen carinatum serratumque ut in Clupeis. Pinnae mediores; analis latissima.

Plures nunc hujus generis species praeter nostras duas novas notae sunt, omnes brasilienses, rapacissimae, natantibus formidolosae, quum dentibus acutis facillime graviter laedant: *Salmo rhomboides* Linn., *Serrasalmo piraya* Cuv., *Serrasalmo Mento* Cuv., *Serrasalmo denticulatus* Cuv., *Serrasalmo albus* Humb.

1. SERRASALMO PIRANHA CUV. Tab. XXVIII.

Capite obtusissimo, truncato; nucha linea fere recta declivi; trunco inter pinnas pectorales et nucham latissimo $1\frac{1}{2}$ fere latiore quam caput longum est; pinna dorsali magis retroposita quam in altera specie; pinna anali altiore, late basi squamis obducta; spinis carinae abdominalis obtusioribus, latissimis, imbricatis et non emergentibus; pro spina ante pinnam dorsalem et analem tuberculo.

Piranha Marçg. *Piso* p. 69 — *Cuv. Mem. du Mus. vol. 5.* —

Caput obtusissimum, truncatissimum, linea recta cum nucha continuum. Ossa suborbitalia latissima, sicut ossa operculi tenuiter striata. Nares utrinque duae patulæ, rotundæ, posteriores tamen euticula ad dimidium claudendæ. Corpus crassum, compressissimum, ad opereulum latissimum, squamis minimis confertissimis obtectum. Squamae irregulares, forma in eodem pisce valde différunt quum saepissime plures in unam conjungantur, unde lineæ squamis oriundæ valde irregulares et sinuosæ evadunt; omnes in medio granulatae, caeterum lineis curvis concentricis confertissimis, et in parte posteriore tantum paueis radiis notatae; squamae lineæ lateralis 120 a margine antico ad punetum radiationis usque sulco, inde ad marginem posticum canali mucoso insignes. Pinna dorsalis anterior radius mediis longissimis, anterioribus simplicibus et posterioribus in summo apice tantum fissis sensim brevioribus. Ante pinnam pro spina tuberculum. Pinna dorsalis posterior adiposa lamina ossea subradiata suffulta. Pinna caudalis lata, emarginata, radiis internis apice latissimis fissis, externis simplicibus sensim minoribus. Pinna analis antice parum altior radiis tribus anterioribus simplicibus, tertio crassissimo, sequentibus apice fissis ad medium fere usque squamis minoribus obtectis. Pinnae ventrales parvae in medio abdome insertae, radiis fere omnibus simplicibus. Pinnae pectorales elongatae, in figura nostra tamen aequo longiores, quum apice retroposito ventrales pinnae non superent; radio primo simplici crassiore, sequentibus sensim minoribus in summo apice tantum fissis. Piscis supra virescens, capite lateribus pinnisque lutescentibus.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 5, analis 5. 28, caudalis 8. 19. 8, dorsalis 4. 15.

In Museo Monacensi specimen duo sicca servantur, longitudine 15'.

Habitat in flumine Sancti Francisci, inque vicinis lacubus, piscinis, rivulis.

2. SERRASALMO AUREUS SPIX. Tab. XXIX.

Capite obtuso, antice rotundato, supra subemarginato; nucha subareuata; trunco ante pinnam dorsalem latissimo duplo latiore quam caput longum; spinis carinae abdominalis acutis, sejunctis, emergentibus; spina acula antrorsum recta ante pinnam dorsalem, et ossiculo bicuspidate ante pinnam analem; pinna dorsali in medio dorso; pinna anali latissima, brevi, aequa alta, radiis ad medium usque squamatis.

Caput obtusum, antice rotundatum; vertex subemarginatus; nucha areuata. Mandibula non adeo prominens quam in cæteris speciebus. Fossae nasales utrinquaque duae rotundae maxime, anteriores patulae, posteriores omnino cunicula late emergente claudendae. Corpus compressissimum latissimum, ante pinnam dorsalem duplo latius quam caput longum est; carina dorsalis ante pinnam dorsalem alepidota, angusta. Spinae carinae abdominalis acutissimæ, subconicæ et quo posteriores eo majores magisque distantes. Linea lateralis pone operculum subareuata, inde rectissima, squamis 86 notata. Squamae parvae, omnes in medio granulatae, cæterum lineis curvis concentricis confertissimæ sed nullis radiis notatae. Squamae lineæ lateralis a margine antico ad medium usque sulco et inde canali brevissimo mucoso, foramine rotundo aperto, insignes. Ante pinnam dorsalem anteriorem spina acuta antrorsum versa. Pinna ipsa radiis anterioribus simplicibus, sequentibus sensim minoribus apice fisis. Pinna adiposa latuseula, apice rotundata. Pinna caudalis emarginata angulis externis rotundatis, radiis internis apice latissimis, fisis, externis simplicibus sensim minoribus. Pinna analis latissima, radiis apice fisis subaequalibus ad medium usque squamatis, exceptis tribus anterioribus simplicibus, quorum tertius erassissimus cæteris longior est. Pinnae ventrales parvae, ani propiores quam in ulla specie, radio primo simplici erassiore. Pinnae pectorales obtusæ, radio primo erassiore simplici, sequentibus sensim minoribus apice fisis. Totus pisces olivaceus, et aureo-nitens; pinnae et caput nigricantes.

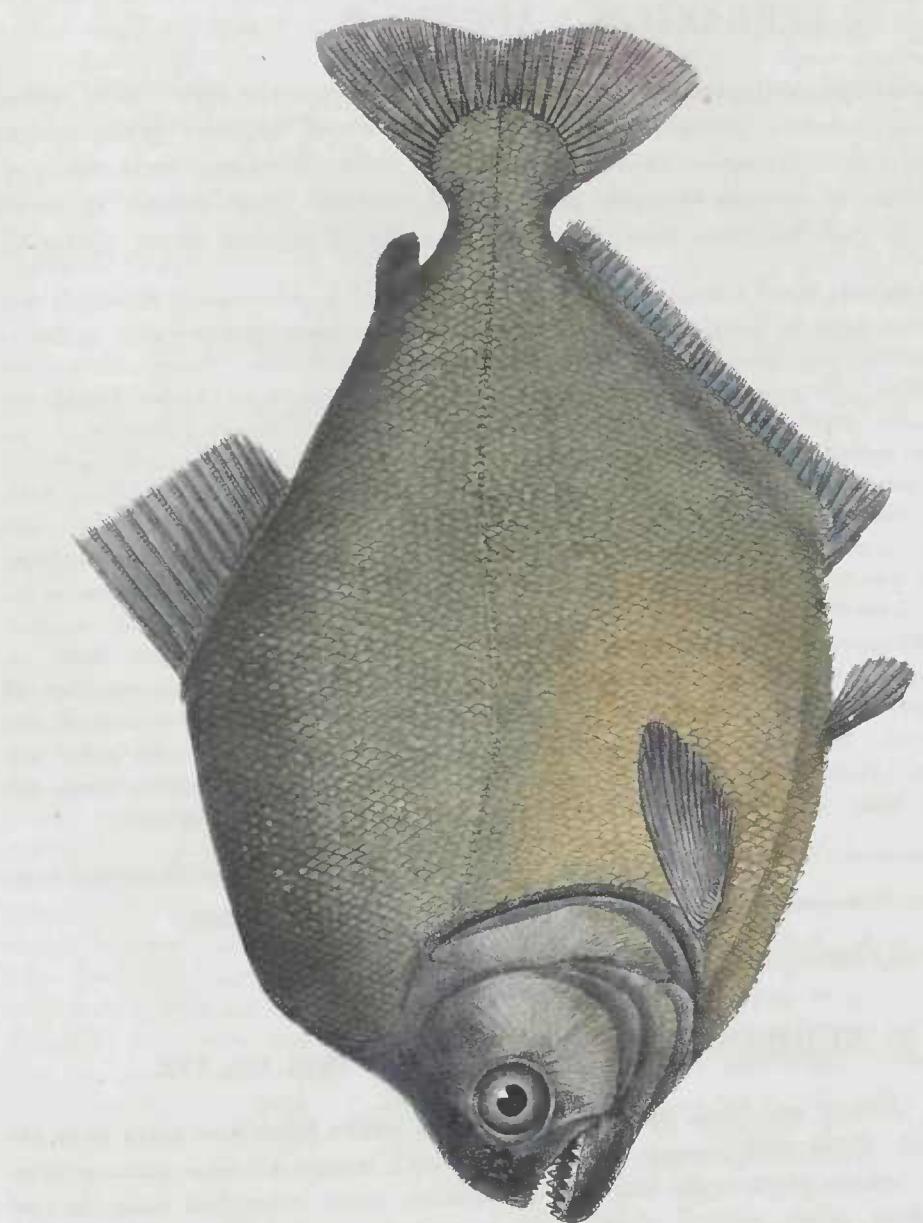
Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 7, analis 3. 35, caudalis 6. 17. 6, dorsalis anterior 2. 14.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur, longitudine 7" fere.

Habitat in Brasiliæ aequatorialis fluviis lacubusque.

3. SERRASALMO NIGRICANS SPIX Tab. XXX.

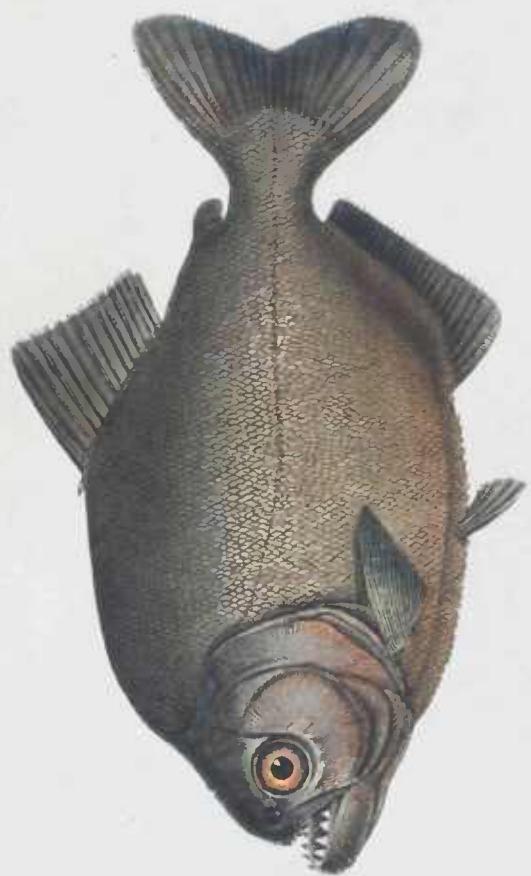
Capite obtuso; mandibula maxime prominente; nucha linea fere reeta cum capite continua; dorso ante pinnam dorsalem subrecto; trunco ad hanc pinnam latissimo, $1\frac{1}{2}$ latiore quam caput longum est; squamis multo minoribus quam in cæteris speciebus; spinis carinae abdominalis acutissimis, compressissimis, confertis, posterioribus majoribus magisque distantibus; spina acula, antrorsum reeta ante pinnam dorsalem a medio dorso circiter incipientem; tuberculo bicuspidate ante pinnam analem altiore basi late squamatam.

SERRANALMO aureus.

Tab. XXIX.

SILVER ASSALYNO migrans

Tab. XXX

Caput supra latum, obtusissimum, nucham versus compressum; in summo vertice sulcus longitudinalis angustissimus; mandibula maxime prominens, fere ut in Serrasalmone Mentone Cuvieri. Nares utrinque duae rotundae, posteriores euticula laxa semielaudenda, maximae, ante oculos sitae. Carina dorsalis ante pinnam dorsalem anteriorem ut in S. Piranha alepidota, sed in haec specie angustissima. Corpus compressissimum; carina abdominalis acuta; spinis acutis, consertis, compressissimis, posterioribus majoribus magisque distantibus. Squamae oinnes minutissimae, confertissimae, lineis curvis concentricis consertissimis et illae trunci superioris paucis radiis posterioribus notatae. Canalis mucosus squamarum lineae lateralis vastus per totam squamarum longitudinem producitur et in margine postico foramine obliquo minimo aperitur. In linea laterali squamae 96. Ante pinnam dorsalem anteriorem spina acuta antrorum versa. Pinna ipsa radiis duobus anterioribus simplicibus brevioribus, sequentibus in summo apice tantum fissis, sensim longitudine deerescitibus. Pinna adiposa rotundata, apice subfimbriata. Pinna caudalis radiis internis multifariam et profunde fissis, externis simplicibus sensim minoribus. Pinna analis radiis anterioribus simplicibus, tertio cacteris multo erassiore, sequentibus apice fissis, basi squamata angulo anteriore rotundato, altior sed minus lata quam in eaeteris speciebus. Pinnae ventrales parvae acuminatae, in medio abdomen sed parum posterius sitae. Pinnae peectorales subtriangulares, acuminatae ultra ventralium insertionem productae, radiis anterioribus parum crassioribus sequentibus inde sensim gracilioribus. Totus pisces nigricanti-olivaceus et aureo-nitens; pinnae obscuriores.

Pinnae peectorales radiis 16, ventrales 6, analis 3. 28, caudalis 7—8. 21. 7—8, dorsalis anterior 2. 15.

In Museo Monacensi specimen puleherrimum in spiritu vini servatur, longitudine $4\frac{1}{2}$ ".

Habitat in Brasiliæ aequatorialis fluviis, uti reliquæ species, voracissimus, omnibus animalibus aquatilibus infestissimus, edulis.

Haec species Salmoni rhombœ propinquior quam ulli at characteribus datis sat speciebus differens.

XXVI. MYLETES CUV.

Caput majus minusve, compressum, omnino nudum; rostrum brevissimum. Oculi magni, antie, laterales et ossibus suborbitalibus sat magnis circumdati. Fossæ nasales euticula bis perforata obteetae ante et supra oculos sitae. Os majus minusve, transversum, apertum quadratum; mandibula plerumque prominens. Ossa intermaxillaria maxima, totum labium superius sustinentia; ossa maxillaria superiora vero minima, lateralia, tantum ad conjunctionem eum intermaxillaribus paucis dentibus minutis armata. Dentes in ossibus intermaxillaribus per series duas et in mandibula per seriem simplicem dispositi, molares, crassi, subtriangulares, angulis vero rotundatis. Pone dentes internos utriusque rami mandibulae utrinque dens acutus simplex conicus. Dentes acuti, minimi in ossibus pharyngeis; in vomere vero ut in ossibus palatinis et pterygoideis internis nulli. Pone dentes intermaxillares velum latum membranaceum. Membrana branchiostega radiis 5. tenuibus, papyraceis. Apertura branchialis sat magna. Corpus compressissimum, plus minusve latum vel latissimum, squamis plerumque minimis obtectum. Abdomen carinatum, et saepius serratum. Pinnae medioeres; analis maxima latissima.

Sequentes hujus generis species nobis notae sunt: *Salmo dentex* Hasselq. seu *Myletes Hasselquistii* Cuv., *Myletes macropomus* Cuv., *Myletes rhomboidalis* Cuv., *Myletes duriventris* Cuv., *Myletes brachypomus* Cuv., *Myletes Paco* Humb. et species duac infra describendae.

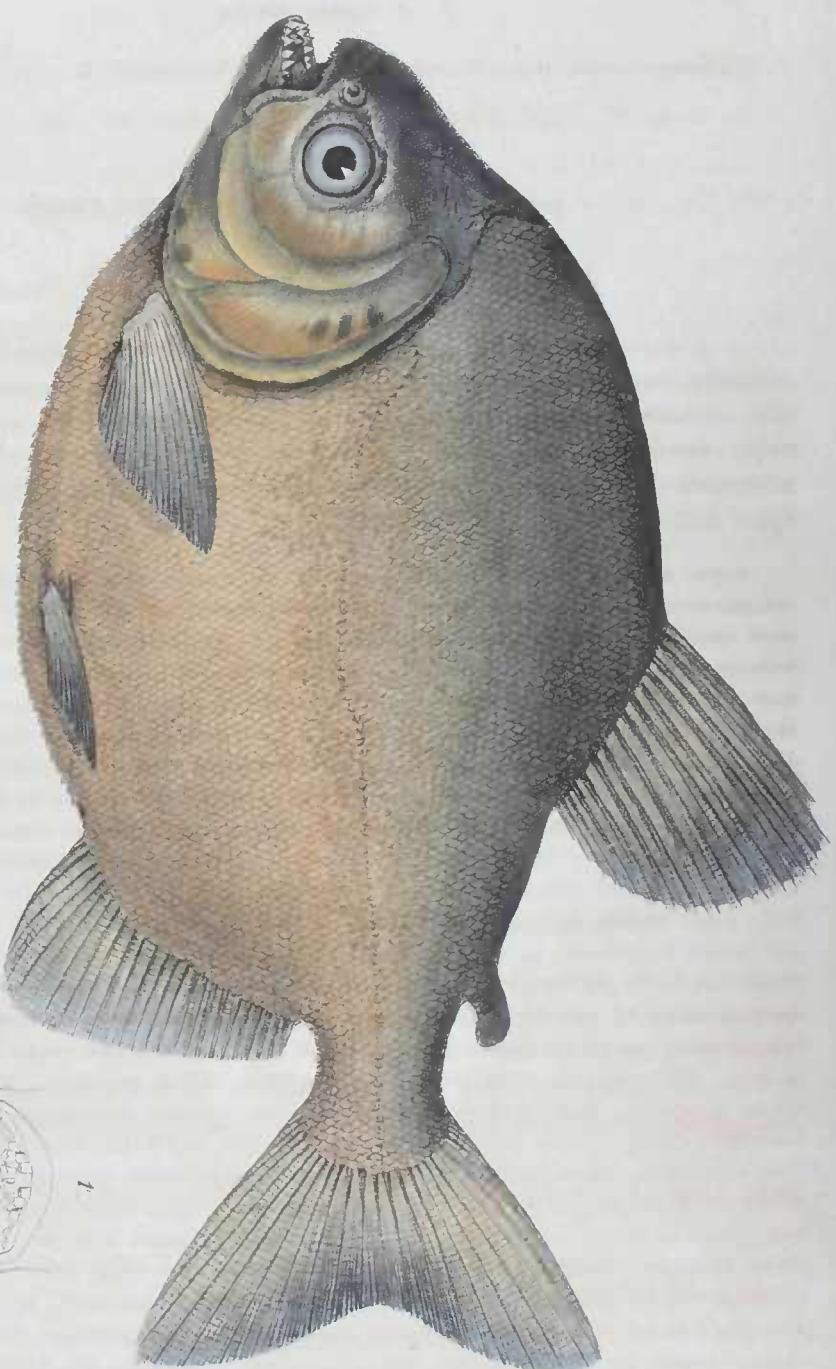
1. MYLETES AUREUS AGASS. Tab. XXXI.

Capite oreque minimo, 1: 5; maxilla superiore truncata; mandibula angusta valde prominente; trunco compressissimo, latissimo, triplo latiore quam caput longum est, omnino squamis minutissimis obteeto; serra abdominali maxime prominente, arcuata; pinnis pectoralibus falcatis, ventralibus minutis, anali longissima, postice multo altiore, rotundata, omniuo squamulis obiecta, caudali arcuato-emarginata, adiposa basi squamulis minutissimis obsita.

Tetragonopterus aureus Spix.

Caput minimum, angulatum, compressum; operculum postice angustatum et cute late emergente auctum. Os minimum; maxilla superior truncata, obtusissima, inferior angustior valde prominens; dentes in serie anteriore ossium intermaxillarium utrinque quinque caeteris parum minorcs et cuspidi ante acutissimo; in serie posteriore utrinque dentes duo parum maiores pluribus cuspidibus armati; in mandibula utrinque dentes quatuor. quorum anteriores posterioribus multo maiores sunt; pone dentem internum dens acutissimus simplex, conicus, apice vero parum reflexo. Ossa suborbitalia quam in sequente specie minus lata. Fossae nasales utrinque duea, anteriores rotundae, minores, patulac, posteriores arcuatae, cuticula claudendae. Corpus compressissimum, ante pinnam dorsalem anteriorem latissimum, triplo latius quam caput longum est et omnino squamis minutissimis obiectum. Dorsum ante pinnam dorsalem arcuatum, a pinna inde postice gradatim declive; abdomen maxime prominens arcuatum, acute carinatum serratumque, spinis acutissimis, compressis retrosum curvatis, sensimque eo majoribus, quo posterioribus. Linea lateralis pone operculum inferne subarcuata, inde ad pinnam caudalem usque rectissima. Squamae omnes tenuissimae, papyraceae, mininac, lincis curvis concentricis sed nullis radiis notatae; squamae lincac lateralis a margine antico ad punctum radiationis usque sulco lato, inde vero ad marginem squamarum anticum usque canali mucoso angusto, oblique descendente et foramine minimo patulo, insignes. Pinna dorsalis anterior radiis tribus anterioribus simplicibus, primo minimo vix conspicuo, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Pinna adiposa squamulis minutissimis vix conspicuis a basi ultra medium obsita. Pinna caudalis radiis interius apice fissis, externis sensim minoribus simplicibus. Pinna analis latissima, postice rotundata et multo altior quam antice, radiis anterioribus tribus simplicibus, sequentibus apice fissis, omnibus per totam fere longitudinem squamulis minimis obiectis, unde extus vix conspicui possunt. Pinnae ventrales parvae anno approximatae, sed non prorsum ad illum usque protensae, radio primo simplici, caeteris longiore et crassiore. Pinnae pectorales falcatae, radio primo crassiore, longissimo, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Dorsum olivaceum, caeterum totus piscis aureus; oculi rubentes; caput supra griseo-coerulescens.

MYLOSSOME Bidens.

Tab XXXII.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 6, analis 3. 30, caudalis 6. 17. 6, dorsalis anterior 3. 12.

In Museo Monacensi specimen tria in spiritu vini servantur, longitudine 5—7".

Habitat in Brasiliae aequatorialis fluviis, incolis Piranha rodula dictus, Myleti duri-ventri Cuv. affinior quam ulli alteri. Mores Serrasalmonis Piranhæ.

2. MYLETES BIDENS SPIX. Tab. XXXII.

Capite magno, 1: 5 $\frac{3}{4}$; maxilla superiore rotundata; mandibula dilatata, prominente; trunco compressissimo 1 $\frac{3}{4}$ latiore quam caput longum est, omnino squamis minimis obtecto; abdomine serrato, subarcuato; pinnis ventralibus ad anum usque productis; pinna anali antice altiore rotundata, radiis posterioribus sensim minoribus basi tantum squamulis obtectis, caudali emarginata, adiposa arcuata, apice fimbriata.

Caput magnum, crassum, obtusissimum, antice rotundatum. Os mediocre; mandibula latior sed minus proinveniens quam in specie antecedente; dentes maximi, cuspide antico acutissimo, in serie anteriore ossium intermaxillarium utrinque quinque, in posteriore utrinque duo; in mandibula utrinque sex, quorum posteriores tres multo minores, anteriores vero parum maiores illis ossium intermaxillarium; pone dentem internum utrinque dens acutus prominens et major quam in ulla altera specie, unde nomen specificum. Operculum rotundatum, cute late emergente acutum. Fossae nasales utrinque duae, anteriores minores rotundae, patulæ, posteriores majores subquadragulæ, et eucicula claudendæ. Corpus compressissimum, 1 $\frac{3}{4}$ latius quam caput longum est et omnino squamis minimis obtectum. Dorsum ante pinnam dorsalem arcuatum, carinatum, acie carinae alepidota; abdomen carinatum, subarcuatum serratumque, spinis acutissimis retrorsum flexis sed minoribus quam in specie antecedente et postice minus magnitudine crescentibus. Linea lateralis in parte anteriore inferne arcuata, in parte posteriore vero rectissima. Squamae omnes tenuissimæ, papyraceæ, lineis curvis concentricis confertissimis et in parte postica paucissimis radiis vix conspicuis notatae, margine postico ciliato; squamae lineæ lateralis omnes a margine antico ad punctum radiationis usque sulco mucoso, inde anteriores canaliculis duobus oblique retrorsum ad marginem usque protensis, divergentibus, posteriores unico inferne tendente insignes. Pinna dorsalis radiis anterioribus simplicibus sensim majoribus, sequentibus apice fissis sensim minoribus. Pinna adiposa ad medium usque squamis minutissimis obtecta, apice nuda, fimbriata. Pinna caudalis radiis internis apice latissimis multifariam fissis, externis sensim minoribus, simplicibus. Pinna analis antice rotundata et ibi multo altior quam postice, radiis anterioribus tribus simplicibus, tertio eacteris crassiore, sequentibus apice fissis sensim minoribus, omnibus basi squamulis obtectis, eacterum liberis distinctissimis. Pinnae ventrales acuminatae, ad anum usque productæ, margini anteriori pinnae dorsalis oppositæ, radio primo simplici crassiore, sequentibus sensim minoribus, apice fissis. Pinnae pectorales latiusculæ, ad insertionem pinnarum ventralium usque productæ, radio primo simplici crassiore, sequentibus sensim minoribus apice summo tantum bis fissis. Dorsum olivaceum, caput supra nigricans, latera aurea, pinnae apice nigricantes.

Pinnae pectorales radiis 18, ventrales 8, analis 3. 25, caudalis 6. 17. 6, dorsalis anterior 3. 15.

In Museo Monaeensi specimina duo in spiritu vini servantur; longitudine 5—7".

Habitat in Brasiliae aequinoctialis fluviis.

XXVII. RHAPIHODON *) AGASS. CYNODON SPIX.

HYDROCYON **) secundae subdiv. Cuv. Mem. du Mus.

Caput parvum, compressissimum, omnino nudum; rostrum brevissimum. Oculi magni, antie, latissimis ossibus suborbitalibus, buccas omnino obtentibus circumdati. Fossae nasales supra et ante oculos sitae, eutieula bis perforata obteetae. Os maximum, oblique desendens, formidolose armatum; mandibula angustissima ore aperto valde prominens ob directionem rictus oris. Ossa intermaxillaria minora, anteriorem tantum labii superioris partem sustinentia. Ossa maxillaria superiore angusta, maxima, lateralem oris partem concludentia. Dentes omnes acutissimi; in osseum intermaxillarium apice interno antie utrinque dens longissimus, acutissimus, in fossa mandibulae recipiendus, pone hunc series dentium minorum, confertorum, et in apice externo aliis dens acutissimus, longissimus. Margo totus ossium maxillarium superiorum ad apicem posticum usque dentibus majoribus minoribusque alternantibus obsitus. Ad apicem osseum mandibularium utrinque dens caninus longissimus, crassitie et longitudine omnes eaeteros dentes duplo excedens, in profunda vagina maxillae superioris recipiendus; eaeterum tota mandibula dentibus majoribus minoribusque alternantibus armata. Ore clauso mandibula angusta, cum omnibus dentibus, qui in vaginis ossium maxillarium recipiuntur, a maxilla superiore circumdatur, et tantum dentes antie ossium intermaxillarium apici mandibulae inseruntur. Lingua apici libera, prominens. Apertura branchialis maxima. Membrana branchiostega radiis 4 gracilibus. Corpus elongatum, compressum, squamis minoribus obteetum; abdomen acute earinatum sed non serratum. Pinnae pectorales magnae, ventrales minimae, analis latissima.

1. RHAPIHODON VULPINUS AGASS. Tab. XXVI.

Capite minimo, compressissimo, ore clauso 1: 6 $\frac{1}{4}$, ore aperto 1: 5 $\frac{1}{4}$; operculo postice angulato; corpore longissimo, compresso, ejusdem fere latitudinis quam caput longum est; dorso recto, linea recta cum capite continuo; pectore prominente; pinnis pectoralibus triangularibus ad medium ventrem usque productis; pinna dorsali anteriore maxime retroposita, minima; radio medio pinnae caudalis caeteris longiore.

*) ῥάφιον, acus; ὀδούς dens. Nomen Cynodon Spixii mutavi, quum jam duo genera in regno vegetabili sub hoc nomine extarent.

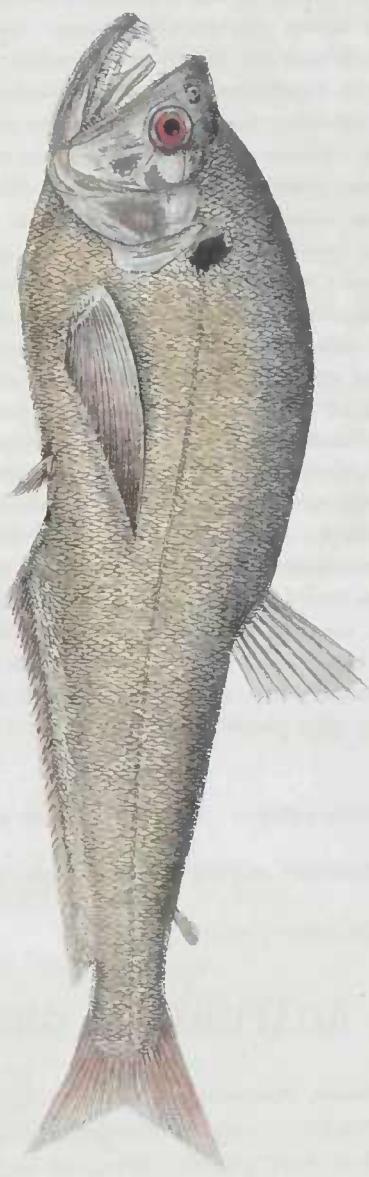
**) Summo jure illustrissimus de Spix duas subdivisiones generis Hydrocynos clariss. Cuvier ut genera distincta sejunxit, sed eodem jure caeterae ejusdem generis subdivisiones pro generibus haberi debent, sequenti modo denominandis:

1) HYDROCYON Cuv. sensu strictiori: huc Hydrocyon Forskahlii Cuv.

2) XIPHORHYNCHUS AGASS.: Salmo falcatus Bloch, Salmo Odè Bloch, Hydrocyon falcirostris Cuv.

3) SALMINUS AGASS.: Hydrocyon brevidens Cuv.

CYNOIDON gibbus.

Tab. XXVII.

Cynodon vulpinus Spix.

Caput ratione trunci habita minimum, compressissimum et ore clauso sextam partem totius longitudinis, ore aperto quintam vix aequans. Oculi magni, cuto late introrsum emergente in margine obtecti et maximis latissimisque ossibus suborbitalibus buccas omnino obtegentibus ac ultra commissuram maxillarum protensis circumdati. Nares supra et parum ante oculos sitae, utrinque duae, anteriores patulae ovatae, multo minores, posteriores semilunares, maiores et eutiula claudendae. Rictus oris maximus, oblique ascendens; mandibula ore aperto maxime prominens, angustissima, dentibus omnibus quam in Rhaphiodonte gibbo majoribus magisque exsertis; dentes vero ossis maxillaris superioris in hacce specie minores quam in illa. Corpus longissimum, per totam longitudinem fere aequum latum, postice tantum sensim attenuatum, pectus vero maxime prominens, quum cauda ossis hyoidis latissima, maxime inferne promineat. Dorsum rotundatum, abdomen vero acutissime carinatum, sed nullo modo serratum. Linca lateralis rectissima. Squamae omnes minimae, lineis eurvis concentricis confertissimis sed nullis radiis notatae, illae trunci omnes rotundae; squamae lineae lateralis vero caeteris inulta majores, triangulares et a margine antico ad punctum radiationis usque eanali mucoso sat amplio in media squama patulo insignes. Pinna dorsalis anterior minima, maxime retroposita et ne initio quidem pinnæ analis opposita, radiis anterioribus simplicibus, sequentibus summo apice tantum fassis. Pinna adiposa elongata; apice fimbriata. Pinna caudalis rotundata, radio medio caeteris multo longiore, internis omnibus apice pluries fassis, externis sensim minoribus, simplicibus, omnibus basi ultra medium squamis minutissimis obtectis. Pinna analis latissima, brevior tamen quam in Rhaphiodonte gibbo et quartam trunci partem vix superans, radiis gracillimis, anterioribus simplicibus, sequentibus apice fassis, omnibus vero ente crassa conjunctis et squamulis minimis obtectis. Pinnæ ventrales minimae, brevissimae, ab ano parum distantes. Pinnæ pectorales maxima, triangulares, ab operculo parum remotae, ad medium abdomen usque productae, radio primo simplici, crassissimo, sequentibus apice pluries fassis, sensim minoribus. Piscis supra virescens, caeterum omnino aureus.

Pinnae pectorales radiis 17, ventrales 8, analis 4. 44, caudalis 5—6. 17. 5—6, dorsalis 2. 10.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur, 12" longum, inancum.

Habitat in Brasiliæ fluviis.

2. RHAPHIODON GIBBUS. AGASS. Tab. XXVI.

Capite minimo, compressissimo, ore clauso 1: 5½, ore aperto 1: 4½: operculo postice rotundato; corpore elongato, compressissimo, antice latiore quam caput longum est: dorso ante pinnam dorsalem anteriorem arcuato; pectore arcuato prominentem; pinnis pectoralibus magnis triangularibus ultra anum productis; pinna analis latissima, dimidiā trunci longitudinem aequante; pinna caudali furcata; dorsali majori parti anteriori pinnac analis opposita; ano in medio corpore.

Cynodon gibbus Spix.

Hydrocyni scomberoidi Cuv. affinis; sed ab illo characteribus datis distinctissima species. Caput minimum compressissimum, ore clauso quintam et dimidiam, ore aperto quartam tantum et dimidiam partem longitudinis totius piscis aequans. Nares utrinque duae, anteriores minores, patulae, rotundae, posteriores multo maiores, arcuatae, cuticula claudendae. Os ut in Rhaphiodonte vulpino conformatum, dentibus tantum ratione molis piscis habita in hacce specie in ossibus maxillaribus superioribus majoribus. Operculum postice rotundatum. Truncus gibbus compressissimus; dorsum rotundatum, ante pinnam dorsalem anteriorem valde arcuaturn, pone illam rectissimum; pectus arcuatum, acutissime carinatum; humerus supra pinnarum pectoralium insertionem latissimus et retrorsum prominens. Squamae minutissimae, ejusdem indolis quam in specie antecedente, sed altiores quam longae; squamae lineae lateralis postice truncatae, antice rotundatae, a margine antico ad posticum fere usque canali mucoso, simplici, inde bifurco, furcationibus maxime superne et inferne divergentibus, (lumine minori), et in margine squamae superiore et inferiorē foramine minimo patente insigne. Pinna dorsalis medio dorso fere inserta radiis elongatis, anterioribus simplicibus, sequentibus summo tantum apice fissis, sensim sed parvū minoribus, furcationibus haud distantibus. Pinna adiposa angusta, apice rotundata. Pinna caudalis furcata, radiis internis apice plures fissis, externis sensim minoribus, simplicibus. Pinna analis latissima, dimidiā trunci longitudinem aequans, radius gracilis, ad medium usque squamulis minutissimis, obtectis, anterioribus tribus simplicibus, sequentibus omnibus summo apice tantum fissis. Pinnae ventrales minimae, radio primo paulum crassiore. Pinnae pectorales latissimae, triangulares ultra ventralium insertionem et anum productae, radio antico simplici, crassiore, sequentibus sensim minoribus, apice fissis. Dorsum violaceum, latera argenteo-aurea operculum argenteum.

Pinnae pectorales radiis 17, ventrales 9, analis 3. 75, caudalis 5. 17. 5, dorsalis anterior 2. 10.

In Museo Monacensi specimen mancum in spiritu vini servatur, longitudine 6".

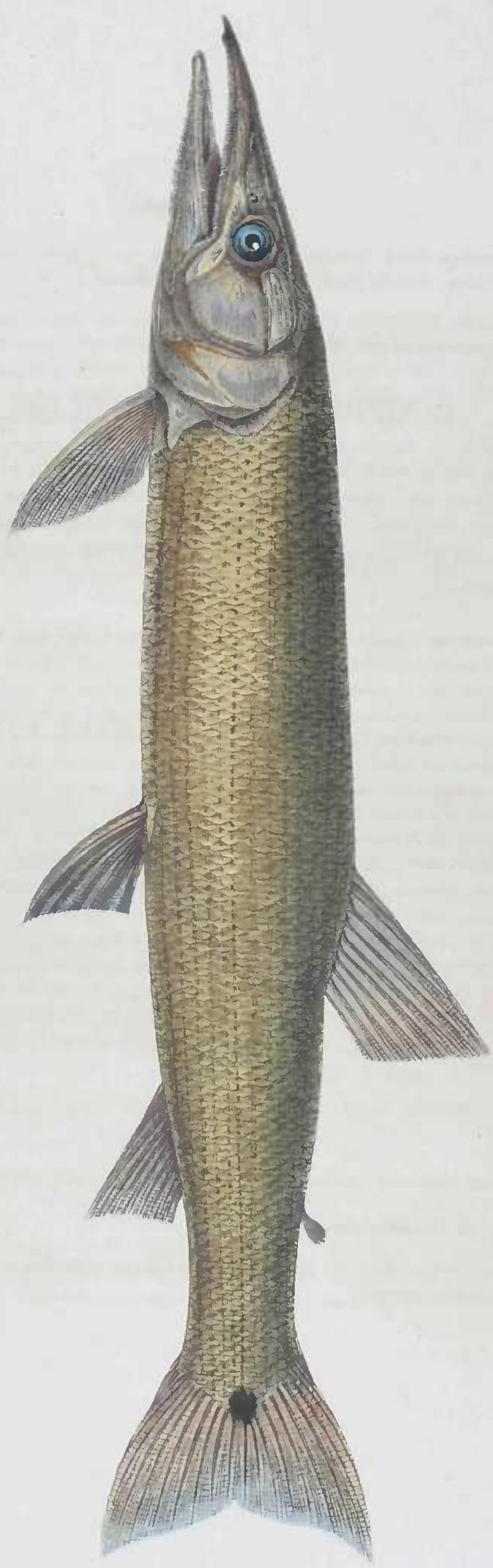
Habitat in Brasiliae flaviis.

XXVIII. XIPHOSTOMA *) SPIX.

Caput valde elongatum, antice acuminatum, acutum, subteres. Oculi parvi supra conjunctionem ossium intermaxillarum et maxillarium superiorem siti et latissimis ossibus suborbitalibus, buccas omnino obtectibus, circundati. Fossae nasales ante oculos sitae cute bis perforata obtectae. Os maximum, longissimum, transversum; ossa intermaxillaria inaxima, latissima et labium superius omnino sustinentia, ossa maxillaria superiora minima, retrorsum subarcuata, nec non mandibula dentibus minutissimis, confertissimis, apice introrsum et retrorsum hamatis, per seriem simplicem dispositis, armata. Inter ossa intermaxillaria velum membranaceum transversum. Apertura branchialis magna. Membrana branchiostega radiis 4 gracilibus, elongatis suffulta.

*) ξίφος gladius, στόμα os.

XIPHOSTOMA Cuvieri.

Tab. XII.

Corpus elongatum teres lateraliter parum compressum, squamis mediocribus, duris obtectum. Pinnae medioeres, dorsalis pone ventrales, caudalis major.

Huc quoque Hydrocyon Lucius Cuv. referendus, qui tantum maxillis aequalibus, et pinna caudali immaculata a nostro differt.

1. XIPHOSTOMA CUVIERI SPIX. Tab. XLII.

Capite antice valde attenuato, acuminato, tereti, 1: 4; maxilla superiore prominente, apie appendice cartilagineo aueta; humero supra pinnarum pectoralium insertionem retrorsum valde producto; trunco crasso subtereti, lateraliter tantum subcompresso; squamis margine postio ciliatis; ad medium basin pinnae caudalis macula nigra.

Ore clauso apex mandibulae intra ossa intermaxillaria recipitur. Caput omnino nudum, supra planiusculum ossibus omnibus radiatis, rugosis ut ossa suborbitalia et opercularia. Nares ante oculos utrinque duae, anteriores rotundae patulae, posteriores ovatae multo maiores, cuticula claudet. Corpus subteres, cylindraceum, crassum, per totam longitudinem fere aequo latum et caudam versus tantum subattenuatum, lateraliter subcompressum. Linea lateralis rectissima. Squamae omnes sat firmae, lineis curvis concentricis, confertissimis notatae, nec non in parte posteriore pluribus radiis sinuosae, et uno aut nullo antico; canalis mucosus 105 squamarum linea lateralis brevissimus in mediis fere squamis aperitur; squamae 24 in linea transversa inter pinnas ventrales et dorsalem. Squama lanceolata ad insertionem pinnarum ventralium. Pinna dorsalis anterior altior, radiis anterioribus simplicibus, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Pinna adiposa minima, apice dilatata, fimbriata. Pinna caudalis subserrata, radiis internis apice dilatatis, fissis, externis sensim minoribus minimisque simplicibus. Pinna analis parva, maxime retroposita, subemarginata, radiis anterioribus simplicibus, sequentibus subito minoribus, apice fissis. Pinnae ventrales subtriangularis, ante dorsalem insertae, radio primo simplici, sequentibus apice tantum plurics fissis, sensim minoribus. Pinnae pectorales arcuatae, radio primo longissimo, simplice, multo crassiore, sequentibus sensim minoribus minimisque apice fissis. Piscis supra virescens, ad latera aureus, operculum et buccae argenteae, macula nigra rotunda ad basin pinnae caudalis.

Pinnae pectorales radiis 26, ventrales 8, analis 3. 8, caudalis 7. 17. 7, dorsalis anterior 2. 8.

In Museo Monacensi specimen 16" longum in spiritu vini servatur.

Habitat in Brasiliæ fluviis.

Hanc speciem celeberr. dc Spix in honorem immortalis Cuvieri nominavit, qui primus genera Salmonum accurate distinxit.

XXIX. SAURUS Cuv.

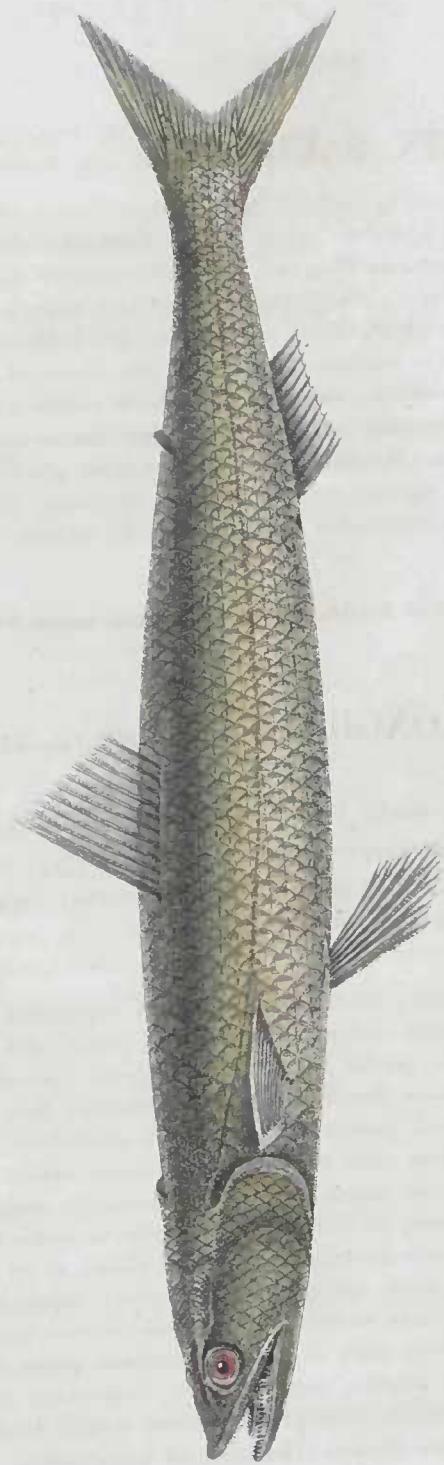
Caput medioere, subdepressum, lateraliter squamatum; rostrum plus minusve acutum. Fossae nasales ante oculos sitae, cute bis perforata obtectae. Oculi plus minusve rostri apici et inter se approximati. Os maximum, transversum. Margo maxillae superioris utrinque ab unico osse conformatur; an sint ossa intermaxillaria an maxillaria superiore nescio, quum alterum corum desit, et nullum skeleton perserutandi causa in promptu habeam. Dentes acutissimi, elongati, confertissimi per plures series dispositi in mandibula, maxilla superiore, in ossibus palatinis, pharyngeis superioribus et inferioribus, in corpore ossis hyoidis et in margine interno areuum branchialium. Lingua acuta, omnino dentibus obsita. Membrana branchiostega radiis gracillimis 15—18. Aertura branchialis maxima. Corpus squamis magnis obliquis obtectum, subteres, elongatum. Buceae omnino et opereulum partim squamatae. Pinnæ ventrales antieae, subthoracicae fere, elongatae.

Plures species jam sunt notae, mare inhabitantes; an per totum annum? Nescio.

1. SAURUS LONGIROSTRIS SPIX Tab. XLIII.

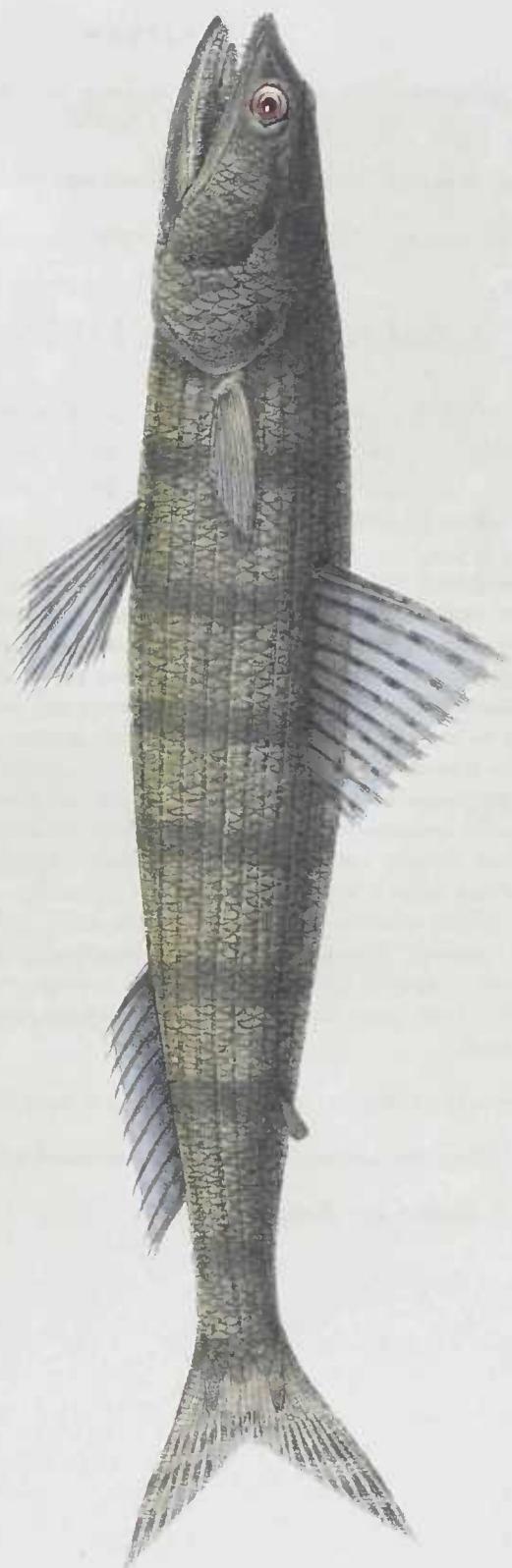
Rostro elongato, acutissimo; oculis inter se distantibus supra medium fere maxillam superiore, parum tantum posterioribus; capite 1: 4 $\frac{3}{4}$; supra in occipite aspero, insculpto, antice et inter oculos laevi, parum impresso; corpore cylindraceo squamis minoribus obtecto; pinna anali minore.

Caput acutissimum, antice attenuatum, supra planius quam in sequentibus speciebus, et in occipite tantum striato-insculptum. Nares utrinque duae inimiinae, parum inter se distantes, posteriores parum majores ovato-rotundae, patulæ, anteriores pyriformes. Opereulum omnino squamatum. Corpus cylindraceum, ad pinnam dorsalem parum incrassatum; linea lateralis inferne subarcuata. Squamæ omnes tenuissimæ, papyraceæ, lineis curvis concentricis confertissimis notatae, punctum radiationis in tertia postica parte habent. Margo earum anticus lobatus, lobulis tribus aut quatuor, radiis paucioribus antice tantum divergentibus sejunetis; margo posticus rotundatus obliquus; canalis mucosus squamarum 65 lineæ lateralis amplius in mediis fere squamis aperitur; squamæ nonnullæ longiores ad insertionem pinnarum ventralium; et ad utrumque pinnæ caudalis latus. Pinna dorsalis gracilis, radiis anterioribus simplicibus, sequentibus summo apice tantum fissis. Pinna adiposa minima. Pinna caudalis furcata, radiis internis apice fissis, externis sensim minoribus simplicibus. Pinna analis quam in cæteris speciebus minor, radiis gracillimis. Pinnæ ventrales elongatae, radio primo simplici, cæteris minore, sequentibus sensim longioribus summo apice tantum fissis. Pinnæ pectorales radio primo crassiore simplici longiore, sequentibus sensim minoribus apice fissis. Piscis supra olivaceo-virescens, ad latera aureus.

S A U R I S longirostris.

Tab. XLIII

SAURITUS *intermedius*.

Tab. XLIV

Pinnae pectorales radiis 13, ventrales 8, analis 12, caudalis 6. 17. 6, dorsalis anterior 2. 10.

In Museo Monacensi specimen duo in spiritu vini servantur, longitudine $7-8\frac{1}{2}$ ".

Habitat in Oceano, Brasiliam alluente, certo tempore fluminum ostia visitans.

2. SAURUS INTERMEDIUS SPIX. Tab. XLIV.

Rostro elongato, apice minus acuto; oculis supra medianam maxillam superiorem, inter se distantibus; capite 1: 4 $\frac{1}{2}$, supra laevi, inter oculos exarato; corpore prorsus cylindrico, squamis maximis obtecto; pinnis pectoralibus arcuatis, latiusculis, longioribus quam in caeteris speciebus.

Caput elongatum; rostrum productum sed minus acutum quam in Sauro longirostri, supra laeve, et inter oculos exaratum. Operculum et buccae squamatae. Nares utrinque duae, anteriores minores rotundae subtubulosae, posteriores ovatae, maiores patulae. Oculi supra medianam maxillam superiorem siti. Corpus cylindricum postice parum attenuatum, squamis maximis subangulis obtectum, unde corpus longitudinaliter striatum esse videtur. Squamae omnes in medio granulatae, et ad marginem lineis concentricis notatae, obliquae, margine posteriorc rotundato, antice truncale, lobato, lobulis paucis radiis antrorum divergentibus conformatis; canalis mucosus squamarum 55 in linea laterali extus vix conspicua, brevissimus, in mediis squamis aperitur; squamae nonnullae elongatae ad insertionem pinnarum ventralium et in pinnac caudalis lateribus. Pinna dorsalis radiis anterioribus duobus simplicibus, sequentibus sensim minoribus apice fassis. Pinna adiposa minima, apice dilatata, rotundata. Pinna caudalis radiis internis apice fassis, externis sensim minoribus, simplicibus. Pinna analis radiis distantibus, omnibus simplicibus, primo parum crassiore. Pinnac ventrales valde elongatae, radiis semel tantum fassis, sensim longioribus. Pinnae pectorales arcuatae, radio primo crassiore, sequentibus sensim minoribus, summo apice fassis. Tonus piscis virescente-olivaceus, inferne aureo-nitens, latis fasciis nigricantibus transversis notatus.

Pinnae pectorales radiis 12, ventrales 8, analis 12, caudalis 5. 17. 5, dorsalis anterior 2. 10.

In Musco Monaeensi specimen in spiritu vini servatur, 8 $\frac{1}{2}$ " longum.

Habitat in Oceano ora Brasiliae alluente.

3. SAURUS TRUNCATUS SPIX. Tab. XLV.

Rostro truncato brevissimo; oculis ad ejus apicem inter se valde approximatis; capite 1: 4, supra asperrimo, insculpto, inter oculos sulco profundo notato; corpore lateraliter subcompresso, squamis tenuissimis, minoribus quam in Sauro intermedio; pinnis pectoralibus minimis, anali latiore.

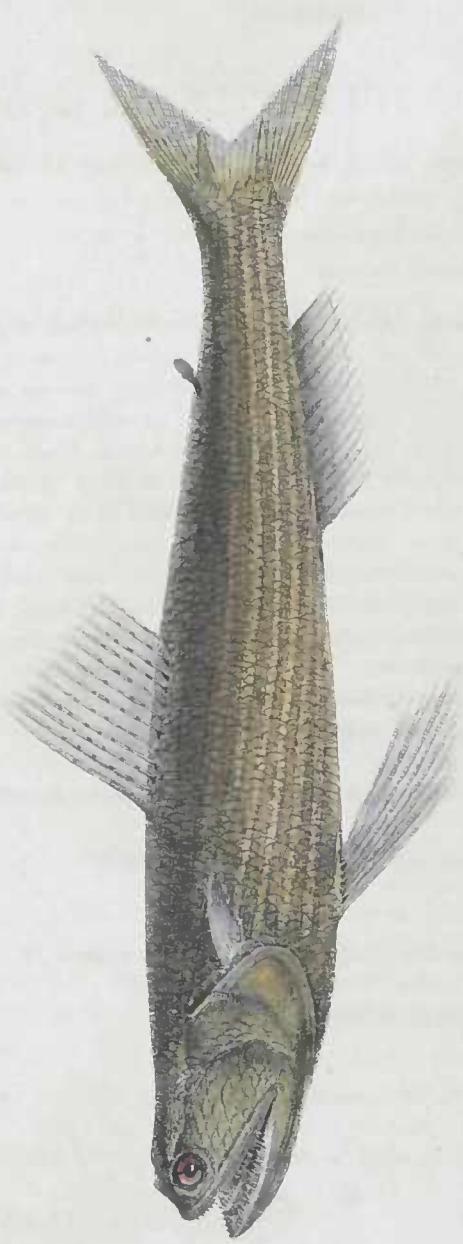
Caput obtusum, antice truncatum, quartam partem totius longitudinis aequans, supra sculpturis ossium cranii aspernum. Oculi ad summam rostri apicem, inter se valde approximati. Nares minimae utrinque duae, in summo rostri apice, anteriores majores cuticula claudendae, posteriores multo minores pyriformes. Buccae squamatae; operculum nudum. Corpus parum compressum, postic sensim attenuatum, squamis lacvissimis obiectum. Linca lateralis vix distincta. Squamæ omnes tenuissimæ, papyracæ, punctum radiationis in tertia posteriore parte ferentes, in medio granulatae. extus lineis curvis concentricis confertissimis et in parte antica paucis radiis notatae; margo carum anticus truncatus sublobatus, posticus oblique-rotundatus; squamae non-nullae longiores ad insertionem pinnarum ventralium et ad latera pinnac caudalis. Pinna dorsalis gracilis, radiis anterioribus simplicibus, sequentibus summo in apice tantum fissis. Pinna adiposa minima cuneata. Pinna caudalis furcata, radiis internis apice fissis, externis sensim minoribus simplicibus. Pinna analis radiis simplicibus. Pinnæ ventrales subthoracicae, longissimæ, radiis sensim longioribus semel tantum fissis. Pinnæ pectorales minimæ, arcuatae, radio primo simplici crassiorc, sequentibus apice tantum fissis sensim minoribus.

Totus piscis olivaceus, vittis longitudinalibus aureis notatus; pinna dorsalis nigro-punctata.

Pinnæ pectorales radiis 12, ventrales 8, analis 15, caudalis 6—7. 17. 6—7, dorsalis anterior 2. 10.

In Museo Monacensi specimina duo egregia in spiritu viñ servantur, 6—7" longa.

Habitat ad ostia Brasiliensium fluminum.

S^AURUS truncatus.

Tab. XIV.

II. MALACOPTERYGII SUBBRACHIALES Cuv.

FAMILIA V. PLEURONECTOIDEI Cuv.

Diagnosis. Non solum a ceteris piscibus, sed etiam ab omnibus animalibus vertebratis irregularitate truncī et praeципue capitis pisces hujusce familie longe distinguuntur. Caput compressissimum, squamatum. Oculi ambo idem latius spectant, quod solum variis coloribus pictum; alterum vero decolorum et pallescens est. Os dextrorum vel sinistrorum tortum; labium superius totum ab ossibus intermaxillaribus sustentatur. Pinnae pares hic dispare, hoc est dissimiles sunt. Corpus compressissimum, squamatum. Membrana branchiostega radiis septem.

Descriptio. Caput compressissimum, pro corporis mole majus vel minus, plerumque vero parvum. Os irregulare, tortum; latere dextro aut sinistro magis minusve evoluto, ad rostri apieem situm, a quo tamen saepe superatur. Ossa intermaxillaria parum protractilia et dentibus armata totum ambitum oris superiore conformant; ossa maxillaria superiora dentibus carent et pone intermaxillaria articulantur. Dentes majores vel minores, plerumque velutini in ossibus intermaxillaribus, in maxillaribus inferioribus, nec non in pharyngeis superioribus et inferioribus. Ambo oculi, torsione cranii, idem spectant latus, quod pisce vivo natante sursum vertitur. Operculum subangustum. Apertura branchialis sat ampla. Corpus compressissimum, plus minusve latum, nunc elongatum, oblongum, nunc latissimum quadrangulare, squamis plerumque minoribus obtectum. Pinna dorsalis et analis longissimae totum ambitum piscis superiore et inferiore ad pinnam caudalem usque amplectuntur, quaeum haud raro conjunguntur. Pinnae ventrales minores, inter se conjunctae, saepius quasi ad pinnae analis partem an-

teriorē pertinere videntur, et cum ipsa saepe omnino coniunctae sunt. Pinnae pectorales inaequales, altera major, altera minor; interdum illa lateris inferioris deest, interdum ambae desunt.

Cavum abdominale parvum, paulum retrorsum inter crura areum inferiorum vertebrarum caudae producitur. Vesica aërea deest.

Pisces hujus familiae in omnibus maribus, praeceps in profundis degunt, et illos ob carnem delicatam et sanam undique pisatores insectantur.

Rarissime specimina ejusdem speciei reperiuntur et dextrorum et sinistrorum spectantia; plerumque vero omnia specimina ejusdem speciei idem latus, vel dextrum vel sinistrum, spectant. Interdum etiam haud minus fortuito specimina utrinque eodem modo colorata ocurrunt pisatoribus, ab ipsis, sanc haud Zoologis, *duplicata* dicta.

CONSPECTUS GENERUM.

XXX. RHOMBUS Cuv.

Os utrinque supra et subtus dentibus acutis, validis armatum; ossa pharyngea vero dentibus velutinis obsita. Pinna dorsalis ad os usque protensa per totum dorsum usque ad pinnam caudalem, ut ipsa analis, porrecta.

XXXI. SOLEA Cuv.

Os tortum, deforme, tantum in eo latere dentibus velutinis confertissimis tenuis armatum, quod oculo caret; in altero oculato latere desunt dentes. Pinna dorsalis juxta os oriunda, ut pinna analis ad caudalem usque extensa est.

XXXII. MONOCHIR Cuv.

Os et pinnae verticales Soleae. Pinna pectoralis in latere oculato parva, in altero minima vix conspicua; aut deest.

RHOMBUS ocellatus.

Tab.XLVI.

XXXIII. PLAGUSIA BROWN.

Os Soleae. Pinnae pectorales desunt. Pinnae vero verticales, dorsalis, analis et caudalis conjunctae sunt.

XXX. RHOMBUS Cuv.

Corpus compressissimum, squamis majoribus minoribusve tectum, formam sistit Rhombi plus minusve lati seu elongati. Pleraeque species sinistrorum spectant. Caput parvum, truncatum. Opereulum squamatum. Apertura branchialis ampla. Radii branchiales 7. Os plus minusve ampulum, sursum versum; limbus maxillae superioris ossibus intermaxillaribus conformatur, quae ut maxilla inferior dentibus acutis, validis, antieis majoribus armata sunt. Margo interior arcuum branchialium, nec non ossa pharyngea dentibus velutinis obsiti. Pinna dorsalis ab ore incipiens per totum dorsum usque ad pinnam caudalem, quaecum non conjuncta est, ut et analis sub pectoralibus oriunda porrigitur. Pectorales lateris decori longiores, alterius breviores; ventrales sub jugulo, parvac, irregulares, inter se conjunctae.

Species hujus generis numerosae affines; nonnullae maximae evadunt.

1. RHOMBUS OCELLATUS AGASS. Tab. 46.

Sinister^{*)}, parvus, corpore latissimo ocellis caerulecentibus picto, oculis flavidis, valde distantibus, pinnis pectoralibus parvis acuminatis; dorsali, anali et caudali punctulatis; ore minori.

Caput altissimum, brevius, totum squamis obtectum; oculi valde distantes, superior ad marginem dorsi, inferior pone os, crista ossea aculeata ad rostri apicem porrecta, uti in Rhombus maneo, superne circumdatus. Opereulum parvum angustum. Os minus; frons valde declivis. Nares parvae bis perforatae inter aculeum anteriorem et posteriorem cristae superciliaris sitae. Radii et membrana branchiostegi sub opereulo et suboperculo reconditi. Pinna dorsalis et analis aequa alta, haec inter ventrales oriunda, illa a maxilla superiore usque ad basin pinnae caudalis lanecolatae extensa; ventrales miniinae, sinistra cum anali subcontinua, dextra multo minor. Truncus planus squamis subaequalibus minutis obductus; latus sinistrum roseo-carnicum, maculis ocellatis coerulecentibus irregulariter sparsis: dextrum unicolor cinerascenti-album; linea lateralis pone opereulum semicirculariter curvata inde recta. Squamae tenues, subcirculares, margine

---

^{*)} Incuria pictoris figura nostra dextrorum spectat.

postico aculcis parvis pectinatae, et radiis antrorum et lateraliter divergentibus confertissimis ut et lineis concentricis notatae; punctum radiationis posticum; squamae lineae lateralis pyriformes, canali recto, in margine postico squamae aperto.

Pinnae pectorales radiis 12, ventralis sinistra 6, dextra 5, dorsalis 82, caudalis 3, 11, 3, analis 62.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur $3\frac{1}{2}$ " longum 2" latum.

Habitat Mare Atlanticum.

Rhombus Podas Laroche Ann. du Mus. tom. III. p. 354 f. 14. valde affinis; differt tamen ocellis majoribus, minus distinctis; oculis non adeo distantibus; rostro prominente; mandibula longiore.

Rhombus pantherinus Rüppell. Atlas. Fische des rothen Meeres tab. 31. non minus affinis, differt vero trunko multo longiore, minus alto, oculis approximatis, radio primo pinnae pectoralis sinistre valde elongato.

2. RHOMBUS SOLEAEFORMIS CUV. in litt. Tab. 47.

Sinister, corpore elongato, olivaceo-nigricanti, macula nigra pone operculum; squamis majoribus, ore majusculo; linea laterali subrecta.

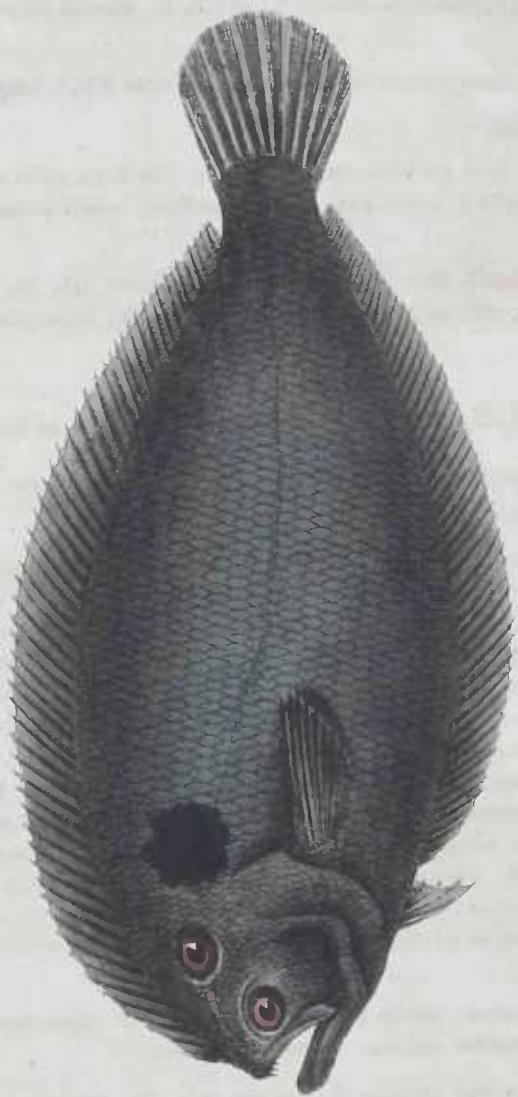
Caput parvum, subrotundatum, appланatum omnino squinatum; squamis buccarum minoribus. Os magnum oblique ascendens, dentibus anticis majusculis; maxilla inferior parum longior. Oculi parum remoti rubro-fusci, ovalis, crista superciliari nulla; inferior supra maxillarum commissuram, superior paulo supra et ponc inscriorem. Nares ante oculum inscriorem. Operculum in spinam obtusam exiens; suboperculum inscrne rotundatum. Truncus ovato-oblongus, postice angustior, compressissimus, squamis majoribus obtectus. Squamae omnes tenuissimae, papyraceae, pellucidae, deciduae, postice truncatae, aculcis minutis asperae, antice rotundatae, lineis concentricis tenellis notatae, nec non radiis antrorum divergentibus. Punctum radiationis ad marginem posticum. Illae summi dorsi, imi ventri et radiorum pinnarum multo minores sunt. Squamae lineae lateralis magis rotundatae sunt, canali mucoso recto, retrorsum attenuato et in margine postico aperto insignes. Pinnae pectorales mediocres, subacuminatae; ventrales acutae, aequales, ab anali parum remotae; dorsalis in canthi dorsalis latere dextro oritur, minus alta, in medio dorso paulo latior est et ad finem caudae sensim angustior evadit ut et pinna analis. Pinna caudalis rotundata.

Totus piscis olivaceo-nigricans, medio latere viridiori; macula nigra supra et pone operculum magis minusve distincta; subtus cinereus. Oculi rubro-fusci.

Pinnae pectorales 12, ventrales utrinque 6, dorsalis radiis 88, caudalis 4, 11, 4, analis 72.

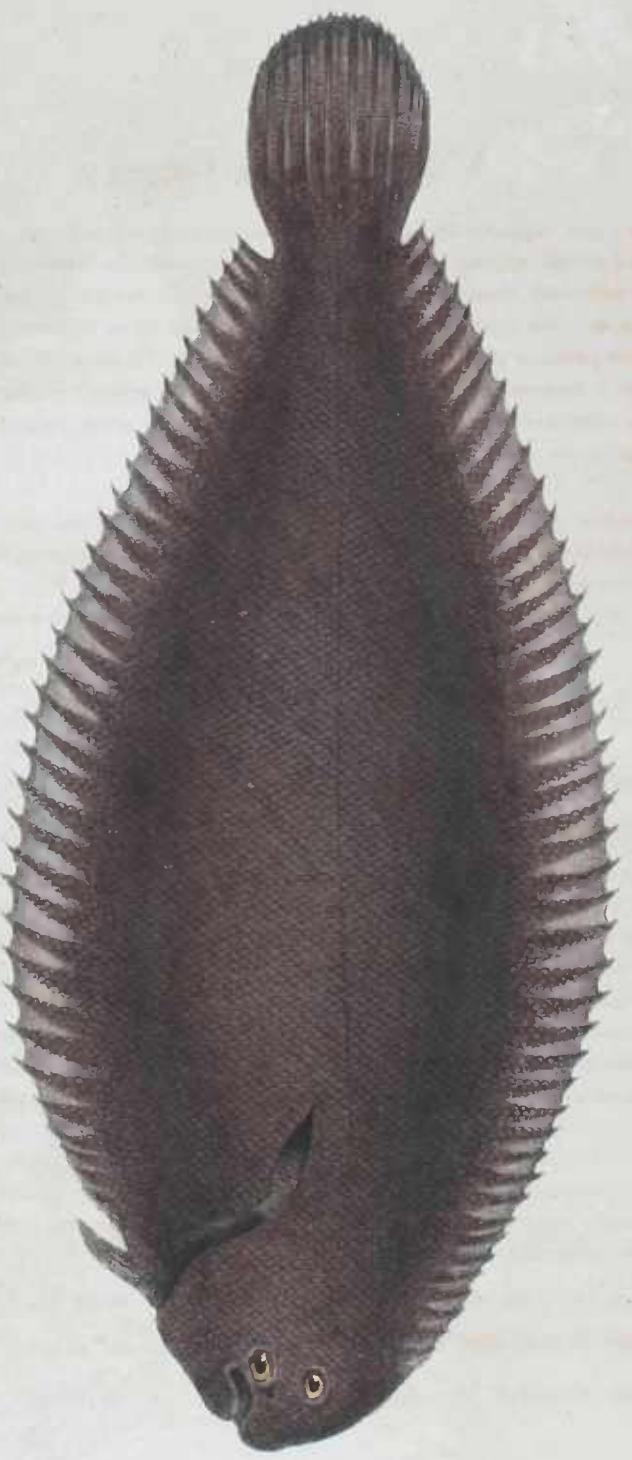
In Museo Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur, 6—7" longa.

Habitat per mare Atlanticum.

RHAMBUSS soleriformis.

Tab.XLVI.

SOLEA brasiliensis.

Tab.XIVIII.

XXXI. SOLEA Cuv.

Corpus ovatum, plus minusve elongatum, eompressissimum, squamis parvis asperrimis subaequalibus tectum. Pleraeque species dextrorsae sunt. Caput parvum, densissime squamatum, adeo ut nec opereulum, nec radii branchiostegi, nec ossa maxillaria perspici possint. Apertura branchialis non adeo magna. Os arcuatum deforme, contortum, in latus dejectum, quod oculis caret. Maxilla superior plus minusve prominens, inferiorem ambiens. Dentes minuti, velutini, confertissimi in latere deeolore tantum; latus pictum edentatum. Nares appendiculatae. Pinnae pectorales et ventrales parvae. Pinna dorsalis supra os, analis vero paullo pone ventrales oritur, utraque ad pinnam caudalem usque porrigitur.

Cavum abdominale prae omnibus Pleuronectibus minimum. Talis pisces fere totus cauda. Species hujus generis plurimae extant, inter se valde similes quoad formam corporis generalem, structura vero squamarm in singulis truncis partibus diversissimae. Mihi est propositum illas marium nostratum aliquando figuris exactis exponendi additis squamis sub microskopio delineatis.

1. SOLEA BRASILIENSIS Cuv. in litt. Tab. 48.

Rstro prominulo, trunko rubello-fuscescente, subtus fusco; pinnis pectoralibus a medio inde, pinna caudali apice nigris.

Caput parvum, sextam tantum totius longitudinis partem referens, undique squamis parvis ciliatis tectum. Rostrum obtusum prominens. Oculi parvi, ovales, parum distantes, flavi; superior paulo ante inferiorem. Buceae non impressae. Cristae supraciliares nullae. Nares ante oculum inferiorem, immideate supra marginem superiorem oris, tubulis eutaneis auctae. Apertura branchialis non ultra pinnarum pectoralium insertionem patens. Truncus oblongatus, sensim caudam versus attenuatus, triplo longior quam altus, squamis parvis, in medio latere tamen paulo majoribus, ad pinnam dorsalem, analem, eaudalem et ad earum radios vero multo minoribus obtectus. Linca lateralis ab anguli operculi superiore ad pinnam caudalem rectissima. Squamae omnes tenues elongatae subtetragonae, postee permultis aculeis minutis exasperatae, lineis concentricis confertissimis nee non radiis antrorsum divergentibus notatae; puneto radiacionis ad tertiam posteriorem squamae partem. Squamae lineae lateralis pyriformes, canali mucoso reecto, postee attenuato, producto insignes. Pinna dorsalis in medio dorso, analis in media cauda altior, pinna eaudalis rotundata.

Pinnae pectorales radiis 8, ventrales utrinque 5, dorsalis 96, analis 84, eaudalis 4, 15, 4.

In Musco Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur 12" longa.

Habitat in mare Atlantico, Brasiliam alliente.

XXXII. MONOCHIR Cuv.

Corpus compressissimum, brevius, latum; squamis parvis ciliatis, asperis tectum. Pleraeque species dextrorum spectant. Caput parvum, rotundatum, omnino squatum. Operculum vix distinctum. Apertura branchialis angusta. Os parvum, arcuatum, tantum in latere eaeo dentibus minutissimis velutinis armatum. Pinnae pectorales minimae; in latere inferiori saepius deest, imo in speciminibus variis ejusdem speciei. Pinnae ventrales parvae; ca lateris oculati conjuncta est eum anali. Pinna dorsalis, nec non analis truncum omnino ambit; utraque vero a caudali secreta.

1. MONOCHIR MACULIPENNIS AGASS. Tab. 49.

Trunco suborbiculari, nigricante, lineis transversis aterrimis notato, subtus sordide albicante; pinnis verticalibus nigro maculatis; pinna pectorali in altero latere nulla.

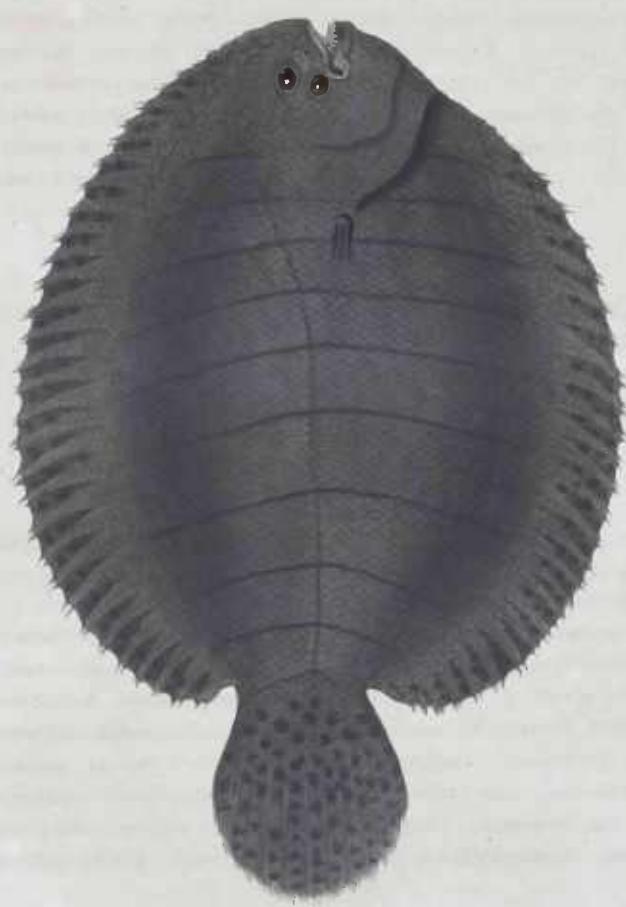
Ambitus totius corporis circulum fere refert pinna caudali appendiculatum. Caput parvum, planum vix quartam partem totius longitudinis aequans, antice rotundatum. Operculum postice rotundatum. Oculi minimi, parum distantes, flaviduli; inferior pone angulum oris, superior paullo supra et ante cum. Crista superciliaris nulla. Nares inter et ante oculos. Truncus omnino squamis parvis subaequalibus obtectus, ad pinnas verticales et earum radios minoribus, in nucha vero et suboperculo majoribus. Squamae omnes tenaces, oblongae, tetragonae, margine postico ciliato, lineis concentricis confertissimis et nonnullis radiis antrorum divergentibus et in marginem anticum decurrentibus notatae; puncto radiationis postico. Squamæ lineæ lateralis corodatae, antice emarginatae, sine radiis, canali mucoso longissimo, valde producto et postice angustiori præ omnibus distinctac. Pinna dorsalis et analis postice altior, eaudalis rotundata; omnes nigro maculatae. Pinna ventralis sinistra minima libera, dextra cum anali conjuncta.

In speciminibus junioribus et truncus maculis nigris notatus est.

Pinna pectoralis dextra radiis 5, ventralis dextra radiis 6, sinistra 5, pinna dorsalis 56, analis 46, eaudalis 2, 12, 2.

In Museo Monacensi specimina plura in spiritu vini servantur 3—6" longa.

Habitat in mare Atlantico.

MUNDICHLIR maculipennis.

Tab.XLIX.

PTRIA GUVSIA brasiliensis.

Tab. I.

XXXIII. PLAGUSIA BROWN.

Corpus compressum, supra subconvexum, subtus omnino planum, elongatum, lancolatum, squamis parvis aequaliter obtectum. Caput parvum, aequo squamatum. Apertura branchialis minima. Opcreulum sub squainis reconditum, indistinctum. Os parvum arcuatum, in latere caecotantum dentibus minimis velutinis armatum. Caput nullo modo a trunco distinctum. Pinnae laeves; dorsalis, caudalis et analis inter se conjunctae, totum marginem trunci a rostri apice inde usque ad gulam ambient. Pinna ventralis unica in latere caeco. Pinnae pectorales nullae.

1. PLAGUSIA BRASILIENSIS CUV. in litt. Tab. 50.

Sinistra; capite minimo obscure fuso, vix sextam totius longitudinis partem referente; trunco elongato, lanceolato, laete fuscescenti, subtus flavido-brunneo; cauda tenui; pinnis nigricantibus; linea laterali nulla.

Caput omnino squamis minutis, adeo densis obductum ut nec partes operculi postice emarginati, nec radii branchiostegi, nec maxillae discerni possint. Os minimum, areuatum, maxilla superiore parum prominentia. Oculi minimi proximi, supra maxillarum commissuram; superiore parum ante inferiorem. Nares inter et ante oculos, subtubulosae. Buccae non impressae. Squamae trunci per lineas erueiatis dispositae, ad margines corporis, praecipue capitis et caudae, minores; omnes ejusdem structurae, oblongae, subtetragonae, tenaces, firmae, in margine postico aculeis minutissimis ciliatae, lineis concentricis confertissimis et radiis antrorum divergentibus notatae. Linea lateralis nulla. Pinnae pectorales nullae; ventralis unica in latere caeco, minima; pinnae verticales laeves, non squamatae, truncum ut fascia aequo lata circumdant.

Pinna ventralis dextra radiis 4, dorsalis 93, analis 84, caudalis 12.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur 6¹¹. 9¹¹ longum.

Habitat Mare Atlanticum.

III. MALACOPTERYGII APODES Cuv.

FAMILIA VI. ANGUILLAEFORMES Cuv.

Diagnosis. Corpus plus minusve elongatum, saepius longissimum, cylindraceum aut compressum, per totam fere longitudinem aequa latum, laeve, mucosum, squamis minimis obductum, cuti immersis, saepius oculo inermi inconspectus. Caput parvum; operculum (suboperculum interoperculum et praeperculum aequa exstant) minimum ut et radii branchiostegi gracillimi sub cute reconditi. Apertura branchialis parva, saepius minima. Os amplum, saepius acute armatum dentibus variae indolis. Pinnae ventrales nullae; pectorales aut parvae aut nullae; pinna dorsalis et analis plerumque longissimae totum dorsum et ventrem circumdant et haud raro cum pinna caudali conjunguntur.

Caecia nulla. Vesica aërea adest.

Pisces lubrici, anguillaesformes, celeres, voraces, in mare et in flaviis totius orbis frequentes.

XXXIV GYMNOTHORAX Bl.

Corpus longissimum, tenui, cylindraceum, plus minusve compressum et per totam fere longitudinem aequa latum, versus eaudae apicem tantum attenuatum, angustum. Caput parvum, compressum, eute crassa ita obduetum ut nee opereulum, nee radii branchiostegi extus conspici possint. Apertura branchialis minima, lateralis, semicircularis. Os angustum; retus oris vero longum ultra oculos valde productus. Ambitus oris totius supra ob ossibus maxillaribus superioribus conformatur; in summo apiee tantum ossa intermaxillaria minima inter ea recipiuntur. Dentes acutissimi, retrorsum versi, in toto margine ossium mandibularium maxillariumque; posteriores minores, confertiores, anteriores multo longiores magisque distantes. Vomeri dentes non-

GYMNOTHORAX rostratus.

Tab. L^a

GYMNOTHORAX *ocellatus*.

Tab. L⁶

nulli longissimi incident. Nares anticae tubulosae. Truncus lubricus, mucosus, omnino squamis minutissimis et oculo inermi vix conspicuis obtectus. Pinna dorsalis per totum dorsum ad caudae apicem usque extenditur, ut analis a medio trunco inde; inter se ita conjunctae sunt, ut pinna caudalis distincta non appareat.

1. GYMNOTHORAX ROSTRATUS AGASS. Tab. L. a.

Rstro productiori; capite, trunco pinnaque dorsali ex flavieanti-albidis, maulis atris notatis, majoribus minoribusque, irregulariter dispositis; pinnae dorsalis margine nigro, pinna anali nigra; pone oris angulum striis longitudinalibus nigris; abdome nigricante.

Caput parvum, magis compressum quam in plerisque hujusc generis speciebus, a rostri apice ad aperturam branchialem septimam totius longitudinis partem refert. Os longissimum; dentes vomeris longissimi duo vel tres, rostrum tenue, productius. Oculi parvi, rotundi, supra medium maxillae superioris, inter hanc et verticis marginem intermedii. Buceae subintumidae, laeves. Truncus compressus, praecipue ad collum et versus caudae attenuatae apicem. Pinna dorsalis a nucha incipiens, radiis numerosissimis suffulta, in medio dorso altior, versus caudae apicem vero sensim brevior. Pinna analis dorsali angustior, radiis consertioribus tenuioribusque sustentatur. A rostri apice ad initium pinnae dorsalis plica cutis erecta extenditur, inter quam retrorsum radii pinnae dorsalis recipiuntur. Ob crassitatem membranae pinnarum radios numerare non licet. Maculae nigrae capitis illis trunci minores; versus caudae apicem maculae magis ac magis confluent, ita ut apex prorsus niger evadit.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur, 22" longum.

Habitat per ostia majorum fluminum Brasiliæ.

2. GYMNOTHORAX OCCELLATUS AGASS. Tab. L. b.

Capite deelivi, vertice sulcato, rostro breviore, gula intumida; trunco subtereti; cauda compressa, acuminata; pinnis nigro alboque guttatis, caudae apice nigro alboque fasciatis, trunco capiteque fuscis, ocellis ex albido-flavieantibus notatis, ventre sordide flavicanti.

Caput parvum, crassiusculum, septimam totius longitudinis a rostri apice ad aperturam branchialem referens. Buceae et gula intumidae. Oculi parvi. Dentes parum breviores quam in Gymnothorace rostrato. Nares in summo rostri apice tubulosae antrorum versae. Truncus fere teres, caudae apicem versus attenuatus, sensim ac sensim compressior tenuiorque. Pinna dorsalis supra aperturam branchialem oriunda duplo altior est quam pinna analis, utraque nigra, magnis ocellis albieantibus notata. Truncus supra fuscus, infra sordide flavieans, ocellis in dorso majoribus, in capite pluribus minoribus sparsis irregularibus albido-flavieantibus insignis.

In Museo Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur, 12—14" longa.

Inhabitat ostia fluminum majorum Brasiliæ aequatorialis.

IV ACANTHOPTERYGII Cuv.

FAMILIA VII. GOBIOIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus elongatum, cylindraecum, plus minusve compressum, lubricum, plerumque squamis minutissimis cuti immersis obductum; caput eute crassiori operculum et radios branchiales obtegente teatum. Dentes variae indolis. Radii pinnae dorsalis plus minusve gracieles, flexiles, pinna longissima, aut in plures divisa. Pinnae pectorales magnae; ventrales tunc inter se conjunctae, tunc minimae, tunc nullae.

Canalis intestinalis aequalis, amplus; cæca nulla. Vesica aërea nulla.

XXXV. ANARRHICHAS LINN.

Corpus laeve, squalidum, squamis minimis sub cute reeonditis obductum, elongatum, anguillaeforme; canda tenuior. Caput tortum, irregulare. Operculum parvum. Membrana branchiostega radiis 6. Os magnum. Ossa palatina, vomer et margo maxillarum lateralis dentibus obtuse conicis praemagnis; margo maxillarum anterior dentibus conicis acutis validissimis subincurvis armati. Pinna dorsalis radiis antiee simplicibus flexilibus, postice fisis suffulta, ut et analis ad pinnam caudalem usque rotundatam porrigitur. Pinnae pectorales rotundatae magnae; ventrales nullae. Pisces magni, voracees, formidolosi; ventrieulo brevi, carnosò; intestino brevi, crasso, sine caecis.

1. ANARRHICHAS LEOPARDUS AGASS. Tab. LI.

Pinna dorsali caudam versus altiore truncoque fusco maculis magnis nigris maculatis; maxilla inferiore dextrorum, superiore sinistrorum torta.

Corpus ad initium pinnae dorsalis altius, parum compressum. Caput superne compressum, quintam totius longitudinis partem referens. Operculum postice acutum, subaculeatum; membrana branchiostega crassa; apertura branchialis magna. Oenli medioeres, antiei, ad mar-

ANARRHICHIAS *Leopardus*.

Tab. II.

ginem fere eranii, supra medianam maxillae superioris partem. Nares mediae inter oculum et rostri apicem. Buccae laeves, earnosae. Cutis laevis, lubrica, squamis minimis sparsis obsita, lineis concentricis rarioribus notatis. Pinnae pectorales magnae, rotundatae, radiis 20. Pinna dorsalis anali altior, totum dorsum ambiens. In nostro specimine siccо pinna caudalis adeo lacsa est ut ejus indolem accuratius indicare nequeam.

In Museo Monacensi specimen unicum siccum pessimum servatur, 20" longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

FAMILIA VIII. LABROIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus oblongum, squamosum, plus minusve compressum. Caput aut squamosum, aut nudum. Labra carnosa, incrassata, magna, (unde nomen familiae). Ossa pharyngea ut et maxillae dentibus variae indolis majoribus aut minoribus, tunc acutis aut obtusioribus, tunc velutinis aut segregatis vel solitariis armata. Pinna dorsalis antice aculeis, postice radiis articulatis, pluriesque fassis sussulta; radii antici analis aculei nonnulli.

Vesica aërea nulla. Caeca nulla aut duo minima.

Coloribus tenellis et amoenis ante omnes pisces excellunt Labroidei.

CONSPECTUS GENERUM.

XXXVI. LABRUS LINN. Cuv.

Corpus elongatum, ut caput squamis majoribus minoribusve obductum. Linea lateralis sub fine pinnae dorsalis deflexa. Membrana branchiostega radiis 5. Labrum superius dupicatum, parte inferiore plicata. Dentes maxillarum obtuse conici, anteriores paullo longiores; pharyngei obtusi, mutici per plures series dispositi.

XXXVII. JULIS Cuv.

Corpus elongatum, squamis majoribus obtectum. Caput omnino nudum. Linea lateralis ad finem pinnae dorsalis inferne eurvata, inde iterum recta. Maxillae externe dentibus conicis, interne obtusis minoribus, antice curvis multo longioribus armatae.

XXXVIII. XYRICHTHYS Goldf. Cuv.

Corpus compressissimum, squamis magnis obductum. Caput valde declive. Linea lateralis interrupta. Maxillae dentibus conicis armatae, anticis longioribus. Pharynx dentibus haemisphericis obsitus.

XXXIX. SCARUS LINN.

Corpus ovato-oblongum, subcompressum, squamis praemagnis tectum. Linea lateralis sub fine pinnae dorsalis subinterrupta. Maxillae convexae, rotundatae, dentibus imbricatis obsitae. Labra carnosa. Ossa pharyngea modo Labrorum dentibus obsita.

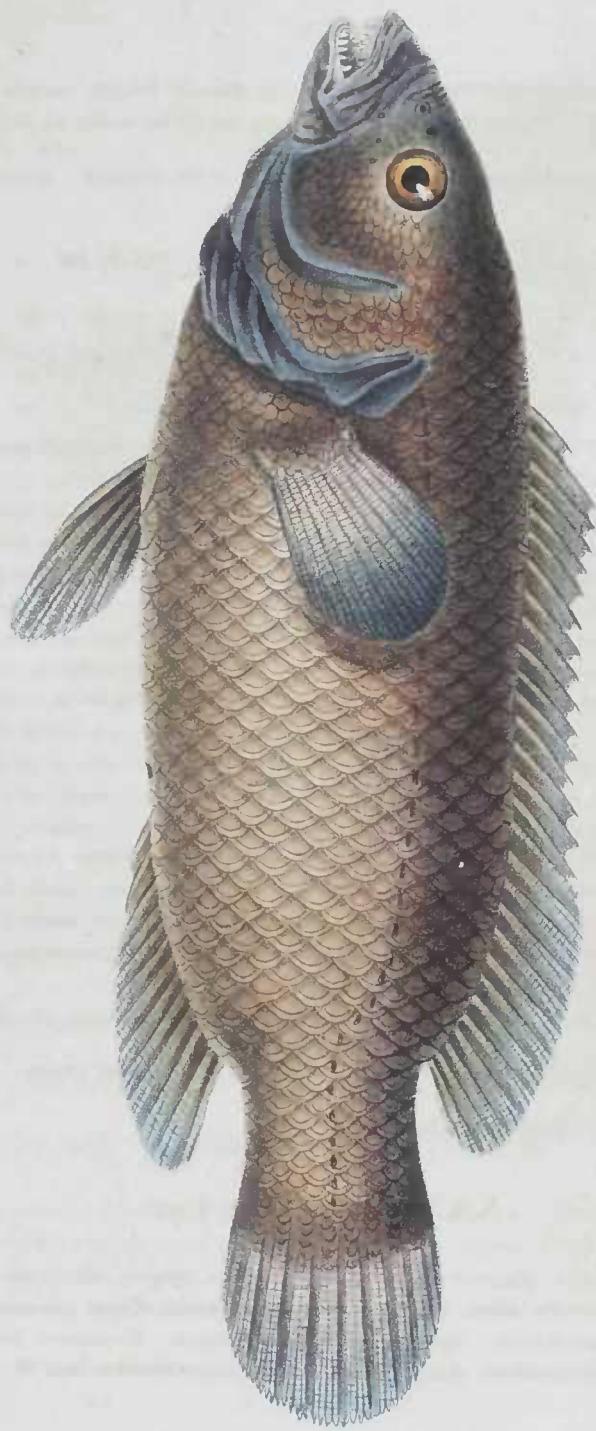
XL. CYCHLA Bl. SCHN.

Corpus elongatum, subcompressum, squamis minoribus obductum. Linea lateralis interrupta. Operculum acuminatum. Buccae et opereulum squamatae. Ossa intermaxillaria protractilia. Dentes velutini supra et subtus per latam fasciam dispositi; in pharynge dentes aeques velutini.

XXXVI. LABRUS LINN.

Corpus elongatum, plus minusve compressum, squamis majoribus minoribusve obductum. Linca lateralis sub fine pinnae dorsalis deflexa. Caput mediocre productum, squatum. Membrana branchiostega radiis 5. Operculum angulosum, ut praeoperculum, incorne. Buccae omnino squamatae. Os mediocre, circumdate labris carnis erassissimis supra duplicibus: superiore ab ossibus infraorbitalibus, inferiore plicato a maxillaribus et intermaxillaribus oriundo. Ossa intermaxillaria ambitum superiorem oris sola conformant. Dentes maxillares obtuse-conici, per scriem unicum dispositi, maiores minoresve, anteriores longiores. Dentes pharyngici obtusi,

LABRUS cerasinus.

Tab. I. II.

mutiei, per plures series dispositi. Pars anterior pinnae dorsalis longae aculeis, posterior radiis articulatis fissisque sussulta. Pinna analis multo brevior, antice nonnullis aculeis aucta.

Intestinum tenue sine caecis, rectum amplum. Vesica aërea simplex, magna.

1. LABRUS CRASSUS AGASS. Tab. LII.

Trunco crasso, lato, tumido, brunneo-flavescenti; cauda pone pinnam dorsalem et analem multo tenuiore; squamis mediocribus in margine postico tenuissimis, membranaccis.

Caput crassum, magnum, intumidum, rostro prominulo, ultra quartam partem totius longitudinis aquans. Bueae squamis minoribus illis trunci aut opereuli obductae, per series radiantes dispositis; opereuli squamis irregularibus variae magnitudinis. Fossae nasales utrinque duobus foraminibus patent, ante marginem superiorem orbitae: foramine posteriore majore, patulo; anteriore tubuloso. Oculi mediocres retro commissuram maxillarum. Truneus latiusculus antice subcompressus, versus caudae apicem vero sensim tenuior. in apice caudae compressissimus est. Squamae omnes subaequales tenaces, angulatae, margine postico tenui membranae co, subrotundato, inucha, caudae apice et infra pinnae pectorales minores, lincis eurvis concentricis in medio confertioribus nec non radiis antrorum divergentibus pluribus confertis notatae; punctum radiationis reticulatum in tertia posteriori squamae parte; squamae lineae lateralis minores, longiores angustiores, insignes canali mucoso antice ampliori, postice angustiore et in ea parte squamae geniculato in qua a lateralibus obtegitur. Linea lateralis pone opereulum parum ascendens cum dorso parallela cuique multo propior est, inde recta usque ad finem pinnae dorsalis, sub qua curvata medium latus caudae petit et recta ad medianam pinnam caudalem tendit. Pinnae dorsalis pars aculeata appendicibus eutaneis brevibus aucta, radiis brevioribus quam in parte articulata. Pinna caudalis rotundata, basos spatiis interradialibus squamatis. Pinnae analis radiis anterioribus brevioribus aculeatis, sequentibus sensim longioribus fissis articulatisque. Pinnae pectorales rotundatae.

Pinna pectoralis radiis 15, ventralis 6, dorsalis 17 + 14, caudalis 5, 11, 5, analis 3, 11.

In Museo Monacensi specimen unicum 12" longum in spiritu vini exstat.

Habitat in Oceano littora Brasiliae alluenti.

XXXVII. JULIS Cuv.

Corpus elongatum, plus minusve compressum. Squamis magnis obductum. Linea lateralis recta, sub fine pinnae dorsalis subito deflexa, inde iterum recta. Caput parvum omnino nudum. Suboperculum postice acuminatum. Apertura branchialis magna. Membrana branchiostega radiis 6. Os parvum. Ossa intermaxillaria marginem oris superiorem conformantia et ossa mandibularia

dentibus conicis per seriem unicam dispositis armata. Antice supra utrinque dens unus, infra duo dentes majorcs curvi longiores acutissimi. Pone seriem dentium conicorum supra et subtus series duae dentium hemisphacricarum multo minorum extant. Pinna dorsalis longissima antice aculeis, postice radiis articulatis fisisque sussulta; pinna analis longa radiis anterioribus simplicibus.

1. JULIS DIMIDIATUS AGASS. Tab. LIII.

Capite parvo, trunco compressissimo squamis praemagnis, angulosis tecto; canali mucoso squamarum lineae lateralis usque ad finem pinnae dorsalis bifurco, inde simplici; fascia lata longitudinali coerulescenti-violacea; macula coerulea ad pinnae caudalis lobum superiorem.

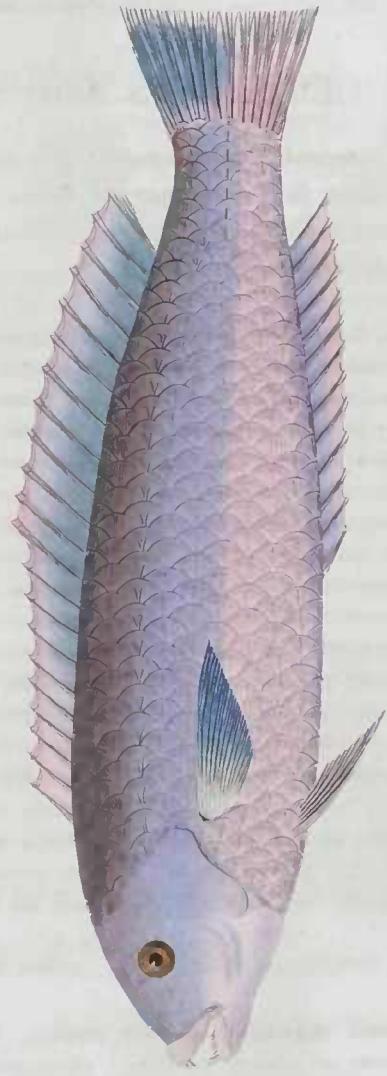
Caput compressum, parvum, laeve, alepidotum, roseo-violaceum, vix quartam totius longitudinis partem aequans. Suboperculum postice productum, appendiculatum, membranaceum; interoperculum latum, subtus rotundatum membranam et radios branchiostegos omnino obtegens. Apertura branchialis maxima. Os parvum angustum, dentes laterales externi conici aequales, anteriores longiores curvi antrorum versi triplo majores: supra duo inter se parum distantes, subtus quatuor (utrinque duo) eodem modo antrorum tendentes, exteriores tamen parum extrorum, interiores introrsum versi, ore clauso superiores inter se recipientes. Oculi parvi ad marginem verticis. Nares minimae, utrinque duae ad marginem anteriorem orbitae. Vertex pluribus foraminibus mucosus obsitus. Buceae planae. Squamae trunci permagnae, rhombeae, in latere maiores, minores vero ad nucham, sub pinna pectorali et ad finem caudae; omnes in margine postico tenuissimae, membranaceae, lineis curvis concentricis confertissimis notatae, nec non radiis undique praescerit antrorum divergentibus pluribusque; punctum radiationis ad medianam fere squamam, radiis anastomosantibus reticulatum. Squamae lineae lateralis vicinis parum minores, insignes canali mucoso a tertia anteriore squamae parte incipiente, et ad tertiam posteriorem partem bifureatione extus aperto; canalis mucosus extremarum squamarum candalium simplex. Pinna dorsalis per totam longitudinem fere aequa alta, parte articulata parum altiore, tamen non longiore quam pars aculeata; pinna caudalis truncata; pinna analis longa aequa alta. Pinnae ventrales acuminatae parvae, radio primo aculeato dimidio breviore quam sequens. Pinnae pectorales acuminatae mediocres radio primo parum validiore, sequentibus gracilibus ter, ultimis bis fissis, omnibus articulatis.

Pinnae pectorales radiis 12, ventrales 6, analis 3, 15, caudalis 5, 12, 6, dorsalis 9 + 15.

Totus pisces rosaceus, lata fascia longitudinali violacea ornatus. Pinna dorsalis antice rosa, postice violacea. Macula coerulea ad pinnam caudalem, pinna analis pallide violacea.

In Museo Monaeensi specimen exstat $6\frac{1}{3}$ " longum, in spiritu vini servatum.

Habitat per mare Atlanticum.

JUJUS dimidiatus.

Tab. LIII.

XV RICHTFERS uniocellatus.

Tab. LX

XXXVIII. XYRICHTHYS GOLDF. CUV.

Corpus compressissimum, plus minusve latum, squamis magnis obductum; linea lateralis interrupta. Caput parvum, valde declive; erista verticali ab osse ethmoideo, et processibus ascendentibus ossium intermaxillarium conformata. Operculum parvum, suboperculum et interoperculum vero majora. Apertura branchialis magna. Os parvum. Ossa intermaxillaria totum ambitum oris superiorem conformantia, magna, ut et ossa mandibularia dentibus conicis per seriem simplicem dispositis armata; antice supra et subtus utrinque dens conicus, subincervus, longissimus, acutissimus. Pharynx dentibus hemisphaericis obsitus. Pinna dorsalis antice aculeis postice radiis articulatis fissisque. Pinna analis longa, antice radiis simplicibus.

Canalis intestinalis sine eaceis. Vesica aërea ampla.

1. XYRICHTHYS UNIOCELLATUS CUV. in litt. Tab. LV.

Trunco compressissimo, squamis rotundato-rhombeis in medio latere maximis; capite parvo lineis azureis transversis notato; suboperculo appendiculato; macula nigra albo cincta ocellata in pinnae dorsalis parte media.

Caput parvum compressissimum, valde declive, quartam totius longitudinis partem non prorsus aquans, nudum, laeve. Operculum parvum, suboperculum vero appendiculatum postice membranaceum et interoperculum lata, membranam et radios branchiostegos obtegmentia. Buccae laeves, planae. Oculi parvi ad summum verticem siti. Nares minimae utrinque duae ad eorum marginem anteriorem. Os minimum labris latis cinctum, parum protractile. Ore clauso dentes canini inferiores inter superiores recipiuntur. Squamae tenuissimae, papyraceae, deciduae, in margine postico membranaceae, magnae, in medio latere majores, ad nucham, versus finem caudae et sub pinnis pectoralibus minores; omnes lineis curvis concentricis confertissimis notatae, nec non radiis confertis antrorsum et retrorsum divergentibus. Linea lateralis dorso appropinquata, eum eo parallela usque ad finem pinnae dorsalis continua, inde interrupta in medio caudae latere pinnam caudalem recta tendit; squamae ejusdem canali mucoso simplici ad tertiam posteriorem partem aperto, perforatae sunt. Pinnae dorsalis pars posterior articulata anteriore parum altior est; pinna caudalis rotunda; pinna analis per totam longitudinem aequa fere alta, radiis postremis tantum longioribus; pinnae ventrales parvae acuminatae, radio primo aculeato dimidio breviore quam sequens.

Pinnae pectorales radiis 11, ventrales 6, analis 3, 13, caudalis 3, 12, 3, dorsalis 9+13.

Totus pisces ex rosco violacens; caput cinereum vittis transversis azureis fasciatum. Macula ocellata nigra albo cincta in pinnae dorsalis parte aculeata posteriore.

In Museo Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur 6" longa.

Habitat in mari Brasiliæ.

XXXIX. SCARUS Linn.

Corpus ovato - oblongum, subcompressum, squamis praemagnis tectum. Linea lateralis sub fine pinnae dorsalis subinterrupta. Caput mediocre, acuminatum, squamatum; operculum postice productum. Apertura branchialis magna. Membrana branchiostega radiis 4. Os parvum. Maxillae convexae. rotundatae dentibus mirae indolis obsitae. Canthi scilicet et facies anteriores ossium intermaxillarium marginem superiorem oris conformantium et ossium mandibularium pluribus seriebus dentium imbricatorum obsiti sunt, quorum recentiores externi a tergo antrorum crescent et anteriores obruptos substituunt. Labra carnosa. Ossa pharyngea modo Laborum dentibus obsita.

1. SCARUS FRONDOSUS Cuv. in litt. Tab. LIV.

Rstro prominulo; suboperculo appendiculato; squamis trunci maximis, lineaes lateralis canali mucoso frondoso ornatis, squama caudae postrema lanceolata, quam maxima.

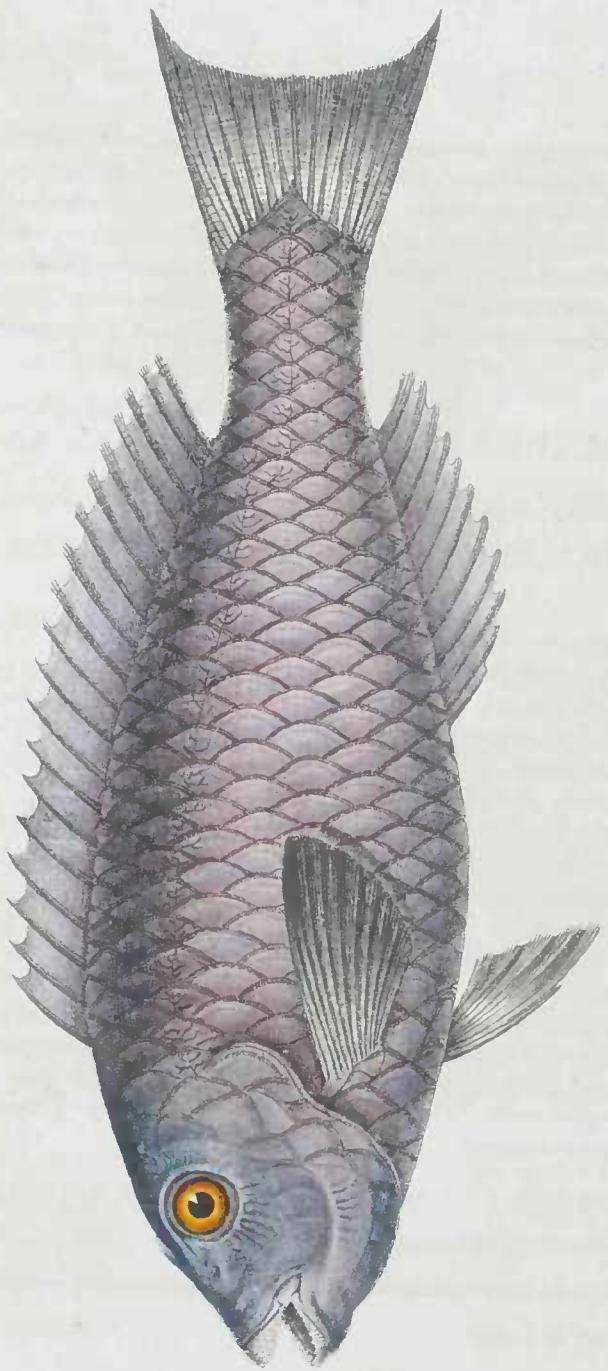
Caput parvum, quartam totius longitudinis partem aequans, squamis maximis tectum. Oculi medioeres ad marginem verticis. Nares utrinque duo, ante oculos sitae, posteriores patulae, anteriores tubulosae. Os parvum dentibus imbricatis armatum, serie interna marginali acie acerrima, in specimini bus junioribus extus dentes nonnulli exserti acutissimi. Membrana radii et branchiostegi ab interoperculo cooperata. Buccae squamatae. Abdomen rotundatum. Truncus compressus, squamis maximis obtectum, caudae apicem versus sensim minoribus. Series squamarum minorum ad basin pinnae dorsalis. Squamae omnes sat firmae, tenaces, in margine posteriori tenuiores submembranaceae, lineis curvis concentricis confertissimis notatae, nec non radiis pluribus antrorum et retrorum divergentibus; radii posteriores non solum a puncto radiationis sed etiam dentum pectinis instar a linea per medianam squamam transversa undique prodeunt. Linea lateralis usque ad finem pinnae dorsalis cum dorso parallela et ei multo propior quam ventri, inde in medio caudae latere recta; canalis ejusdem mucosus antice simplex rectus, a media squama vero ramosissimus per plurima foramina aperitur; squama ultima maxima lanceolata acuminata. Pinna dorsalis per totam longitudinem prorsus aequa alta; pars ejusdem aculeata aequa longa quam pars articulata. Pinna caudalis emarginata, radiis exterioribus paullo longioribus. Pinna analis radiis anterioribus paullo brevioribus, sequentibus aequalibus. Pinnae pectorales subrotundatae, ventrales vero acuminatae.

Pinnae pectorales radiis 12, ventrales 6, analis 12, caudalis 4, 11, 4, dorsalis 9 + 11.

Totus piscis rosaceus in violaceum vergens.

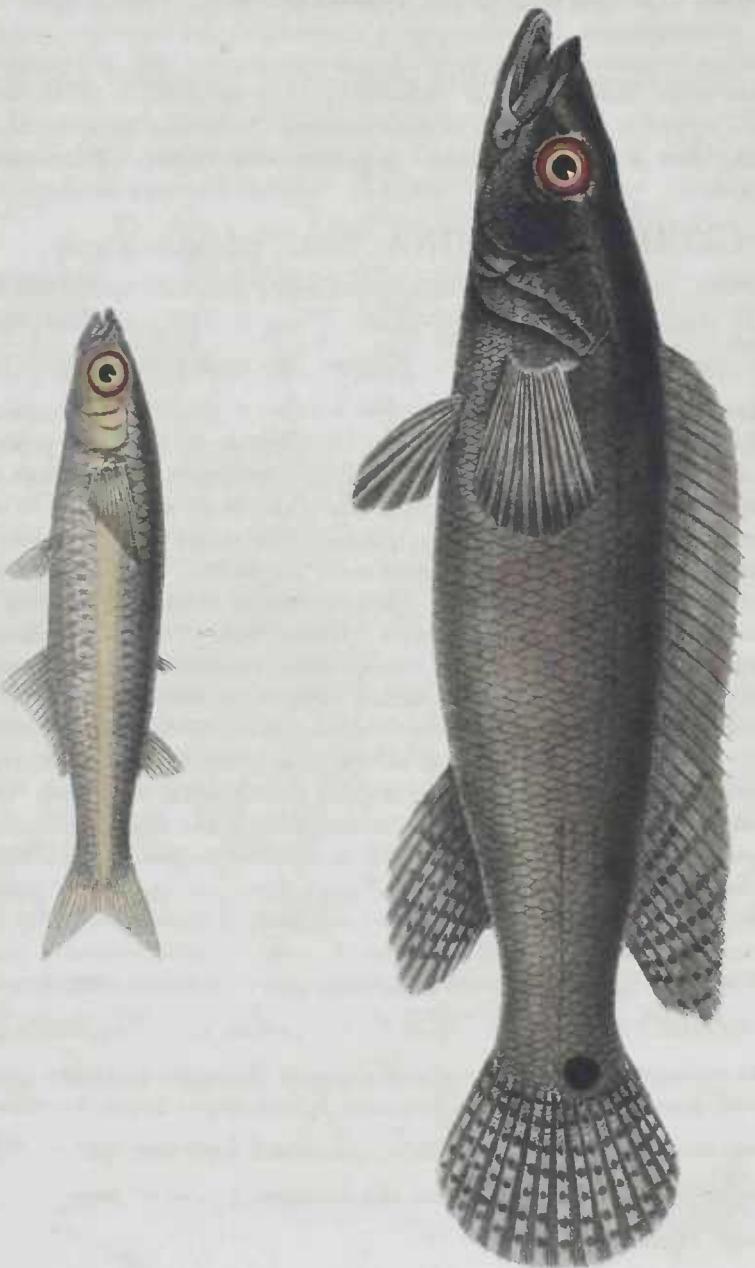
In Museo Monacensi specimina plura in spiritu vini servantur 5 — 12" longa.

Habitat in mari Brasiliac.

S. [AN]GILLUS frontosus.

Tab. I IV

1. CICHLA labrina. 2. AETHERINNA macrophthalmia.
Tab. LXII.

XL. CYCILLA Bl. SCHN.

Corpus elongatum, subcompressum, squamis minoribus obductum. Linea lateralis interrupta. Caput productum, subacuminatum. Operculum postice acuminatum, suboperculum postice prolongatum, nec non buccae squamatae. Os magnum sursum subinflexum; ossa intermaxillaria ambitum oris superiore totum sustinentia valde protractilia, ut et mandibularia fascia lata dentium velutinorum obsita. Pharynx aquae dentibus velutinis armatus. Membrana branchiostega radiis 5. Pinna dorsalis longa; pars ejus anterior aculeata posteriore molli longior. Pinna analis brevis. Pinna caudalis rotundata.

1. CYCILLA LABRINA SPIX. Tab. XLII. Fig. 1.

Capite depresso, producto; mandibula prominente longiore quam maxilla; labris crassissimis: pinnis pectoralibus rotundatis; pinna anali, caudali et pinnae dorsalis parte molli nigro maculatis, maeulis seriatis; macula nigra in apice caudae.

Caput elongatum, acutum, antice depresso $3\frac{1}{3}$ totius longitudinis partem aquans, supra nudum; buccae squamis minimis obductae, operculum majoribus et suboperculum postice acuminatum, membranaceum squamis multo majoribus tecta; praoperulum et interoperculum nuda laevia. Apex opereuli bicuspidis. Apertura branchialis maxima. Oculi magni pone et supra maxillarum commissuram. Nares utrinque simpliees, patulac, inter oculos et rostri apicem intermediae. Ossa infraorbitalia foraminibus mucosis plurimis majoribus obsita. Os amplum, sursum subinflexum, supra et subtus fascia antice latissima postice angustiore dentium velutinorum obsitum. Lingua carnosa, angusta, apice rotundata liberaque, frenulo laxo. Truncus elongatus subcompressus, caudac apieem versus sensim tenuior, compressior, squamis mediocribus duris asperis crassis deciduis in medio latere majoribus ad caudam et in nucha sensim minoribus, ante pinnam pectoralem et sub illa vero multo minoribus. Squamac omnes lineis curvis concentricis confertissimis notatae, nec non radiis antrorum in marginem undatum lobatumque divergentibus, facie externa posteriori squamac scabra, radiata; margine postico aculeis tenuissimis longioribus ciliato. Linca lateralis ab operculo angulo superiori sursum flexa, dorso approximata et usque ad pinnas dorsalis partem mollem cum eo parallela, inde in medio caudac latere reeta. Canalis mucosus squamarum lineae lateralis simplex, in margine postico squamae aperitur. Pinnae dorsalis pars aculeata longior quam pars mollis, cuius radii postremi paulo longiores sunt; radii partis anterioris aculeati longe appendiculati, ut in plerisque Labris; pinna caudalis rotundata; pinnae analis radii anteriores breviores, posteriores sensim longiores; pinnae pectorales rotundatae.

Pinnac pectorales radiis 16, ventrales 6, analis 3, 10, caudalis 4, 14, 4, dorsalis 20 + 1.

Totus piscis ex nigricanti-olivaccus; pinna anali, caudali dorsalique posteriore nigro maculatis, maeulis radiatis; macula rotundata nigra ad caudae apicem, supra lineam lateralem.

Hancce speciem cum simili Cycilla saxatili Schn. comparandi copia non fuit.

In Museo Monacensi specimen duo in spiritu vini servantur $4\frac{1}{2} - 7''$ longa.

Habitat in mari Brasiliae.

2. CYCHLA MONOCULUS SPIX. Tab. LXIII.

Trunco lato, compresso, supra fasciis quatuor transversis nigris, ad basin pinnae caudalis et in latere ventri maculis nigris ocellatis albo cinctis; pinna dorsali in medio emarginata; parte ejus molli, pinna caudali, anali et radiis anterioribus pinnarum ventralium squamis minimis obtectis.

Caput magnum, compressum, declive, $3\frac{1}{4}$ totius longitudinis partem aequans, supra nudum. Buccae planac, opereulum obtuse prominens et subopereulum apie posteriori appendiculatum, membranaeum, squamate; praeperculum et interoperculum nuda, laevia. Apertura branchialis maxima. Oeuli magni supra maxillarum commissuram. Nares utrinque simplices patulae oculis propiores quam rostri apici. Os magnum sursus subinflexum, labris erassis carnosus circumdatum; mandibula prominens, longior quam maxilla. Truneus squamis parvis, tenacibus, duris, asperis, tectus, in nucha parum majoribus; ad basin pinnae caudalis vero minoribus. Squamae omnes tenuiores, pellucidiores quam in Cychla labrina, lineis eurvis concentricis consertis et radiis antrorum divergentibus notatae; margine antico lobato, postico aculeis ciliato; facie externa et posteriori squamae seabra, radiata. Linea lateralis ab opereuli angulo superiore sursum flexa eum dorso parallela usque ad medianam pinnae dorsalis posterioris partem ubi inferne deflectitur, interrupta; inde in medio eaudae latere recta. Canalis mucosus simplex amplius, postice angustior, aeuminatus, foramine parvo in margine postice squamae aperitur. Squamae minutae, quae pinnam eaudalem et analem undique, in pinna dorsali posteriori spatia interradialia et radios anteriores pinnarum ventralium obtegunt eandem praebent indolem, sed irregulares, polymorphae sunt. Pinna dorsalis emarginata, radiis anticis et posticis partis aeuleatae et antieis partis mollis brevioribus; radii aculeati omnes brevitcr appendiculati. Pinna caudalis rotundata, radiis trans squamas vix distinguendis. Pinna analis parva. Pinnarum ventralium radius primus crassus validissimus, aculeatus. Pinnae pectorales acuminatae.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 6, analis 3, 11, caudalis 5, 13, 5, dorsalis 15 + 16.

Dorsum fuscum, faseiis et maculis nigris notatum. Latera flavicantia ocellis majoribus nigris albo einetis ornata; talis ocellus ad basin pinnae caudalis. Pinna dorsalis nigricans.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur 13" longum.

Habitat in mari Brasiliæ.

CICHLA Monoculus.

Tab LXIII

FAMILIA IX. SCOMBEROIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus formae maxime variae, in his longissimum cylindraceum vel compressum, in illis ovato-oblongum, ovatum aut latissimum, latius imo quam longum et quam maxime compressum, semper squamis minimis obtectum, quasi laeve; in paucioribus linea lateralis serie scutorum armata est. Pinna caudalis plerumque validissima, caudaeque latus interdum plicis cutaneis appendiculatum. Caput pro corporis mole nunc maximum, nunc minimum, ut truncus forma maxime varians. Membrana branchiostega angustissima plerumque sub operculo latet. Apertura branchialis saepius magna. Dentes in aliis velutini minimi in aliis discreti maiores minoresve, acutissimi. Pinna dorsalis et analis aut unica aut plures; in pluribus speciebus radii postremi sejuncti. Pinnae pectorales plerumque magnae. Ventrals parvae, raro desunt.

Caecia compluria, saepius in racemum coalita.

Pisces hujus familiae in omnibus maribus frequentissimi, veloces, rapaces, alis piseibus pisciculisve insectantur, praesertim Exocetis volitantibus. Caro boni saporis, maxime aestimatur, quam ob rem ubique illis piscaiores insidiantur. Genera plurima exstant inter se adeo discrepantia ut forsitan serius in plures familias disjungentur; species vero numerosissimas inter se adeo similes saepius vix distinguere vales.

CONSPECTUS GENERUM.

XLI. CYBIUM Cuv.

Corpus elongatum, squainis minutissimis obtectum. Cauda lateraliter plicis membranaceis aucta. Caput parvum, conico-acuminatum. Os magnum, dentibus magnis, compressis, lanceolatis, acerrimis, armatum; ossa palatina et vomer dentibus velutinis obsita. Pinna dorsalis anterior aculeata longa; posterioris radii postremi ut in anali liberi.

XLII. MICROPTERYX AGASS.

Corpus compressissimum, ovatum, latum, squamis minimis tectum. Caput parvum, supra carinatum. Membrana branchiostega radiis 7. Apertura branchialis maxima. Os parvum dentibus minutis armatum. Pinnae dorsales duae, sejunctae, anterior aculeata, brevior; posterior mollis ut analis, longa. Ante pinnam analem aculei duo.

XLIII. CARANX CUV.

Corpus compressum, plus minusve latum. Caput supra carinatum. Membrana branchiostega radiis 7. Apertura branchialis maxima. Lingua dentibus velutinis obsita; maxillae extus serie dentium acutorum minorum, intus dentibus velutinis armatae. Linea lateralis scutata. Pinnae dorsales duae sejunctae; ante analem aculei nonnulli sejuncti, aut in pinnulam conjuncti.

XLIV ARGYREIOSUS CUV.

Corpus compressissimum, brevissimum, latissimum, squamis minutissimis tectum. Caput magnum, antice carinatum, valde declive. Apertura branchialis maxima. Os parvum dentibus velutinis minutissimis armatum. Pinnae dorsales duae, anterior brevis aculeata, posterior mollis, ut analis longior. radio tertio simplici maxime producto, longissimo. Pinnae ventrales minimae acuminatae; pectorales longissimae.

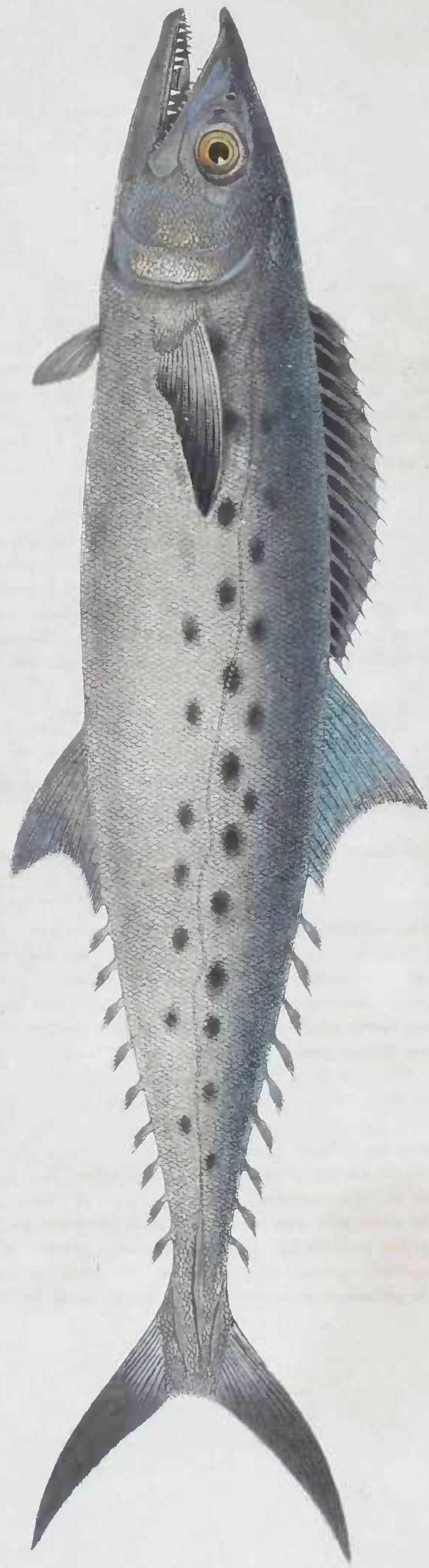
XLV. VOMER CUV.

Corpus compressissimum, latissimum, brevissimum, squamis minutissimis obtectum. Caput magnum, antice carinatum, perpendiculare. Apertura branchialis maxima. Os parvum, dentibus velutinis minutissimis armatum. Pinnae dorsales duae, anterior brevis aculeata; posterior mollis et analis longior. Pinnae ventrales minimae; pectorales longissimae.

XLVI. CORYPHAEINA LINN.

Corpus compressum, elongatum, squamis minutis tectum. Caput supra carinatum, arcuatim declive. Os magnum dentibus acutis parvis armatum. Membrana branchiostega radiis 7. Pinna dorsalis per totum dorsum extensa, radiis flexilibus susfulta.

CYB HUMI maculatum.

Tab. LX.

XLI. CYBIUM CUV.

Corpus elongatum, subcylindraceum, lateraliter parum compressum, squamis minutissimis oculo inermi vix conspicuis tectum; cauda attenuata lateraliter plicis membranaceis insignis. Caput parvum, conico-tetragonum, acuminatum. Operculum angustum. Membrana branchiostega angustissima sub suboperculo et interoperculo recondita, radiis 7. Apertura branchialis maxima. Cingulum thoracicum scutatum nullum. Os maximum, rostrum acutissimum. Ossa intermaxillaria lata, marginem oris superiore circumdantia et ossa mandibularia alta dentibus magnis, lateraliter compressis, lanceolatis, acerrimis armata; ossa palatina et vomer dentibus minutissimis velutinis obsita. Ossa maxillaria superiora minima, angustissima, edentula, inferne in laminam spatulaeformem dilatata. Linea lateralis squamis parum majoribus durioribusque obducta. Pinnæ dorsales duae diversæ indolis, anterior brevior radiis brevioribus aculeatis, omnibus membrana conjunctis; posterior mollis, radiis anterioribus longioribus, sequentibus sensim minoribus, membrana connexis, radiis sequentibus magis distantibus sejunctis. Pinna caudalis furcata longissima. Pinna analis ejusdem indolis ac dorsalis posterior. Pinnae ventrales minimæ.

I. CYBIUM MACULATUM CUV. Tab. LX.

Trunco supra coerulecente, infra argenteo, lateralibus maculis nebulosis nigris notato; linea laterali sinuata pinnulis supra et subtus 9.

Cybum maculatum, Cuv. regn. anim. Edit. 2. vol. 2. p. 200. nota 1. —
Scomber maculatus, Mitch. Trans. New-York I. vi. 8.

Caput acuminatum, conicum, supra planiusculum subcarinatum, sextam totius longitudinis partem fere aquans; rostrum acutissimum, attenuatum; maxillæ ejusdem longitudinis; mandibula lator, dentes maxillarum acutissimi, acerrimi, lateraliter compressi parum distantes majusculi, anteriores minores a labris cooperati. Oculi magni supra maxillarum commissuram. Nares utrinque duae prope et ante oculos patulæ; posteriores inferiores majores oblongæ, perpendicularares, anteriores semilunares. Buccæ planæ; praecoperculum nec non operculum squamis minutis obtectæ. Operculum postice subrectum, membrana laxa angusta auctum. Truncus elongatus, subcylindraceus, lateraliter subcompressus, in caudam validissimam attenuatus, squamis minutissimis oculo inermi inconspicuis (in figura Spixiana aequo majoribus) tectus. Squamae omnes simplicissimæ, pellucidae, deciduae, latiores quam longæ, lineis curvis concentricis tantum, non adeo confertis notatae; squamae ad insertionem pinnarum dorsalium majores longiores quam latae; squamae lineæ lateralis majores crassiores, durae, osseæ, canali mucoso simplici insignes. Linea lateralis ipsa sinuata in medio fere trunco, antice tantum dorso parum propriæ est. Pinna dorsalis anterior longa, radiis aculeatis, gracilibus, mediocribus, cuticula appendiculatis, fere usque ad initium dorsalis posterioris extensa, cuius radii anteriores longiores cum sequentibus fissis membrana conjuncti sunt in pinnam crassam squamis minutissimis confertissimis obtectam; radii poste-

riores sejuneti. Pinna caudalis furcatissima, lobi longissimis, radiis simplicibus externis pluribus, internis plures fissis. Plica magna cutanea lateralis utrinque ad caudae apicem; praeter hanc ad insertionem utrinque lobi utrinque altera minor. Pinna analis prorsus candein praebet indolem ac dorsalis posterior. Pinnae ventrales mininae. Pinnae pectorales basi latae, mediocres.

Pinnae pectorales radiis 24, ventrales 6, analis 17 + 9, caudalis 9, 19, 9, dorsalis posterior 17 + 9, anterior 17.

In Museo Monacensi specimen speciosissimum 25" longum in spiritu vini servatur.

Habitat per Oceanum Atlanticum.

XLI. MICROPTERYX AGASS. — SERIOLA CUV.^{*)}

Corpus compressissimum, ovatum, latum. Caput parvum, compressum, supra acute carinatum. Membrana branchiostega angustissima sub interoperculo recondita, radiis 7. Apertura branchialis maxima. Os parvum, mandibula parum longior, prominens. Lingua parva, angusta, apice libera, dentibus velutinis minutissimis obsita; ossa intermaxillaria et mandibularia ambitum oris conformantia dentibus acutis mininuis confertis per seriem simplicem dispositis armata. Ossa maxillaria superiore edentula, lata, pone intermaxillaria. Truncus squamis minimis tectus, linea lateralis scutellis parum majoribus imbricatis. Pinnae dorsales duae sejunetae, anterior aeuleis tenuibus sussulta, ante ipsam radius recumbens; posterior radiis articulatis, apice fissis, postremis in nonnullis speciebus sejunetis. Pinna analis longissima ejusdem indolis ac dorsalis posterior; ante eam aculei duo liberi aut membrana plus minusve conjuncti; pinnae ventrales mininae.

1. MICROPTERYX COSMOPOLITA AGASS. Tab. LIX.

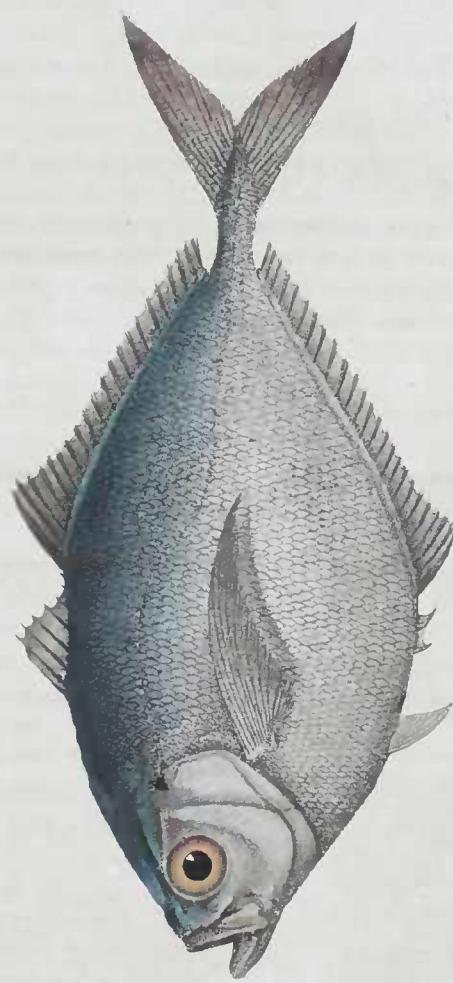
Linea laterali antiee armata, inde rectissima subscutata, abdome valde arcuato prominentia, pinna anali longissima, longiore quam dorsalis mollis, pectoralibus longissimis ad medium analem usque protensis, dorsali aeuleata. parva.

Seriola cosmopolita Cuv. regn. an. Edit. 2. vol. 2. p. 206.

Scomber chloris Bloch. Tab. 55q.

Caput parum longius quam altum, supra acute carinatum valde declive, ob trunei latitudinem parvum apparet et vix quartam totius longitudinis partem aequat. Oculi magni pone et supra maxillarum commissuram siti. Nares utrinque duae, mininae, oblongae, oblique, in medio spatio inter oculos et verticis marginem. Operculum mediocre, postice subrotundatum, suboperculum angustissimum, interoperculum magnum rotundatum. Bueae planae laeves. Os parvum, sursum versus, mandibula prominente, longiore apice angustiore. Dentes maxillarum minutissimi, per seriem unicam dispositi obtuse conici, inter se approximatissimi. Truncus compressissimus, latus, squamis mininuis (in figura nostra aequo majoribus) deciduis, tenuissimis, pellueidis tectus. Abdomen valde arcuatum, prominens. Squamae omnes ejusdem fere magnitudinis, subrotundae, sim-

*) Genus plantarum jam a clar. Linn. Seriolae nomine donatum.

MICROPISTHENUS cosmopolita.

Tab. LIX.

pliecs tantum lineis concentricis confertissimis transversim subparallelis notatae; squamæ lineæ lateralis parum majores, crassiores, canali mucoso pyriformi insigne, illæ partis rectæ lineæ lateralis majores subscutiformes, canali mucoso postice furcato. Pinnæ dorsales duæ: anterior (ante quam aculeus longus recumbens,) aculeata parva, radiis tenuibus, posterioribus sensim brevioribus, cum sequenti molli conjuncta, cuius radii anteriores simplices longiores sunt quam illi pinnæ aculeatae, sequentes sensim minores articulati et apice fissi. Pinna caudalis furcata, radiis externis simplicibus, sensim minoribus. Pinna analis eandem præbet indolem quam dorsalis mollis, excepto eo quod ejus radius primus brevior aculeatus est; ante ipsam aculci duo cuticula conjuncti. Pinnæ ventrales minimæ, radio primo brevi aculeato; pectorales acuminatae, longissimæ, ensiformes, radio primo brevi, sequenti simplici articulato, lato, crassiore.

Pinnae pectorales radiis 20, ventrales 6, analis 2, 28, caudalis 6, 15, 6, dorsalis posterior 28, anterior 8.

Supra virescens, latera et venter argentei; pinnæ cinereæ; oculi flavi.

In Museo Monacensi specimina plura in spiritu vini servantur 5—6" longa.

Habitat in Oceano Atlantico et secundum clarissimum Cuvier etiam in Oceano Pacifico.

XLIII. CARANX Cuv.

Corpus compressum ovato-elongatum, plus minusve latum, nonnullorum latissimum. Caput magnum, compressum, supra acute carinatum. Opereulum angustum. Membrana branchiostega angustissima, sub operculo recondita, radiis 7. Apertura branchialis maxima. Os majus, minusve; mandibula paullo longior, prominens. Lingua apice libera, dentibus velutinis minutissimis obsita. Ossa mandibularia et intermaxillaria marginem oris superiorem conformantia, sericea dentium minorum acutorum armata, intra quam dentes velutini minutissimi extant, praesertim ad maxillarum apicem confertiores. Ossa maxillaria superiora edentula pone intermaxillaria articulantia, supra angustissima, inferne in laminam spatulaeformem dilatata. Truncus squamis saepius minutissimis obductus; linea laterali scutis transversis, in caudæ latere majoribus longitudinaliter carinatis. Pinnæ dorsales duæ sejunctæ; anterior aculcis longioribus brevioribusve, et plus minusve validis sussulta, ante eam aculeus recumbens; posterior radiis articulatis apice fissis interdumque inter se sejunctis componitur; ante analem mollem aculci nonnulli liberi aut in pinnam conjuncti.

1. CARANX LATUS AGASS. Tab. LVI. b. Fig. 1.

Corpo compressissimo, lato; linea laterali antice sursum arcuata, pinnis pectoralibus longissimis ensiformibus, retropositis multo ultra pinnae analis insertionem extensis; capite altiore quam longo.

Marcogr. p. 172.

Caput altius quam longum, compressissimum, supra acutissime carinatum, antice valde declive, quartam totius longitudinis partem aquans: rostrum obtusissimum; mandibula lata, parum prominens; dentes mandibulae externi omnes ejusdem magnitudinis, parum retrorsum curvati; maxillae superioris anteriores posterioribus parum longiores, acutissimi, introrsum subincurvi. Buccae planae squamis minutis obtectae, ut et angulus anterior superior operculi et praecoperculi pars superior. Oculi magni supra maxillarum commissuram, inter eas et verticem intermedii. Nares utrinque duae inter oculos et rostri canthum intermediae, posteriores majores pyriformes cuticula claudendae, anteriores rimaeformes patulæ. Truncus compressissimus, ovatus, arcuatim in caudam angustam attenuatus; longitudo non ultro duplo latitudinem superat. Squamae omnes minimae, per lineas cruciatas dispositae, tenuissimae, deciduae, circulares, simplees, lineis curvis concentricis confertissimis tantum, nec ullis radiis notatae. Scuta lineac lateralis, ab operculo ad medium truncum usque sursum arcuatae inde rectae, in parte arcuata parva, plana, canali mucoso amplissimo, ampullaeformi, notata, circiter 50; scuta caudae lateralia sensim majora, latiora, acute carinata, aculeataque, imbricata, 55. Radius recumbens ante pinnam dorsalem anteriorem exsertus. Radius tertius pinnae dorsalis aculeatae longissimus, brevior tamen quam longissimus pinnae mollis, cuius radii anteriores sequentibus multo longiores sunt. Pinna caudalis sat magna, radiis externis latioribus valioribusque. Pinnae analis mollis radii anteriores sequentibus multo longiores. Aculei duo antici membrana inter se conjuneti. Pinnae ventrales parvae, radio primo simplei minimo. Pinnae pectorales longissimae, ensiformes, acuminatae, radiis anterioribus postremisque brevioribus, illis latioribus simplicibus, his apice fissis.

Pinnae pectorales radiis 20, ventrales 6, analis 2, 20, caudalis 6, 15, 6, dorsalis posterior 24, anterior 8.

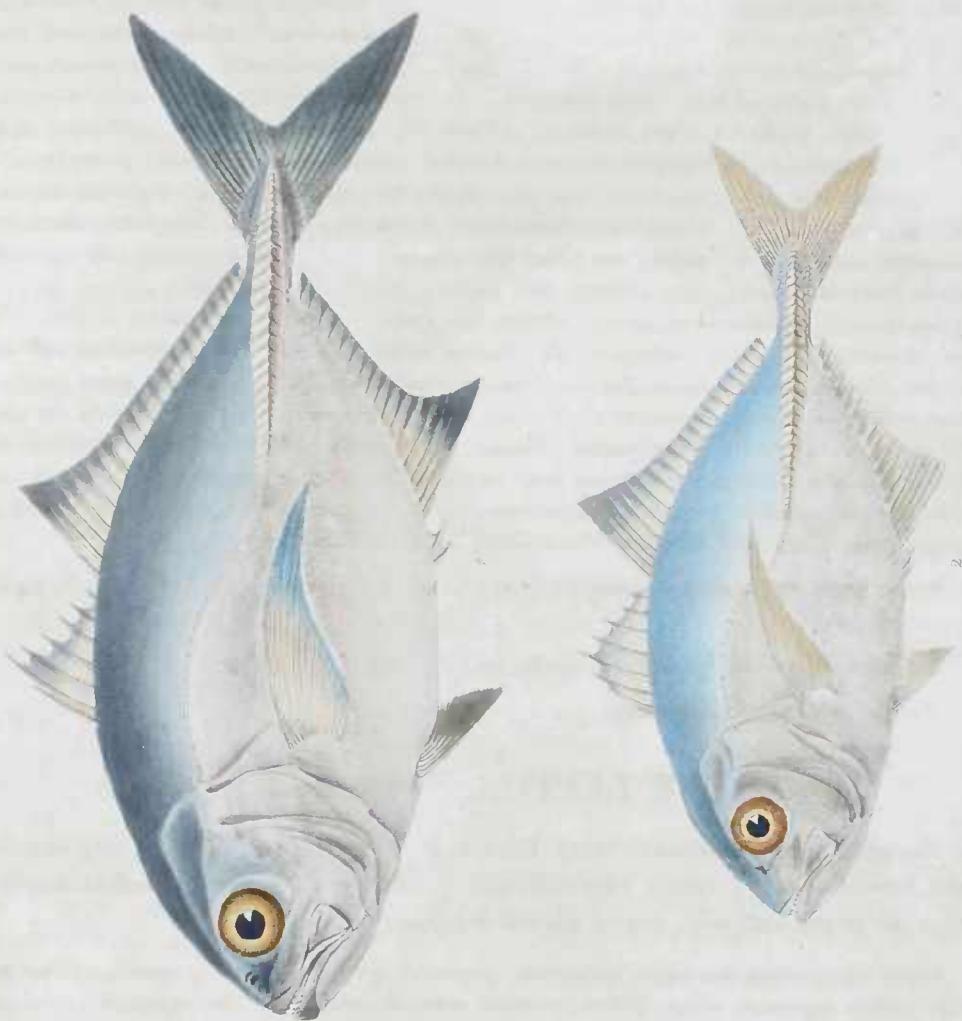
In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur, 6" longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

2. CARANX LEPTURUS AGASS. Tab. LVI. b. Fig. 2.

Corpore compressissimo, lato; linea laterali antice sursum arcuata, angulata; pinna caudali parva, cauda angustissima; pinnis pectoralibus ad pinnae analis insertionem usque extensis; capite parum longiore quam alto.

Caput compressissimum supra carinatum, parum longius quam altum, quartam totius longitudinis partem superans, antice declive; rostrum obtusissimum, mandibula angustior quam in *Caranx* lato, parum prominens; dentes mandibulae externi omnes ejusdem magnitudinis, retrorsum reclinati, parum minores quam illae maxillae superioris, quorum anteriores posterioribus duplo majores, acutissimi. Buccae planae nec non operculi et praecoperculi pars superior squamis minutissimis tectae. Oculi magni supra et ante maxillarum commissuram. Nares utrinque duae, rostri cantho propriores quam oculis, posteriores majores, ovatae, patulæ, anteriores minores rimaeformes, subtubulosæ. Truncus compressissimus ovatus, postice rectis fere lineis in caudam tenuissimam angustatus, non duplo latior quam longus. Squamae omnes adeo parvae sunt, ut oculi inermi vix

1. CARANX latus. 2. CARANX lepturus.

Tab LXI.

conspici possint, simplicissimae oblongae, lineis curvis concentricis minus confertis quam in Carange lato, notatae; radiis nullis. Linea lateralis recta fere, ab operculi angulo superiore sursum, arcuatim medium latus et iterum recta linea caudae apicem tendit; scuta partis curvatae minima, latiora quam longa, canali mucoso insignia, 55; caudae lateris lata, imbricata, carinata aculeataque, sensim majora, postremis tamen minimis, 40. Radius recumbens ante pinnam dorsalem anteriorum exsertus; pinnae dorsalis anterioris radii duo priores tenuissimi breviores, tertius longior erassior, sequentes sensim breviores; pinnae dorsalis posterioris radii anteriores etsi articulati tamen simplices, tertius longissimus pinnac, tertio pinnae anterioris longior; sequentes apice fissi, sensim minores, postremi subdistincti. Pinna caudalis parva, tenuis. Pinnae analis mollis radii anteriores sequentibus multo longiores; aculei antici subdistincti, breviores quam in Carange lato; pinnae ventrales parvae, obtusae; pectorales acuminatae, ensiformes, angustae.

Pinnae pectorales radiis 18, ventralis 6, analis 2, 20, caudalis 7, 15, 7. dorsalis 8, 24.

Supra caeruleus; latera et venter argentei.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur 4^{II} 9^{II} longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

3. CARANX MACROPIITHALMUS AGASS. Tab. LVI.a. Fig. 1.

Corpore compresso, elongato; linea laterali subrecta; pinnis pectoralibus reclinati non ultra aculeos anales extensis; capite elongato, mandibula longiore; oculis maximis.

Caput supra appланato - convexum, carina media parum prominente, multo longius quam altum, acuminatum, quartam totius longitudinis partem parum supcrans. Rostrum productum subacutum; mandibula magis prominens quam in cacteris speciebus, lata, serie externa dentium acqualium minutissimorum ut ossa intermaxillaria armata. Buccae, praecoperculum et operculi pars superior squamis pellucidis tenuissimis obtectae. Operculi angulus superior productus serratusque; margo posterior emarginatus. Oculi maximi totum fere capitis latus occupant. Narcs utrinque due, utrinque inter se approximatae, sursum spectantes; posteriores multo maiores circulares patulac, anteriores minima tubulosae. Truncus compressus per totam longitudinem acque fere latus, postice sensim in caudam attenuatus, squamis tenuissimis, pellucidis obtectus. Squamae omnes tenuissimae, pellucidae, cordiformes tantum lineis concentricis confertis notatae. Scuta lineae lateralis subrectae antrorsum majora quam in plerisque speciebus, altiora quam longa, imbricata, 48; scuta caudae lateralis sensim majora, inde iterum minora, 45. Radius recumbens ante pinnam dorsalem anteriorum sub acute reconditus; radii pinnae aculeatae gracillimi parum longiores quam longissimi pinnae mollis, ejus radii posteriores semel tantum fissi, sensim minores evadunt. Pinnae caudalis radii externi planiores, validiores, simplices, sensim majorcs, extremus longissimus. Pinnae analis radii anteriores longiores, sequentes sensim minores summo apice tantum fissi; aculei duo ab anali remotiores quam in plerisque speciebus longiores, basi tantum cuticula

conjuncti. Pinnae ventrales acuminatae, basi membrana tenuissima cum abdome eonjuncti; peitorales ensiformes, acuminatae basi angustae.

Pinnae peitorales radiis 20, ventrales 6, analis 2, 24, caudalis 6, 15, 6, dorsalis anterior 8, posterior 28.

Supra caeruleus; latera et venter argentei.

In Museo Monaeensi specimen exstat in spiritu vini 7" longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

4. CARANX PUNCTATUS AGASS. Tab. LVI. a. Fig. 2.

Corpo subcylindraceo, parum compresso, elongato; linea laterali in medio parum deflexa; pinnis pectoralibus brevibus; capite elongato, producto; rostro acutiusculo, mandibula vix longiore, oculis mediocribus.

Maregr. Edit. 1648 p. 150.

Caput supra appланato - convexum, carina media parum prominente, multo longius quam altum, acuminatum, quartam totius longitudinis partem aequans. Rostrum productum, aetum; mandibula vix longior quam maxilla, angusta, acuminata, serie externa dentium aequalium minutissimorum ut ossa intermaxillaria armata. Os multo minus quam in plerisque speciebus. Buccae, praecoperculum et operculi pars superior squamis pellucidis majoribus obtectae. Operculi margo posticus emarginatus, angulus inferior productus subacutus. Oculi medioeres, in medio capitidis latere. Nares utrinque duae, utrinque inter se approximatae, sursum spectantes; posteriores multo maiores oblongae, patulae, anteriores minimae, rimaeformes, tubulosae. Truncus per totam longitudinem aequa fere latus, postice sensim in caudam crassam subteretem attenuatus, squamis tenuissimis, pellucidis obtectus. Squamae omnes tenuissimae, pellucidae, circulares, tantum lineis concentricis confertissimis notatae; scuta lineae lateralis antice parum majora quam eaeterae squamae, subcircularia, imbricata, 60; scuta caudae lateralis sensim majora, media latissima, angusta inde iterum minora, 40. Radius recumbens ante pinnam dorsalem anteriorem sub eute reconditus; radii pinnae dorsalis aeuleatae gracillimi, longiores quam longissimae pinnae mollis, eius radii posteriores apice semel tantum fissi, gracieles, sensim minores evadunt; radius ultimus magis distans, liber. Pinnae caudalis radii externi simplices, vix validiores. Pinnae analis radii anteriores longiores, sequentes sensim minores summo apice tantum semel fissi; radius ultimus sejunctus, parum distans, liber. Ante pinnam analcm aeulei duo breves, basi tantum euticula conjuncti. Pinnae ventrales parvae, radio primo aculeato minimo; peitorales parvae, breviores quam in pluribus speciebus hujus generis, acuminatae.

Pinnae peitorales radiis 20, ventrales 6, analis 2 + 27, 1, caudalis 6, 15, 6, dorsalis posterior 33, 1, anterior 8.

Color dorsi ex virescente-caeruleus; latera et venter argentei; in linea laterali puncti aterrimi.

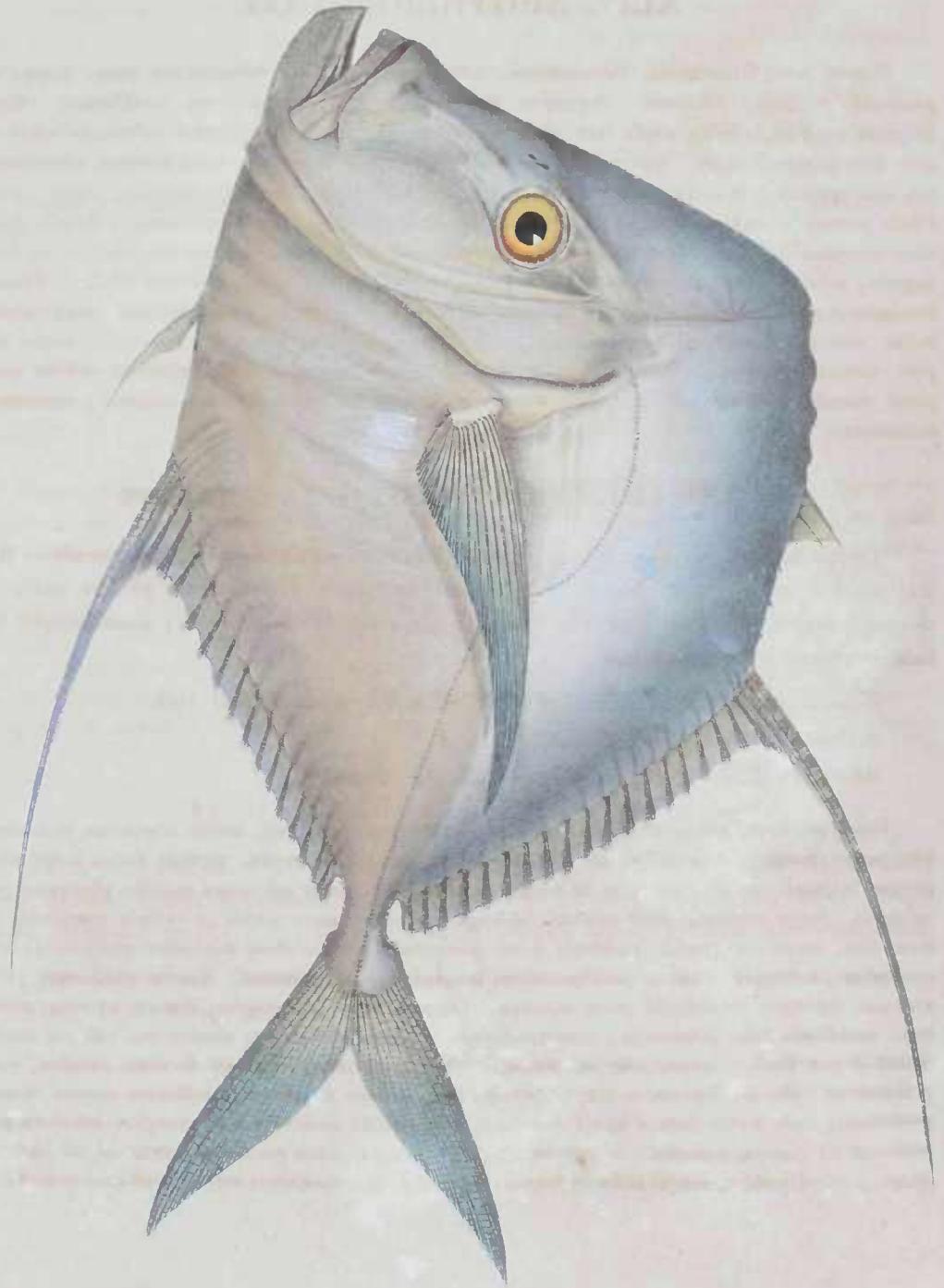
In Musco Monaeensi specimenina duo in spiritu vini servantur 5½ — 6" longa.

Habitat in Oceano Atlantico.

CARANX macrophthalmus. 2 CARANX punctatus.

Tab.LVI

ANTRICEROSCUS Vomer

Tab. LXXX.

XLIV. ARGYREIOSUS Cuv.

Corpus compressissimum, brevissimum, latissimum, squamis minutissimis oculo inermi vix conspicuis deciduis obductum. Squamae lineae lateralis parum majores scutiformes. Caput magnum compressissimum triplo fere altius quam longum, antice acutissime carinatum valde declive fere perpendicularare. Operculum parvum, angustum. Membrana branchiostega angustissima sub interoperculo recondita, radiis 7. Apertura branchialis maxima. Os parvum, imum; mandibula parum prominens. Lingua angustissima, apie libera, dentibus minutissimis velutinis obsita. Ossa intermaxillaria lata protractilia, ut lata mandibularia dentium velutinorum minimorum fascia angusta, armata. Ossa maxillaria superiora inferne in laminam spatulaesformem dilatata. Truncus brevissimus postice marginibus rectis in caudam tenuem contractus. Pinnæ dorsales duae; anterior radiis aculeatis gracilibus brevioribus paucioribus; posterior mollis longa, radio tertio simplici maxime producto. Pinna caudalis magna furcata. Pinna analis ejusdem indolis quam pinna dorsalis posterior. Pinnæ ventrales minimae, acutissimae; pectorales maximæ, cnsiformes, acuminatae.

1. ARGYREIOSUS VOMER Cuv. Tab. LVIII.

Dorso antice gibboso, pinna dorsali anteriori minima; pinnis pectoralibus fere usque ad finem pinnæ dorsalis posterioris extensa; radio tertio pinnæ analis et dorsalis molliis ultra caudam protenso; pinnis ventralibus minimis; linea laterali antice arcuata, inde rectissima.

Zeus Vomer Linn. *Mus. ad Frid. XXXI.* 9. — *Bloch* 193.

Sélène argentée Lacép. *IV.* ix. 2.

Maregr. Edit. 1648 p. 161. et 145. *fig. tantum.*

Caput magnum, compressissimum, triplo fere altius quam longum, antice acutissime carinatum, fere perpendicularare, a rostri apice ad operculi angulum superiorem tertiam totius longitudinis partem aquans. Oculi mediocres in medio capituli latere, altius siti quam insertio pinnarum pectoralium. Nares utrinque duac minimæ oblongæ patulæ, inter oculos et verticis marginem intermediae, anteriores parum inferiores quam posteriores. Operculum minimum elongatum, suboperculum, interoperculum et praecoperculum longissima, angustissima. Buccæ planissimæ, lacivissimæ. Apertura branchialis quam maxima. Os parvum in imo capite, sursum versum, arcuatum; mandibula lata, prominens, compressissima. Dentes maxillarum minutissimi velutini confertissimi et per fasciam angustissimam dispositi. Truncus rhombi truncati formam præbet, compressissimus, planus; dorsum antice gibbosum, inde rectum usque ad insertionem pinnæ dorsalis posterioris, unde valde declive in caudam angustam tendit; venter rectus, marginis inferioris pars posterior ad pinnam caudalem ascendens. Squamae omnes adco parvae ut oculo inermi neuquam conspicui possint, simplicissimæ, tantum lineis curvis concentricis confertissimis notatae. Linca

lateralis antice arcuata, subsemicircularis, inde rectissima; seuta ejus squamis majora, imbricata canali mucoso simplici ampio maximo insignia. Pinnae dorsales duac: anterior minima aculeata, radio primo et posterioribus brevissimis; posterior mollis radiis pluribus ejusdem fere longitudinis praeter tertium simplicem longissimum, qui reclinatus ultra pinnam caudalem extenditur, quartus et quintus sequentibus etiam longiorcs. Pinna caudalis furcata, lobis magnis longis. Pinna analis omnino eandem indolem habet quam dorsalis posterior. Pinnae ventrales radiis tenuissimis, acuminatae; pectorales longissimae ad finem pinnae dorsalis fere protensae.

Pinnae pectorales radiis 20, ventrales 6, analis 21, caudalis 8, 15, 8, dorsalis posterior 24, anterior 8.

Supra caeruleus; latera et venter argentei.

In Museo Monacensi specimen plura varia magnitudinis in spiritu vini servantur.

Habitat in Oceano Atlantico.

XLV. VOMER Cuv.

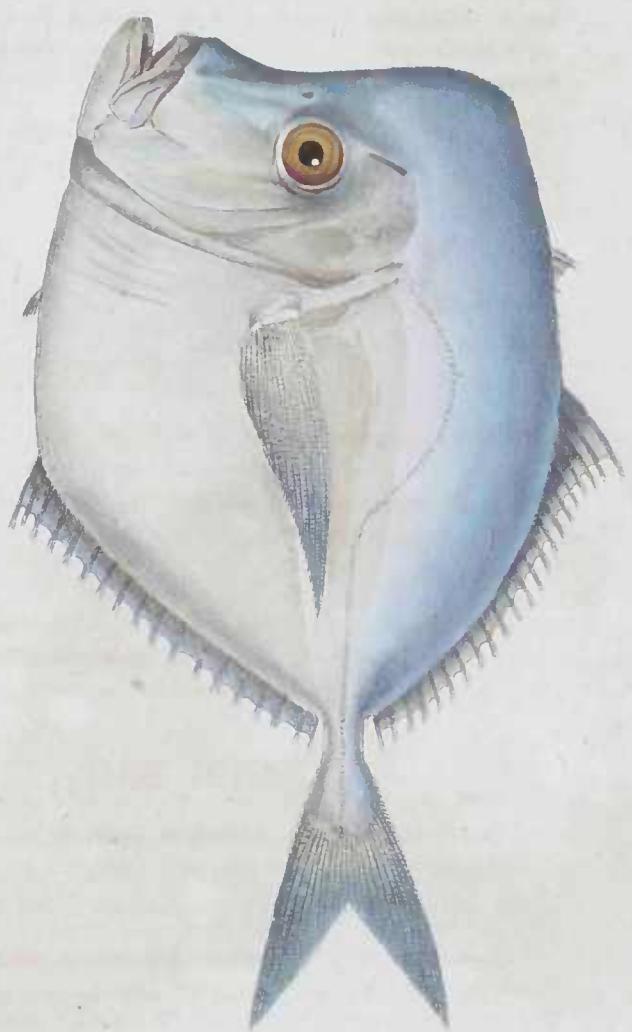
Corpus compressissimum, brevissimum, latissimum, squamis minutissimis oculo inermi vix conspicuis obductum. Squamae lineae lateralis majorcs. Caput magnum, compressissimum, duplo altius quam longum, antice perpendicularē acutissime carinatum. Operculum parvum, angustum. Membrana branchiostega sub interoperculo recondita, radiis 7. Apertura branchialis maxima. Os parvum, inum. Lingua angustissima apice libera, dentibus minutissimis velutinis obsita. Ossa intermaxillaria superiora lata, inferne spatulaeformia, cudentula. Truneus brevissimus, postice in caudam tenuissinam contractus. Pinnae dorsales duac: anterior aculeis brevibus suffulta, quorum postremi liberi; posterior mollis radiis anterioribus longioribus. Pinna analis ejusdem indolis quam pinna dorsalis posterior. Pinnae ventrales minimae; pectorales longissimae, ensiformes, acuminatae.

VOMER BROWNII Cuv. Tab. LVII.

Dorso ad pinnam dorsalem posteriorem usque recto, inde arcuato, declivi: pinna dorsali anteriore minima; pinnis pectoralibus fere usque ad finem pinnae analis extensis; fronte perpendiculari; linea laterali antice arcuata inde rectissima.

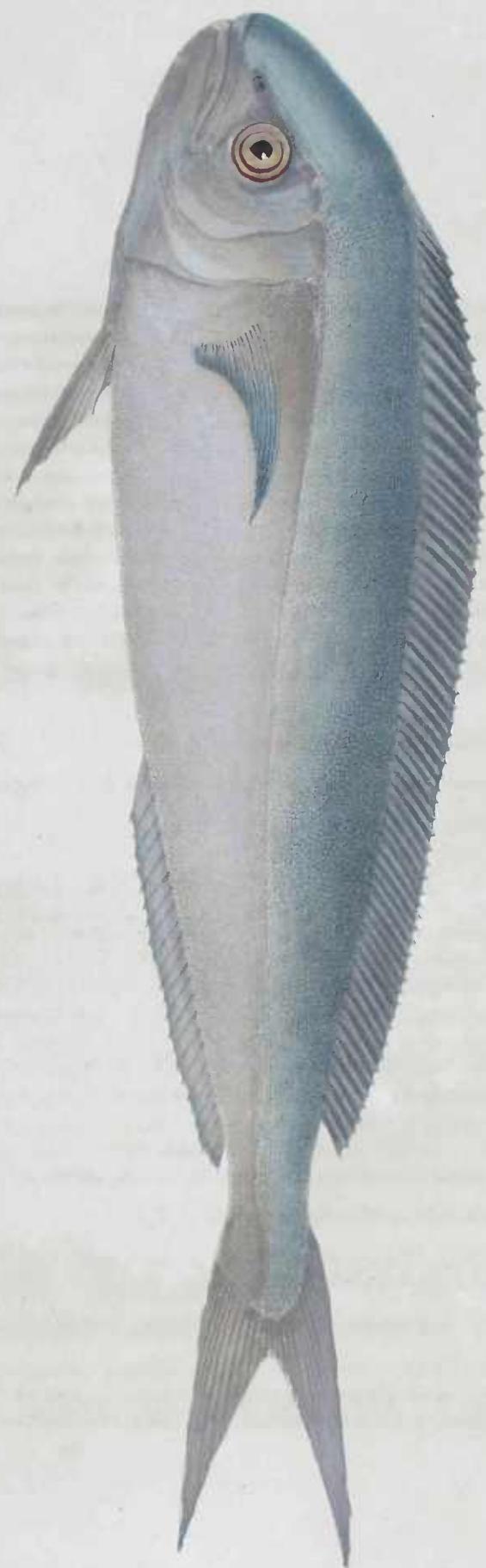
Zeus setapinnis Brown. *Jamaic.* p. 455. — *Mitch. New-York I.* 1. 9.
Civ. regn. anim. Edit. 2. vol. 2. p. 210.

Caput magnum, compressissimum, duplo altius quam longum, antice acutissime carinatum, perpendicularē, a rostri apice ad operculi angulum superiore ultra tertiam totius longitudinis partem aquans. Oculi mediocres in medio capitis latere, altius siti quam pinnarum pectoralium insertio. Nares utrinque duas, ovatae, parvae, patulae, anteriores minores parum inferiores quam posteriores. Operculum parvum postice rotundatum, inferne acuminatum. Suboperculum angu-

VOMER Brownii.

Tab. LVII.

CORYPHENA *immaculata*.

Tab. LXI.

stissimum minimum; interoperculum et praeperculum angusta, longissima. Apertura branchialis quam maxima. Os parvum, in imo capite, sursum versum, arcuatum; mandibula lata, compressissima, prominens. Dentes maxillarum minutissimi, velutini, confertissimi et per fasciam angustam dispositi. Truncus formam fere rhombi dimidiati praebet, compressissimus, planus. Frons perpendicularis inferne excavatus; dorsum antice rectum, usque ad pinnae dorsalis mollis insertionem, inde arcuatim declive; venter rectus, marginis inferioris pars posterior recta fere et parum arcuatim ascendens. Squamæ omnes adeo parvae, ut oculo inermi nullo modo conspici possunt, simplicissimæ, obcordatae, lineis curvis concentricis confertissimis subparallelis et in marginem decurrentibus notatae. Linea lateralis antice arcuata, subsemicircularis, inde rectissima; scuta ejus squamis majora, crassiora, imbricata, canali mucoso simplici amplio insignia. Pinnae dorsales due: anterior minima aculeata, radiis brevissimis; posterior mollis, radiis anterioribus simplicibus parum longioribus, sequentibus fisis sensim minoribus. Pinna caudalis furcata, lobo inferiore parum longiore. Pinnae pectorales ensiformes, longissimæ; ventrales minutissimæ, radiis tenuissimis.

Pinnae pectorales radiis 20, ventrales 6, analis 20, caudalis 6, 15, 6, dorsalis posterior 24, anterior 8.

Supra caerulescens, latera et pars inferior argentea.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur $6\frac{1}{2}$ " longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

XLVI. CORYPHENA LINN.

Corpus compressum, elongatum, postice angustatum, acuminatum, squamis minutis tectum. Caput parvum, compressum, supra angustum, carinatum, arcuatim declive. Operculum et suboperculum parva, angusta; interoperculum longissimum. Membrana branchiostega lata, radiis 7. Apertura branchialis magna. Os amplum; margine superiori ab ossibus intermaxillaribus conformato. Lingua carnosa, apice libera, dentibus velutinis obsita. Dentes acutissimi, parvi, introrsum subincurvi, per plures series in ossibus intermaxillaribus et in latis maxillaribus inferioribus dispositi, praesertim antice conferti; dentes velutini in vomere et in ossibus palatinis. Truncus eu-neiformis; cauda validissima. Pinna dorsalis totum dorsum ambit; caudalis furcata, longissima; analis a medio trunco oriunda, usque ad finem pinnae dorsalis extensa; pinnae ventrales acuminatae, inter se membrana conjunctæ; pectorales ensiformes, acuminatae.

Omnium piscium velocissimi, migratorii.

CORYPHENA IMMACULATA SPIX. Tab. LVI.

Pinna dorsali e caeruleo-nigricante; dorso caeruleo immaculato, lateribus et ventre argenteis.

Truncus ad insertionem pinnarum ventralium latissimus, inde ad caudae apicem usque sensim attenuatus, squamis minimis tenacissimis, cuti arete adhaerentibus, elongatis tectus. Caput

parvum, aequo longum quam altum, antice rotundatum, obtusissimum, sextam totius longitudinis partem acquans. Operculum angustum, argenteum, glaberrimum, laeve; membrana branchio-stega lata, postice angulata. Buccae planae, squamis mininis obsitae. Oculi magni in medio capitis latere siti, supra maxillarum commissuram, flavi. Nares utrinque duae, inter oculos et rostri apicem intermediae, posteriores majores patulae, anteriores rimaciformes tubulosae. Maxilla inferior lata, crassa, alta, superiore non longior. Squamae omnes ejusdem fere magnitudinis, ad insertionem pinnae dorsalis tantum parum majores, simplicissimae, ovato-elongatae, antice parum angustiores lineis curvis concentricis tantum non adeo confertis notatae. Linea lateralis ab operculo margine superiorc postico oriunda sursum vertitur, angulumque conformans obtusissimum iterum descendit, inde rectissime ad caudae apicem tendit. Pinna dorsalis anali altior, per totam longitudinem aequo alta, radiis flexilibus cuti immersis, summo apice tantum fissis; radio ultimo plures fissi. Pinna caudalis profunde furcata, lobis acutissimis, paelongis. Pinnae ventrales acutissimae; pectorales ad insertionem latiores, acuminatae, radio primo minimo, sequenti maximo crassiori.

Pinnae pectorales radiis 20, ventrales 9, analis 28, caudalis 9, 20, 9, dorsalis 58.

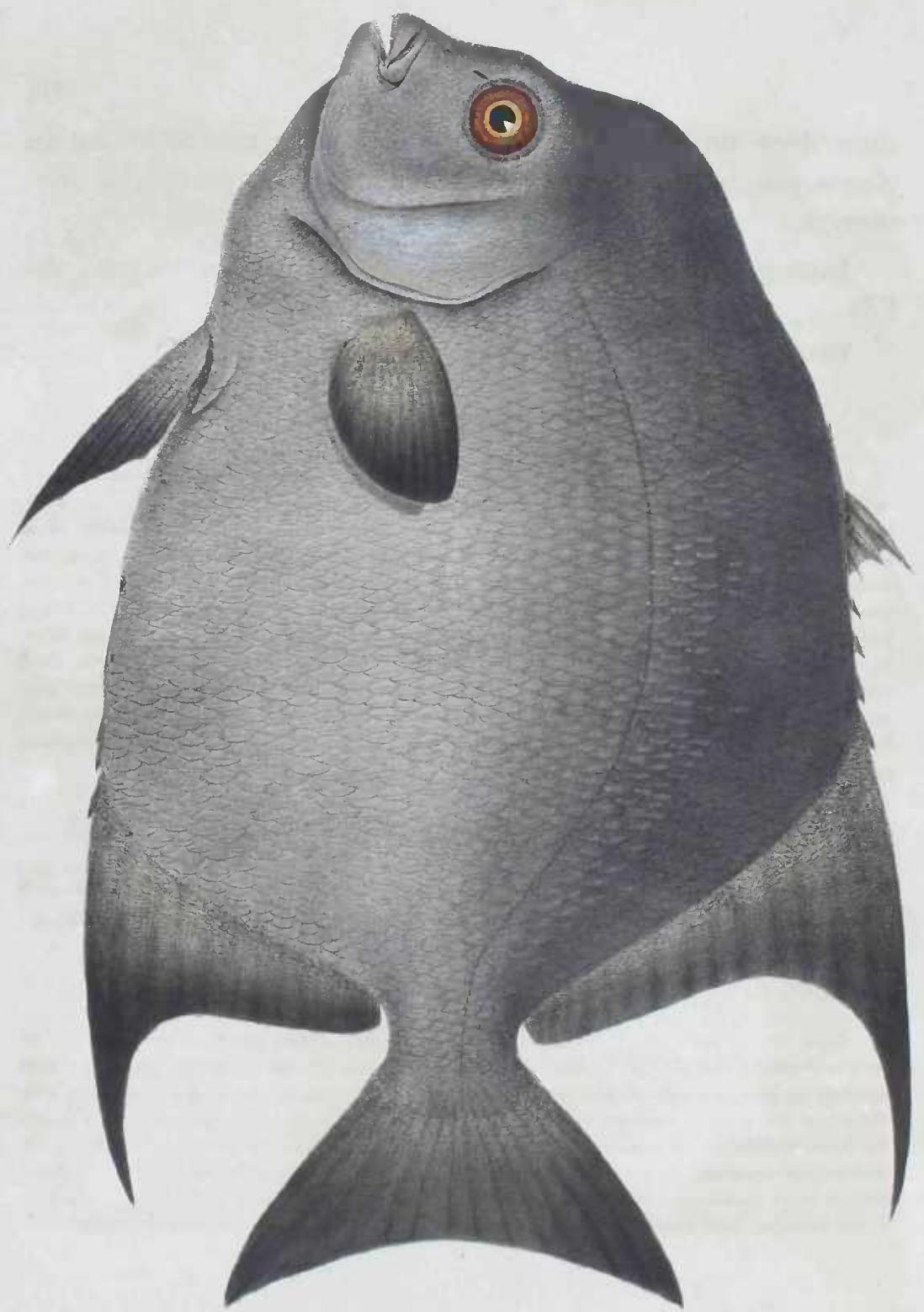
In Musco Monacensi specimen unicum exstat 21" longum, in spiritu vini servatum.

Habitat per Oceanum Atlanticum.

FAMILIA X. SQUAMIPENNES Cuv.

Diagnosis. Corpus compressissimum, plus minusve elongatum, aut latum latissimumque, imo multo latius quam longum, semper squamis mediocribus, duris, asperis obductum. Caput plerumque pro corporis mole parvum compressissimum, obtusum, aut in acutum rostrum productum, ut truncus squamis undique obiectum. Operculum parvum, inerme aut aculeatum; praoperculum majus aut inerme aut serratum, interdum quoque aculeis formidolosis armatum; interoperculum rarius serratum. Apertura branchialis non adeo magna. Os parvum, dentibus longissimis, tenuissimis, setiformibus, apice hamatis, per plurimas series dispositis, armatum. Pinnae verticales maximae plerumque adeo intense squamis obductae, ut vix a trunco

EPIHIPPUSS *Gigas*.

Tab. LXI.

discernere queas; dorsalis et analis antice aculeatae aut in plures pinnas discretae. Pinnae ventrales et pectorales mediocres.

Intestina longa, caeca plurima. Vesica aërea magna, valida.

Edules, non adeo magni, plerumque colore superbiunt.

XLVII. EPHIPPUS CUV.

Corpus compressissimum, latissimum, breve, aequa fere altum quam longum, squamis parvis undique tectum. Caput pro corporis mole parvum, compressum, crassius tamen quam truncus, valde declive, omnino squatum; operculum mediocre, postice acuminatum nec aequalatum; praecoperculum inermis. Apertura branchialis parva; membrana branchiostega radiis quatuor cum cute jugulari conjuncta. Os minimum, dentibus tenuissimis, longioribus, per plurimas series in ossibus intermaxillaribus et mandibularibus dispositis, armatum. Ossa maxillaria superiora minima edentula, ponit intermaxillaria. Labra cutanea. Pinnae omnes praeter dorsalem anteriorem squamis minutis densissime obtectae; pinna dorsalis anterior aculeis validis suffulta in vagina squamarum dorsi marginalium recondenda; posterior radiis anterioribus simplicioribus longissimis, sequentibus pluries fissis sensim minoribus. Pinna caudalis magna; analis eandem praebet indolem quam dorsalis posterior, antice nonnullis aculeis validissimis brevibus aueta. Pinnae ventrales aeuminatae; pectorales rotundatae aut acuminatae.

1. EPHIPPUS GIGAS CUV. Tab. LXI.

Pinnis pectoralibus rotundatis parvis, pinna caudali emarginata; linea laterali sursum arcuata, squamis capitatis illis trunci multo minoribus; dorso antice emarginato.

Ephippus Gigas, Cuv. regn. an. Edit. 2. vol. 2. p. 191.

Caput pro corporis mole parvum, obtusissimum, valde declive, quartam totius longitudinis partem aequans, squamis parvis, illis trunci multo minoribus, omnino obtectum. Operculum, suboperculum, interoperculum et praecoperculum eodem modo squamata, ita ut hasce diversas partes discernere non possis. Apertura branchialis parva, membrana branchiostega cum cute subjugulari arcta conjuncta. Os minimum rotundatum, labris cutaneis angustis cinctum, dentibus apice flavigantibus armatum. In mandibulæ margine inferiore foramina mucosa plurima extant. Oculi pone et supra maxillarum commissuram, fere ad marginem verticis, magni. Buccæ planiusculæ. Nares utrinque duae inter se distantes: posteriores et simul superiores longissimæ, rimaeformes

ad marginem anticum orbitae, patulae; inferiores anteriores rotundae, inter superiores et rostri apicem intermediae, eute laxa einetae, subtubulosae, patulae. Truncus compressissimus, squamis subaequalibus teetus, ad insertionem pinnarum vero minoribus, latior quam longus, demptis pinnis capiteque; dorso carinato, ventre praesertim inter pinnas ventrales appланato. Squamae omnes tenuissimae pellucidae, deciduae, lineis curvis eoneentricis antice consertissimis, postice in parte extus visibili undatis, et seabrosis, notatae, unde margo posticus laeherus et facies externa posterior aspera fit; radii antrorum divergentibus, nonnullis in marginem lobatum decurrentibus. Linea lateralis sursum areuata, cum dorso parallela, cui duplo propior est quam ventri, in caudae apice media. Squamae lineae lateralis vicini minores, canali mucoso simplici postice parum angustiore insignes. Pinna dorsalis anterior laevis, alepidota, radii validissimis brevibus, tertio longiore, postremis brevissimis; posterior squamis minutissimis, ut et analis adeo intense obdueta, ut earum radii vix numerari possint, radiis anterioribus simplicibus longissimis, fere ad finem pinnae caudalis usque extensis; pinna caudalis emarginata lata; in margine anteriore pinnae analis radii 5 validissimi, breves, aculeati. Pinnae ventrales acuminatae, radio primo aculeato acutissimo, sequenti longissimo; ad earum insertionem squamae plures longissimae, acuminatae; pectorales rotundatae parvae.

Supra obscure cinereus, in lateribus sordide argenteus; pinnae cinereae apice nigricantes.

Pinnae pectorales radiis 17, ventrales 6, analis 3, 21, caudalis 7, 15, 7, dorsalis posterior 25, anterior 9.

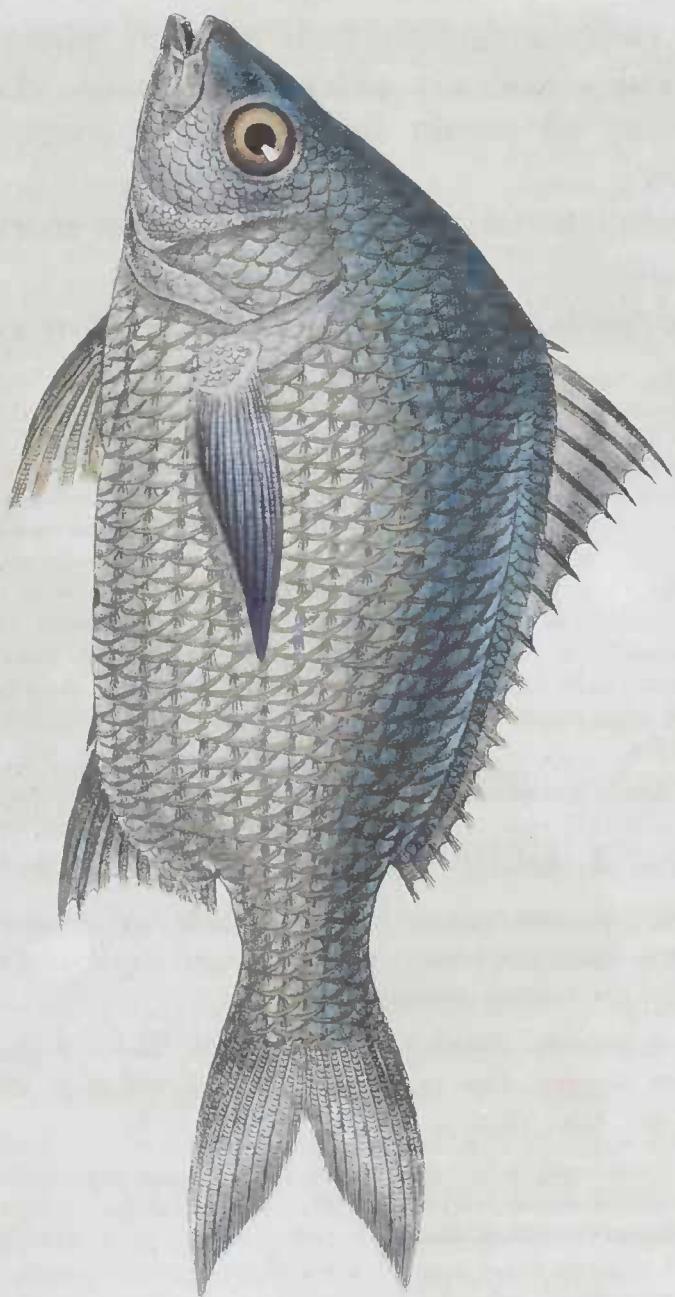
In Museo Monaeensi specimina plura in spiritu vini servantur 7—13" longa.

Habitat per Oceanum Atlanticum.

FAMILIA XI. MAENIDES Cuv.

Diagnosis. Corpus plus minusve compressum, elongatum, tenue, subcylindraceum aut latum, altum. Caput mediocre, latius quam truncus, squamatum. Operculum inerme; apertura branchialis magna. Maxilla superior maxime protractilis et retractilis ob stipites longissimos ossium intermaxillarium, qui inter orbitas recipiuntur. Os parvum in summo rostri apice, ore protracto, inferne versum, dentibus minutissimis armatum, per fasciam angustam in ossibus mandibularibus et intermaxillaribus dispositis; in nonnullis speciebus dentes ejusdem indolis in vomere. Truncus squamis magnis simplibus, tenuibus tectus. Pinna dorsalis antice aculeis validis

GERRES *lineatus*.

Tab. LXVII.

postice radiis articulatis fisis suffulta; pinna analis brevis, antice radiis aculeatis paucis crassissimis. Pinnae ventrales thoracicae; ad earum insertionem squamae nonnullae longissimae.

Pisciculi teneri, boni saporis, qui in mari inter scopulos capiuntur.

Hac familia paucas species paucioraque genera numerat.

XLVIII. GERRES Cuv.

Corpus ovato-oblongum, eocompressum, plus minusve latum, ad pinnam dorsalem anteriorem altius, squamis magnis teatum. Caput mediocre, compressum, acuminatum, omnino squamatum. Opereulum latum; apertura branchialis magna, membrana branchiostega radiis 6. Os parvum, labris carnosis auctum, maxime protractile, deflexile. Ossa intermaxillaria marginem oris superiorem eonformantia et ossa mandibularia dentibus minutissimis velutinis obsita. Ossa maxillaria superiora pone intermaxillaria in latam laminam subquadangularem squamatam extensa. Os infraorbitale anterius magnum in margine inferiore serratum. Pinna dorsalis antice aeuleis validis, postice radiis tenuibus articulatis fisisque suffulta, in vagina squamarum dorsi marginalium recondenda; pinna analis antice aeuleis validissimis. Pinnae ventrales inter se remotiores; pectorales aeuminatae longiores.

Plures species non adeo magnas hoc genus numerat edules in utroque Oceano.

1. GERRES LINEATUS Cuv. Tab. LXVII.

Vagina squamosa pinnae dorsalis et analis lata; corpore supra virescente vittis azureis interruptis ornato; squamis margine aurato cinctis; pinnis ventralibus, caudali analique squamis minutissimis obsitis.

Smaris lineatus, Humb. Obs. de Zool. pl. XLVI. f. 2.

Gerres lineatus, Cuv. regn. anim. Edit. 2. vol. 2. p. 188.

Marcgr. Edit. 1648. p. 148.

Caput acuminatum, declive, eocompressum, squamis variae magnitudinis teatum, quartam totius longitudinis partem aquans, vertex laevis alepidotus. Opereulum, suboperculum et buccae squamis majoribus, praecopereulum, margo infraorbitalis et ossa maxillaria superiora squamis multo minoribus teeta. Oculi magni pone et supra maxillarum commissuram. Nares utrinque duae magnae, approximatae, posteriores majores patulae, anteriores eutieula cinetae, subelaudendae. Membrana branchiostega sub interopereulo recondita. Truncus compressus, latus; eauda multo

angustior; dorsum subcarinatum, venter appланatus; pinnae ventrales distantiores. Squamae magnae, subcirculares, tenues, tenaces, omnes ejusdem fere magnitudinis, versus caudae apicem et ad insertionem pinnae dorsalis et analis minores, ad insertionem pinnarum ventralium longissimae, acutae, majoribus vero in imo ventre; omnes lineis curvis concentricis confertissimis, in marginem posticum decurrentibus, notatae, nec non paucis radiis antrorsum divergentibus. Linea lateralis ab operculi angulo superiore recta fere ascendens, cum dorso parallela, inde sursum arcuata descendens, in medio caudae latere recta; squamae ejus vicinis minores, margine postico emarginato, canali mucoso simplici a media fere squama oriundo, geniculato et in marginis postici emarginatione aperto. Pinnae dorsalis pars anterior aculeata radiis crassissimis, secundo longissimo, sequentibus sensim minoribus; pars mollis radiis plures fissis articulatisque. Pinna caudalis furcata, radiis fere usque ad eorum apicem squamis minutissimis dense obtectis. Pinna analis radiis tribus anterioribus aculeatis, primo minimo, secundo crassissimo longissimoque, tertio multo graciliiori; sequentibus sensim minoribus articulatis pluresque fissis, squamis minutissimis obductis. Pinnae ventrales latae, radio primo crassissimo, breviore, sequentibus fissis squamatibus; pectorales acuminatae, basi squamulis obtecta. Anus inter ventrales et analem intermedius.

Pinnae pectorales radiis 17, ventrales 6, analis 11, caudalis 4, 15, 4, dorsalis 9, 11.

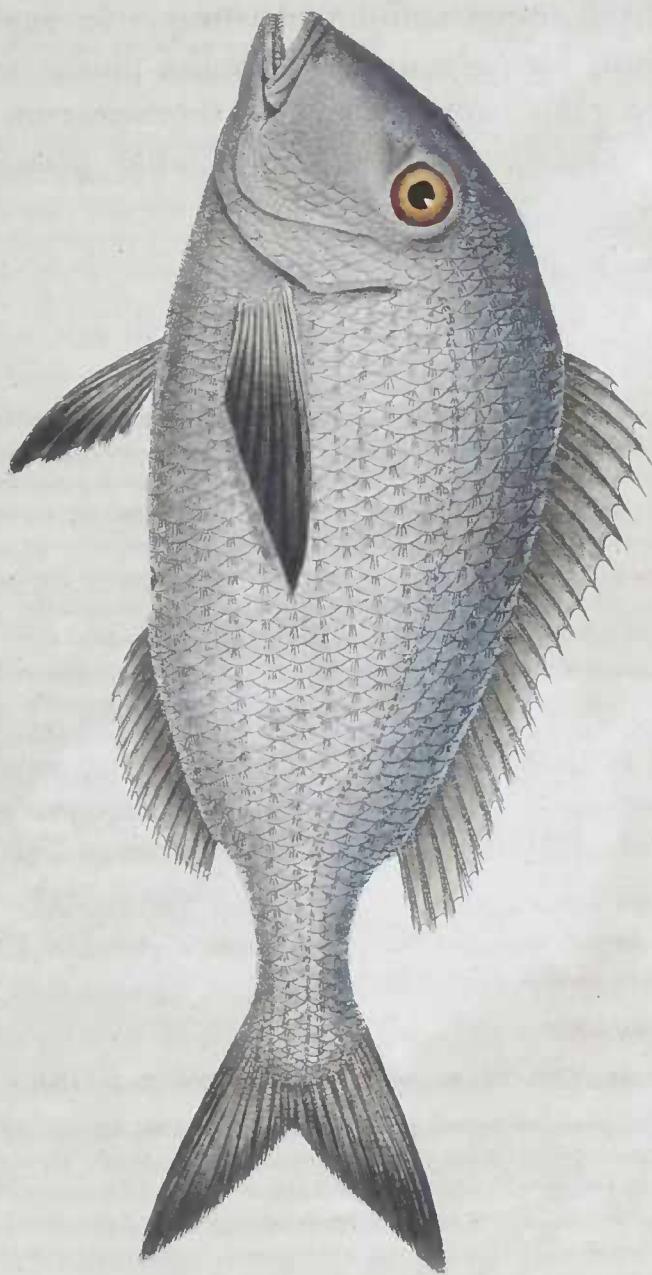
In Museo Monacensi specimen alterum in spiritu vini 9" longum, alterum siccum servatur.

Habitat in Oceano Atlantico.

FAMILIA XII. SPAROIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus plus minusve compressum, ovatum, plus minusve latum, squamis tenuibus pellucidis magnis tectum. Caput mediocre, compressum, aut omnino nudum, aut squamis obductum. Ossa capitis non cavernosa. Operculum et praeoperculum inermia, nec serraturis nec spinis armata. Apertura branchialis magna. Membrana branchiostega non ultra 6 radios numerat. Maxillae subaequales vix protractiles, dentibus variae indolis armatae, nunc acutis aut velutinis, aut sejunctis, nunc hemisphaericis aut gibbis aut planiusculis aut multieuspидibus pavimentosis, nunc sculptoriis longioribus latis planis; saepius plurae species dentium in eodem pisce occurunt. Palatum dentibus orbatum. Os majus minusve in summo rostri apice. Pinnae omnes laeves; dorsalis antice aculeis validis, postice

PAGRUS argyrops.

Tab LXIV

radiis articulatis fisisque sussulta plerumque in vagina squamarum dorsarium recondenda; radii antici pinnae analis aculeati, validi; ad pinnarum ventralium thoracicarum insertionem squamae nonnullae longissimae. Pinnae pectorales longae, acuminatae.

Pylorus caecis appendicibus auctus.

XLIX. PAGRUS Cuv.

Corpus ovatum, compressum, squamis tenuibus pellucidis sat magnis tectum. Caput medioere, compressum, antice areuatum, obtusissimum. Operculum angustum, suboperculum et interoperculum squamis ita obducta ut eorum segmenta conspici non possint; praeperculum laeve. Buccae squamis magnis obsitae; caput caeterum laevi glaberrimum, alepidotum. Os medioere, labris cutaneis cinctum, vix protractile. Ossa intermaxillaria marginem oris superiorem conformantia et ossa mandibularia latissima, crassissima, lateraliter utrinque supra et subtus duabus seriebus dentium molarium majorum minorumque hemisphaericorum, apice subapplanatorum; antice in maxillarum apice dentes velutini minimi consertissimi, extremitate supra et subtus acutis majoribus exsertis. Pinna dorsalis antice aculeis, postice radiis fisis articulatisque sussulta, ita ut et analis in vagina squamarum marginalium recondenda; pinna analis antice aculeis nonnullis aucta. Ad pinnarum ventralium insertionem squamae longissimae, acuminatae. Pinnae pectorales acuminatae, longissimae.

1. PAGRUS ARGYROPS Cuv.

Capite compresso arcuatim declivi, non prorsus quartam totius longitudinis partem aequante, antice et lateraliter laevissimo; dorso arcuato, alto; pinnis pectoralibus, ventralibus et caudali apice nigricantibus.

Sparus argyrops, Linn.

Pagrus argyrops, Cuv. regn. anim. Edit. 2. vol. 2. p. 183.

Corpus compressum, latum, ad initium pinnae dorsalis altissimum, squamis pellucidis tectum. Caput compressum, quartam partem totius pisces non aequans, laevissimum. Operculum, suboperculum, interoperculum et praeperculi pars anterior squamis illis trunci minoribus tecta. Buccae laeves. Oculi medioeres in summo fore vertice. Nares utrinque duas, posteriores superiores ad orbitae marginem anteriorem inferiorem majores, rimaeformes, longissimae, cuticula claudendae, anteriores rotundae patulæ, parvae. Os medioere, mandibula parum brevior - erassa, lata, nec alta; dentes acuti antici, supra utrinque tres, infra quatuor. Truncus latus, cauda tenuis, squa-

mis subaequalibus obduetus, ad humerum vero et ad insertionem pinnarum pectoralium multo minoribus. Squamae omnes subrugosae radiis eurvis concentricis confertissimis in facie posteriori undatis, et radiis antrorum divergentibus, notatae. Linea lateralis eum dorso parallela, sursum flexa, squamis parum minoribus, canali mucoso brevi ampio, ad medium squamam tantum producto, insignibus. Pinna dorsalis ad medium usque aculeis, postice radiis articulatis fissisque suffulta. Pinna caudalis fureata, basi squamulis obtecta; analis antice aculeis tribus erassis, postice radiis fissis tenuibus. Pinnae ventrales aeuminatae, radio primo aculeato tenui; ad earum basin squama longissima acutissima; pectorales longissimae, usque ad initium pinnae analis productae, aeuminatae radiis duobus anterioribus simplicibus, sequentibus semel aut bis tantum fissis, basi squamulis teetis.

Piseis supra eaceruleus, lateribus ventreque argenteis.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 6, analis 3, 12, caudalis 5, 15, 5, dorsalis 12, 15.

In Museo Monaeensi specimina duo in spiritu vini servantur.

Habitat in Oceano Atlantico.

FAMILIA XIII. PERCOIDEI Cuv.

Corpus plus minusve compressum, elongatum, plus minusve latum, squamis crassioribus asperis postice ciliatis obductum. Caput mediocre, interdum pro trunci mole magnum, crassius et latius quam truncus, obtusissimum aut acuminatum, nudum aut squamis tectum. Operculum et praeperculum varie serrata aut dentata. Os sat magnum, dentibus variae indolis armatum, in ossibus intermaxillaribus marginem oris superiorem conformantibus, in mandibularibus, in palatinis, in vomere et in pharyngeis dispositis. Apertura branchialis magna; membrana branchiostega radiis 5 ad 7. Pinnae plerumque laeves, dorsalis antice aculeis, postice radiis fissis articulatis suffulta aut in pinnas distinctas divisa; pinnae ventrales plerumque thoracicae.

Ventriculus saccatus, pyloro laterali; appendices pyloricae plerumque pauciores, minores; intestinum brevius; hepar mediocre aut parvum. Vesica aërea adest.

Rapaces, boni saporis, plerumque coloribus eximiis insignes.

CONSPECTUS GENERUM.

L. MESOPRION Cuv.

Corpus compressum, squamis minoribus obtectum. Caput acuminatum, laeve. Operculum, suboperculum, et interoperculum ut buccae, squamata. Opereculum appendiculatum. Pracoperculum emarginatum, serratum, in margine inferiori aculeatum. Apertura branchialis magna. Membrana branchiostega radiis 7. Pinnæ dorsalis pars anterior longior aculeata.

LI. CORNIGER AGASS.

Corpus ovatum, latum, compressum, squamis magnis crassis asperimis aculeatis tectum. Caput magnum compressum, supra inosculatum. Operculum, suboperculum et interoperculum aculeata; operculum, praecoperculum et ossa infraorbitalia spinis acutissimis armata. Apertura branchialis magna; membrana branchialis radiis 8. Os magnum, dentibus velutinis armatum. Pinnae dorsales duae, anterior longior aculeata; ventrales radiis 8.

LII. URANOSCOPUS LINN.

Corpus crassum, cylindraceum, squamis per series obliquas dispositis tectum. Caput magnum, crassum, obtusissimum, seborrimum, alepidotum, supra planum. Oculi sursum spectantes. Suboperculum et praecoperculum aculeata. Ossa scapularia et humerus spinosi. Os magnum verticale, labris fimbriatis cinctum. Pinna dorsalis unica, aut pinnae duae, quarum anterior aculeata; ventrales jugulares.

L. MESOPRION Cuv.

Corpus ovato-oblongum, compressum, squamis tenuibus subrugosis obtectum. Caput mediocre, compressum, acuminatum, lateraliter squamatum. Operculum sat latum, postice in angulum obtusum productum; suboperculum appendiculatum; praecoperculum dentatum, margine postico dentato inferne plus minusve emarginato. Buccae squamatae. Membrana branchiostega radiis 7. Apertura branchialis magna. Os mediocre, labris cutaneis cinctum; ossa intermaxillaria marginem oris superiorem conformantia et mandibularia parum longiora serie dentium acutorum

armata, quorum antici majores exserti sunt, pone quos dentes velutini extant. Pinna dorsalis antice aculeis, postice radiis fissis articulatisque suffulta; pinna caudalis emarginata, analis antice nonnullis aculeis aucta. Ad pinnarum ventralium thoracicarum insertionem squamae nonnullae longissimae; pinnae pectorales acuminatae.

Species generis Diacopes et Mesoprionis inter se similes, analogae, forsitan variae aetatis idem pisces sunt; quam ob rem haec genera aut conjugenda, aut aliter determinanda sunt, ita ut species quarum pinna dorsalis et analis in vagina squamarum dorsalem marginalium recipiuntur sub nomine Mesoprioni, caeterae pinnae squamatae non vaginatis sub nomine Diacopes conjugantur.

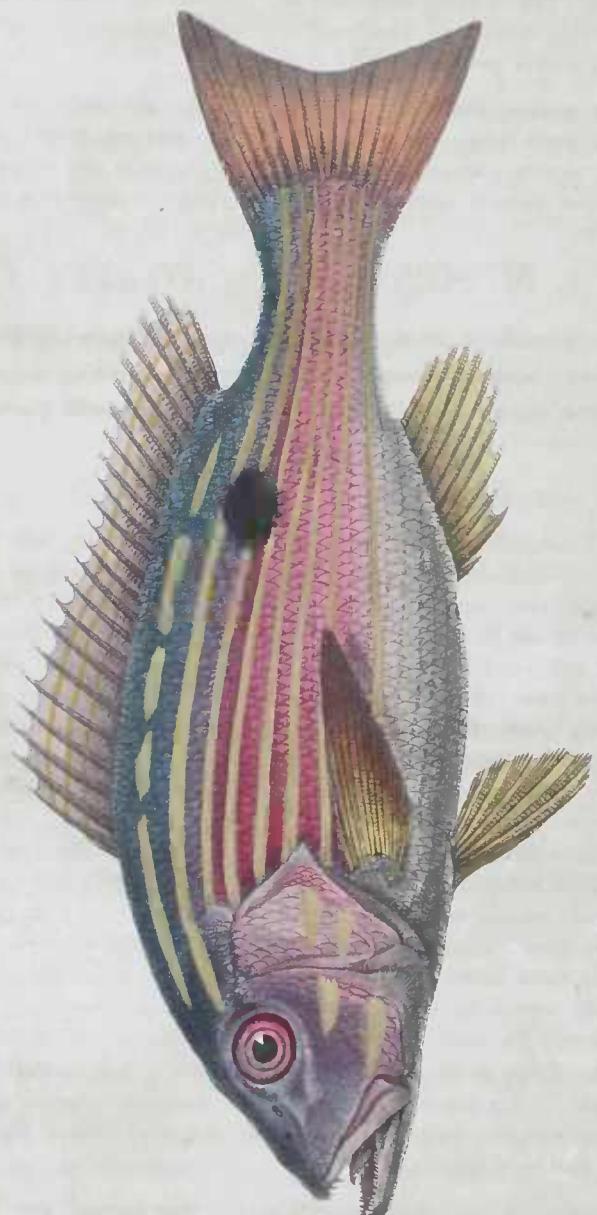
1. MESOPRION UNINOTATUS CUV. Tab. LXV.

Pinna dorsali et anali vaginatis; spatiis interradialibus serie squamarum minutissimarum obsitis; pinna caudali aequo squamata; dorso caerulecente, lateribus roseis, vittis aureis longitudinalibus, sub parte molli pinnae dorsalis macula nigra magna.

Cuv., hist. nat. des poiss. Vol. 2. p. 449.

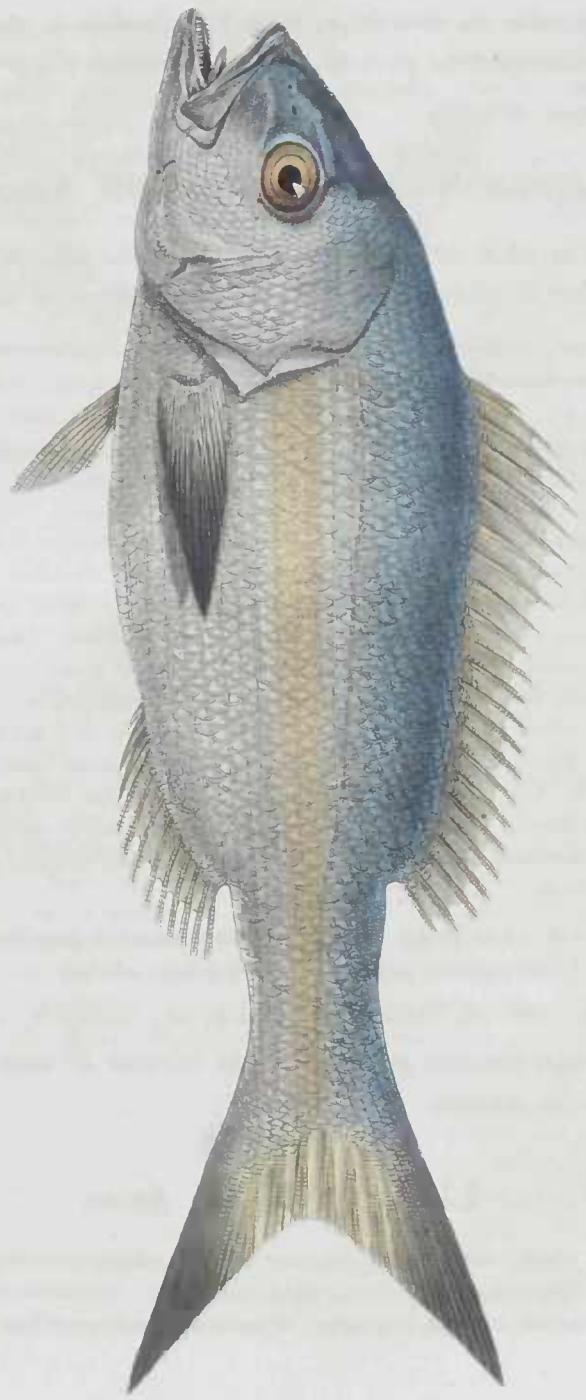
Caput acuminatum, ultra tertiam totius longitudinis partem aequans, compressum, supra alepidotum, laevissimum. Operculum magnum, ut sub- et interoperculum squamis illis truncis vix minoribus obtectum; praecoperculum in margine postico dentibus minimis serratum, inferne emarginatum, et in angulo inferiori dentibus majoribus armatum. Membrana branchiostega sub interoperculo et suboperculo prorsus recondita. Buccae squamatae. Oculi pone et supra maxillarum commissuram, fere ad marginem verticis siti, sat magni. Nares utrinque duae, inter oculos et rostri apicem intermediae, superiores multo maiores ovatae, patulae, inferiores circulares, cuticula claudendae. Mandibula parum prominens, antice utrinque dentibus quinque majoribus exsertis, supra utrinque duobus illis mandibulæ majoribus, distantibus, retrorsum subincurvis. Truncus compressus, squamis subaequalibus obtectus, ad pinnam dorsalem tantum, versus caudæ apicem et in nucha parum minoribus. Squamae omnes lineis curvis concentricis confertissimis. postice undosis notatae, et pluribus radiis antrorsum divergentibus; centrum squamae reticulatum. Linea lateralis sursum subinflexa, cum dorso parallela fere, recta, squamis parum minoribus, canali mucoso brevi, amplissimo parum ultra medianam squamam producto, insignibus. Aculei pinnae dorsalis radiis mollibus parum longiores, inter se magis distantes, acutissimi, crassi, ad basin nonnullis squamulis obtecti, radii artieulati antici simplices, sequentes semel aut ter fissi; squamæ interradialia serie squamularum obsita. Pinna caudalis fere ad apicem usque squamata, emarginata. Pinna analis antice aculeis tribus erassis brevioribus aucta, eaeterum ejusdem indolis quam pars mollis pinnae dorsalis. Pinnae ventrales acuminatae, radio primo aculeato, breviore quam sequente; pectorales acuminatae, usque ad initium pinnae analis extensæ, radiis anterioribus duobus simplicibus.

Piscis pulcherrimus, supra caeruleus, lateribus roseus, vittis aureis longitudinalibus ornatus et macula nigra inter pinnam dorsalem et analem ad lineam lateralem notatus.

MESOPRION unicolor.

Tab.LXV.

NEMIPTERUS aurovittatus.

Tab. LXXVI.

Pinnac pectorales radiis 16, ventrales 6, analis 3, 9, caudalis 5, 15, 5, dorsalis 10, 12.

In Museo Monacensi specimina plura in spiritu vini servantur 7—9" longa.

Habitat in Oceano Atlantico.

2. MESOPRION AUROVITTATUS AGASS. Tab. LXVI.

Pinna dorsali et anali ad medium usque squamulis minutis obsitis, dorso caerulecente, lateribus et ventre argenteis auro longitudinaliter vittatis.

Caput acuminatum, mediocre, quartam totius longitudinis partem superans, compressum, supra et antice alepidotum, laevissimum. Operculum postice acutum, suboperculum appendiculatum, interoperculum et buccae squamis illis trunci minoribus obtectae. Praeoperculum parum emarginatum, postice dentibus minutissimis, in angulo inferiore vero majoribus armatum. Membrana branchiostega sub interoperculo et suboperculo prorsus recondita. Oculi ponct et supra maxillarum commissuram inter hanc et vertieem intermedii, medios. Nares utrinque duae inter oculos et rostri apicem intermediae, superiores majores ovato-oblongae, patulae, inferiores subcircularis cuticula claudendac. Mandibula parum prominens, dentibus externis subaequalibus armata; in ossibus intermaxillaribus antice utrinque dentes duo majores exserti. Truneus ovato-oblongus, compressus, cauda multo tenuiore, squamis subaequalibus obteetus, dorsum et caudae apicem versus minoribus. Squamae omnes pellucidae, lineis curvis concentricis confertissimis postice undosis notatae nec non radiis pluribus antrorum divergentibus; punctum radiationis ad tertiam posteriorem squamae partem. Linea lateralis parum sursum flexa, cum dorso parallela, fere recta, squamis parum minoribus, quam vicinae, canali mucoso brevi, amplissimo ad punctum radiationis aperto, insignibus. Pinnae dorsalis et analis insertio altius prominens; radii carum molles semel aut ter tantum fissi; aculei pinnae dorsalis graciliores quam in Mesoprione uninotato, pinnae analis breviores tenuioresque. Pinna caudalis valde fureata; pinnae ventrales minores, pectorales breviores.

Supra cacrucleus; latera et venter argentei, squamis omnibus auro limbatis; vittae longitudinales aureae, media latiore; pinnae pectorales et lobi pinnae caudalis apice nigricantes.

Pinnae pectorales radiis 16, ventrales 6, analis 3, 10, caudalis 6, 15, 6, dorsalis 10, 14.

In Museo Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur 8" longa.

Habitat in Oceano Atlantico.

LI. CORNIGER AGASS.

Corpus ovatum, latum, compressum, squamis magnis, crassis, asperrimis, duris, postice aculeatis tectum. Caput magnum, compressum, supra insculptum, lateraliter ut truneus squamis aculeatis tectum, formidolose undique armatum. Operculum, suboperculum et interoperculum per

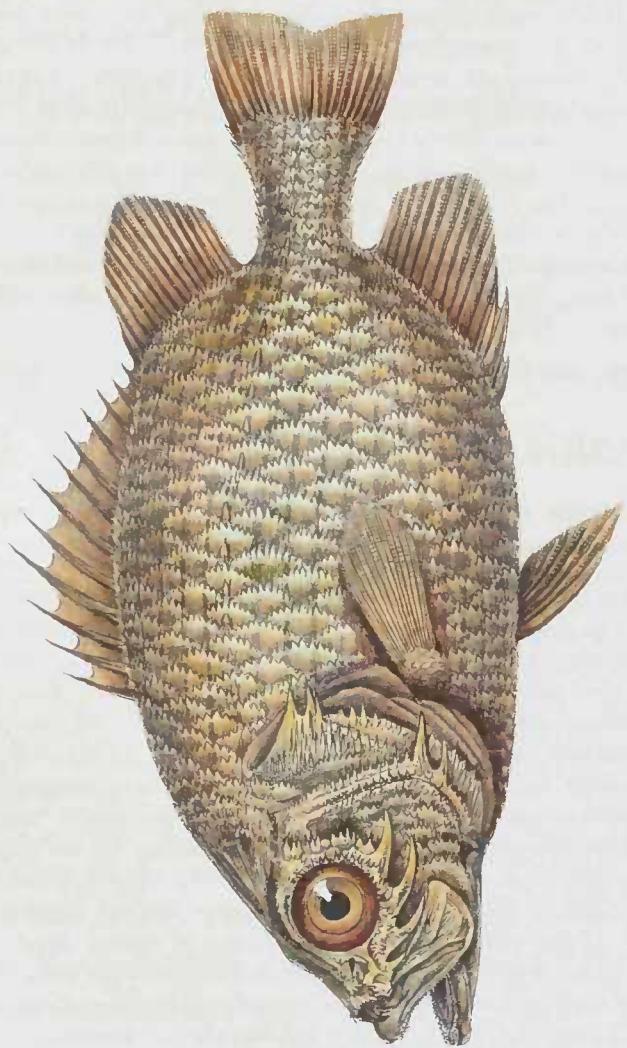
totam superficiem aculeata, operculum postice spinis duabus armatum, praeoperculum scribus duabus aculeorum acutissimorum cinctum et in angulo pluribus spinis longioribus auctum; ossa infraorbitalia aculeata et spinis retrorsum curvis validissimis armata, imo ossa nasalia aculeata. Apertura branchialis magna; membrana branchiostega radiis 8, radio 2, 3 et 4 in margine inferiore aculeatis. Humeri angulus aculeatus. Os magnum. Ossa maxillaria superiora magna, inferne in latam laminam spatulacformem dilatata, sulcata, edentula, lamina accessoria aucta. Ossa intermaxillaria et mandibularia fascia dentium velutinorum minimorum antice latiore armata. Ossa palatina et vomer dentibus velutinis minutissimis per angustam fasciam dispositis obsita. Ossa pharyngea superiora et inferiora, nec non arcuum branchialium elasmia et laminulae internae dentibus velutinis armatae. Pinnæ dorsales duae cuticula conjunctæ; anterior longior aculeis crassis acutissimis suffulta, posterior multo brevior radiis articulatis fisisque. Pinna caudalis parva; analis antice aculeis validissimis aucta. Pinnæ ventrales aculeo acutissimo et 7 radiis mollibus, thoracicae; pectorales elongatae.

Genus praestantissimum, inter Myripristidem Cuv. et Holocentrum Cuv. intermedium.

1. CORNIGER SPINOSUS AGASS. Tab. LXXV.

Corpo ovato, squamis magnis osseis, postice aculeatis tecto; ossibus infraorbitalibus spinis longis inferne et retrorsum curvis.

Caput magnum, tertiam totius longitudinis partem aquans, compressum, formidolose armatum; ossa eranii insculpta, longitudinaliter sulcata, sulcis radiis. Ossa lacrymalia apice aculeata. Nares magnae utrinque duae patulae ad marginem orbitae anteriorem, inter ossa lacrymalia et infraorbitale primum intermediae. Oculi magni supra maxillarum commissuram, ad marginem verticis, ossibus cincti infraorbitalibus aculeatis spinisque acutissimis armatis, retrorsum curvis. Operculum aculeatissimum, in angulo postico spinis duabus armatum, antice squamatum, suboperculum et interoperculum aculeis majoribus minoribusque cinctum; praeoperculum duabus scribus aculeorum minorum limbatum, in angulo inferiori spinis duabus magnis acutissimis rectis auctum, antice extus ut et baccae squamis illis trunci minoribus tectum. Os sat magnum, mandibula parum longiore, dentibus velutinis per fascias latissimas dispositis, antice utrinque supra et subtus in glomerulos confertis armatum. Apertura branchialis magna; membrana branchiostega et ejus radii extus visibilis. Truncus compressus, latus, in caudam tenuem productus, squamis crassissimis osseis tectus. Squamae omnes ejusdem fere magnitudinis, semicirculares, margine postico rotundato aculeato, anteriore recto, lineis curvis concentricis confertissimis subparallelis notatae; punctum radiationis reticulatum. Linea lateralis sursum subinflexa cum dorso parallela, cui duplo propior quam ventri. Squamae ejus canali mucoso brevissimo, amplissimo in facie interna squamae foramine ovali aperto, insignes; margine postico undato. Pinnæ dorsales duae, inter se conjunctæ; anterior longior aculeis validissimis, crassis, acutissimis suffulta, posterior radiis gracilioribus, articulatis simplicibus, semel aut ter fissis, postremis minoribus. Pinna caudalis parva, emarginata, radiis extremis brevibus aculeatis 4, sequentibus dnobns articulatis simplicibus parum longioribus, internis in lobo superiori 9, in inferiore 8, apice fissis.

CORNIGER spinosus

Tab. LXXV.

URANOSCOPUS occidentalis.

Tab. LXXIII.

Pinna analis antice aculeis validissimis tribus, quorum secundus longior, postice vaginatus est; radii sequentes eandem praebent indolem, quam illi pinnae dorsalis posterioris. Pinnae ventrales radio primo aculeato, acutissimo, sequentibus longioribus articulatis apice fisis, postremo semel tantum fiso. Pinnae pectorales basi squamulis tectae, radio primo breviore simplici, sequentibus articulatis fissisque longioribus, a quarto inde sensim minoribus, plures fisis.

Totus pisces aurantiae.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 6, analis 3, 12, caudalis 4, 2, 17, 2, 4, dorsalis posterior 15, anterior 12.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur 6" 3''' longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

LII. URANOSCOPE LINN.

Corpus erassum, cylindracum, postice parum attenuatum et compressum, squamis per series obliquas dispositis tectum. Caput magnum, crassum, obtusissimum, subtetragonum, alepidotum, sculpturis ossinum capitinis tamen scaberrimum, supra planum. Oculi sursum spectantes. Opereulum latum, scaberrimum, postice rotundatum inerne, membrana lata marginali cinctum; suboperculum aculeatum; praecopereulum latissimum, lacunosum, margine inferiori aculeato, ut lata ossa infraorbitalia scaberrima. Membrana branchiostega radiis 6. Apertura branchialis maxima. Ossa scapularia et humerus spiosi. Os magnum verticale labris fimbriatis cinctum. Ossa intermaxillaria pedieulis longis inter orbitas recipiens, marginem superiorem sola conformantia, mandibularia lata dentibus aetatis brevibus armata; ad symphysis mandibulae frenulum mobile. Vomer et ossa palatina dentibus velutinis obsita. Pinnae dorsalis radii antice aculeati tenues aut in pinulum propriam, aut eum radiis mollibus conjuncti. Pinna analis longa. Pinnae pectorales magnae rotundatae; ventrales jugulares radio primo minimo aculeato.

1. URANOSCOPE OCCIDENTALIS AGASS. Tab. LXXIII.

Capitis ossibus grosse insculptis; pinnis pectoralibus radiis 16, anali 14.

Species Uranoscopo scabro proxima, forsitan tantum varietas climatica; tamen scabritic capitis grossiore, spinis humeralibus longioribus, radiis pinnae pectoralis 16, analis 14 etc. differt et mihi species peculiaris videtur.

Caput conice subtetragonum, supra appланatum horizontale; buccae et opereuli partes verticales; gula appланata; os in summo capitis apice verticale, mandibula oro clauso verticalis, ore aperto horizontalis et cum maxilla superiore angulum rectum conformans. Ossa crani extus grosse rugosa, insculpta; os infraorbitale primum latissimum, buccas omnino obtegens, rugosum, antice in spinas duas obtusas productum; operculum lituratum, radiatum insculptum, postice lata membrana fimbriata aetum; praecopereulum latissimum laeunosum et rugosum, in margine in-

feriore quatuor spinis acutissimis armatum, suboperculum spina inferiore unica. Membrana et radii branchiostegi sub praeperculo prorsus recondita. Oculi minimi, in summo vertice inter se distantes, sursum spectantes. Os magnum, verticale, labris cutaneis subfimbriatis cinctum; labrum superius ab ossibus intermaxillaribus angustissimis sustentatum, quorum stipites praelongi horizontaliter inter orbitas recipiuntur. Ossa maxillaria superiora edentula latiora ponc ossa intermaxillaria, verticalia. Mandibula maxilla superiore longior, ore aperto maxime prominens; ejus os articulare postice in spinam aenitissimam productum. Lingua latissima, obtusissima. Os scapulare postice in spinas duas productum; humerus spina longiore, recta fere, sursum versa et parum flexa armatus. Truncus fusiformis, subcylindraceus antice crassissimus, postie sensim attenuatus, et magis ae magis compressior; squamis minimis cuti immersis et per series obliquas dispositis obtectus. Squamae omnes tenuissimae, membranaceae, oblongae, lineis curvis concentricis confertissimis, et radiis antrorum divergentibus subparallelis notatae. Linea lateralis ab operculi angulo superiore ad dorsum ascendens, inferne flexa, inde in summo fere dorso, ad insertionem pinnae dorsalis, quacum parallela, usque ad initium pinnae caudalis ubi deflexa ad medium pinnam deflectitur. Pinnae dorsales duae, anterior radiis tenuibus simplicibus, cum sequenti molli cute coniuncta, cuius radii longiores articulati simplices aut semel fissi sunt. Pinna caudalis truncata, radiis exterioribus simplicibus brevioribus. Pinna analis radii apice cute crassiore cincti. Pinnae ventrales thoracieae, cute crassa sussultae; aculeo primo brevissimo. Pinnae pectorales rotundatae.

Pinnae pectorales radiis 16, ventrales 6, analis 14, caudalis 4, 10, 4, dorsalis posterior 14, anterior 4.

In Museo Monacensi specimina plura variae magnitudinis in spiritu vini servantur.

Habitat in Oceano Atlantico.

FAMILIA XIV SCIAENOIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus plus minusve compressum, elongatum, plus minusve latum, squamis asperis tectum. Caput non adeo magnum, inflatum, squamatum. Operculum et praeperculum ut in Percoideis varie serratum aut dentatum. Os non adeo magnum dentibus variae indolis armatum, sed tantum in ossibus intermaxillaribus marginem oris superiorem conformantibus, in mandibularibus et in pharyngeis dispositis; in vomere et in ossibus palatinis dentes nulli. Apertura branchialis magna; membrana branchiostega radiis 5—7. Pinnae aut laeves

aut squamis minoribus obductae, dorsalis antice aculeis, postice radiis fisis articulatis suffulta aut in pinnas distinctas divisa; pinnae ventrales thoracicae.

Vesica aërea non raro pluribus appendicibus furcatis et ramosis insignis.

Pleraque species edules, nonnullae optimi saporis, ubique magni pretii aestimantur.

CONSPECTUS GENERUM.

LIII. CORVINA Cuv.

Corpus elongatum, compressum. Caput squamis variae magnitudinis obteatum. Rostrum inflatum, obtusissimum, opereulum postice aeuleatum, praepereulum dentatum. Os medioere, sub rostri apice, dentibus velutinis armatum. Pinnae dorsales duae, anterior aeuleis tenuibus, posterior longior mollis. Pinna analis antice aeuleis majoribus minoribusve.

LIV PACIYURUS Agass.

Corpus compressum, omnino squamatum. Caput parvum, aeuminatum, aequo squamatum. Os areuatum, sursum versum, dentibus velutinis minutissimis armatum. Pinnae dorsales duae, anterior aeuleata, posterior multo longior omnino squamata ut et caudalis, ejus radii extus non distinguntur. Pinna analis aeuleo secundo validissimo, erassisimo, maximo.

LV. LOBOTES Cuv.

Corpus ovatum, squamis omnino teetum. Caput erassum. Opereulum postice rotundatum; praepereulum inerme. Membrana branchiostega radiis 5. Os labris crassis einctum, armatum serie dentium acutorum pone quos dentes velutini. Ossa pharyngea dentibus obtuse-eonieis, subhamatis obsita. Linea lateralis interrupta. Pinnae dorsalis pars mollis pinnaque analis radiis sensim longioribus squamatis. Pinna caudalis squamata.

LVI. HAEMULON Cuv.

Corpus ovato-oblongum, compressum, squamis medioeribus obtectum. Os magnum, lateraliter compressum, dentibus velutinis, extus majoribus, armatum. Mandibula ore aperto prominens, deflexilis. Ossa pharyngea dentibus obtuse-conicis armata. Pinna dorsalis mollis, caudalis et analis squamulis obsitae; pinnae ventrales aut laeves aut squamatae.

LIII. CORVINA Cuv.

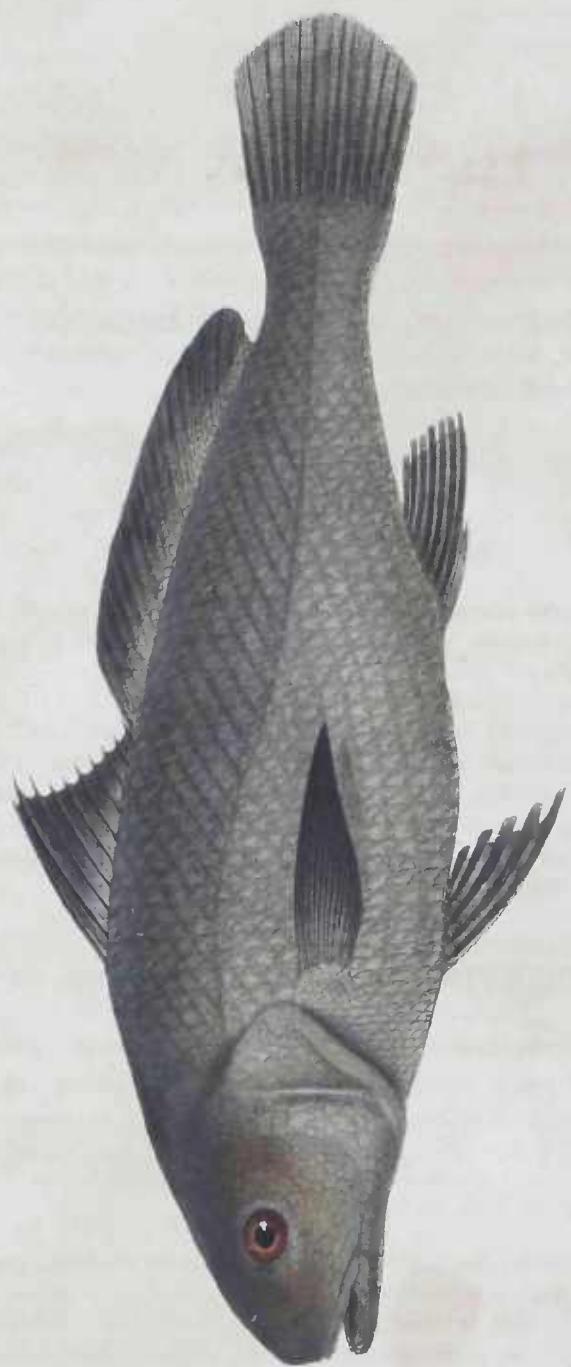
Corpus elongatum plus minusve compressum squamis non adeo magnis undique tectum. Caput minus compressum, squamis variae magnitudinis omnino obductum; rostrum inflatum obtusissimum, parum prominens, cavernosum. Operculum postice aculeatum, latum; suboperculum angustum, praecoperculum aculeis majoribus minoribusve armatum. Membrana branchiostega lata, radiis 7. Apertura branchialis sat magna. Os medioere sub rostri apice, arcuatum, supra in ossibus intermaxillaribus et infra in mandibularibus lata fascia dentium velutinorum minutissimorum armatum. Pinnac dorsales duae; anterior aculeis gracilibus longioribus, posterior longior radiis fisis basi tantum squamatis suffulta. Pinna caudalis basi plus minusve squamata. Pinna analis parva antice aculeis majoribus minoribusve armata. Pinnac ventrales longac acuminatae, aculeo primo tenui; pectorales longiores acuminatae.

1. CORVINA ADUSTA AGASS. Tab. LXX.

C. oscure cinerea; fasciis aurato-fuscis notata; buccis aurato-fuscis; pinnis nigricantibus; spinis anguli inferioris praecoperculi majoribus quam illa marginis posterioris; squamis superciliaribus, buccalibus posterioribus, marginis praecoperculi posterioris et anguli superioris opereuli caeteris multo minoribus.

Sciaena adusta in *Tab. nostra*.

Caput obtuse-conicum, lateraliter subcompressum, obtusissimum, quartam partem totius longitudinis aquans, omnino squamatum. Operculum postice in processus duos obtusos planos productum, cutic aetum; suboperculum postice appendiculatum tenuc, membranae cum. Membrana branchiostega late prominens, tenuissima. Operculum, praecoperculum, buccae et vertex squamis subaequalibus sat magnis tecta; angulus vero operculi superior, ejus margo posterior, fascia ante praecoperculum et in ejus margine postico, nee non margo orbitae superior squamis multo minoribus

SCHAENA adusta.

Tab. LXX.

confertissimis obsita. Oculi parvi supra maxillarum commissuram. Nares utrinque duae magnae, approximatae, patulae, ante oculos sitae; posteriores majores ovatae, anteriores circulares. Ad rostri apicem foramina mucosa majora minoraque aperiuntur. Os parvum, areatum, sub rostri apice. Mandibula oris clauso intra ossa intermaxillaria recipitur, quae ipsa intra lata ossa infra-orbitalia recipiuntur. Truncus compressus omnino squamis subacqualibus obtectus, dorsum subcarinatum, compressius quam venter rotundatus, qui inter pinnas ventrales planiusculus est. Squamae omnes subcirculares, radiis curvis concentricis confertissimis, in parte postica undatis, rugosiss asperis, nec non pluribus radiis antrorum divergentibus notatae. Margo posticus ciliatus; punctum radiationis ad tertiam posteriorem squamae partem. Linea lateralis antice sursum arcuata, a medio trunco vero inde subrecta; squamae ejus vicinis minorcs, insignes canali mucoso sat amplio et ultra punctum radiationis producto, in squamis anterioribus simplici, in posterioribus furcato. Pinnac dorsalis anteriorcs radii graciles, a tertio inde sensim minores; pinnae posterioris radius primus aculeatus brevis, sequentes articulati fissi, omnes fere ejusdem longitudinis. Pinna caudalis rotundata; analis angusta, antice aculcis duobus brevibus, quorum alter crassus. Pinnarum ventralium radius secundus longissimus; pectoralium primus minimus.

Totus piscis obscure cinercus, aurato-fuscoque variegatus.

Pinnae pectorales radiis 18, ventrales 7, analis 2, 9, caudalis 4, 15, 4, dorsalis anterior 10, posterior 1, 28.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur 10ⁱⁱ longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

LIV PACHYURUS AGASS.

Corpus elongatum, compressum, squamis parvis omnino obtectum. Caput parvum, compressum, acuminatum, omnino squamatum. Os suprascapulare postice serratum. Operculum postice in angulum acutum productum, squamatum; suboperculum et interoperculum angusta parva, squamata; praeoperculum postice serratum, in angulo inferiori aculeis brevibus, obtusioribus armatum, margo inferior dentatus. Apertura branchialis magna, membrana branchiostega lata radiis 7. Os non adeo magnum, sursum versus, labris cutaneis cinctum, armatum dentibus velutinis minutissimis per latam fasciam in mandibula squamata et ossibus intermaxillaribus, totum marginem oris superiorem conformantibus, dispositis. Truncus compressus, ovato-elongatus, postice in caudam crassam subcylindraceam attenuatus, squamis subaequalibus tectus, quarum margo posticus sursum versus est. Pinnae dorsales duae sejunctae; anterior aculeis acutissimis sensim minoribus sussulta; posterior multo longior, mollis, radiis omnino squamulis obductis. Pinna caudalis incrassata, adeo dense squamulis obsita, ut radii nullo modo extus perspici possint. Pinna analis parva, antice aculeis validissimis aucta, secundo crassissima, longiore, antice carinata, postice sulcata. Pinnae ventrales basi latae, aculco primo crasso, pectorales minorcs, acuminatae.

1. PACHYURUS SQUAMIPENNIS AGASS. Tab. LXXI.

Fronte excavata, vertice declivi; dorso cinereo, lateribus dilutioribus.

Sciaena squamipennis Cuv. in litt.

Caput ad operculum altissimum, valde declive, inde attenuatum, productum, quartam totius longitudinis partem aquans, omnino squamis subaequalibus obtectum. Operculum postice in longum aculeum productum; suboperculum propter squamas non distingui potest. Praeoperculi angulus inferior obtusissimus, parum retrosum productus. Oculi non adeo magni, pone et supra maxillarum commissuram ad verticis marginem. Squamae orbitam circumdantes illis buccarum parum minores. Nares ad orbitae marginem anteriorem. Os, in summo rostri apice, sat magnum, sursum arcuatim labris cutaneis cinctum; mandibula ore aperto parum prominens, ore clauso inter ossa intermaxillaria recipitur. Truncus ovato-oblongus, latiusculus, compressus, in caudam crassam subcylindraceam productus, squamis subaequalibus, minoribus tectus, quarum margines postici ciliati sursum spectant; caudae apicem versus et ad dorsi et ventris marginem squamae sensim minores evadunt. Squamae trunci omnes sere ejusdem magnitudinis, margine postico sursum spectantes, subsemicirculares, lineis curvis concentricis confertissimis, in parte postica rugosis, undatis, asperis, nec non radiis pluribus subparallelis antrorsum tendentibus notatae. Margo posticus squamae ciliatus, punctum raditionis in mediis sere squamis. Linea lateralis antice tantum parum sursum flexa, cum dorso parallela, squamis minoribus, canali mucoso simplici, angustiore, notata. Squamae pinnarum eandem praebent indolem, sed multo minores et irregulares sunt. Pinnae dorsalis anterioris anticus aculeus brevis, secundus longissimus, sequentes sensim minores; pinna posterior mollis, omnino squamis minimis obiecta, basi fascia squamarum majorum cincta; radio primo aculeato brevi. Pinna caudalis rotundata adeo dense squamis obsita, ut radios nec numerare, nec perspicere queas. Pinna analis basi squamata, aculco secundo validissimo, crassissimoque.

Totus piscis obscure cinereus, pinnis apice nigricantibus.

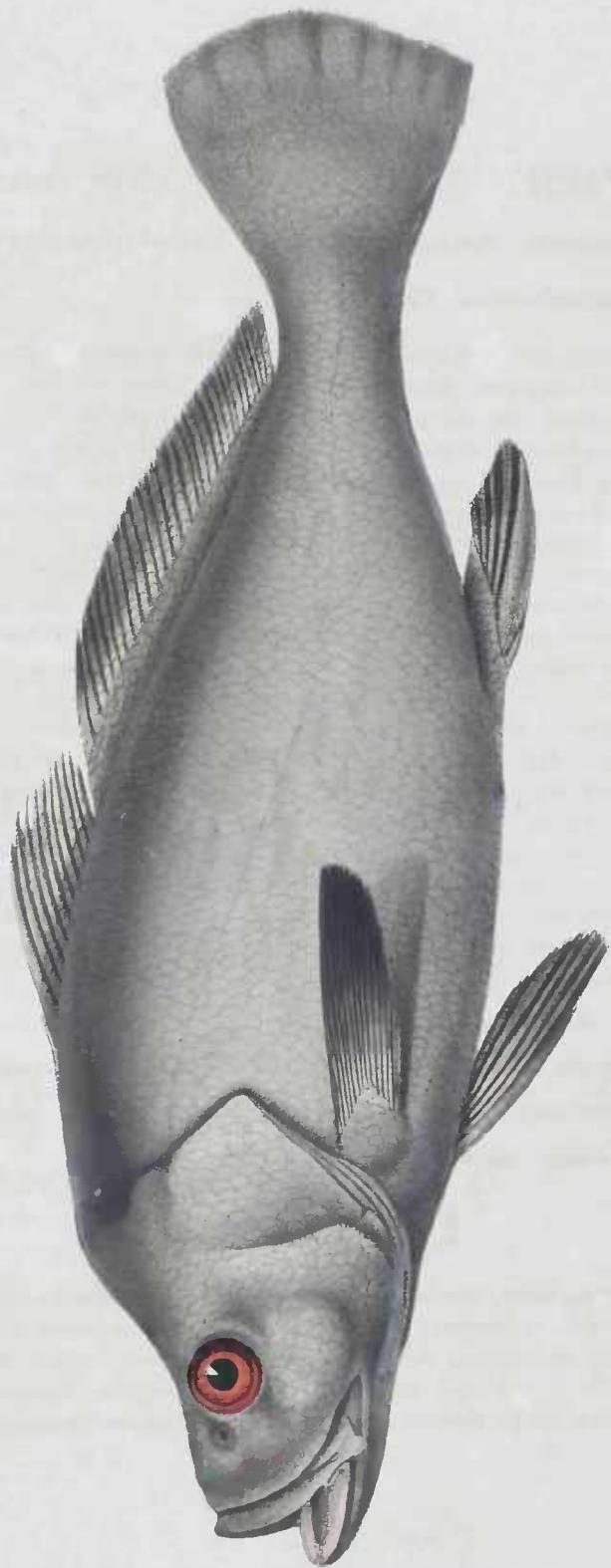
Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 7, analis 2, 9, dorsalis anterior 10, posterior 1, 36.

In Museo Monacensi specimen pessimum siccum 17" longum servatur.

Habitat in Oceano Atlantico.

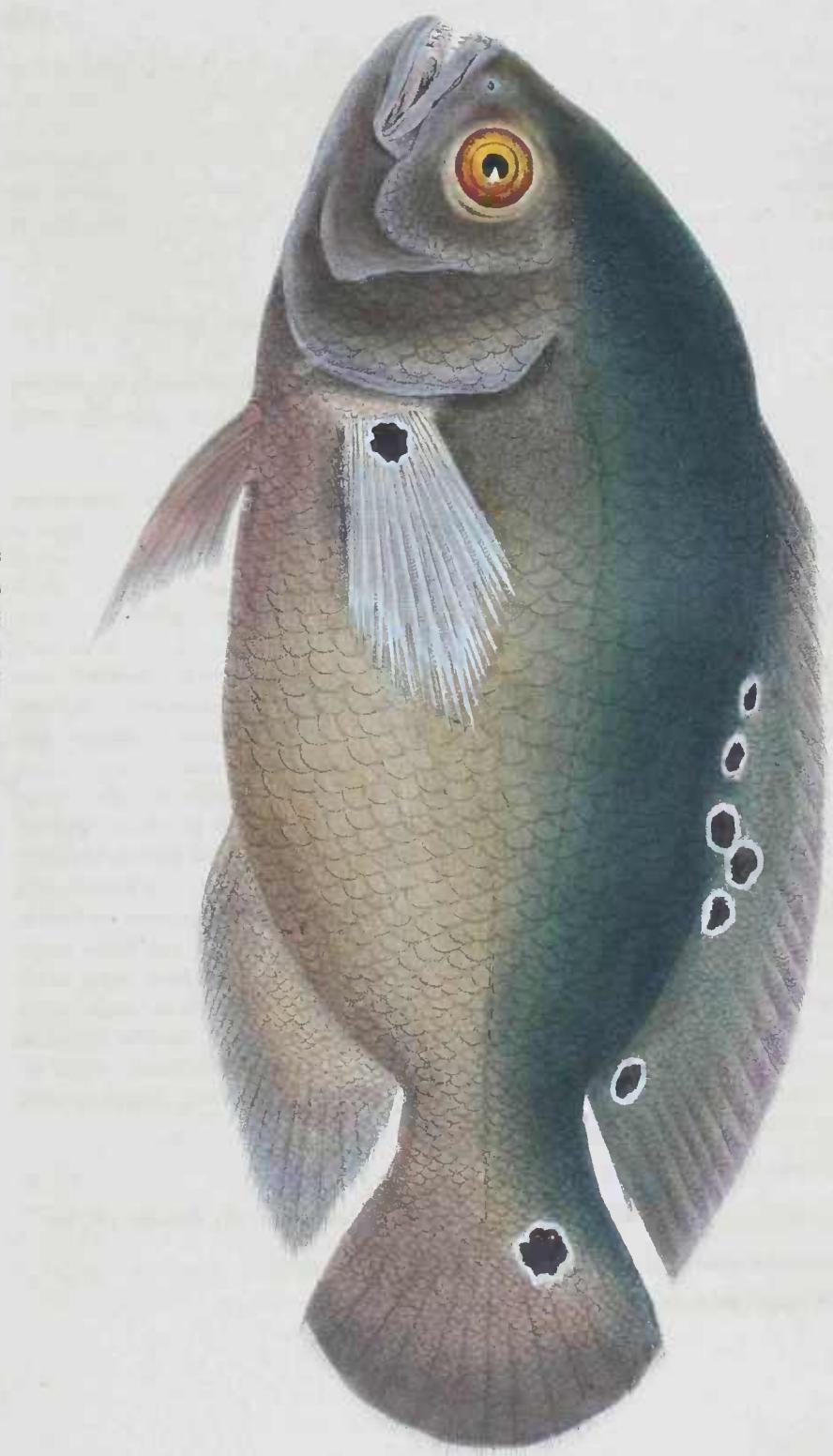
LV LOBOTES CUV.

Corpus ovatum, latum, compressum, squamis mediocribus omnino obtectum. Caput mediocre, crassum. Operculum squamatum, postice rotundatum; suboperculum parvum et interoperculum latum longumque, squamatum; praecoperculum laeve, prorsus inermis. Membrana branchiostega lata, tenuis, radiis 5. Ad rostri apicem supra plurima gregatim foramina mucosa disposita. Os sat magnum, labris crassis cinctum supra et subtus, in ossibus intermaxillaribus et in mandibu-

TAUHYURUS squamipinnis.

Tab.LXXI.

LOBOTUS ocellatus.

Tab. LXVIII.

laribus serie dentium acutiorum exsertorum armatum, pone quos fascia lata dentium velutinorum minimorum exstat. Ossa pharyngea superiora et inferiora latis fasciis dentium magnorum obtuse-conicorum apiceque subhamatorum armata. Linea lateralis interrupta. Pinna dorsalis longissima, antice aculeis acutissimis, apice cuticula appendiculatis, postice radiis articulatis sensim longioribus, et omnino squamatis sussulta. Pinna caudalis omnino squamata. Pinna analis antice aculeis validissimis aucta, caeterum eandem praebet indolem, quam pars mollis pinnae dorsalis. Pinnae ventrales acuminatae, aculeo primo breviore; pectorales subtundatae.

1. LOBOTES OCELLATUS Cuv. in litt. Tab. LXVIII.

Aculeis pinnae dorsalis omnibus ejusdem longitudinis, excepto primo breviore; ocellis nigris alis marginatis ad basin pinnarum pectoralium pinnae dorsalis et in lobo superiore pinnae caudalis.

Caput crassissimum, obtusissimum, quartam partem totius longitudinis aequans. Operculum latum rotundatum, squamis illis trunci parum minoribus obtectum; praecoperculum laeve, alepidotum, magnis foveis mucosis notatum. Membrana branchiostega tenuis, lata, pone operculum prominens. Apertura branchialis sat magna. Buccae intumidae, squamis parvis obsitae. Oculi magni pone et supra maxillarum commissuram siti. Nares utrinque simplices, pyriformes, mediocres, inter oculos et rostri apicem intermediae. Plurima foramina mucosa gregatim in summo vertice, ad nares, et in ossibus infraorbitalibus aperiuntur. Os labris crassis cinctum; mandibula crassa, latiuscula, prominens. Truncus latus, crassus, squamis subaequalibus, deciduis ad dorsi marginem et versus caudae apicem minoribus, tectus. Squamae omnes circulares, maxime regulares, lineis curvis concentricis confertissimis et radiis pluribus antrorum divergentibus, et in marginem lobulatum docurrentibus notatae. Punctum radiationis in mediis squamis. Linca latralis sursum flexa, cum dorso parallela, usque ad medianam pinnae dorsalis posterioris partem, inde interrupta, in medio caudae latere recta. Squamae ejus vix minores canali mucoso simplici, a media squama oriundo et in margine postico emarginato, aperto, insignes. Pinna dorsalis ultra medium aculeis validis, acutissimis, apice ut in Labris appendiculatis, postice radiis articulatis, gracilibus, apice pluries fissis caudae apicem versus sensim majoribus et per totam longitudinem squamulis minimis obductis. Pinna caudalis rotundata, omnino squamulata; extus radiis minimis cuti immersis vix conspicuis, caeteris radiis pluries fissis sussulta. Pinna analis antice aculeis tribus brevioribus, validissimis, crassis; acutissimis, radiis sequentibus ejusdem indolis et formae quam illi partis inollis pinnae dorsalis. Aculeus primus pinnarum ventralium, radio sequenti duplo brevior. Pinnae pectoralis radius primus brevis tenuis, parvus; sequentes radii plures et profunde fissi.

Dorsum virescens, venter et latera flavicantia.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 6, analis 3, 16, caudalis intus 15, dorsalis 13, 20.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur 10" longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

LVI. HAEMULON Cuv.

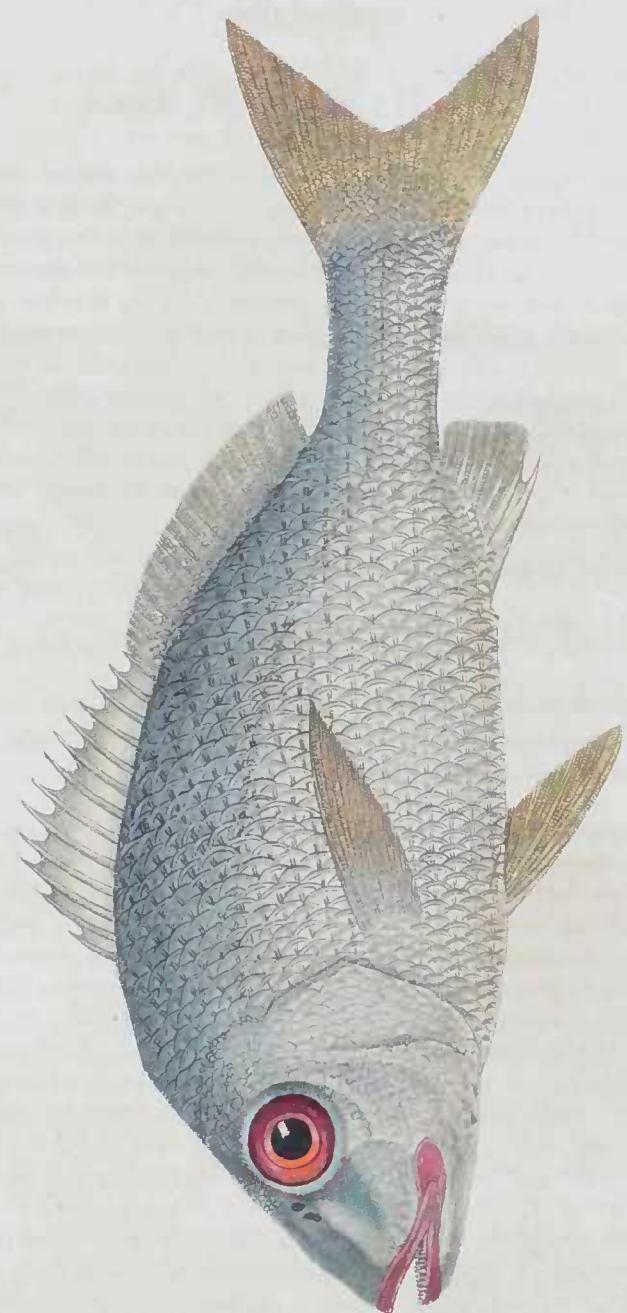
Corpus ovato - oblongum, compressum, squamis mediocribus omnino obtectum. Caput mediocre, compressum, crassius tamen, quam truncus, acuminatum, declive, squamatum. Operculum postice rotundatum; suboperculum latum; interoperculum parvum; praeperculum serratum dentatumqnc, omnia squamata. Membrana branchiostega angusta, sub operculo recondita, radiis 7. Os magnum lateraliter compressum, labris cutaneis cinctum, dentibus velutinis acutissimis armatum, quorum externi, praeccipue ad maxillarum apicem maiores exserti sunt. Mandibula ore aperto prominens, deflexilis et angulum retinacum cum gula conformans; ad ejus symphysis foveae mucosae, majuscule. Ossa pharyngea superiora et inferiora dentibus parvis obtuse-conicis obsita. Pinna dorsalis emarginata, pars anterior aculeata, posterior mollis squamulis omnino obducta. Pinna caudalis aquac squamulata. Pinna analis antice aculcis validis armata, radiis mollibus squamulis minutissimis obtectis. Pinnae ventrales acuminatae aut laeves aut squamulis obsitae. Pectorales longiores acuminatae.

Rubidine laborum insignes; boni saporis.

1. HAEMULON CANNA Cuv. in litt. Tab. LXIX.

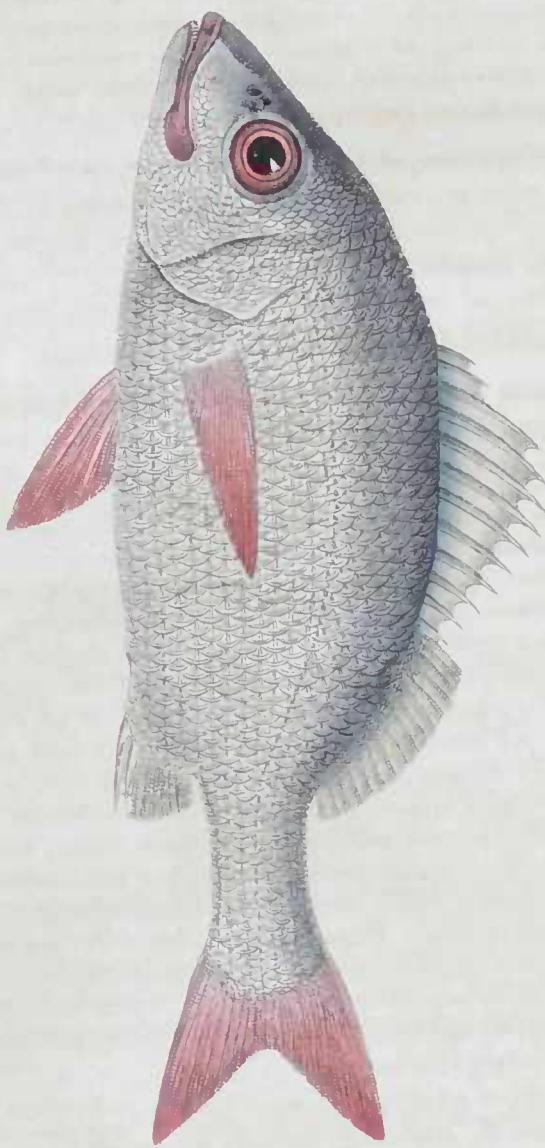
Squamis nuchae et buccarum illis trunci multo minoribus; pinna dorsali posteriore, caudali anali nec non pinnis pectoralibus et ventralibus omnino squamis densissimis, minutissimis undique obductis.

Piscis ovato-clongatus, dorso gibbo, ventre recto compressus, omnino squamis pellucidis, tenuibus variae magnitudinis cooperatus. Caput acuminatum, compressum, declive, partem quartam totius longitudinis superans. Operculum postice membrana laxa auctum ut et suboperculum squamis mediocribus obtectum; praeperculum omnino squamatum postice acute serratum; interoperculum squamis minimis obsitum. Buccae planae, squamis variae magnitudinis tectae. Margo orbitae superior, posterior et inferior squamis minutissimis obsitus. Membrana branchiostega sub suboperculo cooperata. Os sat amplum labris crassis cinctum; in maxilla superiore et inferiore series dentium extera majorum acutissimorum introrsum curvatorum, per totum marginem ossium intermaxillarium et mandibularium; pone hos supra et subtus series utrinque fascia dentium velutinorum, multo minorum confertissimorum. Nares utrinque duae, ante marginem orbitae anteriorem, cui multo propiores, quam rostri apici, inter se approximatae, ejusdem fere magnitudinis, posteriores patulae, anteriores tubulosae. Oculi sat magni, altius siti. Ad commissuram mandibulae foveac mucosae majores. Os supra scapulare postice serratum. Dorsum ante pinnam dorsalem acutum, venter subplanus. Squamae trunci omnes ejusdem fere magnitudinis, ad pinnarum insertionem et versus caudae apicem minores. Omnes lineis curvis concentricis, confertissimis, postice rugosis, nec non radiis compluribus, antrorsum divergentibus notatae; punctum radiationis reticulatum, margo posticus ciliatus, hemisphaericus, anticus rectus. Linea radialis sursum flexa, eum dorso subparallela, cui multo propior, quam ventri. Squamae ejus

HABEMUS OVN Canna.

Tab. LXX.

HANEMEILION Schaukii

Tabl. LXXV.

canali mucoso sat amplio, a margine antico ultra punctum radiationis producto, inde bifurco, altera fureatione sursum tendente insignes. Squamae pinnarum eandem praebent indolem, quam squamae trunci, sed multo minores sunt et irregulariter dispositae, ambituque irregulari. Pinna dorsalis antice ultra medium aculeis validis, acutissimis suffulta, in vagina recondendis, postice radiis inollibus, minoribus apice plures fissis; pinna caudalis furcata, lobo inferiori breviore; pinnae analis radii anteriores aculeati, secundus validissimus, erassissimus, sulcatus; sequentibus ut radii pinnae dorsalis mollibus. Ad insertionem pinnarum ventralium squama longissima, acuminate; pinnarum radius primus aculeatus, sequenti dimidio fere brevior; pinnae pectorales acuminate, radiis anterioribus duobus simplicibus, brevioribus.

Supra ex eaeruleo-vireseens, ad latera flavicans, pinnae aurantiaeae aut flavidae.

Pinnae pectorales radiis 18, ventrales 7, analis 3, 9, caudalis 5, 15, 5, dorsalis 12 + 180.

In Museo Monacensi specimen in spiritu vini servatur 11" longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

2. HAEMULON SCHIRANII AGASS. Tab. LXIX. a.

Squamis capitis et nuchae omnibus ejusdem fere magnitudinis, illis trunci tamen minoribus; pinna dorsali posteriore, anali, caudalis basi squamis minutissimis obtectis; pinnis pectoralibus et ventralibus laevibus, alepidotis.

Caput acuminatum, compressum, declive, quartam totius longitudinis partem superans. Suboperculum postice acuminatum, operculum membrana laxa auctum; orbita supra, postice et infra squamis minoribus cincta. Nares utrinque duae, ante oculos, quibus approximatae, posteriores minores, cuticula claudente, circulares; anteriores maiores tubulosae. Os amplum, supra et subtus dentibus externis majoribus armatum, pone quos fascia dentium velutinorum exstat, angustior, quam in Haemulone Canna. Membrana branchiostega sub subopereulo et interopereulo recondita. Oculi minores, quam in altera specie. Squamae trunci omnes ejusdem magnitudinis, excepta regione ad insertionem pinnarum et versus caudae apicem, tenues, lineis curvis, concentricis, quam maxime consertis, postice rugosis, nec non radiis pluribus antrorsum divergentibus, notatae. Margo squamae posticus ciliatus, anticus lobatus. Linea lateralis sursum flexa, eum dorso parallela, squamis multo minoribus, quam vicinac, notata. Squamae ejus canali mucoso sat amplio insignes, postice bifurco, fureationibus multo angustioribus. Pinna dorsalis ultra medium aculeis crassis, validis, inque vagina recondendis suffulta, postice radiis gracilibus, brevioribus, aculeatis fissisque. Pinna caudalis furcata, radiis non ultra medium squamulis obsitis; pinnae analis aculeus secundus crassissimus, validissimus, sulcatus; pinnae ventrales laeves, aculeo primo erassiore, radiis sequentibus multo breviori, spatia interradialia in superficie anteriore tantum pinnae nonnullis squamis minutissimis obsita; pinnae pectorales acuminatae. Ad insertionem pinnarum ventralium squamae nonnullae longiores.

Supra cinereus, ad latera argenteus; pinnae dorsales et analis flavae, eaeterae rubrae.

Pinnae pectorales radiis 18, ventrales 7, analis 3, 10, caudalis 6, 15, 6, dorsalis 12, 18.

In Museo Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur ultra 6" longa.

Habitat in Oceano Atlantico.

FAMILIA XV. LOPHIOIDEI Cuv.

Diagnosis. Caput maximum, latum, depresso. Truncus multo tenuior, postice attenuatus, plus minusve compressus aut depresso. Operculum parvum; membrana branchiostega magna; apertura branchialis variae magnitudinis, aut minima aut maxima. Os magnum; ossa intermaxillaria marginem superiorem oris conformantia; ossa mandibularia, palatina, vomer dentibus minoribus, subvelutinis armata. Truncus laevis aut omnino nudus, alepidotus, aut squamis minutissimis obtectus. Pinnae ventrales jugulares; pectorales magnae, carpo elongato producto extus sublibero, prominente, insignes.

Haec familia pauca genera paucasque species numerat.

LVI. BATRACHUS Cuv.

Caput depresso, latissimum, maximum, multo latius, quam truncus. Operculum minimum, in spinas validissimas productum; suboperculum aequo aculeatum; caeterum hae partes laminae opercularis cute adeo crassa obductae sunt, ut extus discernere nequeas. Membrana branchiostega latissima, radiis longissimis, crassis 6 sussulta insertionem pinnarum pectoralium ambit; apertura branchialis magna. Os quam maximum, in summo capitis apice, labris crassis, cutaneis, fimbriatis cinctum. Ossa intermaxillaria subprotactilia, dentibus parvis antice per plures series, postice per seriem simplicem dispositis armata. Ossa maxillaria superiora edentula, angusta, longiora, quam intermaxillaria; mandibula, ossa palatina et vomer, nec non ossa pharyngea superiora et inferiora dentibus parvis per plures series dispositis armata. Truncus cylindraceus, subcompressus, postice sensim attenuatus, squamis minutissimis obtectus. Pinnae pectorales 2, anterior minima, aculeis crassis, validis sussulta, posterior ut et analis, longa, radiis tenuibus, mollibus, cuti crassae immersis constans. Pinnae ventrales compressae, antice carnosae, crassae; pectorales carpo intumido.

Genus *Uranoscopo* valde affine, seriusque forsitan cum ipso conjugendum, plures species sibi affines numerat.

BATRACHUS punctatus.

Tab.LXIV.

BATRACHIUS PUNCTATUS Cuv. in litt. Tab. LXXIV.

Capite, trunco pinnisque omnibus ocellis nigris, minoribus majoribusve notatis.

Caput tertiam longitudinis partem acquans, omnino eute erassa laevi, alepidota tectum. Operulum spinis duabus, suboperulum vero spina unica, acutissimis armata. Membrana branchiostega extus patens. Oculi parvi inter se valde distantes, oris rietui proximi, sursum spestantes. Os ingens, labris eutaneis laxis cinctum. Cutis maxillae inferioris appendiculata, fimbriata. Gula plana, latissima, laevissima, alepidota. Squamae trunei tenuissimae, papyraceae, euti profunda immersae, simpliees, radiis curvis, concentricis, non adeo confertis notatae. Linea lateralis soveas mueosas tantum per seriem duplieem utrinque dispositas et cum dorso, cui propior, quam ventri, parallelam praebet. Venter planus, squamis minoribus obsitus. Pinna dorsalis anterior aeuleis tantum 3 armata; posterior radiis parum longioribus mollibus articulatis pluresque fissis et eute erassa coadunatis constat, et longissima per totum dorsum extenditur. Pinna caudalis rotundata; analis brevior, quam dorsalis posterior, eandem praebet indolem. Pinnae ventrales jugulares, pedicellatae, radio primo erasso, eute erassissima, rugosa, longissima cincto pinnae pectorales latae rotundatae.

Supra obseure brunneus, lateribus cinereus; pinnae virescentes; totus piseis nigro maculatus.

Pinnae peitorales radiis 22, ventrales 5, analis 17, caudalis 4, 10, 4, dorsalis posterior 21, anterior 3.

In Museo Monacensi specimina duo eximia in spiritu vini servantur 10" longa.

Habitat in Oceano Atlantico.

FAMILIA XVI. MUGILOIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus elongatum, per totam longitudinem aequre fere latum, subcylindraceum, squamis magnis tectum. Caput breve, depresso, crassum, squamatum. Operculum magnum; suboperculum maximum; membrana branchiostega radiis 6; apertura branchialis maxima; rostrum brevissimum, in cuius apice os parvum, angulosum, protractile. In ossibus intermaxillaribus, marginem vix superiorem omnino conformantibus, et in ossibus mandibularibus series simplex dentium minutissimorum, tenuissimorum. Pinnae dorsales duae,

inter se valde distantes, anterior aculeis 4 constans, ad cujus insertionem squama longissima exstat; dorsalis posterior brevis, ut et analis mollis. Ventrals pone pectorales inseruntur, ad quarum insertionem squama longissima. Paucae appendices piloricae.

Familia genus unicum numerat, Mugilem.

LVIII. MUGIL LINN.

Characteres familiae. Hoc genus paucas et inter se multo affines species numerat.

1. MUGIL BRASILIENSIS SPIX. Tab. LXXII.

Pinna dorsali posteriore, caudali et anali squamulis minutissimis obtectis; trunco supra violaceo, lateraliter aurantiaco flavo.

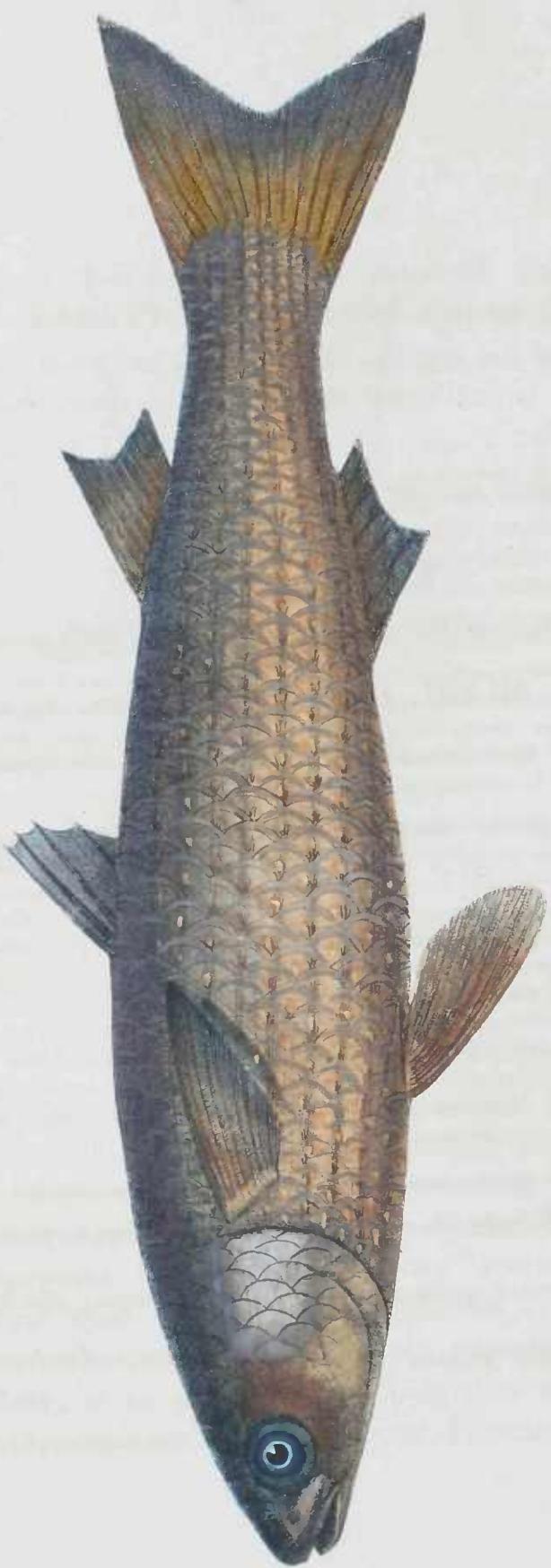
Caput breve, quintam totius longitudinis partem aquans, squamis magnis, praecipue supra obtectum. Membrana branchiostega sub interoperculo et suboperculo recondita. Os parvum, subinferum, maxime protractile, clausum, anguli recti formam praebens. Nares utrinque duae, inter se valde distantes, posteriores majores, cuticula claudente, anteriores multo minores, circulares, patulæ. Buceæ intumidac, squamis magnis obductæ. Truncus cylindraceus, prorsus squamis subaequalibus hemisphaericis, ad insertionem pinnarum tantum et versus caudæ apicem obtectus. Squamae omnes pellucidae lineis concentricis, quam maxime consertis, postice rugosis, et radiis paucioribus antrorum divergentibus notatae. Margo squamae posticus ciliatus, anticus lobatus. Lineam lateralem extus distinguere non vales; squamae ejus tamen canali mucoso brevi, angustissimo notatae sunt. Pinnae dorsalis posterioris et analis margo exterior emarginatus, utriusque pinnae radii anteriores simplices, sequentes sensim minores. Pinnae ventrales latiseulæ, radio antieo aculeato breviore. Pinnae pectorales acuminatae, latiusculæ.

Supra violaceus, lateribus aurantiaco-flavus; pinnae apice caerulecentes.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 6, analis 14, caudalis 4, 15, 4, dorsalis posterior 10, anterior 4.

In Museo Monacensi specimina duo in spiritu vini servantur; aliud ibidem exstat magis siccum.

Habitat in Oceano Atlantico.

MUGGIL brasiliensis

Tab. LXXII.

FAMILIA XVII. ATHERINOIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus elongatum, per totam longitudinem aequa fere latum, plus minusve compressum, squamis magnis undique tectum. Caput squamatum, supra depresso, lateraliter compressum. Operculum regulare sat magnum. Membrana branchiostega radiis 6. Os in summo rostri apice non adeo amplum; in ossibus intermaxillaribus protractilibus marginem superiorem oris omnino conformantibus et in ossibus mandibularibus series dentium acutorum, minorum. Pinnae dorsales duae, inter se remotae, valde retrorsum positae, anterior aculeata, posterior mollis. Pinna analis sat longa; pinnae ventrales in medio abdome. Canalis intestinalis sine coeeis. Vesiea aërea sat magna.

Haec familia unicum genus numerat.

LIX. ATHERINA LINN.

Characteres familiae. Pisciculi boni saporis; gregatim vicitantes.

1. AATHERINA TAENIATA SPIX. Tab. XXXIII. Fig. 2.

Corpore fusco, lateraliter fascia argentea, lata, ornato; mandibula longiore, quam maxilla.

Caput parvum, sextam totius longitudinis partem aequans, squamis magnis obtectum, supra depresso. Oculi maximi, totum fere capitis latus occupantes. Nares inter oculos et rostri apicem intermediae, magnae - patulae. Rostrum obtusissimum, truncatum, maxilla superiore breviore. Truncus supra latior, inum ventrum versus sensim compressior, squamis latissimis pellucidis, tenuissimis obtectus. Pinna dorsalis anterior inter analem et ventrales intermedia, radiis gracilimis, tenuissimis constat; posterior anali opposita, radiis brevioribus, sed crassioribus, quam anterior, constat. Pinnae caudalis radii externi longiores, simplices, ad eorum basin complures radii minimi exstant. Pinnae analis radii anteriores longiores, sequentes sensim minores. Pinnae

ventrales gracieles, radio primo simplici; pinnae pectorales altissimae, latae. rotundatae, pone operculi angulum superiorem inseruntur.

Supra fuscus, taenia argentea laterali notatus.

Pinnae pectorales radiis 15, ventrales 6, analis 15, caudalis 8, 17, 8, dorsalis posterior 12, anterior 5.

In Museo Monacensi specimen unicum mancum exstat 2", 4" longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

2. AITHERINA MACROPHthalma SPIX. Tab. LXII. Fig. 2.

Rstro acuminato, oculis quam maximis; truncо squamis rotundatis obtecto; mandibula breviore, quam maxilla.

An Atherina brasiliensis? Cur. (Quoy et Gaym. Voyage de Freycin. Zool. p. 332.)

Caput angustius quam truncus, quintam totius longitudinis partem aequans, squamis quam maximis obtectum. Os sat magnum, maxilla longiore, insigne. Nares magnae supra maxillarum commissuram. Oculi maximi ad verticis marginem. Truncus compressus, squamis magnis hemisphaericis, simplicibus obtectum. Omnes squamae lincis concentricis tantum notatae, margine antico lobatae; centrum radiationis reticulatum. Linea lateralis canalibus mucosis, brevibus, angustissimis notatur. Pinna dorsalis minima, margine antico pinnae analis opposita, radius brevibus constans; dorsalis posterior brevis, fini pinnae analis opposita, radiis longioribus articulatis constat, radius primus tantum simplex cacteris brevior. Pinna analis longa, radio primo et secundo simplici, sequentibus fissis, sensim brevioribus. Pinnae ventrales latae, radio primo simplici; pectorales basi latissimae, breves, radiis sensim brevioribus. Pinna caudalis furcata.

Supra olivaceus; in medio latere fascia longitudinalis flavidо-argentea; venter argentus.

Pinnae pectorales radiis 16, ventrales 6, analis 18, caudalis 4, 17, 4, dorsalis posterior 8, anterior 5.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur 4" longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

AMMOTRETIS punctata.

Tab. LXXVI.

FAMILIA XVIII. SCLERODERMATOIDEI Cuv.

Diagnosis. Corpus variae formae, cute aspera, rugosa, granulosa, obtectum. Caput acuminatum, in rostrum plus minusve productum. Os maxillare superius lateri ossis intermaxillaris affixum. Os parvum, dentibus distinctis, magnis, acutis, armatum. Ossa palatina sutura cum cranio connexa; operculum et membrana branchiostega sub cute crassa prorsus recondita. Apertura branchialis parva angusta. Sceleton subcartilagineum; costae vix conspicuae. Pinnae ventrales nullae. Canalis intestinalis amplius, sine coecis. Vesica aërea magna.

LX. ALUTERA Cuv.

Corpus compressum, plus minusve elongatum. Caput compressum, maxime productum, in rostrum plus minusve prominens. Operculum angustissimum sub eute tectum. Os minimum, in rostri apice supra et subtus seric simplici dentium magnorum, compressorum, acutissimorum armatum. Totus pisces eute seaberrima, rugosa, tectus. Ad nucham aeuleus validissimus, ad animalis libitum stabiendum. In medio dorso pinna radiis simplicibus constans, sat longa; pinna caudalis magna, radiis semel tantum fissis; pinna analis longissima eandem praebet indolem, ac dorsalis; pinnae ventrales prorsus nullae; pelvis omnino sub eute recondita nequidem prominet, ut in caeteris Balistibus. Pinnae pectorales parvae, radiis simplicibus constantes.

ALUTERA PUNCTATA Cuv. in litt. Tab. LXXII.

Corpore toto obscure cinereo, maculis nigris notato.

Corpus compressissimum, ut et caput, quod a truncu vix distinguitur. valde declive. Labia cutanea, os parvum eingentia, nigra. Apertura branchialis parva, ante et supra pinnarum insertionem; oculi parvi inter aperturas branchiales angulum superiorem et aculeum nuchalem intermedii. Nares utrinque duae minimae, ante oculos in membranula laevissima perforatae, patulae. Buccae planae. Totum caput, ut truncus, cute aspera obtectum. Longitudo capitinis a rostro

apice usque ad orbitae marginem posteriorem ultra quartam partem totius longitudinis refert. Truncus compressissimus, latissimus, ultra tertiam partem longitudinis aequans. Ossicula granulosa, confertissima cutique arctissime conjuncta asperitatem ejus efficiunt. Aculeus nuchalis validissimus, crassus. Pinnae dorsalis radii sat longi, simplices, articulati; pinnae caudalis radii externi, basi multo crassiores, simplices sunt, interni praelongi, semel tantum fissi. Pinnae analis radii parum breviores sunt, quam pinnae dorsalis. Pinnae pectorales subrotundatae, pro corporis mole minimae.

Totus piscis obscure cinereus nigro punctatus.

Pinnae pectorales radiis 2, analis 40, caudalis 12, dorsalis 25.

In Museo Monacensi specimen unicum in spiritu vini servatur $15\frac{1}{2}$ " longum.

Habitat in Oceano Atlantico.

Memoriae Joa. Bapt. de SPIX.

Postremum opus itinerum nostrorum socii cum publico communicaturi duplicitas officio satisfacturos opinati summus, tam erga pie defunctum, quam erga relictos ejus amicos, quibus ejus labores litterarii cordi fuerunt, si quaedam de illius vitae historia praemitteremus, iconemque, vultum illius non inique referentem, adjiceremus.

JOANNES BAPTISTA DE SPIX natus est 9. Febr: 1781, Höchstadii, ad Aischam fluvium, principatus olim Bambergensis urbecula, patre chirurgo solerti, nec ignobili, qui tamen mature praemortuus filiolum soli matri educandum reliquit, solum industriae, quae natione itala omnes patriac sua igniculos in filium suum transfudisse videbatur. Primis litterarum rudimentis puer Bambergae in seminario Aufseesiano instructus est, ubi etiam scholas Gymnasii frequentavit, ex quo demum ad Universitatem, quae tum temporis adhuc Bambergae florebat transiit; in qua Doctoris Philosophiae gradum obtinuit. Discessit postea Herbipolin in seminario Clericorum praeceptoribus bonis Theologiae datus operam, quod piae matris votis dedit: et quum hujus doctrinae propedeutica tractabat, philosophica philologicaque magnis animis aggressus, interna tamen quadam vi vehementer his, quibus destinatus erat, studiis eripiebatur. Harmoniam per universam naturam diffusam demiratus violentis quibusdam stimulis ad universam historiam naturae rapiebatur, ad Anatomiae praecepit Physiologiacque studia, quae princeps creatoris opus in corporea natura, hominem, homini patet faciunt. Ita factum est, ut, relicta Theologia, nunc totus in Medicinam incumberet, in qua etiam anno 1807 supremam laurcam adeptus est; obtinuit etiam a Rege Bavariae MAXIMILIANO JOSEPHO non solum licentiam, quo sibi ampliores in anatomia cognitiones compararet, exteris petendi terras, sed etiam suuntus necessarios. Gavisus Parisiis est consortio virorum illustrium Cuvieri, Geoffroi S. Hilaire, Blainvilli, aliorumque, et usus praeterea, quae Parisiis et copiosa sunt et longe instructissima, Museis, in id praecepit animum intendit, ut formas animalium diversissimas in sistema quoddam referret, earumque evolutionem quasi genetamicam ope systematis cerebralis nervinique scrutaretur. Huc omnem suum conatum, omnia sua studia conferebat, et ut erat vi magna imaginandi praeeditus, gradus organismi animalium praecepit secundum formas capitis sceletique rimari conatus est. Quem in finem etiam oram Normandiae maritimam, ac Italiam omnem usque Neapolin peragravit, tam ut maritimorum animalium sibi notitiam ubiorem compararet, quam ut et animum suum artis humanae sublimissimis operibus pasceret. Quas noctes ad pedem Vesuvii et inter veteris Romae reliquias consumebat, Dantei praecepit lectione condiebat, poetae sublimis, qui animum illius profundis de omni rerum natura ideis implevit.

Monachium ex hoc itinere redux amicus noster Academiae scientiarum adjunctus renuntiatus est, quo quum fungeretur munere. scripsit historiam omnium sy-

stematum zoologicorum inde ab Aristotele ad nostra usque tempora; tardius, ordinarius Academiac socius constitutus, opere alio, quod Cephalogenesim vocavit, suas ideas de structura capitis per omne genus animalium explicuit. Erunt fortasse, qui dicant, in hoc opere nonnunquam phantasiam et peculiarem quandam idearum associationem sobrio veritatis vim inferre scrutinio, certum tamen est, copiosas non contempnendi pretii eo contineri observationes, et futurum fuisse. ut, si auctori otium suppetiisset, in cerebri genesin ulterius inquirendi, atque alteram ejus partem, Encephalogenesin, scribendi, multa correxisset. Negari certe nequit, in modo, quo noster naturam considerabat, singulare quiddam conatumque egregium cubasse, observationibus ex phantasia et splendorem et nobiliorem unitatem addendi.

Hujus certo operis, quo vitae quasi summam impendere voluit, perficiendi finem sibi proposuit, quum anno 1817 iter in Brasiliam Regis MAXIMILIANI JOSEPHI auspiciis mecum ingrederetur. Verum hic alius longe sese campus observatori obtulit: non jam anatomicis disquisitionibus nunc erat locus: varietas ingens formarum animalium, quibus abundat Brasilia, uno quasi obtutu consideranda, ac ad systematis ductum describenda nunc erat. Id quidem post redditum ex Brasilia in illis operibus factum est, quorum seriem praesens terminat, de quorum autem pretio judicare meum non est. Verum inter hos labores, quos forte, corpore jam exhausto et nimis irritabili, Spixius nimia contentione continuabat, litteris, quibus valetudinem vitamque posthabuit, typho nervoso crepus est 15. Maji 1826, me tunc in Anglia a charo capite divulso, ac impotente, postrema illi obsequia praestandi, quare mihi nihil jam reliquum est, quam ut his paucis memoriam ejus conserveam, illis praesertim, qui ex ejus conaminibus intelligunt, eum non sine fructu pro societate humana, et pro gloria supremae sapientiae laborasse.

C O N S P E C T U S
P I S C I U M B R A S I L I E N S I U M.

I. MALACOPTERYGH ABDOMINALES Cuv.

FAMILIA I. GONYODONTES Agass.

<i>ACANTHICUS</i> <i>Hystrix</i> Spix. — Tab. I.	pag. 3
<i>RHINELEPIS</i> <i>aspera</i> Spix. — Tab. II.	— 4
<i>LORICARIA</i> <i>rostrata</i> Spix. — Tab. III.	— 5
<i>HYDOSTOMA</i> <i>etentaculatum</i> Spix. — Tab. IV.	— 7

FAMILIA II. SILUROIDEI Cuv.

<i>CETOPSIS coecutiens</i> Agass. — Tab. X. Fig. 2. (<i>Silurus coecutiens</i> Lichtenst. Cat., Spix).	— 12
— — <i>Candiru</i> Agass. — Tab. X. Fig. 1. (<i>Silurus Candiru</i> Spix.)	— 13
<i>DORAS</i> <i>Humboldtii</i> Agass. — Tab. V. (<i>Corydoras edentatus</i> Spix.)	— 14
<i>HYGROPHTHAIMUS</i> <i>edentatus</i> Spix. — Tab. IX.	— 16
— — <i>nuchalis</i> Spix. — Tab. XVII.	— 17
<i>PIMELODUS</i> <i>Spixii</i> Agass. — Tab. VII. Fig. 1. (<i>Pimelodus albidus</i> Spix.)	— 19
— — <i>rigidus</i> Spix. — Tab. VII. Fig. 2.	— 19
— — <i>Pirimampu</i> Spix. — Tab. VIII.	— 20
— — <i>ctenodus</i> Agass. — Tab. VIII. a.	— 21
<i>PIRACTOCEPHALUS</i> <i>bicolor</i> Agass. — Tab. VI. (<i>Pirarara bicolor</i> Spix.)	— 23
<i>PLATYSTOMA</i> <i>Lima</i> Agass. — Tab. XV. (<i>Silurus Lima</i> Schn., <i>Sorubim infraoculare</i> Spix.).	— 24
— — <i>planiceps</i> Agass. — Tab. XII. (<i>Sorubim Pirauaca</i> Spix.)	— 25
— — <i>spatula</i> Agass. — Tab. XIV. (<i>Sorubim Jandiá</i> Spix.)	— 26
— — <i>coruscans</i> Agass. — Tab. XIII. (<i>Sorubim Caparary</i> Spix., <i>Pimelodus corruscans</i> Mus. Berol.)	— 26
— — <i>truncatum</i> Agass. — Tab. XIII. a.	— 27
<i>HETEROBRANCHUS</i> <i>sextentaculatus</i> Spix. — Tab. XI.	— 28

FAMILIA III. CLUPEOIDEI Cuv.

<i>SUDIS</i> <i>Gigas</i> Cuv. — Tab. XVI. (<i>Sudis Pirarucu</i> Spix.)	pag. 31
<i>ERYTHRINUS</i> <i>saltus</i> Agass.	— 41
— — <i>unitaeniatus</i> Spix. — Tab. XIX.	— 42
— — <i>macrodon</i> Agass. — Tab. XVIII. (<i>Erythrinus Trachira</i> Spix.)	— 43
— — <i>microcephalus</i> Agass.	— 44
— — <i>brasiliensis</i> Spix. — Tab. XX.	— 45
<i>OSTEOGLOSSUM</i> <i>Vandellii</i> Cuv. *) — Tab. XXV. (<i>Ischnosoma bicirrhosum</i> Spix.)	— 47
<i>GLOSSODUS</i> <i>Iorskali</i> Agass. — Tab. XXIII. Fig. 2. Tab. XXIV. Fig. 2. (<i>Engraulis sericus</i> Spix. — <i>bahiensis</i> Spix., jun.)	— 49
<i>ENGRAULIS</i> <i>grossidens</i> Cuv. — Tab. XXIV. Fig. 1. (<i>Engraulis Janeiro</i> Spix.)	— 50
— — <i>tricolor</i> Agass. — Tab. XXIII. Fig. 1. (<i>Engraulis Piguitinga</i> Spix.)	— 51
<i>CIPANODON</i> <i>aureus</i> Spix. — Tab. XXI. (<i>Clupea gasterostea</i> Mus. Berol.)	— 52
<i>CHATOESSUS</i> <i>thrioides</i> Agass. — Tab. XXII. (<i>Megalops thrioides</i> Agass. **), <i>tenuifilis</i> Cuv. (<i>Clupanodon thrioides</i> Spix.)	— 54
<i>PRISTIGASTER</i> <i>Martii</i> Agass. — Tab. XXIV. a.	— 55

FAMILIA IV SALMONES Cuv.

<i>ANODUS</i> <i>elongatus</i> Spix. — Tab. XL.	— 61
— — <i>latior</i> Spix. — Tab. XLI.	— 62
<i>PROCHILODES</i> <i>argenteus</i> Agass. — Tab. XXXVIII. (<i>Pacu argenteus</i> Spix.)	— 63
— — <i>nigricans</i> Agass. — Tab. XXXIX. (<i>Pacu nigricans</i> Spix.)	— 64
<i>LEPORINUS</i> <i>novemfasciatus</i> Spix. — Tab. XXXVII. (<i>Salmo fasciatus</i> Bloch.)	— 65
<i>SCHIZODON</i> <i>fasciatus</i> Agass. — Tab. XXXVI. (<i>Curimata fasciatus</i> Spix.)	— 66
<i>CHARACUS</i> <i>augustatus</i> Spix. — Tab. XXXIV.	— 67
— — <i>amazonicus</i> Agass. — Tab. XXXV. (<i>Characinus amazonicus</i> Spix.)	— 68
<i>TETRAGONOPTERUS</i> <i>Chalceus</i> Agass. — Tab. XXXIII. Fig. 1.	— 70
<i>SERRASALMO</i> <i>Piranha</i> Cuv. — Tab. XXVIII	— 71
— — <i>aureus</i> Spix. — Tab. XXIX.	— 72
— — <i>nigricans</i> Spix. — Tab. XXX.	— 72
<i>MATILIS</i> <i>aureus</i> Agass. — Tab. XXXI. (<i>Tetragonopterus aureus</i> Spix.)	— 74
— — <i>bidens</i> Spix. — Tab. XXXII.	— 75
<i>BRAPHIODON</i> <i>vulpinus</i> Agass. — Tab. XXVI. (<i>Cynodon vulpinus</i> Spix.)	— 76
— — <i>gibbus</i> Agass. — Tab. XXVII. (<i>Cynodon gibbus</i>)	— 77
<i>XIPHOSTOMA</i> <i>Cuvieri</i> Spix. — Tab. XLII.	— 79
<i>SARCUS</i> <i>longirostris</i> Spix. — Tab. XLIII.	— 80
— — <i>intermedius</i> Spix. — Tab. XLIV.	— 81
— — <i>truncatus</i> Spix. — Tab. XLV.	— 82

*) Nomen clarissimo Cuvier regn. an. 2. edit. pag. 320. propositum, accipio.

**) Hæcce species ad novum genus *Chatoessus* Cuv. regn. an. edit. 2. pag. 520. pertinet.

II. MALACOPTERYGII SUBBRACHIALES Cuv.

FAMILIA V. PLEURONECTOIDEI Cuv.

RHOMBUS ocellatus Agass. — Tab. XLVI.	Pag. 85
— — soleiformis Cuv. — Tab. XLVII.	— 86
SOLEA brasiliensis Cuv. — Tab. XLVIII.	— 87
MONOCHIR maculipennis Agass. — Tab. XLIX.	— 88
PLAGUSIA brasiliensis Cuv. Tab. L.	— 89

III. MALACOPTERYGII APODES Cuv.

FAMILIA VI. ANGUILLAEFORMES Cuv.

GYMNOTHORAX rostratus Agass. — Tab. L. a.	— 91
— — ocellatus Agass. — Tab. L. b.	— 91

IV ACANTHOPTERYGII Cuv.

FAMILIA VII. GOBIOIDEI Cuv.

ANARCHICHTHYS Leopardus Agass. — Tab. LI.	— 92
---	------

FAMILIA VIII. LABROIDEI Cuv.

LABRUS crassus Agass. — Tab. LII.	— 95
JULIS dimidiatus Agass. — Tab. LIII.	— 96
XYRICHTHYS unioellatus Cuv. — Tab. LV.	— 97
SCARUS frondosus Cuv. — Tab. LIV.	— 98
CYCLUS labrina Spix. — Tab. LXII.	— 99
— Monoculus Spix. — Tab. LXIII.	— 100

FAMILIA IX. SCOMBEROIDEI Cuv.

CYNIDION maculatum Cuv. — Tab. LX.	— 103
MICROPTERYX cosmopolita Agass. — Tab. LIX. (<i>Seriola cosmopolita</i> Cuv.)	— 104
CARANGUS latus Agass. — Tab. LVI. b. Fig. 1.	— 105
— lepturus Agass. — Tab. LVI. b. Fig. 2.	— 106
— maerophthalmus Agass. ^{*)} — Tab. LVI. a. Fig. 1.	— 107
— punctatus Agass. — Tab. LVI. a. Fig. 2.	— 108

^{*)} Descriptione Carangis macrophthalmi nostri jam typis expressa, quintus fasciculus Piscium maris rubri auctore Rüppell nobis allatus est, in quo alia nova Carangis species nomine C. macrophthalmi describitur. Haec Ruppelliana species minoribus oculis quam nostra gaudet ideoque minus apte huic nomen macrophthalmi in suo genere convenit. Ut et nominum confusionem in posterum evitemus et grato animo quo erga auctorem ferimus satisfaciamus, Ruppellianum Carangem macrophthalmum nomine Carangis RUPPELLI a nostro distinguemus.

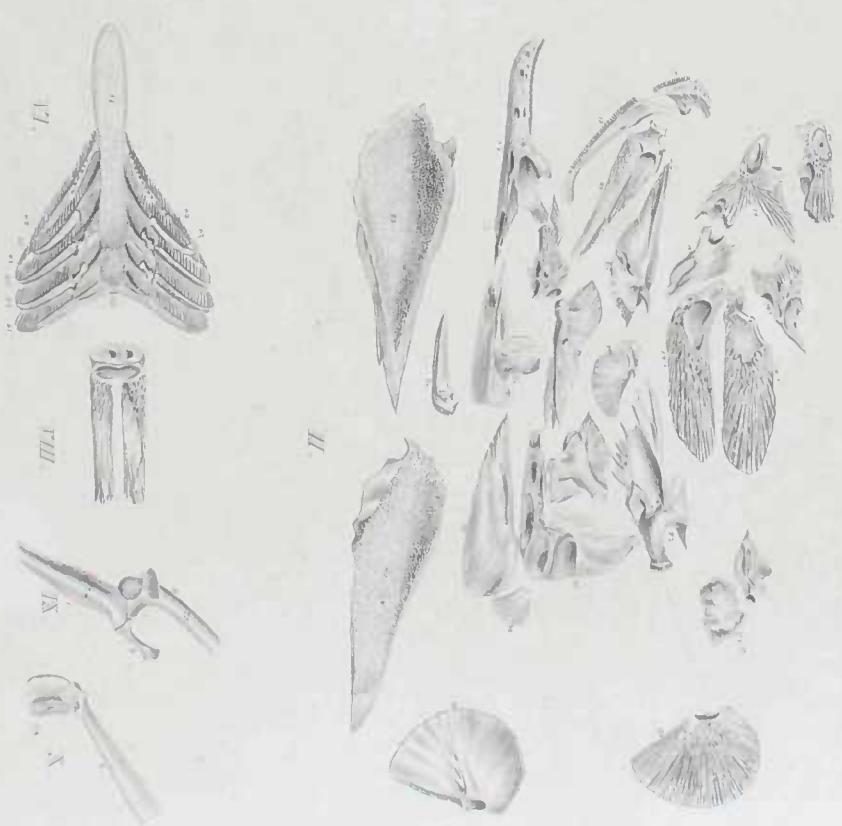
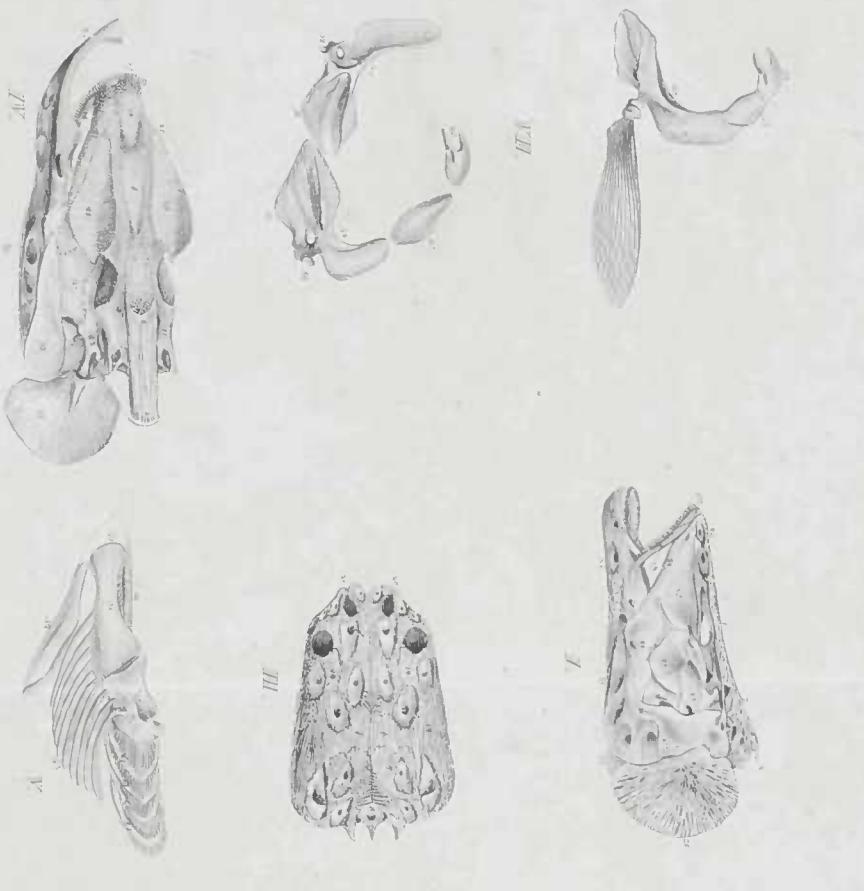
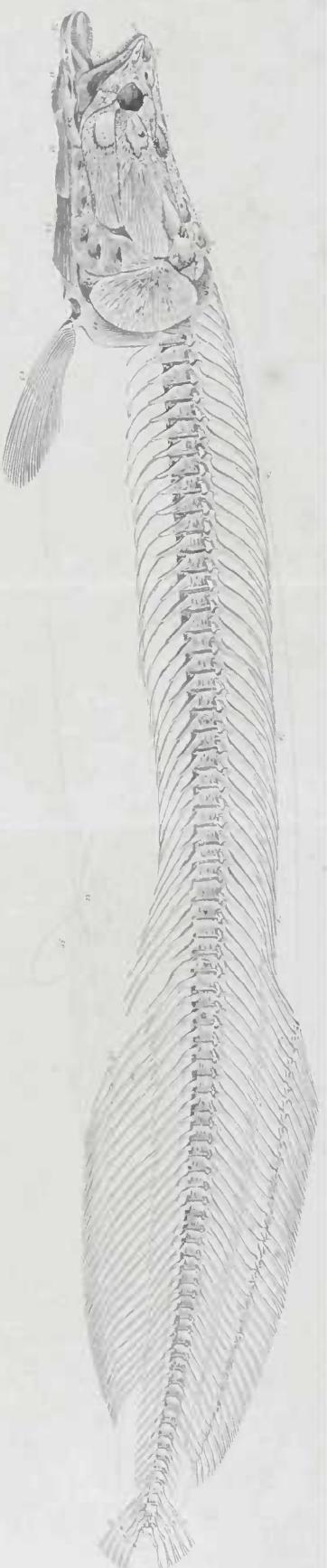
ANGUINOIDES Vomer Cuv. — Tab. LVIII. (<i>Zeus Vomer</i> Linn. — <i>Sélène argentée</i> Lacép.). pag.	109
VOMER Brownii Cuv. — Tab. LVII. (<i>Zeus setapinnis</i> Brown.)	— 110
CORYphaena immaculata Spix. — Tab. LVI.	— 111
FAMILIA X. SQUAMIPENNES Cuv.	
EPIPHICUS Gigas Cuv. — Tab. LXI.	— 113
FAMILIA XI. MAENIDES Cuv.	
GERRES lineatus Cuv. — Tab. LXVII. (<i>Smaris lineatus</i> Humb.)	— 115
FAMILIA XII. SPAROIDEI Cuv.	
PAGRUS argyrops Cuv. — Tab. LXIV.	— 117
FAMILIA XIII. PERCOIDEI Cuv.	
MESOPRION uninotatus Cuv. — Tab. LXV.	— 120
— — <i>aurovittatus</i> Agass. — Tab. LXVI.	— 121
CORNIGER spinosus Agass. — Tab. LXXV.	— 122
URANOSCOPUS occidentalis Agass. — Tab. LXXIII.	— 123
FAMILIA XIV. SCIAENOIDEI Cuv.	
CONVIVA adusta Agass. — Tab. LXX.	— 126
PACHYURUS squamipennis Agass. — Tab. LXXI.	— 128
LOBOTES ocellatus Cuv. — Tab. LXXVIII.	— 129
HABTUON canna Cuv. — Tab. LXXIX.	— 130
— — <i>Sehrankii</i> Agass. — Tab. LXXIX. a.	— 131
FAMILIA XV. LOPHOIDEI Cuv.	
Batrachus punctatus Cuv. — Tab. LXXIV.	— 133
FAMILIA XVI. MUGILOIDEI Cuv.	
Mugil brasiliensis Spix. — Tab. LXXII.	— 134
FAMILIA XVII. AATHERINOIDEI Cuv.	
AATHERINA taeniata Spix. — Tab. XXXIII. Fig. 2.	135
— — <i>macrophthalma</i> Spix. — Tab. LXII. Fig. 2.	136
FAMILIA XVIII. SCLEROERMATOIDEI Cuv.	
Aluterus punctata Cuv. — Tab. LXXVI.	137

Tab A.
Anatomies.

FIGURAS.

Tab. B

Anatomicae

Tabulae anatomicae explicatae.

TAB. A. Dentes Gonyodontium. Viscera Cetopseos et caput Osteoglossi.

FIG. I. Dentes Acanthici.

FIG. II. Dentes Rhinelepidos.

FIG. III. Dentes Loricariae.

FIG. IV. Dentes Hypostomatos.

FIG. V. Viscera Cetopseos in situ naturali.

FIG. VI. Viscera ejusdem explicata.

a. Cor; — a' pericardium; — a² ventriculus cordis; — a³ atrium cordis bilobum; — a⁴ bulbus aortae; — b. ventriculus; — c. e. tractus intestinalis; — c' pylorus; — d. hepar; — e. e. peritoneum; — f. vesica fellea; — f' ductus cysticus; — g. vena portarum; — h. h. ovarium; — i. vesica urinaria; — k. ureteres; — l. l. mesenterium cum vasis sanguiferis; — m. anus; — n. n. paries ventris musculosa; — o. renes peritoneum transparentes.

FIG. VII. Arcus branchialis Clupanodontis aurei cum ejus elasmis.

FIG. VIII. Caput Osteoglossi Vandellii. 17. 17. os intermaxillare; — 18. 18. ossa maxillaria superiores; — 22. ossa palatina; — 34. mandibula; — 50. lingua.

TAB. B. Sceleton Sudis gigantis.

Numeri idem per omnes figuras easdem partes sceleti designant.

Sceleton intactum sumnum locum occupat in hacce tabula.

1. Os frontale principale et in figura III. I.; — 7. os parietale et in fig. I. III.; — 8. os occipitale superius et in fig. I. III.; — 17. os intermaxillare et in fig. I. II. IV.; — 18. os maxillare superius et in fig. I. II. IV.; — 19. 19'. ossa infraorbitalia et in fig. II. III.; — 20. os nasale et in fig. I. II. III.; — 28. operculum et in fig. I. II. IV.; — 30. praeperculum et in fig. I. II. IV.; — 32. interoperculum et in fig. I. II.; — 34. os maxillare inferius et in fig. I. II. IV.; — 38. cornu laterale ossis hyoidei et in fig. V.; — 41. os linguale et in fig. V.; — 43. radii branchiostegi et in fig. V.; — 46. os suprascapulare et in fig. VII.; — 47. os scapulare et in fig. VII.; — 48. os humerale et in fig. VII.; — 65. radii pinnae pectoralis et in fig. VII.; — 68. vertebrae abdominales; — 69. 69. vertebrae caudales; — 78. vertebrae pinnae caudalis et in fig. X.; — 71. radii pinnae caudalis; — 76. ossicula interspinalia dorsi; — 74. ossicula interspinalia pinnae dorsalis et in fig. XIX.; — 75. radii pinnae dorsalis et in fig. IX.; — 79. ossicula interspinalia vertebrae analis; — 80. pelvis; — 82. pinna ventralis; amvae in nostro sceleto desunt; — 85. vertebra analis.

FIG. I. Caput a latere visum, demptis ossibus infraorbitalibus omnibus.

FIG. II. Singula ossa lateris sinistri ejusdem capitis.

1. Os frontale principale; — 7. os parietale; — 8. os occipitale superius; — 17. os intermaxillare; — 18. os maxillare superius; — 19. 19'. ossa infraorbitalia 5; — 20. os nasale; — 21. ossa supratemporalia; — 22. os palatinum; — 25. os temporale; — 25. os pterygoideum internum; — 26. os jugale; — 27. os tympani; — 28. opereulum; — 30. praeperculum; — 31. os symplecticum; — 32. interoperculum; — 33. suboperculum; — 34. os maxillare inferius; — 35. os articulare; — 36. os angulare; — 37. os operculare.

FIG. III. Caput superne visum demptis maxillis.

1. Os frontale principale; — 7. os parietale; — 8. os occipitale superius; — 9. os occipitale exterius; — 12. os mastoideum; — 19. 19'. ossa infraorbitalia; — 20. os nasale.

FIG. IV. Caput a latere inferiore, demptis ossibus lateralibus sinistris et dextris parum in latus versis.

5. Os occipitale basilare; — 6. os sphaenoideum; — 11. ala magna; — 16. vomer; — 17. os intermaxillare; — 18. os maxillare superius; — 22. os palatinum; — 23. os temporale; 25. os pterygoideum internum; — 26. os jugale; — 27. os tympani; 28. operculum; — 30. praoperculum.

FIG. V. Apparatus hyoideus et arcus branchiales a latere.

41. Os linguale; — 54. os ento-hyale Geoffr.; — 42. cauda ossis hyoidei, — 38. 37. cornu ossis hyoidei laterale; — 43. radii branchiostegii; — 61. arcus branchiales.

FIG. VI. Arcus branchiales a latere superiore.

54. Os ento-hyale Geoffr.; — 55. os uro-hyale Geoffr.; — 61. arcus branchiales; — ossa pharyngea superiora.

FIG. VII. Cingulum thoracicum cum pinna pectorali.

46. Os suprascapulare; — 47. os scapulare; — 48. os humeri; — 51. cubitus; — 52. radius.

FIG. VIII. Vertebra prima, seu Atlas et ejus processus inferiores, qui cum osse occipitali basiliari sutura conjunguntur.

FIG. IX. Ossiculum interspinale cum radio pinnae dorsalis.

74. 1. Ossiculum interspinale; 2. ossiculum interradiale; — 75. 3. radius pinnae.

Uterque radius antice cum ossiculo interspinali, postice cum ossiculo interradiali articulatur.

FIG. X. Vertebra pinnae caudalis.

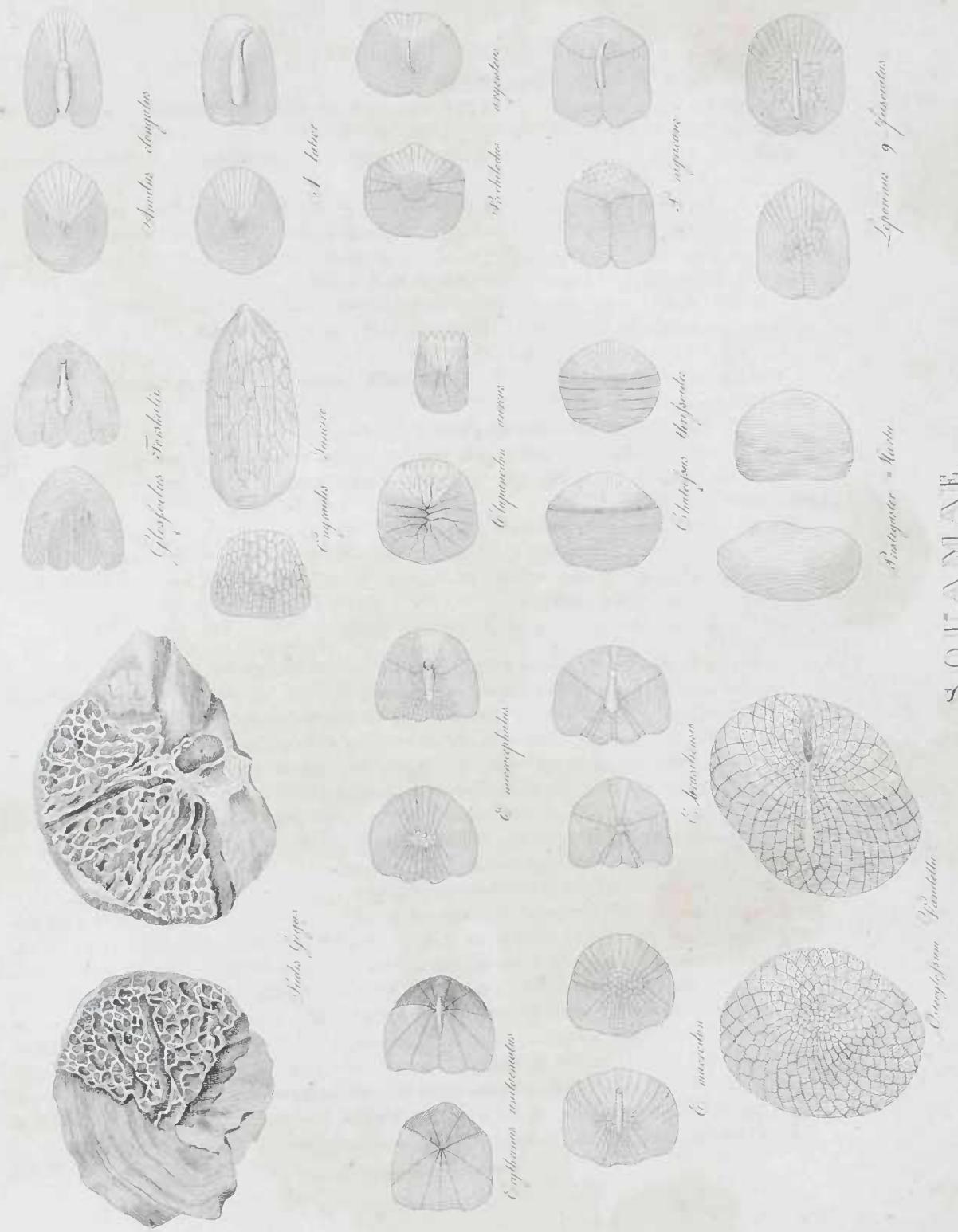
1. Corpus vertebræ; — 2. apophysis ejusdem spinosa.

TAB. C. D. E. F. Squamae omnium specierum descriptarum.

Quanti momenti squamae pro distinguendis speciebus sint, et descriptionibus praemissis et hisce figuris colligi posse existimo. Praeterea nonnullas observationes de carum structura, conformatione et situ addere licet. Sunt squamae formationes eutis propriae. Unaquaque in proprio sacculo mucoso inter corium et epidermidem sita est, parte posteriore in plica epidermidis recepta atque ibidem fixa, anteriori vero parte libera in sacculum prominent.

Hoc scilicet ita sit: epidermis non solum extrorsum visibilem squamæ partem obducit, sed etiam, in posteriore margine replicata, faciem internam ejusdem partis posterioris, antequam sequentem adeat squamam. Squamæ omnes constant lamellis tenuissimis subtus impositis, muco indurato conjunctis; recentiores faciei internae assiguntur, priores summac, externæ sunt.

Lamellæ in ea parte quam punctum radiationis nominavi minimæ primordiales, sequentes sensim majores subtus imponuntur, et earum margines a recentioribus semper superati illas lineas concentricas conformant, quas in variis speciebus adeo variantes inveni dum in aliis inter se propiores, in aliis vero magis remotæ (seu ampliores) sint, in aliis circulares, in aliis ellipticae, aut adeo tortuosæ, ut earum sinus et processus aculeorum instar prominant etc. Praeterea has lineas concentricas plurimæ squamæ radios exhibent varic in marginem excurrentes, tunc rectos, tunc curvos, aut irregulares etc. Hi radii sulci sunt, liberos tantum singularum lamellarum margines exarantes; facies lamellarum quatenus inter se conjunguntur omnino laeves sunt. Squamæ lineæ lateralis simillimam habent indolem, et eo tantum discrepant, quod lamellæ singulae in medio perforatae, tubulatae sint, tubulo reclinato et faciei posteriori squamæ apposito.

Vivariums

SOCIETY.

W. H. Langley & Son
Manufacturers of
Wandelle

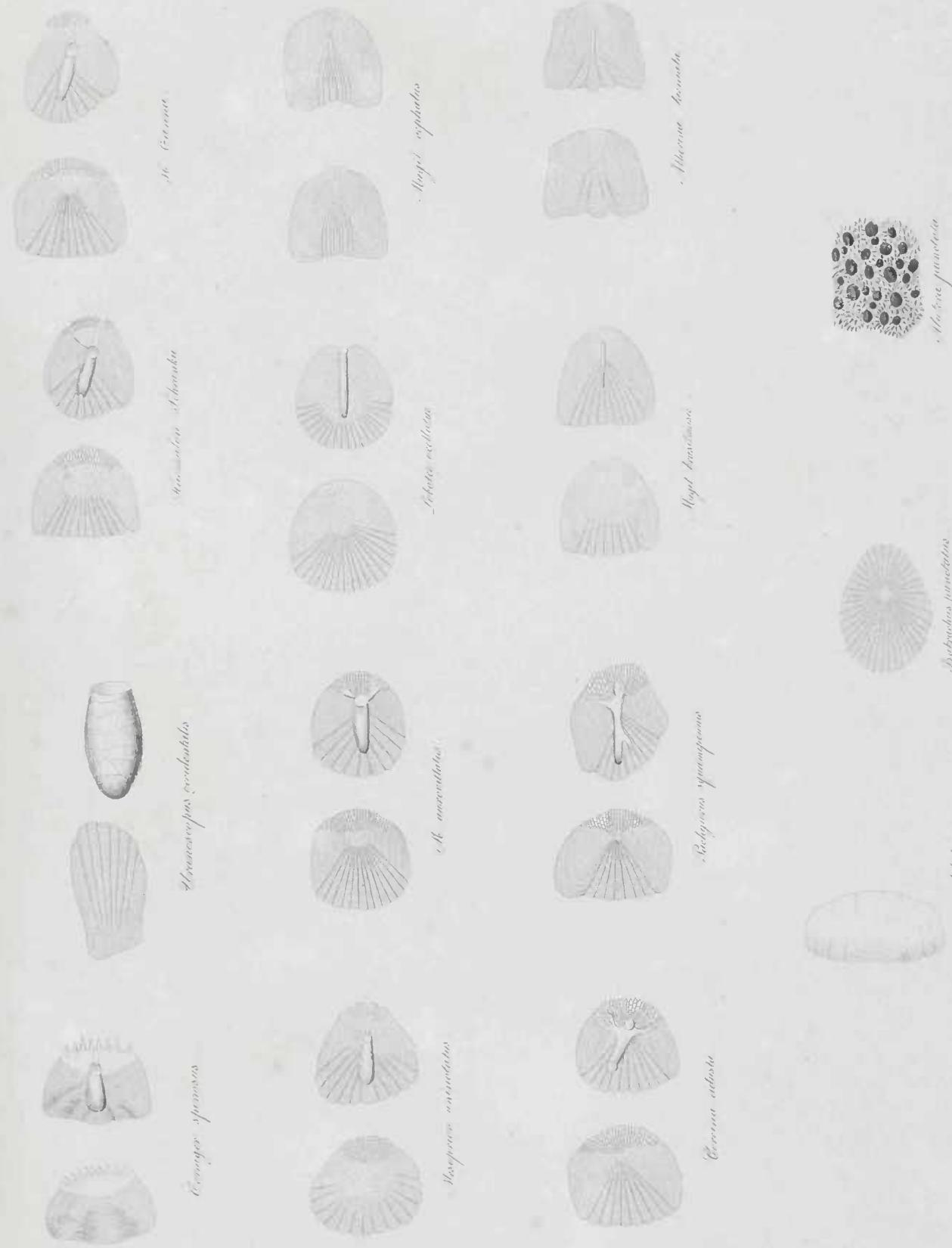

卷之三

Tab. I.

S QUANNAE
Tab F
Anatomie

TESTACEA FLUVIATILIA

QUAE

INITINERE PER BRASILIAM

ANNIS MDCCXVII — MDCCXX

JUSSU ET AUSPICII

MAXIMILIANI JOSEPHI I.

BAVARIAE REGIS AUGUSTISSIMI

SUSCEPTO

COLLEGIT ET PINGENDA CURAVIT

Dr. J. B. de SPIX,

*Quondam Ordinis Regii Coronæ Bavariae Civilis Eques, Academiæ scientiarum Bavariae
Socius Ordinarius, Musæi Regii zoologici, zootomici et ethnographici Conservator rel.*

DIGESSIT DESCRIPTIS ET OBSERVATIONIBUS ILLUSTRAVIT

Dr. J. A. WAGNER

E D I D E R U N T

Dr. F. a PAULA de SCHIRANI et Dr. C. F. P. de MARTIUS.

MONACHII,

TYPIS C. WOLFE.

1 8 2 7.

TESTACEA FLUVIATILIA

B R A S I L I E N S I A.

P R A E F A T I O.

Reliquerat Dr. *Joannes Baptista de Spix*, Collega quondam noster in Academia Scientiarum Regia, eujus praeclarum ac litteris calamitosam dolemus mortem, Testaceorum Pisciumque icones, ad exemplaria in Museo academico Brasiliano a se deposita in lapide delineatas coloribusque illustratas, ac reliquis animalium in itinere per amplas Brasiliae provincias instituto collectorum descriptionibus servituras. Ille beati nunc viri frater nobis tradidit, cum fautoribus operum Spixianorum communicaandas. Et erant argumenta non levia, quae nos impellebant, operi manum ut adhiberemus; nitor praeceps et sides iconum ipsarum, delineatorum conchyliorum pretium, quorum pleraque nunc primum naturae curiosis innotescunt, alia vero, quanquam jam ab aliis autoribus descripta, digna tamen videbantur, quae, quod, a *Spixio* collecta, illis ipsis autoribus testimonio futura essent, inter icones ab indefesso peregrinatore paratas collocarentur.

Deerant quidem descriptiones, observationes, aliaque, quae ad tabularum explicationem usui esse possent; sed natura ipsa ob oculos versatur. Ceterum, quum nos et aliis negotiis impediti et alienis studiis dediti vix otii necessarii satis ad perficiendum opus habituri nobis videremur, de viro laborandum erat, qui illi par esset. Commodum accidit, uti resciremus, D. J. A. Wagner ab annis aliquot magno et egregio studio Conchyliologiae operam dare, atque continuationem ejus operis quod Chemnitius, Musei Conchyliologici nomine, edidit moliri; nec abnuit, quam obtulimus, provinciam, vir eruditus operique perficiendo manus admovit.

— IV —

Quae praestiterit, ex ipso constat opere. Plurimum laboravit, ut hacc conchylia, quac nonnisi aquas dulces incolunt, ad ea genera referret, quae *Lamarckius* aliique recentiores constituerunt, ratus, id se scientiac commodo debere, propterea quod quae a *Spixio* statuta sunt, genera non satis firmo fundamento, nec nisi fluxis characteribus niti videbantur. Idem in speciebus observavit, quarum plures ad species notas revocavit, synonymaque diligenter omnibus addidit. Qua re quanquam factum est, ut novarum, quas dicimus, specierum numerus minueretur, magna tamen vere novarum copia superest, quae naturae curiosis non potest non esse pergrata.

His nos opus hoc posthumum offerimus, spe freti, fore, uti et memoria viri de scientia naturali optime meriti accessione augeatur nova, et ipsi scientiae non contempnendum accedat incrementum.

Dabamus Monachii Idib. Augusti MDCCCXXVII.

Dr. Franc. a Paula de Schrank.

Dr. Car. Frid. Phil. de Martius.

AMPULLARIA *Gigas*

Tab. I

1.

2.

AMPULLARIA *z. zonata*. *z. Archimedes*.

Tab. II.

TESTACEA BRASILIENSIA.

I. AMPULLARIA LAM.

Testa globosa, ventricosa, basi umbilicata; labro sinistro non calloso; apertura integra, oblonga; marginibus connexis: dextro acuto, non reflexo. Operculum cornuum aut testaceum.

1. AMPULLARIA GIGAS SPIX. Tab. I. Fig. 1.

A. testa ventricoso-globosa, longitudinaliter tenuissime striata; epidermide olivacea, fasciis viridibus cincta; suturis anfractuum profunde canaliculatis; apertura aurantio-lutescente.

Testa ventricoso-globosa, solida, laeviuscula, longitudinaliter tenuissime striata, epidermide vestita. Anfractus sex convexi, canaliculo suturali profundo disjuneti; anfractus ultimus maximus, ventricosissimus, spira quadruplo major. Apertura ovato-oblonga, permagna, laevissima; labrum dextrum areuatum, margine simplici acuto; labrum sinistrum margine reflexum, superne lamina, columellae adnata, labro dextro conjunctum. Umbilicus profundus, magnus, labro sinistro partim obtectus. Color testae albus, fasciis transversis glauco-rufescentibus. Epidermis olivaceo-viridis, fasciis transversalibus saturate viridibus. Apertura aurantio-lutescens.

Longitudo 5 poll.; lat. 4 poll. 5 lin.

Habitat in flumine Amazonum inque ostiis fluviorum variorum illud potentium.

2. AMPULLARIA ZONATA WAGN. Tab. II. Fig. 1. 2.

A. testa ventricoso-globosa, longitudinaliter tenuissime striata, alba, fasciis castaneis cincta; epidermide olivaceo-brunnea, fasciis nigris circumdata; apertura alba transversim fasciata, margine interiore nigro-cincta.

Testa adulta, epidermide olivaceo-brunnea: *Ampullaria zonata Spix*, Tab. II. Fig. 1.

Testa minor, epidermide olivaceo-viridi: *Ampullaria Archimedes Spix*, Tab. II. Fig. 2.

Testa ventricoso-globosa, solida, laeviuscula, longitudinaliter tenuissime striata, epidermide cornea, rigida instructa. Anfractus sex convexi; ultimus maximus, ventricosissimus. Spira brevis, obtusa. Apertura permagna, ampla, oblongo-ovata, laevissima; labrum acutum, margine sinistro reflexo. Umbilicus profundus, latus, margine aperturae sinistro partim obiectus. Operculum corneum, auriforme, pellucidum, atro-fuscum, concentrice striatum. Color testae albus, fasciis transversalibus, latis, castaneis, nonnullisque pallide coeruleis intermixtis. Epidermis olivaceo-brunnea, fasciis latis, nigris, transversalibus ciuita. Apertura alba, fasciis fuscescentibus et cineredo-coerulecentibus picta; margine interiore linea nigra cincto.

Longitudo 4 poll. et 1 lin.; lat. 3 poll. 10 lin.

Habitat in rivulis sylvestribus Provinciae Bahiensis.

Observatio. Ampullariam Archimeden *Spir.*, Tab. II. Fig. 2, quae mihi tantum ex hac figura cognita est, pro varietate Ampullariae zonatae habeo. Testa est minor, epidermis olivaceo-viridis fasciisque angustioribus ciuita.

3. AMPULLARIA OLIVACEA SPIX. Tab. III. Fig. 1. 2.

A. testa ventricoso-globosa, solida, longitudinaliter striata, albida; epidermide fusco-olivacea; umbilico profundo; apertura aurantia.

a) VAR. testa majore, striis longitudinalibus tenuibus: *Ampullaria olivacea Spix*, *Tab. III. Fig. 1.*

Lister, Hist. Conchyl. Tab. 128. Fig. 28.

Lamarck, Hist. nat. Tom. 1. pag. 176.: Ampullaria guyanensis.

b) VAR. testa minore, striis longitudinalibus crassioribus: *Ampullaria quercina Spix*, *Tab. III. Fig. 2.*

Testa VAR. a) ventricoso-globosa, solida; striis longitudinalibus tenuibus, crebris. Anfractus sex convexi, ultimus maximus. Spira brevis, obtusa. Apertura ovato-oblonga, ampla; labrum acutum, margine sinistro reflexo. Umbilicus profundus, margine aperturae sinistro partim obiectus. Color testae rubello albidus; epidermis olivacea; apertura aurantio — fusca, in cavitate interiore glauescens. Operculum auriforme, corneum. Longitudo 3 poll. 10 lin; lat. 3 poll. 4 lin.

Testa VAR. b) minor; striis longitudinalibus profundioribus. Apertura longior, aurantia. Operculum auriforme, corneum, subpellucidum, concentrice striatum, fuscum.

Longitudo 2 poll. 9 lin.; lat. 2 poll. 4 lin.

Habitat in fluminibus Amazonum, Solimões, Japurá aliisque in interiore continente Brasiliae aequatorialis.

Observatio. A. olivacea ab A. rugosa *Lam.* differt apertura aurantia striisque longitudinalibus tenuioribus; ab A. globosa *Swainson* testa striata, umbilico profundo, operculo corneo; ab A. leucostoma *Swainson* apertura aurantia, striis tenuioribus distincta est.

1

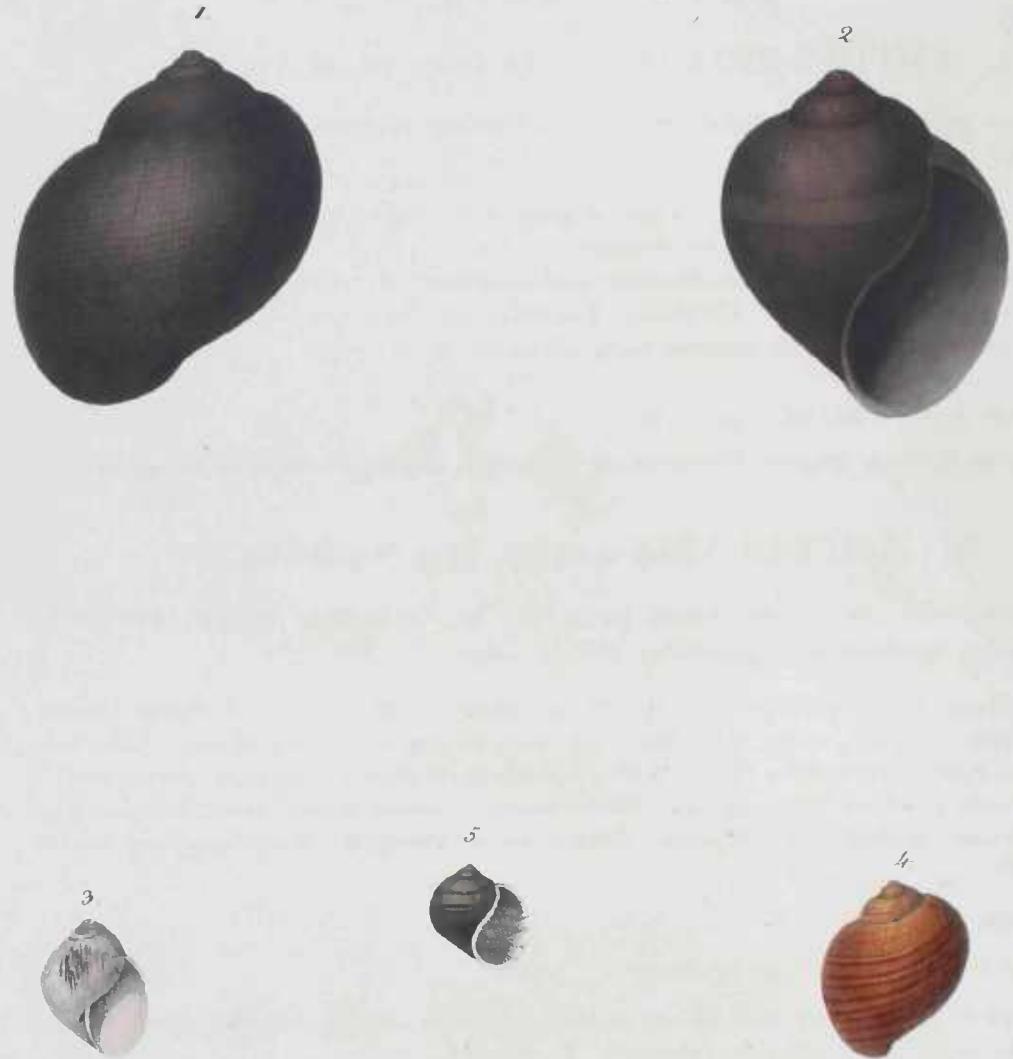

2

AMPULLARIA, olivacea 2 quercina.

Tab. III

AMPULLARIA 1. 2. papyracea. 3. rosea. 4. figulina. 5. Cyclostoma.

Tab. IV

4. AMPULLARIA PAPYRACEA SPIX. Tab. IV. Fig. 1. 2.

A. testa ovato-globosa, tenuissima, longitudinaliter subtilissime striata, nigro-fusca; umbilico angusto; apertura nigra.

Testa oblongo-ovata, globosa, tenuissima, fragilis; striis longitudinalibus crebris, tenuibus, strias transversas, remotas, obsoletas decussantibus. Anfractus quinque aut sex convexi, ultimus maximus. Spira brevis, striis longitudinalibus profundioribus. Apertura ovato-oblonga; labrum acutum, tenue, margine sinistro subreflexo. Umbilicus angustus, longitudinalis. Color testae nigro — fuscus; ultimus anfractus interdum fascia olivacea brunnea cinctus. Spirafusco-rubra; apertura nigra.

Longitudo 2 poll. 2 lin; lat. 1 poll. 9 lin.

Habitat in flaviis et stagnis Provinciarum Bahiensis, Pernambucanae et Piauiensis.

5. AMPULLARIA ROSEA SPIX. Tab. IV. Fig. 3.

A. testa ovata, ventricosa, tenui, pellucida, longitudinaliter striata, perforata, albido-rubella; apertura oblongo-ovata, inferne ampla.

Testa oblongo-ovata, ventricosa, tenuis, pellucida, longitudinaliter striata. Anfractus quinque convexi; ultimus maximus, usque ad medium striis longitudinalibus eleganter ornatus, infra medium laevis. Spira exsertiuscula, obtusa; striis longitudinalibus crebris. Apertura oblongo-ovata, superne anfractu penultimo valde angustata, inferne ampla. Labrum acutum, tenue, margine sinistro subreflexum. Umbilicus angustissimus. Color testae rubello-albidus, margo aperturæ sinister roseus.

Longitudo 9 1/2 lin.; lat. 7 1/2 lin.

Habitat in aquis Brasiliæ australioris.

Observatio. Haec species, mihi tantum ex unico specimine cognita, dubio Ampullariis adscribenda est, forsitan in Bulimi genus amandanda.

6. AMPULLARIA LINEATA WAGN. Tab. V. Fig. 2 et Tab. IV. Fig. 4.

A. testa ovato-globosa, olivaceo-virente aut lutescente, fasciis obscure purpureis ornata; spira elevata; umbilico mediocri; apertura alba, transversim fasciata.

a) VAR. testa majore, adulta, olivaceo-virente, fasciis purpurascensibus cincta: *Helix lineata* Spix, Tab. I. Fig. 2.

Swainson, Zoological Illustrations. No. 21. Tab. 103.. Ampullaria fasciata.

b) VAR. testa minore lutescente, fasciis fuscis cincta: *Ampullaria figulina*, Spix Tab. IV Fig. 4.

Testa VAR. a) ovato-globosa, solida, sed non crassa, longitudinaliter obsolete striata, epidermide tenuissima vestita. Anfractus sex convexi; ultimus spira vix triplo major. Spira elevata, conica, apice acuta. Apertura rotundo-ovata, ampla; labrum aetum, margine sinistro subreflexo. Umbilicus profundus, margine sinistro partim obtectus. Color testae albidus, fasciis angustis, transversalibus, pallide purpurascens, fasciis saturate viridibus aut purpureo-viridibus. Apertura albida, fasciis transversalibus rubro-fuseis pista.

Longitudo 1 poll. 11 lin.; lat. 1 poll. 6 $\frac{1}{2}$ lin.

Testa VAR. b) minor, necdum adulta, spira minus elevata. Epidermis tenuissima, lutescens, fasciis fuscis cineta.

Longitudo 1 poll. 1 lin.; lat. 10 lin.

Habitat in aquis Provinciae Bahiensis, e. g. in fluvio Itahype.

Observatio. Ampullaria lineata nob. Ampullariae reflexae Swainson (Zoological Illustrations Tab. 17 2.) affinis, at spira productiore, margine labri simplici, non reflexo diversa.

7. AMPULLARIA CYCLOSTOMA SPIX. Tab. IV. Fig. 5.

A. testa orbiculato-ventricosa, crassa, late umbilicata; epidermide fusco-olivacea fasciis purpureo-fuscis cincta; spira brevi; apertura alba, transversim fasciata.

Testa orbiculato-ventricosa, deppressa, crassa, longitudinaliter tenuissime striata. Anfractus quinque convexi; ultimus latior quam longior, spira quadruplo major. Spira brevis. Apertura ovato-oblonga; labrum crassum, margine acuminatum. Umbilicus magnus, profundus, non obtectus. Color testae albus, fasciis fuso-purpureis; anfractus spirae fascia unica. Epidermis tenuis, fuso-olivacea, fasciis purpureo-fuscis cincta. Apertura alba, superficii fasciis in sauce peluecentibus.

Longitudo 10 $\frac{1}{2}$ lin.; lat. 10 lin.

Habitat in Brasilia, loco natali non indicato.

Observatio. Ampullaria cyclostoma Spix maxime affinis A. effusae, a qua tamen differt: testa minore, umbilico angustiore, apertura alba, transversim fasciata.

8. AMPULLARIA CRASSA SWAINSON. Tab. V. Fig. 1. 3. 4.

A. testa oblongo-globosa, crassa, epidermide luteo-virescente, fasciis transversis saturate viridibus cincta; umbilico nullo aut angustissimo; apertura rotundo-ovata; labro crasso, margini interiore attenuato, acuminato.

a) VAR. testa rima umbilicari instrueta: *Helix fasciolata* Spix, Tab. IV Fig. 1 et *Helix crassa* Tab. V. Fig. 3.

b) VAR. testa umbilico nullo instrueta: *Helicina exumbilicata* Spix, Tab. IV Fig. 4. Swainson, Zoological Illustrations. Nro. 28. Tab. 136.: *Ampullaria crassa*.

HELI^X, *fasciolata*, *2.* *lineata*, *3.* *crassa*, *4.* HELICINA *exumbilicata*.

Tab. V.

BULIMUS, *terrestris*, *& durus*, *& fragilis*, *& virgatus*.

Tab VI

Testa oblongo-globosa, crassa, laevis, longitudinaliter et subtilissime striata. Anfractus quinque convexi: spira elevata, apice obtuso, vix triplo minor quam anfractus ultimus. Apertura rotundovalva, ampla; labrum crassum, margine interiore attenuato, acuminato. Umbilicus nullus aut angustissimus. Color testae albus, fasciis transversalibus fuscis. Epidermis luteo-virescens, fasciis transversis porraco-viridibus cincta. Apertura alba, intus obsolete et transversim fasciata.

Longitudo 1 poll. $6\frac{1}{2}$ lin.; lat. 1 poll. $3\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in aquis Provinciae Bahiensis.

Observatio. Haec species ab Ampullaria lineata nob. testa crassa, umbilico deficiente aut angustissimo, margine labri interiore attenuato et acuminato diversa est.

II. BULIMUS DRAP.

Testa ovata, oblonga, vel turrata. Anfractus ultimus penultimo major. Apertura integra, longitudinalis: marginibus superne disjunctis. Columella laevis, basi integra.

1. BULIMUS CORRUGATUS WAGN. Tab.VI. Fig. 1.

B. testa ovata, ventricosa, subperforata, longitudinaliter striato-rugosa, albida, spira pallide carnea; apertura ovato-oblonga; labro acuto.

Bulimus terrestris Spix Tab. VI. Fig. 1.

Testa oblongo-ovata, ventricosa, solida sed non crassa, pellucida, epidermide tenui vestita. Anfractus sex convexi; ultimus maximus, ventricosus, spira fere triplo major striis longitudinalibus crebris subrugosis. Spira conica; anfractibus subconvexis, striis longitudinalibus elevatis, obliquis, versus marginem inferiorem evanescentibus praeditis. Apertura ovato-oblonga. Labrum acutum; margine sinistro versus columellam subreflexo, rimam umbilicarem angustum formante. Color testae rubello-albidus; spira pallide carnea; apertura alba. Epidermis sordide olivacea.

Longitudo 2 poll. 4 lin.; lat. 1 poll. 6 lin.

Habitat in mediterraneis Provinciae Bahiensis.

Observatio. Bulimus terrestris Spix aut corrugatus Wagn. mili testa juvenilis Bulimi ovati videtur.

2. BULIMUS DURUS SPIX. Tab. VI. Fig. 2.

B. testa oblongo-ovata, ventricosa, crassiuscula, umbilicata, alba; spira elevata; apertura ovata, margine reflexo.

Testa oblongo-ovata, ventricosa, crassiuscula, pellucida, longitudinaliter tenuissime striata. Anfractus septem convexit; ultimus maximus, triplo major quam penultimus. Spira elevata, conica, longitudine anfractus ultimi, apice acuto, suturis impressis. Apertura ovata, laevissima; labrum reflexum, umbilicum distinctum partim obtegens. Color testae albus.

Longitudo 1 poll., lat. $6\frac{1}{2}$ lin.

Habitat similibus locis cum praecedente.

3. BULIMUS HYALINUS WAGN. Tab. VI. Fig. 5.

B. testa ovato-conica, subperforata, tenui, diaphana, longitudinaliter striata, fusco-viridescente; spira obtusa; apertura ovata; labro simplici.

Bulimus fragilis Spix. Tab. VI. Fig. 3.

Testa ovato-conica, subventricosa, tenuis, fragilis, diaphana, longitudinaliter striata, subperforata. Anfractus sex convexiusculi; ultimus carina transversa obsoleta. Spira elevata, conica, crassiuscula, apice obtusa, longitudine anfractus ultimi. Apertura ovata; labrum simplex, acutum, margine sinistro subreflexo. Color fuso-viridescens.

Longitudo 1 poll.; lat. $6\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in sylvis Provinciae Minarum.

Observatio. Quum *Lamarchius* jam prins Bulimum fragilem, a nostra specie diversum, introduxisset, Bulimo fragili cl. *Spixii* aliud epitheton attribui.

4. BULIMUS MAGUS WAGN. Tab. VII. Fig. 1.

B. testa ovato-conica, subventricosa, longitudinaliter striata, subperforata, lutescente, strigis longitudinalibus irregularibus fuscis picta; spira elevata, apice carneus; labro simplici.

Bulimus inflatus Spix. Tab. VII. Fig. 1.

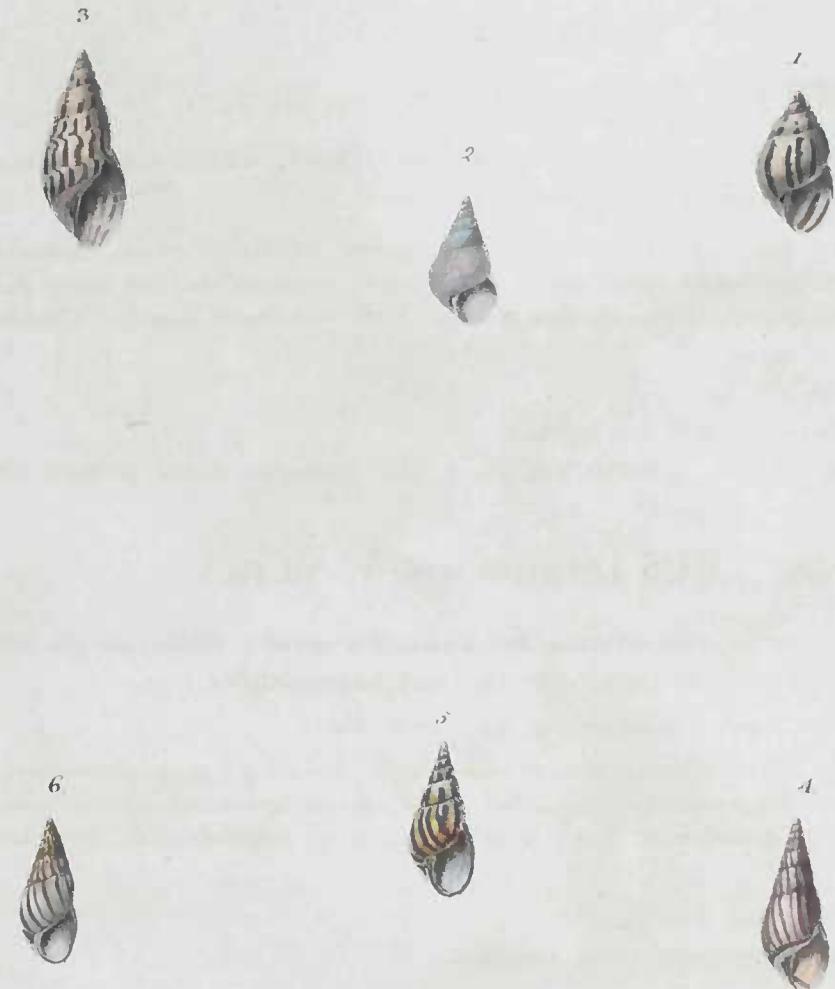
Testa ovato-conica, subventricosa, tenuis sed solida, nitida, longitudinaliter striata. Anfractus sex convexiusculi. Spira elevata, acuta, longitudine anfractus ultimi. Apertura ovata; labrum simplex, margine sinistro subreflexo, rimam umbilicarem angustissimam formante. Color lutescens; strigis longitudinalibus, irregularibus, latis, fuscis. Spira apice pallide carneus. Apertura alba, strigis longitudinalibus fuscis picta.

Longitudo 10 lin.; lat. 5 lin.

Habitat in sylvis Provinciarum Piauiensis et Maragnaniensis.

Observatio. Epitheton, a cl. *Spixio* hinc speciei attributum, cum alio mutavi, cum cl. *Lamarchius* multo antea Bulimum inflatum descriptisset.

BULIMUS

z. inflatus, *z. perlucidus*, *z. litoratus*, *z. vittatus*, *z. Zebra*, *z. lineatus*.

Tab. VII.

5. BULIMUS PERLUCIDUS SPIX. Tab. VII. Fig. 2.

B. testa ovato-conica, tenui, diaphana, perforata, laevi, albido-coeruleo-seente; spira elevata; apertura ovata, obliqua, margine reflexo.

Testa ovato-conica, tenuis, diaphana, laevis, longitudinaliter subtilissime striata. Anfractus septem plano-convexi, ultimus medio subangulatus. Spira conica, acuminata, anfractu ultimo pauculum longior. Apertura ovata, obliqua, margine reflexo. Rima umbilicaris angusta. Color testae albido-coeruleo-scens.

Longitudo 9 lin.; lat. $4\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in Brasilia, loco natali non indicato.

Observatio. Bulimus vitreus Spix Tab. VIII. Fig. 2. testa incompleta Bulimi perlucidi mihi videtur.

6. BULIMUS LITURATUS SPIX. Tab. VII. Fig. 3.

B. testa oblongo-conica, subperforata, longitudinaliter striata, albida, strigis longitudinalibus irregularibus fuscis pieta; spira elevata; labro simplici.

Freyenct, Voyage autour du monde pag. 473: *Helix lita*.

Testa oblongo-conica, longitudinaliter striata, subperforata. Anfractus septem plano-convexi. Spira elevata, acuminata, longitudine anfractus ultimi. Apertura oblongo-ovata; labrum tenue, simplex, versus columellam subreflexum. Color testae albidus; strigis longitudinalibus, irregularibus, fuscis.

Longitudo 1 poll. 2 lin.; lat. $6\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in Provinciis septentrionalibus Brasiliac.

7. BULIMUS VITTATUS SPIX. Tab. VII. Fig. 4.

B. testa oblongo-conica, laevi, nitida, perforata, albida, strigis longitudinalibus brunneo-luteis; anfractu ultimo inferne linea transversa, rubro-fusea cineto; spira elevata; peristomate subreflexo.

Testa oblongo-conica, laevis, solida, nitida, pellucida. Anfractus septem convexi; ultimus lineis longitudinalibus subtilissimis, vix nudis oculis conspicuis. Spira elevata, anfractu ultimo aliquanto major, apice obtusiuscula. Apertura ovata laevissima, margine dextro subreflexo, margine sinistro expanso-reflexo, rimam umbilicarem obtegente. Color testae albidus, strigis longitudinalibus, rectis, brunneo-luteis; anfractus ultimus inferne fascia transversa, in aperturam decurrente, rubro-fusca cinctus. Apertura albida.

Longitudo 1 poll.; lat. 5 lin.

Habitat in sy'lis aestu aphyllis Provinciarum Bahiensis et Pernambucanac.

8. BULIMUS LINEATUS SPIX. Tab. VII. Fig. 6.

B. testa oblongo-conica, perforata, laevi, minutissime striata, alba, strigis longitudinalibus luteo-brunneis picta; spira elevata; peristomate subreflexo, margine sinistro expanso-reflexo.

Testa oblongo-conica, solida, laevis, striis longitudinalibus subtilissimis, vix conspicuis. Anfractus octo convexiuseuli; ultimus spiram longitudine subaequans. Spira conica, apice obtuso. Apertura ovata, superne subangustata; margine dextro acuto, subreflexo; margine sinistro expanso, reflexo, rimam umbilicarem obtegente. Color albidus, strigis longitudinalibus rectis, luteo-brunneis. Apertura alba.

Longitudo 10 lin.; lat. 4 lin.

Habitat in iisdem locis cum praecedente.

Observatio. Haec species Bulimo radiato adeo similis est, ut figura graciliore tantummodo distingui possit.

9. BULIMUS ZEBRA SPIX. Tab. VII. Fig. 5.

B. testa oblongo-conica, laevi, solida, perforata, lutescente, strigis longitudinalibus, rubro-fuscis aut coerulecentibus picta; spira elevata; apertura ovata, obliqua, in margine reflexo.

Testa oblongo-conica, solida, laevis, nitida, perforata. Anfractus septem convexi. Spira elevata, anfractu ultimo major, apice obtusiuscula. Apertura ovata, obliqua; margine reflexo, rimam umbilicarem obtegente. Color lutescens; strigis longitudinalibus rubro-fuscis aut coerulecentibus latis, irregularibus, subflexuosis, interdum bipartitis. Apertura alba, intus strigis longitudinalibus fuso-coerulecentibus.

Longitudo 11 lin.; lat. 4 $\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in sylvis mediterraneis Provinciae Bahiensis.

Observatio. Varietas hujus Bulimi testa majore, fascia fusco-nigra, transversa, circum basin anfractus ultimi currente, reperitur.

10. BULIMUS DECAPITATUS SPIX. Tab. VIII. Fig. 5.

B. testa cylindrico-turrita, tenuissime striata, albida; apice truncata, consolidata; anfractibus planiusculis.

Testa cylindrico-turrita, solida, nitida; striis longitudinalibus, tenuibus ad suturas profundioribus striasque nonnullas transversas, subtilissimas, vix nudis oculis conspicuas, remotas decussan-

, ACHATINA perversa, BULIMUS vitreus, BULIMUS decapitatus

4 AYLACOSTOMA tuberculatum, glabrum

Tab VIII.

3

1

4

2

ACHATINA *i.* *pavonina.* ? *pulchella.* *3 4. floccosa.*

Tab. IX.

tibus. Anfractus quinque planiusculi, sensim decrescentes. Spira apice decollata, lamina spirali tamen clausa. Apertura hujus speciminis incompleta et mutilata, itaque non describenda. Columella subperforata. Color albido-lutescens.

Longitudo 9½ lin.; lat. 4½ lin.

Habitat in mediterraneis Provinciae Bahiensis.

Observatio. Bulimum decapitatum, quum in Musco Monacensi unicum ejus specimen incompletum adsit, non accuratius describere possum; quae species Bulimo decollato maxime affinis, at anfractibus magis planulatis, citius decrescentibus fortasse diversa.

11. BULIMUS GALLINA-SULTANA LAM. Tab. IX. Fig. 1.

B. testa ventricoso-conica, tenuissima, fragili, diaphana, longitudinaliter et exiliissime striata; alba, lineis rufis, longitudinalibus, flexuosis, confertis picta; ultimo anfractu fasciis tribus, albo fuscoque articulatis cincto; apertura patula; labro acuto.
Lamarck.

Chemnitz, Conchylienkabinet. Tom. XI. Tab. 210. Fig. 2070. 2071.: Helix Gallina Sultana.

Férussac. Hist. des Moll. No. 338.: Helix Sultana.

Lamarck, Hist. nat. Tom. VI. Part. 2. pag. 117.: Bulimus Gallina-Sultana.

Speciminibus, nescio quo casu, in Museo Monacensi omnino deficientibus, hunc Bulimum rarissimum, pretiosissimum non describere possum.

Longitudo figurae 2 poll. 11 lin.

12. BULIMUS UNDATUS BRUG. Tab. IX. Fig. 2.

B. testa ovata, subconica, laevi, albida, strigis fuscis, longitudinalibus, undatis ornata aliisque transversis cincta; columella luteo-fusca; labro acuto, margine fusco.

Achatina pulchella Spix. Tab. IX. Fig. 2.

Seba, Thes. III. Tab. 39. Fig. 54. 55.

Müller, Hist. verm. pag. 138.: Buccinum Zebra.

Linné, Gmelin, Syst. nat. pag. 3431.: Bulla Zebra.

Brugière, Dict. pag. 320: Bulimus undatus.

Férussac, Hist. des Moll. Tab. 114. Fig. 5—8 et Tab. 115.: Helix undata.

Lamarck, Hist. nat. Tom. VI. Part. 2. pag. 119.: Bulimus undatus.

Humboldt, Recueil d'Observations. Livrais. 13. pag. 245. Tab. 55. Fig. 1 a. b.: Bulimus undatus.

Testa ovata, subconica, ventricosa, imperforata, laevis. Anfractus septem inflato-convexi, ultimus maximus, ventricosus. Spira conica, apice obtusiuscula, anfractu ultimo minor. Apertura ovata, margine simplici, acuto; columella sinuata, sed non truncata. Color testae albus; strigis longitudinalibus, crebris, undatis, fuseis; anfractus ultimus lineis tribus, transversis, fusco alboque articulatis cinctus; anfractus caeteri linea transversa unica aut nulla praediti; anfractus spirae tres supremi albidi, apice fusco-nigro. Apertura alba, lineis fuseis longitudinalibus et transversis picta; margo aperturae intus et extus fuscus; columella luteo-fusca.

Longitudo 1 poll. 11 lin.; lat. 1 poll. 1 lin.

Habitat in sylvis Provinciae Paraënsis.

Observatio. Haec species colore variat.

13. BULIMUS FLOCCOSUS WAGN. Tab. IX. Fig. 3. 4.

B. testa ovato-oblonga, imperforata, longitudinaliter profunde striata, corneo-brunnea, maculis floccosis, irregularibus, fuscis adspersa; apertura oblonga, margine incrassato, subreflexo.

Achatina floccosa Spix. Tab. IX. Fig. 3. 4.

Testa ovato-oblonga, solida, imperforata; striis numerosis, longitudinalibus, elevatis. Anfractus convexi, ultimus penultimo fere quadruplo major. Apertura oblonga; margo incrassatus, fimbria angusta subreflexa cinctus. Color testae corneo-brunneus; maculis floccosis, irregularibus, fuscis, sine ordine distributis. Apertura brunneo-albida, maeulis superficiei externae nebulata; margo aperturae albus.

Longitudo anfractus ultimi 1 poll. 7 lin.; lat. 11 1/2 lin.

Habitat in sylvis Provinciarum septentrionalium Brasiliæ.

Observatio. Museum Monacense possidet specimen unicum, cuius apex abruptus est; itaque numerum anfractuum et longitudinalinem totius testae non indicare possum.

14. BULIMUS CALCAREUS BRUG. Tab. X. Fig. 1. 2.

B. testa elongato-turrita, longitudinaliter et tenuissime striata, alba; spira apice obtusa.

Columna maritima Spix, Tab. X. Fig. 1 et *Columna 8-gyrata* Spix Tab. X. Fig. 2.

Lister. Hist. Conchył. Tab. 14. Fig. 9.

Gualtieri, Index test. Tab. 6. Fig. J.

Born, Testac. Mus. caes. pag. 589. Tab. 16. Fig. 13.: Helix calcarea.

Favanne, Conchył. Tab. 80. Fig. O.

OULIVINA maritima 2. gyraea 3. bulimea 4. sylvatica 5. LYMNÆUS papyraceus.

Tab X

Schroeter, *Flussconchylion* pag. 362. *Tab. minor. Litt. A. Fig. 1.*

Chemnitz, *Conchylienkabinet. Tom. IX. Tab. 155. Fig. 1226.*

Brugière, *Dict. pag. 328.: Bulimus calcareus.*

Férussac, *Hist. des Moll. No. 582.: Helix calcarea.*

Lamareck, *Hist. nat. Tom. II. Part. 2. pag. 121.: Bal. calcareus.*

Testa elongato-turrita, solida, nitida, subperforata, longitudinaliter tenuissime striata, epidermide tenui vestita. Specimen majus (Tab. X. Fig. 1) anfractibus denis, specimen minus (Tab. X. Fig. 2) octonis. Anfractus convexi, sensim decrescentes, suturis profundis disjuncti; ultimus spira multo minor. Apex spirae obtusatus, mamillam glandiformem subaemulans. Apertura ovata; margo dexter simplex, acutus, quo testas needum adultas esse probatur; margo sinister subreflexus. Color testae nitide albus; epidermis fuseo-olivacea.

Longitudo speciminis majoris 3 poll. 1 lin.; lat. 11 lin. Longitudo speciminis minoris 1 poll. 10½ lin.; lat. 8 lin.

Habitat in sylvis Provinciarum Paraënsis et a flumine nigro dictae.

Observatio. Apertura est latior quam Figura 1. Tab. X. indicat.

15. BULIMUS SPIXII WAGN. Tab. X. Fig. 3.

B. testa oblongo-ovata, longitudinaliter striata, apice obtusa, albida; apertura ovata, margine incrassato.

Columna bulimca Spix. Tab. X. Fig. 3.

Testa oblongo-ovata, solida, longitudinaliter striata, subimperforata, epidermide tenui vestita. Anfractus septem aut octo inflato-convexi, suturis profundis disjuncti. Spira inflato-conica, apice obtusa, longitudine anfractus ultimi, anfractibus sensim deerescens. Apertura ovata, laevis; peristoma incrassatum; margo sinister ad columellam plicam obliquam formans. Rima umbilicaris nulla aut angustissima. Color testae albus; epidermis fuscescens; apertura alba.

Longitudo 2 poll. 1 lin.; lat. 9 lin.

Habitat in Brasilia, loco natali non indicato.

16. BULIMUS SYLVATICUS WAGN. Tab. X. Fig. 4.

B. testa elongato-conica, laevi, pellucida, obtusa, alba, anfractibus convexis, suturis coarctatis; labro tenui, acuto.

Columna sylvatica Spix. Tab. X. Fig. 4.

Testa elongato-conica, subturrita, laevis, nitida, pellucida, subimperforata. Anfractus undecim aut duodecim convexi, sensim decrescentes, suturis profundis separati. Spira longissima, apice obtusa. Apertura ovata, tenuis, margine simplici acuto. Color testae albus.

Longitudo 1 poll. 3 lin.; lat. 3½ lin.

Habitat in sylvis Provinciac Piauhensis.

17. BULIMUS OVATUS BRUG. Tab. XI. Fig. 1.

B. testa ovata, ventricosa, subperforata, longitudinaliter striato-rugosa, albido-fulva, apice purpurea; columella alba; peristome crasso, reflexo, rosaceo.

Strophocheilus Haemastomus Spix. Tab. XI. Fig. 1.

Lister, Hist. Conchyl. Tab. 1055. Fig. 1.

Seba, Thesaurus. Tom. III. Tab. 71. Fig. 18. 19.

Müller, Hist. verm. pag. 85.: Helix ovata.

Chemnitz, Conchylienab. Tom. IX. Tab. 119. Fig. 1020. 1021.

Linné, Gmelin, Syst. nat. pag. 3657.: Helix ovalis.

Brugiére, Dict. pag. 318.: Bulimus ovatus.

Férussac, Hist. des Moll. Tab. 145. B. Fig. 2.: Helix ovata.

Lamarche, Hist. nat. Tom. VI. Part. 2. pag. 116.: Bulimus ovatus.

Testa ovata, ventricosa, crassa, subperforata, longitudinaliter striato-rugosa, epidermide vestita. Anfractus sex ventricosi; ultimus maximus, spira major. Spira inflato-conica, apice obtusa; anfractus quatuor supremi striis elevatis longitudinalibus, radiatim positis. Apertura ovalis, peristome crasso reflexo; margo dexter versus basin incrassatus; margo sinister rimam umbilicarem, angustam obtegens. Color testae albidus; anfractus quatuor supremi spirae purpurei. Epidermis luteo-olivacea; strigis nonnullis, longitudinalibus, fuscis. Apertura alba, peristome rosaceo; columella alba, cincta linea rosacea limbata.

Longitudo 4 poll. 6 lin.; lat. 2 poll. 8 lin.

Habitat in sylvis prope Sebastianopolin.

Observatio. Bulimus ovatus est latior. quam figura nostra indicat. Limbo columellae externo rosaceo specimen nostrum ab aliis hujus speciei differt.

18. BULIMUS VIRGINEUS BRUG. Tab. XI. Fig. 2. 3.

B. testa ovato-oblonga, crassa, rugulosa, ventricosa, perforata, rosea; apertura oblonga; peristome incrassato, repando-reflexo, albo.

Strophocheilus Almeida Spix. Tab. XI. Fig. 2. 3.

Lister. Hist. Conchyl. Tab. 24. Fig. 22.

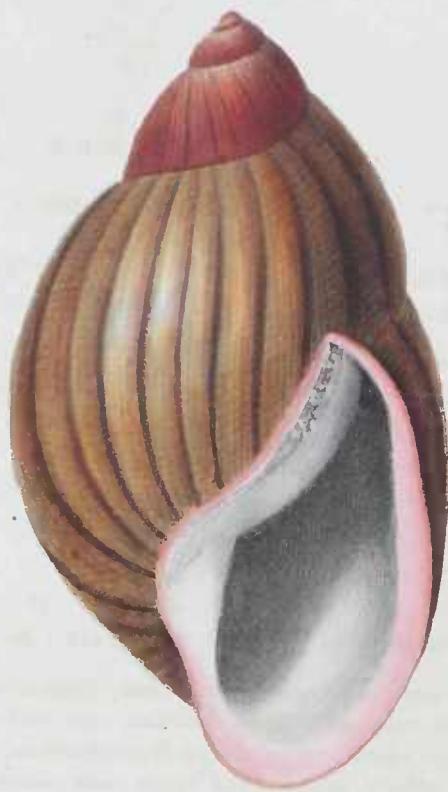
Müller. Hist. verm. pag. 97.: Helix pudica.

Chemnitz, Conchylienabinet. IX. Tab. 121. Fig. 1042. Auris Virginea.

Linné, Gmelin, Syst. nat. pag. 3645.: Helix pudica.

Brugiére, Dict. pag. 315: Bulimus virgineus.

Férussac, Hist. des Moll. No. 1.: Partula pudica.

STROPHOCHEILUS, Haemastomus, 23 Almeida

Tab XI.

AURIS . . . Melastoma. ₃ signata. ₄ vittata.

Tab XII

Testa ovato-oblonga, ventricosa, crassa, serobiculata, irregulariter rugulosa, epidermide tenui vestita. Anfractus sex ventricosi, ultimus amplissimus, spira fere triplo major. Spira inflato-conica, apice obtusa; anfractus penultimus caeteris spirae gyris fere duplo major; anfractus tertius et quartus longitudinaliter subtilissime striati; apex laevis. Apertura ovato-oblonga, laevissima, nitida, subauriformis. Labrum incrassatum, glabrum, repando-reflexum; margine exteriore, acuto, libero, replieato; margine sinistro et interiore apud columellam plicam valde obliquam formante. Rima umbilicaris longitudinalis, angusta. Color testae roseus; epidermis rubro-fusca aut fusco-olivacea. Apertura alba.

Longitudo 2 poll. 1 lin.; lat. 1 poll. 1 lin.

Habitat in sylvis Provinciae Bahiensis.

Observatio. Haec species media est inter Bulimos et Aurieulas.

19. BULIMUS MELANOSTOMUS SWAINSON. Tab. XII. Fig. 1. 2.

B. testa oblongo-ovata, ventricosa, alba, cinereo-marmorata; anfractibus spirae longitudinaliter plicatis; peristomate expanso, reflexo; columella nigra.

Auris melastoma Spix. Tab. XII. Fig. 1. 2.

Lister. Hist. Conchy-l. Tab. 29. Fig. 27.

Swainson, Zoolog. Illustr. No. 1. Tab. 4. Bulimus melastomus.

Férussac, Hist. des Moll., Tableau systematique pag. 74: Helix melastoma.

Testa oblongo-ovata, crassa, ventricosa. Anfractus sex convexi. Ultimus spira major, granis minutissimis confertis asperatus, ad suturam subrugosus, infra medium carina obsoleta transversali cinctus. Anfractus spirae ventricosi, rugis erassis, longitudinalibus, versus marginem superiorem depresso et evanescens praediti. Apex spirae obtusiusculus. Apertura superne subangustata. Labrum repando-reflexum; margine interiore acuto, ad basin aperturæ tuberculo parvo instructo, sinu areato a columella disjuncto; margine exteriore reflexo, acuto, libero, sulcato profundum formante. Columella inferne juxta sinum tuberculo parvo praedita plicamque valde obliquam superne formans. Lamina columellaris tenuis, expansa, adnata. Umbilicus angustus, margine aperturæ obtectus. Color testae albus, maeulis irregularibus nebulosis, rubro-cinereis anfractibus quatuor supremi pallide carnei. Apertura intus fusca; labrum brunneo-lutescens; columella et lamina columellaris fuso-nigra.

Longitudo 2 poll.; lat. 1 poll. 1 lin.

Habitat in collibus herbosis ad flumen Peruaguaçú, Provinciae Bahiensis.

Observatio. Figurae el. Swainsonii et Listeri a nostra labro nigro diversae. — Bulimos haec species cum Aurieulis conjugit.

20. BULIMUS ANGIOSTOMUS WAGN. Tab. XIII. Fig. 4.

B. testa ovato-conica, ventricosa, perforata, longitudinaliter striata, alba, lineis longitudinalibus fuscis et luteis picta, spira elevata, apice nigra; apertura oblonga, angustissima, margine reflexo.

a) *Testa completa adulta: Stenostoma Capueira Spir. Tab. XIII. Fig. 4.*

b) *Testa incompleta: Bulimus virgatus Spir. Tab. VI. Fig. 4.*

Testa ovato-conica, ventricosa, solida, longitudinaliter striata. Anfractus novem convexiusculi; ultimus ventricosus. Spira elevata, conica, acuminata, longitudinaline anfractus ultimi. Apertura oblonga, anterius angustissima, posterius dilatata. Labrum dextrum rectum inferne et superne solum arcuatum, margine reflexo, attenuato, acuminato; labrum sinistrum rectum, laminam magnam formans. Longitudo aperturac internae 7 lin.; latitudo 2 lin. Rima umbilicaris arcuata, longa, in fovea majuscula posita. Color testae albus, lineis longitudinalibus, rectis, fuscis et luteis; apex spirae fusco-niger.

Longitudo 1 poll. 1 lin.; lat. $6\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in sylvis caedulis, Capueira a Brasiliensibus dictis, in Provinciis septentrionalibus.

Observatio. Bulimus virgatus Spix nihil aliud est, quam testa incompleta hujus speciei, cuius apertura, peristomate diffracto, simplex et ampliata est.

21. BULIMUS ANGULATUS WAGN. Tab. XIII. Fig. 5.

B. testa oblongo-conica, perforata, albo-viridescente; apertura triangulari, margine expanso reflexo.

Stenostoma Puru Spix. Tab. XIII. Fig. 5.

Testa oblongo-conica, solida, striis longitudinalibus tenuibus, ad suturas subrugosis. Anfractus novem convexiusculi, ultimus spira minor. Spira conica, apice obtusiuscula. Apertura triangularis, superne dilatata, inferne compressa, angustata; margo expansus, reflexus. Rima umbilicaris profunde excisa. Color testae albo-viridescens; apertura alba, intus ante marginem reflexum fascia longitudinali fusca circumdata; apex spirae fusco-niger.

Longitudo 1 poll. 2 lin.; lat. $4\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in sylvis ad Solimoës et Puru fluvios, in Provincia a flumine nigro dicta.

STENOSTOMA, *auritum*, Purú, Capueira

Tab XIII

III. MELANIA LAM.

Testa turrita. Apertura integra, ovata vel oblonga, ad basin effusa. Columella laevis incurva. Operculum cornicum.

1. MELANIA SCALARIS WAGN. Tab. VIII. Fig. 5.

M. testa turrita, transversim striata, viridescente, punctis fuscis ornata; anfractibus praesertim infimis superne angulatis, supra planulatis.

Aylacostoma glabrum Spix. Tab. VIII. Fig. 5.

Testa oblongo-turrita, solida. Anfractus septem; ultimus penultimusque superne angulatus, supra planulatus, aream fere scalariformem acmulans; gyri caeteri tantummodo superne linea impressa transversa cincti. Spira elevata, apice truncato. Anfractus ultimus et penultimus costulis transversim cincti, gyri caeteri lacyiuseuli. Apertura oblonga, laevis; labrum crenulatum, superne angulatum; columella laevis incurva. Color testae olivaceo-virescens; punctis rubro-fuscis, seriatim positis. Apertura albo-coeruleascens.

Longitudo 1 poll. 2 lin.; lat. 5½ lin.

Habitat in fontibus prope praedium Mandioeca et alibi in Provincia Sebastianopolitana.

2. MELANIA TUBERCULATA WAGN. Tab. VIII. Fig. 4.

M. testa turrita, apice truncata, crassa, fusca; costulis longitudinalibus tuberculato-granosis; striis transversis, crebris, costulas decussantibus; anfractibus planulatis.

Aylacostoma tuberculatum Spix. Tab. VIII. Fig. 4.

Testa turrita, crassa, imperforata. Anfractus circiter sex planulati, sensim decrescentes. Spira diffracta et truncata, apice tamen clausa; costulis longitudinalibus, tuberculato-granosis; striis transversis crebris, costulas decussantibus. Anfractus ultimus inferne coarctatus, striis transversis valde elevatis; costulis longitudinalibus granosis, basin versus cyanescens. Apertura oblonga, glabra, ad basin effusa, margine acuto. Columella laevis, incurva, planulata. Color testae junioris olivaceo-lutescens, aduluae nigro-fuscus. Apertura albo-coeruleascens.

Longitudo 1 poll. 5 lin.; lat. 6 lin.

Habitat cum praecedente.

Observatio. A Melania truncata Lam. species haec differt, quod costulæ longitudinalis sint granosæ; caeterum cum illa omnino convenit.

IV ACHATINA LAM.

Testa ovata vel oblonga. Apertura integra, longitudinalis; labro acuto, nunquam reflexo. Columella laevis, basi truncata.

1. ACHATINA MELANOSTOMA SWAINSON. Tab. VIII. Fig. 1.

A. testa ovato-conica, longitudinaliter minutissime striata, albida, strigis longitudinalibus nebulosis, purpurcis ornata; columella gibba, fusco-nigra.

a) VAR. testa dextrorsa: *Férussac*, *Hist. des Moll.* No. 342. *Tab.* 119. *Fig.* 1—5.: *Helix Regina*.

Swainson, *Zoological Illustr.* No. 31. *Tab.* 152.: *Achatina melastoma*.

b) VAR. testa sinistrosa: *Achatina perversa Spix*. *Tab. VIII.* *Fig.* 1.

Swainson, *Zoolog. Illustr.* No. 6. *Tab.* 36.: *Achatina perversa*.

Férussac. *Hist. des Moll.* No. 342.: *Tab.* 119. *Fig.* 6.: *Helix Regina*.

Testa dextrorsa aut sinistrorsa, ovato-conica, crassa, longitudinaliter tenuissime striata, epidermide vestita. Anfractus octo aut novem convexiusculi. Spira elevata, conica apiee obtusa, longitudinaline anfractus ultimi. Apertura oblonga, margine acuto; pars inferior columellae tortuosa, tumida, gibba, basi truncata. Color testae lutescens, strigis longitudinalibus, nebulosis, purpureis; spira saepius pallide carneus; anfractus ultimus linea transversa fusca cinctus. Epidermis brunneo-olivacea. Apertura alba, margine nigro; columella fusco-nigra.

Longitudo 2 poll. 10 lin.; lat. 1 poll. 3 lin.

Habitat in sylvis Provinciae Bahiensis.

Observatio. Museum Monacense testas dextrorsas et sinistrorsas, directione anfractuum tantum diversas, possidet.

V LIMNAEUS DRAP.

Testa oblonga, tenuis, spira exserta. Apertura integra, oblonga, longitudinalis, marginibus disjunctis, acutis. Margo aperturae sinister plicam obliquam ad columellam formans. Operculum nullum.

1. LIMNAEUS PAPYRACEUS SPIX. Tab. X. Fig. 5.

L. testa ovato-oblonga, tenui, pellucida, nitida, longitudinaliter subtilissime striata, lutescente; spira obtusa, rubescente; apertura longitudinali, margine sinistro subreflexo et roseo.

Testa elongata, oblonga, tenuis, pellucida, nitida, striis longitudinalibus tenuissimis. Anfractus sex convexiusculi; ultimus spira, major, oblongus; lineis transversis nonnullis, ex granulis minutissimis compositis. Spira conica, apice obtuso et planulato; striis anfractuum transversis simplicibus, subtilissimis, vix nudis oculis conspicuis. Apertura longitudinalis, angustata; margo dexter simplex, tenuis; margo sinister subreflexus ad columellam plicam obliquam formans, umbilicum longitudinali partim obtegens. Color testae flavescentis; spirae anfractus quatuor supremi pallide rubescentes. Plica columellaris rosea.

Longitudo 1 poll. 3 lin.; lat. $5\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in Provincia Sebastianopolitana loco natali non indicato.

VI. AURICULA LAM.

Testa ovalis aut oblonga, solida; anfractus ultimus penultimo major. Apertura oblonga, integra, superne angustata. Columella uni-vel pluriplicata. Margines aper- turae incrassati, reflexi, superne disjuncti.

1. AURICULA SIGNATA WAGN. Tab. XII. Fig. 3.

A. testa ovato-oblonga, umbilicata, longitudinaliter profunde striata, albida, flammulis longitudinalibus fuseis variegata; spira exsertiusecula, apice nigro; apertura alba, medio angustata; peristomate late expanso, reflexo; columella uniplicata.

Auris signata Spix Tab. XII. Fig. 3.

Testa ovato-oblonga, solida, nitida. Anfractus sex convexi; ultimus oblongus, basi angustatus, dorso fornicatus, lateribus compressus, striis longitudinalibus profundioribus, interdum granulato-rugosis sulcatus. Spira anfractu ultimo duplo minor, apice obtusiusculo; anfractus spirae convexi, ventricosi, infimi longitudinaliter striati, caeleri laeves. Apertura longitudinalis, nitida, laevissima, angusta, duas tertias partes totius testae complectens; peristomate late expanso crasso, reflexo, extus marginem erectum acutum formante. Margo dexter et interior prominens, aperturam coarctans, infra medium tuberculo acuto instructus. Columella laevis, plica oblonga crassa notata. Lamina columellaris adnata, nitida, laevissima. Umbilicus obliquus, compressus, profundus. Color testae albidus aut lutescens; flammulis longitudinalibus, latis, interdum confluentibus, fuseis. Spira albida, fusco-flammulata, apice nigro, suturis praesertim supremis nigris. Basis umbilici fascia obliqua fusca picta. Apertura nitide alba.

Longitudo testae 1 poll. 5 lin.; lat. 8 lin. Longitudo aperturæ 1 poll.; lat. $6\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in sybris Provinciæ Bahiensis.

Observatio. In Museo Monacensi duó specimina Auriculae signatae conservantur, quorum alterum striis longitudinalibus simplicibus, alterum striis granulato-rugosis instructum est. Haec species quidem Auriculae Sileni affinis, at apertura longiore, peristomate latiore, apice spiræ nigro diversa est.

Auris vittata Spix Tab. XII. Fig. 4.

nihil aliud est; quam specimen decoloratum Auriculae signatae, eius flammulæ longitudinales locis testae prominentioribus defricabantur itaque fascias transversas obsoletas formant.

2. AURICULA LEPORIS LAM. Tab. XIII. Fig. 1. 2.

A. testa ovato-conica, basi oblique truncata, umbilicata, subrugosa, albida, maculis punctisque fulvis nebulosis variegata; apertura inferne elongata, alba; peristomate late expanso, reflexo; columella uniplicata.

Stenostoma auritum Spix Tab. XIII. Fig. 1. 2.

Brugière, Dict. pag. 346.: Bulimus auris leporis.

Férussac, Hist. des Moll. No. 438. Helix auris leporis.

Lamarek, Hist. nat. Tom. VI. Part. 2. pag. 138.: Auricula leporis.

Freyvinct Voyage autour du monde, pag. 483.: Helix auris leporis.

Testa ovato-conica ad basin oblique truncata, tenuis sed non fragilis, pellucida, nitida, ventricosa, rugulis interruptis, striis nonnullis longitudinalibus sericeulisque parvulis instrueta. Anfractus sex convexi; ultimus maximus, ad basin oblique truncatus et planulatus. Spira conica, apice obtusiusculo, suturis praesertim infimis erenuatis. Apertura oblonga, laevissima, obliqua ad dextram inclinata, ampliata, duplo fere longior quam lata. Peristoma late expansum, dilatatum, basin versus valde prominens, tenui, reflexum, margine dextro prope basin sinuato. Rima umbilicaris distincta. Columella plica majuseula instructa. Lamina columellaris nitida, adnata, margines aperturae connectens. Color testae albidus aut pallide carneus, maeulis punctisque nebulosis luteo-fuscis. Ultimus anfractus fasciis tribus, obsoletis cinctus, taeniaque distincta brunnea, currente ab umbilico versus aperturam. Anfractus primus niger. Apertura alba.

Longitudo testae 1 poll. 8 lin.; lat. 10 lin. Longitudo aperturæ 15 lin.; lat. 7 lin.

Habitat frequens in Provincia Sebastianopolitana.

CLAUSILLA, exesa, striata, dentata, pupoides.

Tab. XIV

VII. PUPA DRAP.

Testa cylindracea. Anfractus ultimus penultimo vix ventricosior. Apertura semiovata, inferne rotundata, subangulosa; marginibus subaequalibus, extus reflexis, superne disjunctis, saepissime plicatis.

1. PUPA EXESA WAGN. Tab. XIV. Fig. 1.

P. testa cylindracco-fusiformi, exesa, albida; apertura quadriplicata; peristomate reflexo, rosco.

Clausilia exesa Spix Tab. XIV Fig. 1.

Longitudo 1 poll. 6 lin.

Observatio. Species hæc, sicut duæ sequentes, anfractu ultimo inferne compresso transversimque ad marginem aperturæ sulcato, Clausiliis valde similes sunt; ad quas tamen referri nesciunt, sed Pupis adnumerandæ, si aperturam contemplamur, cujus margines superne non cohaerent, sed lamina columellari disjunguntur. Caetrum Pupam excsam, cum in Musco Monacensi specimen nullum adsit, accuratius describere non possum.

2. PUPA STRIATA WAGN. Tab. XIV. Fig. 2.

P. testa cylindracco-fusiformi, crassa, longitudinaliter profunde striata, pallide brunnea; apertura quadriplicata; peristomate reflexo, albido.

Clausilia striata Spix Tab. XIV Fig. 2.

Testa cylindracco-fusiformis, subconica, crassa, lincis longitudinalibus profundis. Anfractus undecim convexi, ultimus ad basin coaretatus, versus marginem aperturæ dextrum et exteriorem sulcis transversis profundis exaratus. Spira conica, anfractibus sensim decrescentibus, apice acuto. Apertura semiovata; marginibus lamina columellari superne disjunctis; plicis quatuor crassis, laminæ columellari marginè sinistro dextroque et basi aperturæ asфикс: plica laminæ columellaris maxima, lamelliformis. Peristoma reflexum. Rima umbilicaris aperta. Color testæ pallide brunneus; strigis longitudinalibus, solitariis, castaneis. Apertura albida.

Longitudo 1 poll. 2 lin.; lat. 4½ lin.

Habitat in Provinciis S. Pauli et Sebastianopolitana.

3. PUPA SEXDENTATA WAGN. Tab. XIV. Fig. 3.

P. testa cylindracco-fusiformi attenuato-acuta crassa, longitudinaliter tenuissime striata, albida; apertura sexplicata; peristomate reflexo.

Clausilia sexdentata Spix Tab. XIV. Fig. 3.

Testa cylindraceo-fusiformis apicem versus attenuato-acuta, crassa, pellueida, longitudinaliter tenuissime striata. Anfractus decem convexi; ultimus inferne angustatus, vix penultimo latior, versus marginem aperturae dextrum et exteriorem sulcis tribus transversis, profundis exaratus, ad suturam linea transversa, impressa instructus. Spira ex anfractibus sensim decrescentibus constans, apicem versus attenuato-acuta. Apertura semiovata, plieis sex instructa: columella plica unica; margo sinister plica maxima, lamelliformi; basis aperturae dentibus duobus parvis; margo dexter ploris duabus, quarum inferior est major. Peristoma expansum, reflexum, extremitatibus lamina columellari disjunctis, margo dexter superne sinu parvulo a lamina separatus. Rima umbilicalis aperta. Color albidus, strigis nonnullis, solitariis, fuscentibus; margo aperturae internus linea fusca limbatus.

Longitudo 1 poll.; lat. $3\frac{1}{2}$ lin.

Habitat cum praecedente.

4. PUPA INFLATA WAGN. Tab. XIV. Fig. 4.

P. testa cylindraceo-fusiformi, superne attenuato-acuta, inferne inflata, tenuissime striata, cornea, apertura ampla, sexplieata; peristomate reflexo, intus linea fusca limbato.

Clausilia pupoides Spix Tab. XIV. Fig. 4.

Testa cylindracco-fusiformis, inferne inflata, superne attenuato-acuta, solida, pellueida, nitida, longitudinaliter tenuissime striata. Anfractus decem inflato-convexi. Ultimus globulato-ventricosus, inferne coarctatus, versus basin striis erassioribus, versus marginem aperturae exteriorem et dextrum sulcis tribus profundis et transversis, praeterea ad suturam linea transversa impressa exaratus. Spira conica, ex anfractibus sensim decrescentibus composita. Apertura semiovata, ampla, plieis sex instructa: columella plica una compressa; margo sinister plica maxima, lamelliformi; basis dentibus duobus parvis; margo dexter ploris dualbus, quarum inferior est major. Peristoma expansum, reflexum, extus marginem latum formans; extremitatibus disjunctis. Rima umbilicalis aperta. Color albidus; peristoma pallide carneum, margine interiore linea fusca limbato.

Longitudo $10\frac{1}{2}$ lin.; lat. $3\frac{3}{4}$ lin.

Habitat in Provinciis mediis orientalibus.

Observatio. Species hacc a praecedente testa breviore, ventrieiore, apertura latiore distinguitur.

5. PUPA ELATIOR SPIX. Tab. XV. Fig. 1.

P. testa cylindracea, elongata, longitudinaliter profunde striata, albida; apertura ampliata, biplicata; peristomate reflexo.

Testa cylindracea, elongata, apice obtusa, tenuis, pellucida; striis longitudinalibus obliquis, profundis, crebris. Anfractus sedecim planiusculi, suturis profundis disjuncti, sensim decrescentes; ultimus anfractus subventricosus; apex obtusus. Apertura semiovata, ampliata, plicis duabus instructa: plica laminae columellaris in aperturam spiraliter decurrentis, plica marginis sinistri sulco divisa. Peristoma margine dextro subreflexum, margine sinistro expanso-reflexum, rimam umbilicareum partim obtegens. Color brunneo-albidus; strigis nonnullis longitudinalibus castaneis.

Longitude 1 poll. $4\frac{1}{2}$ lin.; lat. 4 lin.

Habitat cum praecedentibus.

Observatio. Pupa clatior ab omnibus aliis speciebus hujus generis anfractibus numerosis diversa est.

VIII. HELIX DRAP.

Testa orbicularis, superne convexa vel conoidea. Apertura integra, transversa; margines anfractu penultimo prominente disjuncti.

a) *Helices dentatae, non carinatae.*

1. HELIX CLAUSA WAGN. Tab. XV. Fig. 4. 5.

H. testa ovato-conica, compressa, subitus gibba, solida, lutescente, lineis fuscis cineta; apertura horizontalis, reeta, dentibus septem valde angustata; peristome reflexo.

Tomigerus clausus Spix Tab. XI Fig. 4. 5.

Testa ovato-subconica subitus gibba, valde compressa, solida. Anfractus quinque convexiusculi. Ultimus maximus, latior quam longus, ad ventrem valde depresso et planulatus, ad basin circum sese tortus ibique sulcum transversalem, ab apertura usque trans medium baseos currentem formans; praeterea striis longitudinalibus, elevatis, crebris, angulatim flexuosis instructus. Spira anfractu ultimo parum brevior, conica; striis longitudinalibus, obliquis, tenuibus notata. Apertura semiovata, transversa, valde producta, non obliqua sed reeta, dentibus septem instrueta; margo sinister tridentatus, columella (aut potius anfractus penultimus) itidem tridentata; praeterea fauina elevata, longitudinali, superne bipartita extus sulcata profundum formante, notata. Peristoma expansum, reflexum; margo sinister non secus paene ac dexter productus, itaque apertura reeta, non obliqua. Anfractus penultimus fauam versus lineam perpendiculararem formans. Dentibus multis atque anfractu ultimo compresso apertura ita est angustata, ut spatium inter dentes columellares et laminam fauam tertiam partem lineae Parisiensis tantum compleat. Color testae lutescens; suturae omnium anfractuum linea fusca notatae; anfractus ultimus praeterea lineis tribus transversis, fuscis cinctus; sulcus basis fuscus. Apertura alba.

Habitat in sylvis primaevis ad Almada in districtu Ilheos Provinciae Bahiensis.

Observatio. Haec species cum sequenti inter rarissimas testas numeranda est.

b) *Helices carinatae.*

2. HELIX NAVICULA WAGN. Tab. XV. Fig. 2. 3.

H. testa conica, distorta, ad basin truncata et planulata, lutescente, transversim fusco-fasciata; spira rosea, fuscous-fasciata; apertura horizontali, recta triangulari; peristomate reflexo; margine dextro anfractui antepenultimo affixo.

Navicula fasciata Spix Tab. XIV Fig. 2. 3.

Testa orbicularis, superne conica, inferne truncata et planissima, solida. Anfractus sex convexi; ultimus ventricosissimus, latissimus, ad basin angulatus, infra angulum truncatus et planus, serobiculisque crebris exaratus. Spira conica, obliqua, longitudinaliter subtilissime striata, nitida, apice acutiuscula, penultimo anfractu multo angustior. Apertura horizontalis cum axi angulum rectum constituens, triangularis, laevis, nitida, integra; collo circum anfractum penultimum ita torto, ut hic ad conformandam basin contribuat. Cavitatem versus anfractus penultimus lineam perpendiculararem format. Rima umbilicaris angustissima, ab apertura valde remota. Margines aperturae aequales, expansi, reflexi, acuti, anfractu penultimo et antepenultimo disjuncti: margo sinistri horizontalis, supra basin non prominens dextro longitudine fere aequalis; margo dexter obliquus, anfractui antepenultimo astixus. Color anfractus ultimi luteus, supra carinum fasciis duabus transversis, latis, nigro-fuscis; ad marginem aperturae exteriorem fascia lata nigra. Spira rosea; anfractus quisque ad marginem inferiorem fascia nigro-fusca cinctus. Apertura alba.

Longitudo vix 8 lin.; lat. 1 poll. 2 lin.

Habitat in sylvis aboriginibus Provinciae Bahiensis.

Observatio. Singulari aperturae forma basique planissima haec species ob omnibus Helicibus diversissima est.

3. HELIX PYRAMIDELLA WAGN. Tab. XVI. Fig. 1. 2.

H. testa conica, trochiformi, ad peripheriam angulato-acuta, subitus convexa, imperforata, alba, fasciis luteo-brunneis cincta; apertura triangulari; peristomate reflexo, roseo.

Helicina Pyramidella Spix. Tab. XVI. Fig. 1. 2.

Testa conica, trochiformis acuta, laevissima, nitida, solida, ad peripheriam basis angulato-acuta. Basis valde convexa, imperforata, tenuissime et radiatim striata. Anfractus septem planius-

HELIOTINA, *Pyramidella*, *fasciata*, *flava*.

Tab. XVI.

culi; ultimus earina acutissima instructus. Spira conica, apice acuto. Apertura transversa, obliqua, deppressa, triangularis; peristomate arcuato, expanso reflexo. Operculum nullum. Color nitide albus, fasciis angustis luteo-brunneis: ultimus anfractus atque penultimus fasciis duabus, eae-teri anfractus fascia unica suturali; basis testae fascia circulari, prope peripheriam posita. Aper-tura alba, peristomate roseo.

Longitudo 7 lin.; latitudo 8½ lin.

Habitat in sylvis mediterraneis inter montem sanctum et flumen S. Francisci. in Pro-vincia Bahiensi.

Observatio. Inter pulcherrimas Helices haec est numeranda.

4. HELIX PUNCTATA WAGN. Tab. XVII. Fig. 2.

H. testa orbiculato-convexa, umbilicata, longitudinaliter undulatim striata, ad peripheriam acute carinata, flavicante; anfractibus fascia flammea rubra alboque pi-ctis; basi seriebus pluribus punctorum rufescientium ornata.

Solarium serpens Spix Tab. XVII. Fig. 2.

Lister. Hist. Conchyl. Tab. 66. Fig. 64.

Testa orbiculato-convexa, deppressa, latior quam longa, solida, pellucida, ad peripheriam aente carinata, striis longitudinalibus numerosissimis, undulatim flexuosis notata. Anfractus sex convexus; ultiimus maximus, carina acuta cinctus, subtus convexus. Spira deppressa, apice acuto. Apertura semiovata, peristomate reflexo. Umbilicus magnus, profundus, pervius, in quo omnes anfractus perspicuntur. Color testae lutescens; anfractus omnes fascia flammea, rubro alboque articulata, ad marginem superiorem posita cincti; ultimus anfractus praeter fascia secunda ad carinam pictus; basis seriebus multis punctorum rufescientium ornata. Apertura rubello-albi-da, seriebus punctorum pellucidis; peristomate albo.

Longitudo 8 lin.; lat. 1 poll. 4 lin.

Habitat in sylvis Provinciarum Pernambucanae et Piauhensis.

Observatio. Cl. Spixius hanc testam eum nonnullis aliis minus bene inter Solaria collocavit.

c) *Helices planorbes, neque carinatae, neque dentatae.*

5. HELIX PELLIS SERPENTIS CHEMNITZ Tab. XVII. Fig. 1.

H. testa orbiculato-convexa, umbilicata, granis parvulis exasperata, flavieante, fasciis flammeis rubris albisque pieta; ultimo anfractu subangulato; spira obtusissima, anfractibus dupli fascia cinctis; peristomate reflexo.

Solarium serpens Spix. Fig. 1.

Lister. Hist. Conchyli. Tab. 70. Fig. 76.

Chemnitz, Conchylienkabinet. Tom. XI. Tab. 208. Fig. 2046, 2047.: Helix Pellis serpentis.

Férussac, Hist. des Moll. No. 185. Tab. 75. A. Fig. 2. 3. et Tab. 75. B. Fig. 6—8.: Helix Pellis serpentis.

Lamarche, Hist. nat. Tom. VI. Part. 2. pag. 73.: Helix pellis serpentis.

Testa orbiculato-convexa, deppressa, latior quam longa, solida, pellucida, subangulata, granis parvulis rotundis creberrimis valde exasperata; anfractus sex convexiusculi; ultimus maximus, obtusissime angulatus, subtus basin valde convexam formans. Spira deppressa, apice obtuso. Umbilicus magnus, profundus, pervius in quo omnes anfractus conspiciuntur. Apertura semiovata, peristomate reflexo. Color testae lutescens, anfractus omnes fasciis flammeis duabus rubro alboque articulatis elegantissime picti; ultimi anfractus fasciae ad suturam et angulum positae; basis fasciis pluribus angustioribus, interdum seriebus nonnullis punctorum rufescentium ornata. Apertura rubello-albida, fasciis in sauce pelluentibus; peristomate albo.

Longitudo 8 lin.; lat. 1 poll. 5 lin.

Habitat in sylvis Provinciarum Maragnanensis et Paraensis.

Observatio. Helix Pellis serpentis maxime aequalis Helici punctatae, a qua tamen testa granulata, scabra, convextiore, non carinata, umbilico angustiore fasciisque anfractuum duplicitibus differt.

6. HELIX PERSPECTIVA WAGN. Tab. XVII. Fig. 3. 4. 5.

H. testa orbiculato-deppressa, late umbilicata, tenuissime striata, albida, aut luteo-virente, spira retusa; peristomate reflexo.

a) Testa completa adulta: *Solarium candidum* Spix Tab. XVII. Fig. 3. 4.

b) Testa junior: *Solarium vitreum* Spix Tab. XVII. Fig. 5.

Testa orbiculata deppressa, in adultis solida, in junioribus tenuis, pellucida, nitida; striis longitudinalibus, minutissimis, numerosissimis plicisque nonnullis longitudinalibus acutis remotis, margines aperturae pristinac indicantibus. Basis convexta, late umbilicata. Anfractus septem convexiusculi, suturis profundis disjuncti; ultimus maximus; subtus convexus, carina nulla instructus. Spira valde deppressa, apice obtuso. Umbilicus latus, infundibuliformis, perviens, in quo anfractus omnes conspiciuntur. Apertura semiovata, peristomate reflexo. Color albidus, aut luteo-virens, peristomate albo.

Longitudo 6½ lin.; lat. 12½ lin.

Habitat in Provinciis australioribus Brasiliac.

Observatio. Inter Helices planorbes haec species umbilicum maximum ostendit.

SOLARIUM, Serpens, candidum, vitreum, imperforatum, pȳgmeum

Tab. XVII.

7. HELIX VITRINA WAGN. Tab. XVII. Fig. 6.

H. testa orbiculato-depressa, vitrea, pellucida, nitida, tenuissime striata, late umbilicata, luteo-virente; spira plana, retusa, peristomate simplici.

Solarium imperforatum Spix. Tab. XVII. Fig. 6.

Testa orbiculato-depressa, superne plana, inferne convexa, vitrea, pellucida, nitida, tenuissime striata. Anfractus quatuor. suturis profundioribus distincti. Spira truncata, plana, apice retusa. Apertura magna, semiovata, marginibus simplicibus. Umbilicus latus, sed minus profundus, quam in speciebus affinibus. Color luteo-virens.

Longitudo 2 $\frac{1}{2}$ lin.; lat. 5 lin.

Habitat cum praecedente.

8. HELIX NANA WAGN. Tab. XVII. Fig. 7.

H. testa orbiculato-depressa, hyalina, profunde umbilicata, longitudinaliter tenuissime striata, virente; spira planulata; peristomate simplici.

Solarium pygmaeum Spix Tab. XVII. Fig. 7.

Testa orbiculato-depressa, tenuis, hyalina, diaphana, nitidissima, striis longitudinalibus, minutissimis, numerosissimis. Anfractus quinque convexiusculi; ultimus maximus, subtus convexus. Spira depressissima, apice obtusa. Umbilicus profundus. Apertura semiovata, peristomate simplici, acuto, non reflexo. Color testae virens.

Longitudo 1 $\frac{1}{2}$ lin.; lat. 5 $\frac{1}{2}$ lin.

Habitat cum praecedentibus.

Observatio. Si testa hujus Helicis adulta est, revera propriam speciem constituere videtur.

IX. HELICINA LAM.

Testa subglobosa, imperforata. Apertura integra, semiovata. Columella callosa, transversa, paululum prominens, ad basin marginis sinistri angulata. Operculum corneum.

1. HELICINA VARIABILIS WAGN. Tab. XVI. Fig. 3. 4.

H. testa orbiculato-conoidea, subtus convexa, colore varia, nunc unicolor, nunc transversim fasciata; anfractu ultimo obtuse biearinato; spira transversim striata; peristomate albo, reflexo.

a) VAR. testa lutea, fasciis rubris cincta: *Helicina fasciata* Spix Tab. XVI. Fig. 3. 4.

b) VAR. testa lutea, fasciis nullis cincta: *Helicina flava* Spix Tab. XVI. Fig. 5.

Testa orbiculato-conoidea, deppressa, subitus convexa, solida. Anfractus sex convexit, subven-tricosi, striis transversis profundis exarati; ultimus obtuse bicarinatus. Basis testae convexa, nitida; striis transversis, concentricis subtilibus, lineas longitudinales et radiatim positas, minutissimas decussantibus. Spira brevis, deppressa, apice obtusiusculo. Apertura semiovata, obliqua, lacvis, peristomate expanso, reflexo. Columella basis erecta, cum margine aperturae sinistro angulum formans. Umbilicus nullus. Operculum corneum, pellucidum, concentrice substriatum, nitidum. Color. varians. Varietas a) lutea, anfractibus basique fascia lata rubra cinctis, peristomate albo. Varietas b) lutea, fasciis nullis, peristomate albo. Operculum fusco-rubrum.

Longitudo 4 lin.; lat. 5½ lin.

Habitat in Provincia Paraënsi.

X. PLANORBIS MÜLLER.

Testa discoidea, tenuis. Spira deppressa, vix prominula; anfractibus omnibus utrinque conspicuis. Apertura oblonga, ab axi remotissima: marginibus simplicibus, anfractu penultimo prominenti disjunctis.

1. PLANORBIS OLIVACEUS. Tab. XVIII. Fig. 1. 2.

Pl. testa discoidea, tenui, superne plano-deppressa, inferne late umbilicata, olivacea, anfractu ultimo compresso.

a) Testa majore: *Planorbis olivaceus* Spix Tab. XVIII. Fig. 2.

b) Testa minore: *Planorbis ferrugineus* Spix Tab. XVIII. Fig. 1.

Testa discoidea, tenuis, pellucida, oblique striata, superne plano-deppressa, inferne late umbilicata, epidermide tenuissima vestita. Anfractus quinque plano-convexi; ultimus maximus, versus peripheriam compressus; omnes gyri in umbilico latissimo visibiles. Apertura valde obliqua, margine acuto. Color epidermidis olivacco-viridis aut olivacco-lutescens; apertura alba; color testae decorticatae coeruleo-albidus.

Longitudo 5½ lin.; lat. 1 poll. 2½ lin.

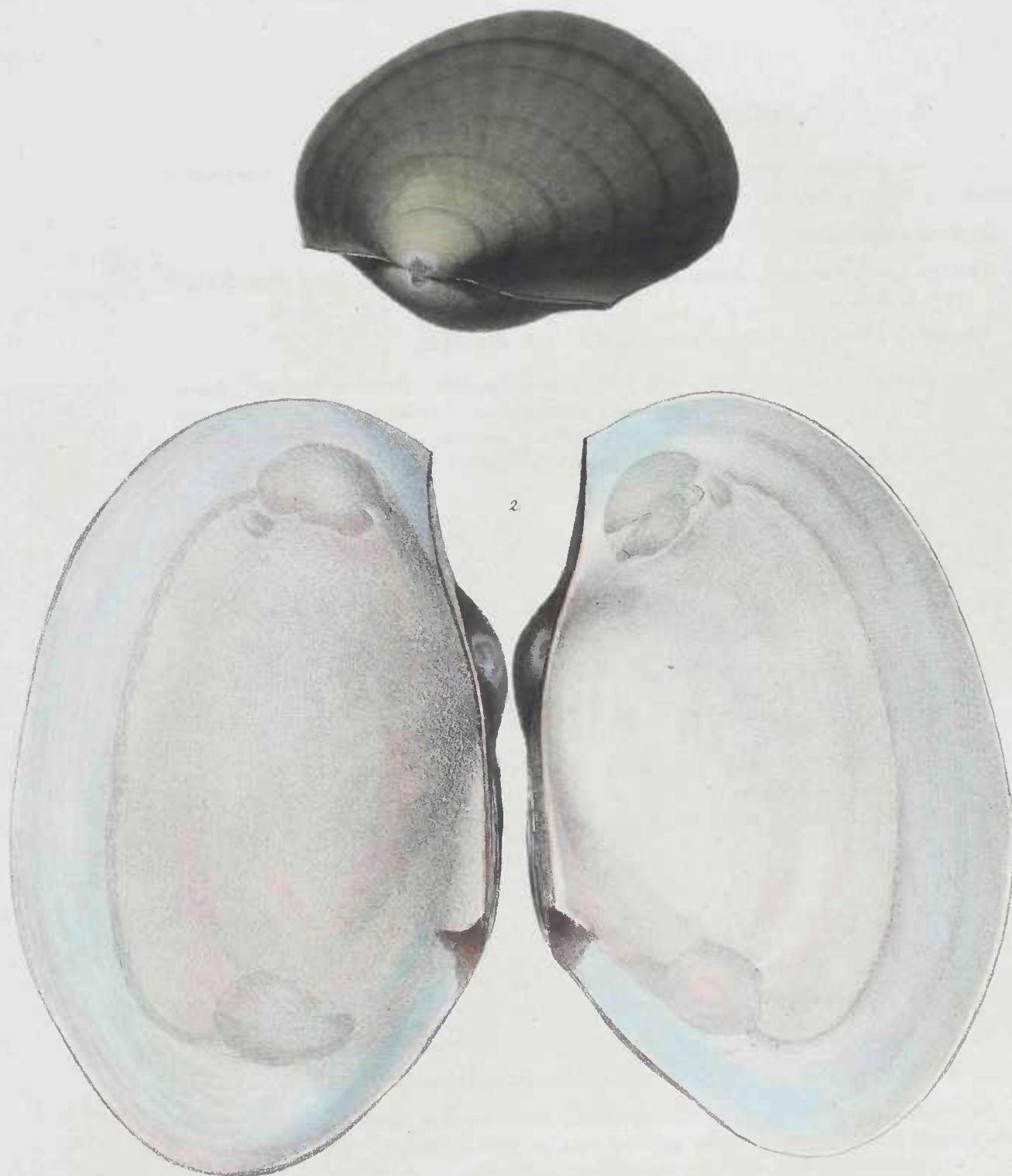
Habitat in rivulis sylvestribus ad Ilheos et Almada, Provinciae Bahiensis.

Observatio. Differt hanc species a Planorbi corneo testa humiliore, anfractuque ultimo compresso.

PLANORBIS, ferrugineus, 2. olivaceus, 3. & nigricans, 4. albescens, 6. viridis.

Tab.XVIII

ANODON giganteum. *Jno 2 adule.*

Tab. XIX.

2. PLANORBIS LUGUBRIS WAGN. Tab. XVIII. Fig. 3. 4. 5. 6.

Pl. testa discoidea, tenui, utrinque profunde umbilicata, ferruginea; anfractibus rotundatis, oblique striatis.

a) Testa adulta majore.

b) Testa juniore, minore: *Planorbis nigricans, albescens et viridis* Spix Tab. XVIII. Fig. 3. 4. 5. 6.

Chemnitz, Conchylienkabinet. Tom. IX. Tab. 127. Fig. 1118.

Testa discoidea, tenuis, pellucida, striis obliquis numerosissimis, subtilibus instrueta; epidermide tenui vestita. Anfractus quatuor rotundati; ultimus inflatus, cylindricus; caeteri gyri utrinque aream profunde excavatam formantes, quae tamen in parte inferiore est profundior quam in superiori. Apertura obliqua, margine acuto. Color epidermidis ferrugineus; color testae epidermide privatae albus.

Longitudo 5 $\frac{1}{2}$ lin.; lat. 10 $\frac{1}{2}$ lin.

Habitat cum praecedente.

Observatio. Figura 3 specimen decorticatum ostendit. Fig. 5. et 6. specimina juniora exhibent. Haec species Planorbi corneo maxime affinis, at testa utrinque umbilicata diversa.

X. ANODON SWAINS.

Testa bivalvis, aequivalvis, inaequilatera, transversa, clausa. Cardo linearis, edentulus. Lamina cardinalis laevis, antice truncauta aut sinu terminata. Ligamentum lineare, externum, extremitate antica in sinum laminae cardinalis demissum. Impressiones museulares duae, remotae, laterales, subgemellae.

1. ANODON GIGANTEUS SPIX Tab. XIX. Fig. 1. 2.

A. testa ovata, ventricosa, solida; basi recta, extremitate ultraque alata, angulata; natibus prominentibus.

Encyclopédie, Tab. 205. Fig. 1. a. b.

Swainson, Zoological Illustr. No. 54. Tab. 167.: Anodon crassus.

Testa maxima, ovata, ventricosa, antice dilatata, in speciminibus junioribus tenuis, fragilis, transversimque striata, in adultis crassa transversimque ad margines suleata. Basis recta, anterius pube elevata, compresso-alata, posterius angulo acuto terminata. Margines integri, tenues, acuti. Nates prominentes, incurvatae, decorticatae. Unibones prominentes, inflato-ventricosi, laeviuseuli, transversim tenuissime striati. Limbus in speciminibus adultis transversim suleatus. Lamina cardi-

nalis subrecta, anterius sinu magno triangulari terminata. Cavitas laevis, nitida, margaritacea, lamina tenuissima, decidua vestita. Color epidermidis olivaceo-virescens; cavitas splendide opalino-coeruleoescens; sinus laminæ cardinalis aureo-rutilus.

Longitudo 4 poll.; lat. 6 poll. 2 lin.

Habitat in flumine Solimoës et in lacubus vicinis, prope Ega, villam Provinciae, quae a flumine nigro nomen habet.

Observatio. Anodon crassus Swains. inter varietates hujus speciei numerandus.

2. ANODON TRAPEZEUS SPIX Tab. XX. Fig. 1.

A. testa ovato-trapeziformi, crassa, antice dilatata; basi subarcuata; extremitate utraque alata, angulata; natibus prominentibus.

Testa ovato-trapeziformis, ventricosa, antice dilatata, rotundata, postice valde angustata, crassa, transversim striata. Basis subarcuata, anterius pube elevata, obtuse angulata, posterius angulo acuto terminata. Margines attenuati, acuti. Nates prominentes, inflexae, decorticatae. Umbones inflati, epidermide vestiti. Limbus transversim sulcatus. Lamina cardinalis subarcuata, anterius sinu angulato terminata. Cavitas laevis, nitida, margaritacea. Color epidermidis brunneovirescens; cavitatis opalino-coeruleoescens.

Longitudo 2 poll. 1 lin.; lat. 2 poll. 4 $\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in flumine Solimoës.

3. ANODON ROTUNDUS SPIX. Tab. XX. Fig. 2. 3. 4.

A. testa semiorbiculari, anterius subdilatata, tenui; basi subrecta; extremitate utraque alata, angulata; natibus prominulis.

Maton, Transact. of Linn. Society Vol. X. pag. 329. Tab. XXIV. Fig. 11. 12.: Mytilus membranaceus.

Testa semiorbiculata, anterius subdilatata, posterius paululum angustata, transversim tenuissime striata, in speciminiibus junioribus tenuis, in senioribus solida, sed non crassa. Basis subrecta, utraque extremitate alata, angulata. Nates prominentes, inflexae, decorticatae in media basi sere posita. Umbones ventricosi. Lamina cardinalis sinu angulato antice terminata. Cavitas laevis, nitida. Color epidermis luteo-viridis, cavitatis coeruleoescens.

Longitudo 1 poll. 5 lin.; lat. 1 poll. 7 lin.

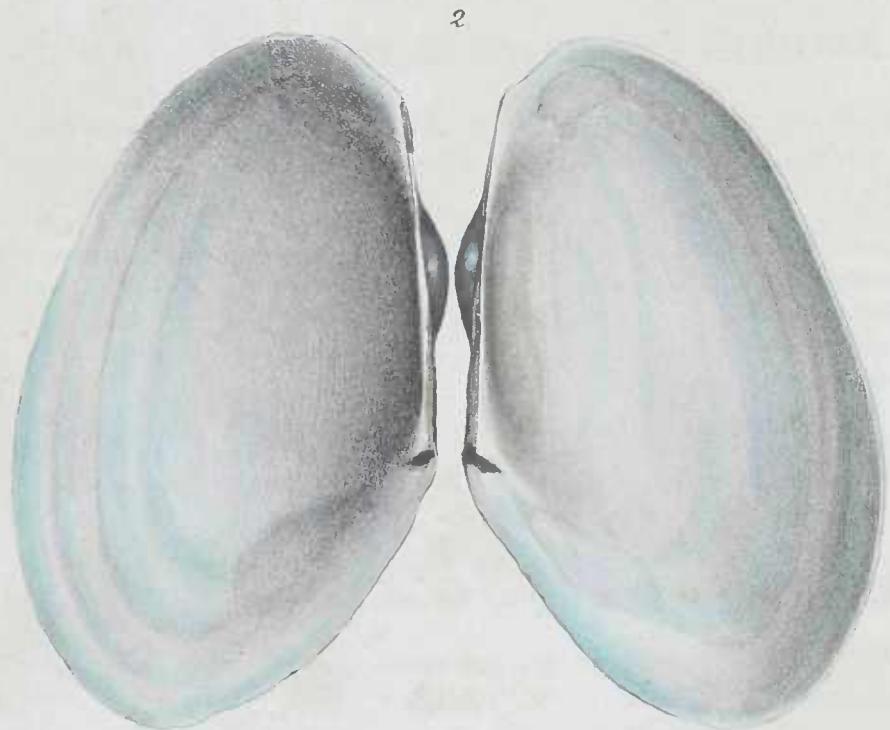
Habitat in Provincia S. Pauli.

Observatio. Anodon rotundus a praecedente specie figura orbiculari testaque tenuiore differt

ANODON, *trapezeum*, *2, 4*, *rotundum*.

Tab. XX

ANODON anserinum

Tab. XXI

4. ANODON ANSERINUS SPIX. Tab. XXI. Fig. 1. 2.

A. testa ovato-oblonga, solida, anterius dilatata; basi recta, utraque extremitate alata, angulata; natibus prominulis.

Testa ovato-oblonga, anterius dilatata, posterius subangustata, solida, transversim sulcata. Basis recta, anterius pube elevata, compresso-alata, posterius angulo acuto terminata. Nates prominulae decorticatae. Umbones ventricosi, subdepressi. Lamina cardinalis antice sinu triangulari terminata. Cavitas laevis, margaritacea. Color epidermidis fusco-viridis, cavitas opalino-coerulescens.

Longitudo 2 poll. 5 lin.; lat. 4 poll.

Habitat inter Coari et Ega in flumine Solimoës.

Observatio. Haec species ab Anodonte giganteo testa oblongiore distinguitur.

5. ANODON LONGINUS SPIX Tab. XXII. Fig. 1.

A. testa transversim oblonga, anterius angulata, solida, transversim sulcata; basi praelonga, recta, utraque extremitate angulata; margine anteriore obliqua.

Testa transversa, oblonga, triplo fere latior, quam longa, anterius dilatata et valde oblique truncata, posterius angustata et rotundata, solida sed non crassa, pellucida, latere anteriore oblique angulata, transversim sulcata. Basis praelonga, anterius pube compressa, elevata, angulata, posterius angulo obtuso terminata. Nates subprominulae, umbones depresso-depressi. Margines acuti. Lamina cardinalis antice sinu parvulo terminata. Cavitas laevis, margaritacea. Color epidermidis fusco-viridis; cavitas coerulescens.

Longitudo 1 poll. 7 lin.; lat. 4 poll. 5. lin.

Habitat in fluminibus Iapurá et Solimoës. Indi sylvestres ex hae testa orbillas caedunt, quas ornamenti causa in narium alis et in aurieulis gestant.

6. ANODON TRIGONUS SPIX Tab. XXII. Fig. 2.

A. testa ovato-trigona, anterius subrostrata, acuminata, solida, transversim sulcata; basi recta, antice angulata et alata, postice rotundata.

Testa ovato-trigona, compressa medio longitudinaliter elevata-gibbosa, latere anteriore subrostrata, acuminata, posteriore rotundata, inter elevationem mediau et latus anterius sinuata, solida, transversim sulcata. Basis recta, anterius pube elevata compressa angulata finita, posterius rotundata, brevissima. Nates depressae, decorticatae; umbones planulati. Latus anterius costulis duabus obliquis, a natibus margines versus currentibus biangulatum. Margines acuti, superior convexus, prope rostrum sinuatus.

Longitudo 1 poll. lat. 1 poll. 9 lin.

Habitat in fluminibus Provinciae Rio Negro.

Observatio. Anodonti sulcato Lam. haec species similis, at testa solidiore, gibbosa, antice acuminata diversa.

7. ANODON OBTUSUS Tab. XXII. Fig. 3. 4.

A. testa obovata, obtusa, solida, transversim sulcata; basi subrecta, extremitate utraque alata et angulata; natibus prominulis.

a) VAR. testa adulta, solida, lineis longitudinalibus nigrescentibus obsoletis picta: *Anodon obtusum Spix Tab. XXII. Fig. 3.*

b) VAR. testa juniore, tenui, lineis nigrescentibus tam longitudinalibus, simplicibus, quam transversis angulato-flexuosis picta: *Anodon litoratum Spix Tab. XXII. Fig. 4.*

Testa oblongo-ovata, obtusa, anterius paululum dilatata, solida, subtumida, transversim sulcata. Basis subrecta, utraque extremitate alata et angulata. Nates prominentes, decorticatae; umbones planulati, laeviuseuli; limbus sulcatus. Margines attenuati, acuti. Cavitas laevis, nitida, margaritacea. Color testae fusco-viridis; lineis longitudinalibus obsoletis, nigrescentibus, in speciminibus junioribus praeterea lineis transversis angulato-flexuosis. Cavitas opalino-eoerulescens.

Longitudo 1 poll. 4 lin. lat. 2 poll.

Habitat in flumine Peruaguaçú, Provinciae Bahiensis.

Observatio. Anodon litoratum testam nondum adultam A. obtusi esse, ex illis speciminibus, quae fere adulta, lineis tamen transversis angulatis picta sunt, eognoscitur.

8. ANODON SILIQUOSUS Tab. XXIII. Fig. 2. 3. 4.

A. testa transversim oblonga, anterius angulata, tenuis; basi praelonga, recta, utraque extremitate angulata; margine anteriore truncato.

a) Testa major, solidior. *Anodon siliquosum Spix Tab. XXIII. Fig. 2.*

b) Testa minor, tenuior, fragilissima. *Anodon pygmaeum Spix Tab. XXIII. Fig. 3. 4.*

Testa transversim oblonga, sublinearis, anterius subdilatata, posterius angustata valde inaequilatera, tenuis, pellucida, laeviuseula, transversim tantum tenuissime striata; latus anterius oblique angulatum, marginem truncato et subsinuato; testa in speciminibus junioribus tenuissima, vitrea, fragilissima, latere anteriore rarius subsinuata. Basis praelonga, recta, anterius pube elevata, angulata, posterius in alam angulatam finita. Nates retusae, decorticatae. Umbones depresso-complanati. Mar-

ANODONTA, longinum, 2. trigonum, 3. obtusum, 4. lituratum.

Tab. XXII

2.

1.

4

3

ANODON, radiatum, 2 siliquosum 3 4 pygmaeum

Tab. XXIII

2

ANODONTA ensiforme.

Tab. XXIV.

gines tenuissimi, exesi. Cavitas laevis, nitida. Color epidermidis in speciminiibus senioribus fusco-viridis, in junioribus luteo-viresecens; cavitas coeruleescens, iridis coloribus micans.

Longitudo testae majoris $13\frac{1}{2}$ lin.; lat. 3 poll. Longitudo testae minoris 6 lin.; 1 poll. 7 lin.

Habitat in flumine Peruaguacú, ad molendinam sacchari Engenho da Ponte, in Provincia Bahiensi.

Observatio. Anodon siliquosum et pygmaeum cl. Spixii acetate sola inter se diversa esse pluribus speciminiibus intermediis, quae in Museo Monacensi asservantur, facile probatur. Ab Anodonte longino autem haec species testa tenui, laeviuscula, minus oblique trunata distincta videtur.

6. ANODON RADIATUS SPIX Tab. XXIII. Fig. 1.

A. testa ovato-oblonga, tenui, fragili, subtumida, transversim striata; basi subrecta, utraque extremitate alata, angulata; epidermide glauco-virente; natibus prominulis.

Testa ovato-oblonga, tenuis, fragilis, compressa, pellucida, transversim dense striata subnitida, subtumida, latere anteriore complanato et subacuminato, posteriore rotundato. Basis recta, anterius pube valde elevata, repanda, angulata, posterius angulo acuto terminata. Nates prominentes paululum decorticatae. Umbones subtumidi. Margines membranacei, superior convexus. Cavitas laevis, nitida. Color epidermidis glauco-viresecens, interdum striis nonnullis obsoletis obscurioribus; cavitas coeruleescens.

Longitudo 1 poll. 4 lin.; lat. 2 poll. 6 lin.

Habitat in fluviis Provinciae Minarum.

Observatio. Museum Monacense permulta specimina hujus speciei asservat, quae omnia ab Anodonte glauco cl. Humboldtii diversa sunt.

10. ANODON ENSIFORMIS SPIX Tab. XXIV. Fig. 1. 2.

A. testa transversim oblonga, anterius rostrata, crassa, transversim sulcata; basi subrecta, extremitate posteriore rotundata; natibus retusis.

Testa transversim oblonga quadruplo latior quam longa, antice in rostrum longum, attenuatum producta, postice rotundata, valde inaequilatera, crassa, transversim sulcata, in medio sinuata, latera anteriore biangulata. Basis subrecta, anterius pube elevata, oblique angulata terminata, posterius rotundata. Nates retusae, decorticatae; umbones depresso-depressi. Margines acuti, superior medio sinuatus. Cavitatis laevis, margaritacea. Color testae fusco-viridis, cavitatis opalino-coeruleescens.

Longitudo 1 poll. 2 lin.; lat. 4 poll. 9 lin.

Habitat in fluviis, loco natali non indicato.

Observatio. Aplodon inerme Spix Tab. XXV. Fig. 1. 2. mihi tantum ex unica valvula cognitum, speciminibus junioribus Anodontis rotundi simillimum est, at tuberculo parvulo, in medio cardine posito forsitan diversum.

XII. CYCLAS LAM.

Testa bivalvis, aequivalvis, ovato-globosa; umbonibus tumidis. Ligamentum externum. Dentes cardinales duo minimi, aut nulli; dentes laterales transversim elongati, compressi, lamelliformes. Impressiones musculares duae, remotae.

1. CYCLAS BAHIENSIS SPIX Tab. XXV. Fig. 5. 6.

C. testa ovata, tumida, subinaequilatera, transversim tenuissime striata; sulcis duobus transversis, natibus prominentibus.

Testa ovata, anterius subdilatata, posterius angustata, tumida, tenuis, pellucida, transversim tenuissime striata, sulcis duobus transversis instructa. Cardo arcuatus, dentibus cardinalibus nullis dentibus lateralibus in utraque valva duobus compressis notata. Nates prominentes, ineuviae, acuminatae, subdeorticatae; umbones depresso-convexi. Margines arcuati, integerrimi, aequi. Color testae pallide brunneus, intus et extus punctis lineolisque purpureo-nigrescentibus.

Longitudo 2 lin.; lat. $2\frac{3}{4}$ lin.

Habitat in flumine Peruaguaú prope Engenho da Ponte, Provinciae Bahiensis.

Observatio. Species haec Cycladi fontinali Drap. affinis, at testa brunnea, nigro-punctata, dentibus lateralibus distinctis diversa est.

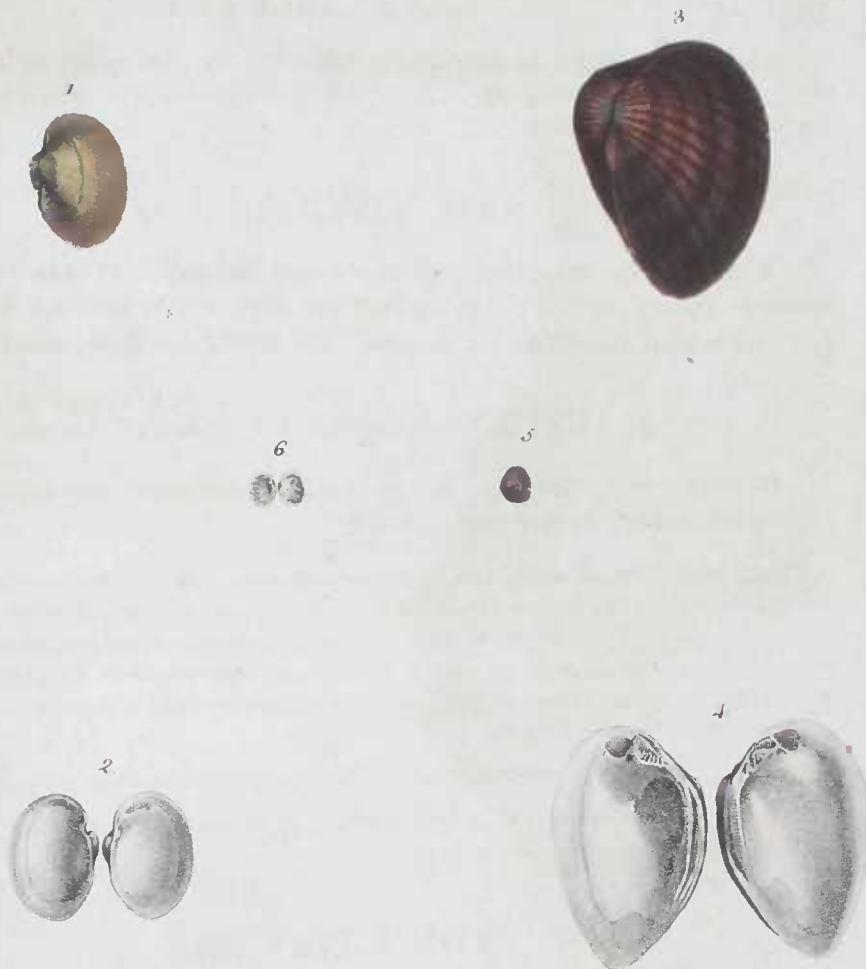
XIII. UNIO BRUG.

Testa bivalvis, aequivalvis, inaequilatera, transversa. Cardo dentibus duobus in utraque valva. Dens cardinalis, unicus, simplex aut partitus; dens lateralis compressus, elongatus, lamelliformis, in valvula sinistra simplex, in valvula dextra duplex. Ligamentum externum. Impressiones musculares duae; posterior composita.

a) Uniones testa trigona, inauriculata, dente cardinali multipartito et sulcato.

1. UNIO PECTINATUS WAGN. Tab. XXV. Fig. 3. 4.

U. testa ovato-trigona, antice cordata crassa, longitudinaliter costata; dente cardinali in plures laminas suleatas et erenulatas diviso.

1, 2 APLODON inerme 3, 4 TETRAPLODON pectinatum
♂ ♂ CYCLAS bahiensis.

Tab. XXV

Tetraplodon pectinatum Spix Tab. XXI Fig. 3, 4.

Lamarek, Hist. nat. Tom. VII. Part. 1 pag. 66.: *Castalia ambigua*.

Journal of Science 1824. Vol. 16. Tab. 6. Fig. 68^{*}

Testa ovato-trigona, antice cordata, postice angustata, crassa, tumida, transversim striata; costis longitudinalibus angustis, in speciminibus junioribus compressis, acutis, usque ad marginem currentibus, in adultis planulatis, marginem versus evanescentibus. Cardo dentibus duobus instrutus. Dens cardinalis in plures laminas eleganter suleatas crenulatas biseriatisque positas divisus: series exterior ex unica lamina majore, compressa, profunde suleata et crenulata, series interior ex laminis quinque compressis et suleatis composita. Dens lateralis in valvula sinistra compressus, elongatus, lamelliformis, elegantissime utrinque striatus et crenulatus; in valvula dextra dentes laterales duo, compressi, elongati, lamelliformes, interius striati. Valvulae subtriangulares, ventricosae, anterius in rostrum aeuminatum, longius aut brevius productae, posterius rotundatae. Nates posticae inflexae, decorticatae, aut integrae. Umbones tumidi. Arcola cordata plana, oblique striata, labii sub prominulis. Margines integri, neque dentati, neque crenati. Cavitas profunde excavata, laevis, nitida, margaritacea. Impressio muscularis posterior profunda, cum minore inter cam et dentem cardinalem; impressio anterior planissima. Color epidermidis fuscus; cavitas splendide alba, latere anteriore iridis coloribus micans.

Longitudo varietatis longirostratae 1 poll. 1 lin.; lat. 1 poll. 7 lin. Longitudo brevirostratae 1 poll. 2 1/2 lin.; lat. 1 poll. 6 1/2 lin.

Habitat in flumine S. Francisci in Provincia Minarum.

b) Uniones testa ovata, postice inauriculata.

2. UNIO ELLIPTICUS WAGN. Tab. XXVI. Fig. 1. 2.

U testa ovato-oblonga, anterius rhombeo-attenuata; natibus longitudinaliter rugosis, aut decorticatis et erosis.

Diplodon ellipticum Spix Tab. XXVII Fig. 1. 2.

Testa ovato-oblonga, medio subsinuata, solida, transversim sulcata, extremitate anteriore rhombo-attenuata, posteriore angustata et rotundata. Cardo in valvula dextra ex dente cardinali unico, crasso, crenulato, interdum bipartito et dentibus duobus lateralibus compressis, elongatis; in valvula sinistra ex duobus dentibus cardinalibus crenulatis et dente laterali, longissimo tenuissime crenulato composita. Nates inflexae in speciminibus junioribus rugis longitudinalibus simplificibus, in adultis decorticatae et quasi a vermis erosae. Umbones plano-convexi, non rugosi. Margines acuti, simplicies. Cavitas laevis, nitida, margaritacea. Color epidermidis olivaceo-fuseescens, cavitatis coerulescens.

Longitudo 1 poll.; lat. 2 poll. 1 lin.

Habitat in flumine S. Francisci.

Observatio. Species haec Unioni Pictorum simillima est, at testa planiore natibusque longitudinaliter rugosis aut crosis distinguitur.

3. UNIO ROTUNDUS WAGN. Tab. XXVI. Fig. 3. 4.

U. testa rotundo-rhomboidea, posterius angustata; basi arcuata, extremitate anteriore auriculata, angulata; natibus longitudinaliter rugosis.

Diplodon rotundum Spix Tab. XXVI. Fig. 3. 4.

Maton *Transact. of Linn. Socie. Vol. X.* pag. 527. Tab. 24. Fig. 4.—7.: *Mya variabilis.*

Testa rotundo-rhomboidea, antice dilatata et parum arcuata, postice angustata et rotundata, solida, transversim striata. Basis arcuata, extremitate anteriore pube elevata et angulata terminata. Cardo arcuatus, in valvula dextra dente cardinali uno. tenuissime crenulato et dentibus duobus lateralibus, compressis, elongatis; in valvula sinistra duobus dentibus cardinalibus substriatis et dente laterali uno, longissimo constructa. Nates inflexae, rugis longitudinalibus compressis praeditae. Umbones plano-convexi, non rugosi. Margines acuti simplices. Cavitas laevis, nitida, margaritacea. Color epidermidis virescens; cavitas coeruleo-virescens.

Longitudo 1 poll. 2 lin.; lat. 1 poll. 4 $\frac{1}{2}$ lin.

Habitat in fluviis Brasiliae australioris.

4. UNIO RHOMBEUS WAGN. Tab. XXVIII. Fig. 1. 2.

U. testa ovata, crassa, posterius brevissima; transversim striata: latere anteriore neque angulata neque plicata; dente cardinali crasso, compresso, bipartito.

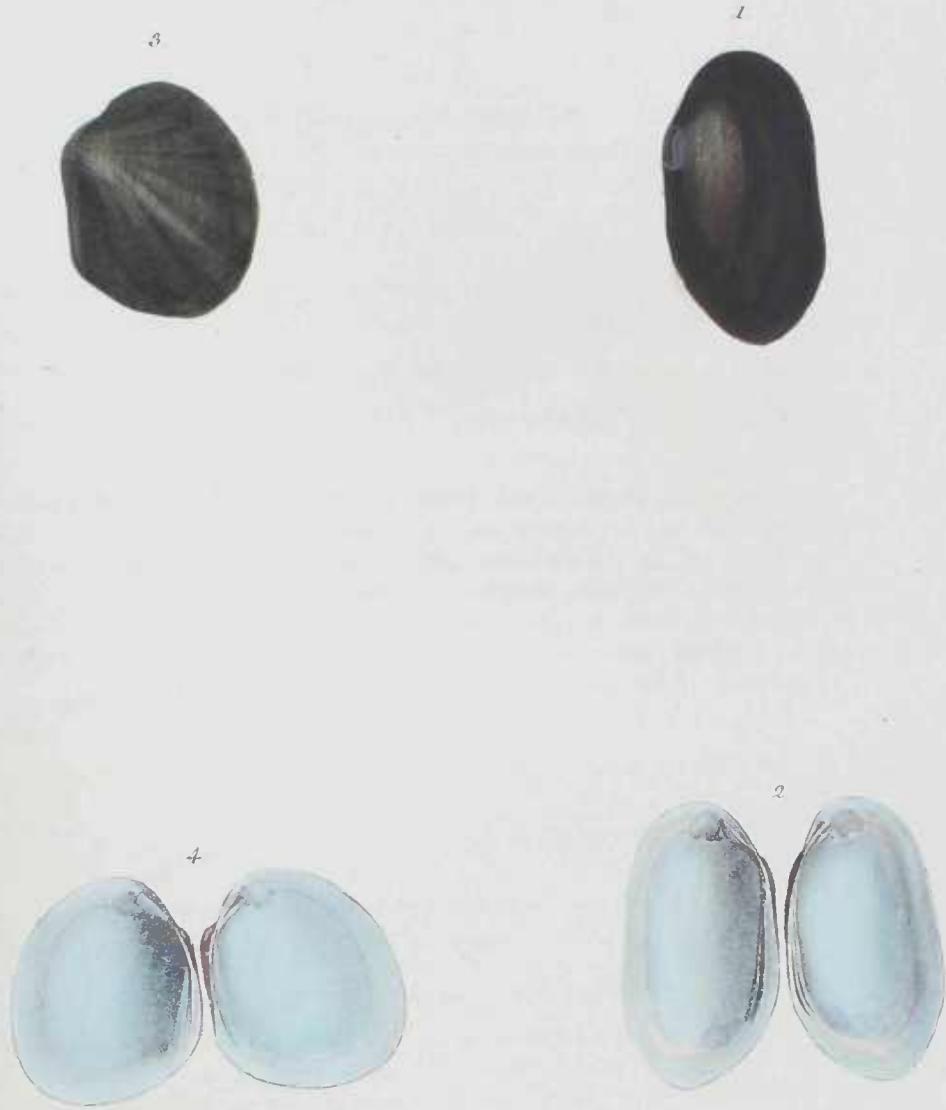
Diplodon rhombium Spix Tab. XXVIII. Fig. 1. 2.

Testa rotundato-ovata aut oblongo-ovata, obliqua, antice dilatata, postice angustata, crassa, transversim striata aut sulcata; latere anteriore neque angulo neque plicis sinuato. Basis obliqua, arcuata, antice pube elevata brevi. Margo anterior oblique truncatus, posterior rotundatus. Cardo arcuatus: dens cardinalis crassus, compressus, bipartitus, substriatus; dens lateralis substriatus, in valvula sinistra simplex, in dextra duplex. Nates depressae, decorticatae. Umbones plano-convexi. Cavitas laevis, nitida, margaritacea. Impressio muscularis posterior distincta, cum duabus minoribus adjacentibus; impressio anterior plana. Color epidermidis fuscus, cavitas coeruleo-albida.

Longitudo 2 poll. 1 lin.; lat. 3 poll.

Habitat in flumine Solimões et in confluentibus.

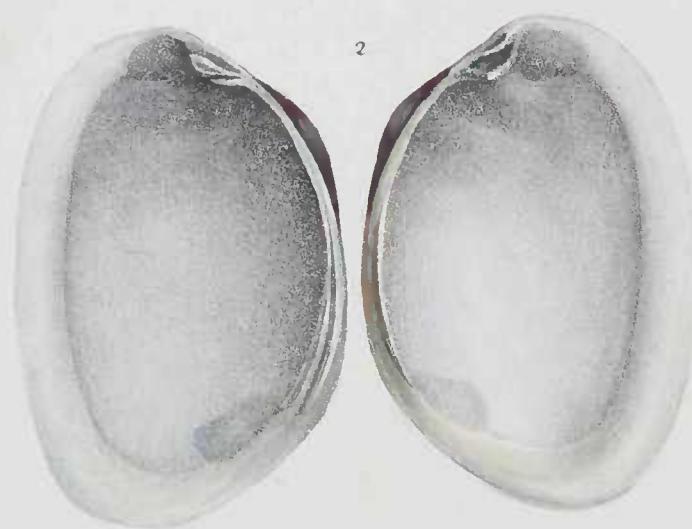
Observatio. Hujus speciei forma, pube magis aut minus elevata, valde variat. Testa neque plicata, neque angulata ab Unione peruviano Lam. distinguitur.

DIPLODON, 2. *ellipticum* 3, 4. *rotundum*

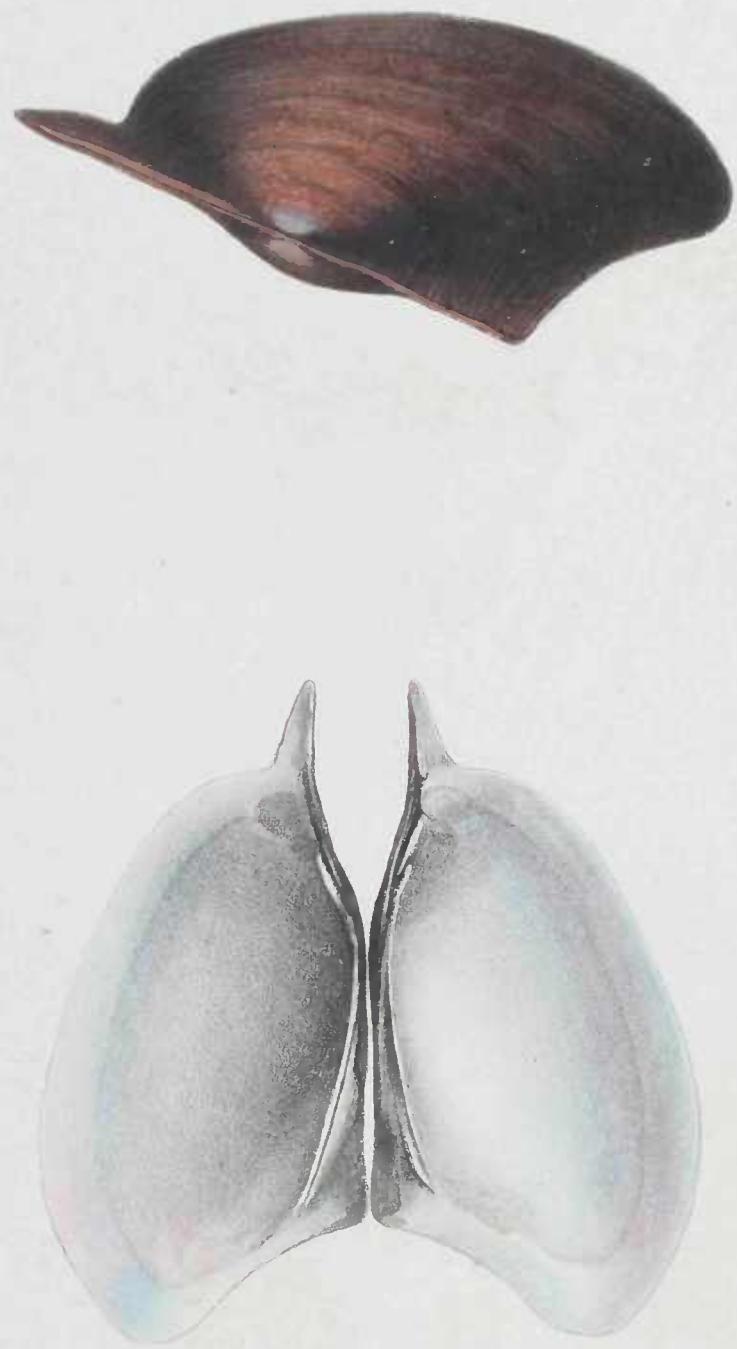
Tab. XXVI.

DIPLODON *rhombeum*

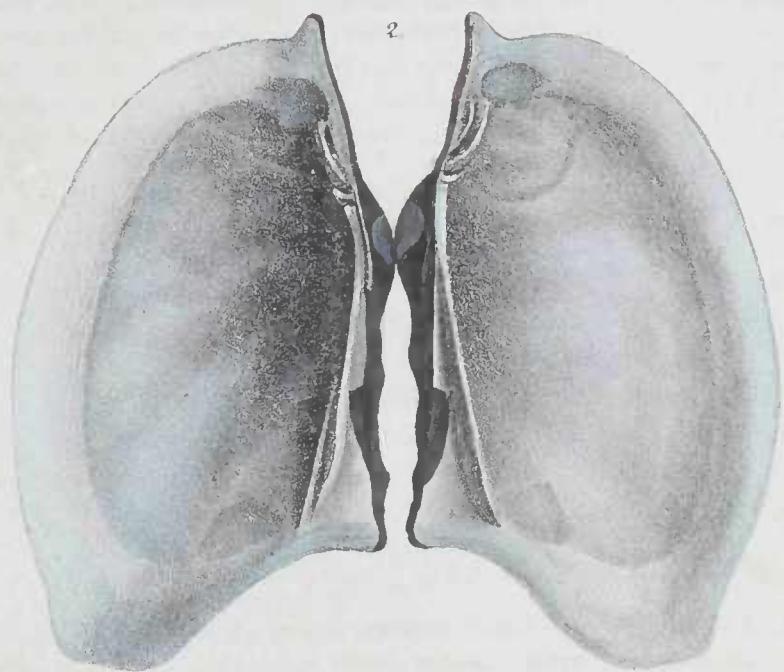
Tab XXVIII

DIPLODON *furcatum*.

Tab XXVII

TRIPLODON rugosum.

Tab. XXIX.

c) Uniones testa trigona, auriculata, dente cardinali pluripartito.

5. UNIO CAUDATUS WAGN. Tab. XXVII. Fig. 1. 2.

U. testa trigona, auriculata, transversim sulcata, nitida, auriculis magnis, acutis: posteriore caudalim producta.

Diplodon furcatum Spix Tab. XXVII. Fig. 1. 2.

Lamarek, Hist. nat. Tom. II. Part. 1. pag. 82.: *Hyria avicularis*.

Testa obliqua trigona, auriculata, crassiuscula, margine anteriore sinu magno notata, postice angustata, transversim sulcata, nitida. Basis recta, longissima, utraque extremitate auriculata: auricula anterior valde elevata, acute angulata; auricula posterior elongata, eaudaeformis. Lamina cardinalis laevis, antice sinum angulatum et praelongum formans. Cardo dentibus duobus instructus. Dens cardinalis subtripartitus: partibus compressis, lamelliformibus, obsoletis. Dens lateralis in valvula sinistra compressus, lamelliformis; valvula dextra dentibus duobus lateralibus, compressis, praelongis, non striatis. Nates decorticatae, erosae, postice inflexae. Umbones tumidi. Margines simplices, attenuati. Cavitas laevis, nitida, margaritacea. Impressiones musculares planiores quam in Unione rugoso. Color epidermidis eastaneus; cavitas coeruleoeneas, singulis locis irideolor et splendide aurea.

Longitudo 1 poll. 9 lin.; lat. 5 poll. 11 lin.

Habitat in flumine Solimoës.

6. UNIO RUGOSUS WAGN. Tab. XXIX. Fig. 1. 2.

U. testa trigona, auriculata, crassa, dente cardinali multipartito; umbonibus longitudinaliter rugosis; auricula anteriore acuta.

Triplodon rugosum Spix Tab. XXIX. Fig. 1. 2.

Testa obliqua trigona, auriculata, crassa, latere anteriore sinuata, transversim striata, rugis longitudinalibus erassis, inflatis, marginem versus evanescitibus. Basis recta, longissima, utraque extremitate auriculata; auricula anterior valde elevata, acute angulata; auricula posterior brevior, subeaudaeformis. Lamina cardinalis laevis, antice sinum angulatum praelongum formans. Cardo dentibus duobus instructus. Dens cardinalis quinque aut sexpartitus: partibus divergentibus laevibus aut tenuissime striatis, internis minoribus et saepius oblitteratis, ita ut dens cardinalis tripartitus tantum appareat. Dens lateralis in valvula sinistra compressus, lamellaris, praelongus, valde elevatus, tenuiter striatus; valvula dextra dentibus duobus lateralibus, compressis, praelongis, in-

tus striatis. Nates decorticatae, postice inflexae. Umbones tumidi. Margines simplices, integri. Cavitas laevis, nitida, margaritacea, nonnullis vestigiis rugarum exteriorum. Impressio muscularis posterior foveis duabus distinctis notata, anterior planulata. Color epidermidis olivaceo-brunneus; cavitas alba, singulis locis iridiecolor et nitide aurea.

Longitudo 2 poll. 1 lin.; lat. 3 poll. 10 lin.

Habitat in flumine Solimoës.

Observatio. Unio rugosus Hyriae corrugatae Lam. simillimus, at auricula anteriore acute angulata distinctus est.

T A B U L A E   E X P L I C A T A E.

Tab. I.	Fig. 1. 2.	Ampullaria Gigas Spix	Pag. 1.
Tab. II.	Fig. 1.	Ampullaria zunata Spix	1.
	Fig. 2.	Ampullariae zonatae Var. (<i>A. Archimedes Spix</i>)	1.
Tab. III.	Fig. 1.	Ampullaria olivacea Spix.	2.
	Fig. 2.	Ampullariae olivaceac Var. (<i>A. quercina Spix</i>)	2.
Tab. IV.	Fig. 1. 2.	Ampullaria papyracea Spix	3.
	Fig. 3.	Ampullaria ? rosea Spix	3.
	Fig. 4.	Ampullaria lineata minor. (<i>A. figulina Spix</i>)	3.
	Fig. 5.	Ampullaria cyclostoma Spix.	4.
Tab. V.	Fig. 1.	Ampullaria crassa Swains. (<i>Helix fasciolata Spix</i>)	4.
	Fig. 2.	Ampullaria lineata Wagn. (<i>Helix lineata Spix</i>)	3.
	Fig. 3.	Ampullaria crassa Swains. (<i>Helix crassa Spix</i>)	4.
	Fig. 4.	Ampullaria crassa Swains. (<i>Helicina exumbilicata Spix</i>)	4.
Tab. VI.	Fig. 1.	Bulimus corrugatus Wagn. (<i>B. terrestris Spix</i>)	5.
	Fig. 2.	Bulimus durus Spix. .	5.
	Fig. 3.	Bulimus hyalinus Wagn. (<i>B. fragilis Spix</i>)	6.
	Fig. 4.	Bulimus angostomus Wagn. (<i>B. virgatus Spix</i>)	14.
Tab. VII.	Fig. 1.	Bulimus Magus Wagn. (<i>B. inflatus Spix</i>)	6.
	Fig. 2.	Bulimus perlucidus Spix	7.
	Fig. 3.	Bulimus litoratus Spix	7.
	Fig. 4.	Bulimus viitatus Spix	7.
	Fig. 5.	Bulimus zebra Spix.	8.
	Fig. 6.	Bulimus lineatus Spix	8.
Tab. VIII.	Fig. 1.	Achatina melanostoma Swains. (<i>A. perversa Spix</i>)	16.
	Fig. 2.	Bulimi perlucidi testa incompleta. (<i>Bulimus vitreus Spix</i>)	7.
	Fig. 3.	Bulimus decapitatus Spix.	8.
	Fig. 4.	Melania tuberculata Wagn. (<i>Aylacostoma tuberculatum Spix</i>)	15.
	Fig. 5.	Melania scalaris Wagn. (<i>Aylacostoma glabrum</i>)	15.
Tab. IX.	Fig. 1.	Bulimus Gallina - Sultana Lam. (<i>Achatina pavonina Spix</i>)	9.
	Fig. 2.	Bulimus undatus Brug. (<i>Achatina pulchella Spix</i>)	9.
	Fig. 3. 4.	Bulimus floccosus Wagn. (<i>Achatina floccosa Spix</i>)	10.
Tab. X.	Fig. 1.	Bulimus calcareus Brug. (<i>Columna maritima Spix</i>)	10.
	Fig. 2.	Bulimus calcareus B. (<i>Columna 8-gyrata Spix</i>)	10.
	Fig. 3.	Bulimus Spixii Wagn. (<i>Columna bulimea Spix</i>)	11.
	Fig. 4.	Bulimus sylvaticus Wagn. (<i>Columna sylvatica Spix</i>)	11.
	Fig. 5.	Lymnaeus papyraceus Spix	17.
Tab. XI.	Fig. 1.	Bulimus ovatus Brug. (<i>Strophocheilus Haemastomus Spix</i>)	12.
	Fig. 2. 3.	Bulimus virginicus Brug. (<i>Strophocheilus Almeida Spix</i>)	12.
Tab. XII.	Fig. 1. 2.	Bulimus melanostomus Swains. (<i>Auris melastoma Spix</i>)	13.
	Fig. 3.	Auricula signata. (<i>Auris signata Spix</i>)	17.
	Fig. 4.	Auriculae signatae Var. (<i>Auris vittata Spix</i>)	18.
Tab. XIII.	Fig. 1. 2.	Auricula Leporis Lam. (<i>Stenostoma auritum Spix</i>)	18.
	Fig. 3.	Bulimus angulatus Wagn. (<i>Stenostoma Puru Spix</i>)	14.
	Fig. 4.	Bulimus angostomus Wagn. (<i>Stenostoma Capueira Spix</i>)	14.

Tab. XIV.	Fig. 1.	Pupa exesa Wagn. (<i>Clausilia exesa Spix</i>)	Pag. 19.
	Fig. 2.	Pupa striata Wagn. (<i>Clausilia striata Spix</i>)	19.
	Fig. 3.	Pupa sexdentata Wagn. (<i>Clausilia 6-dentata Spix</i>)	19.
	Fig. 4.	Pupa inflata (<i>Clausilia pupoides Spix</i>)	20.
Tab. XV.	Fig. 1.	Pupa elatior Spix	20.
	Fig. 2. 3.	Helix Navieula Wagn. (<i>Navicula fasciata Spix</i>)	22.
	Fig. 4. 5.	Helix clausa Wagn. (<i>Tomigerus clausus Spix</i>)	21.
Tab. XVI.	Fig. 1. 2.	Helix Pyramidella Wagn. (<i>Helicina Pyramidella Spix</i>)	22.
	Fig. 3. 4.	Helicina variabilis Wagn. (<i>Helicina fasciata Spix</i>)	25.
	Fig. 5.	Helicinae variabilis Var. (<i>Helicina flava Spix</i>)	26.
Tab. XVII.	Fig. 1.	Helix PELLIS serpentis Chemnitz. (<i>Solarium Serpens Spix</i>)	23.
	Fig. 2.	Helix punctata Wagn. (<i>Solarium Serpens Spix</i>)	23.
	Fig. 3. 4.	Helix perspectiva Wagn. (<i>Solarium candidum Spix</i>)	24.
	Fig. 5.	Helix perspectiva Wagn. (<i>Solarium vitreum Spix</i>)	24.
	Fig. 6.	Helix vitrina Wagn. (<i>Solarium imperforatum Spix</i>)	25.
	Fig. 7.	Helix nana Wagn. (<i>Solarium pygmaeum Spix</i>)	25.
Tab. XVIII.	Fig. 1.	Planorbis olivaceus Wagn. (<i>Planorbis ferrugineus Spix</i>)	26.
	Fig. 2.	Planorbis olivaceus Wagn. et Spix.	26.
	Fig. 3. 4.	Planorbis lugubris Wagn. (<i>Planorbis nigricans Spix</i>)	27.
	Fig. 5.	Planorbis lugubris W. (<i>Planorbis albescens Spix</i>)	27.
	Fig. 6.	Planorbis lugubris W. (<i>Planorbis viridis Spix</i>)	27.
Tab. XIX.	Fig. 1. 2.	Anodon giganteus Spix	27.
Tab. XX.	Fig. 1.	Anodon trapezœus Spix	28.
	Fig. 2. 3. 4.	Anodon rotundus Spix	29.
Tab. XXI.	Fig. 1. 2.	Anodon anserinus Spix.	29.
Tab. XXII.	Fig. 1.	Anodon longinus Spix.	29.
	Fig. 2.	Anodon trigonus Spix.	29.
	Fig. 3.	Anodon obtusus Spix.	30.
	Fig. 4.	Anodontis obtusi specimen junius Wagn. (<i>Anodon lituratus Spix</i>)	30.
Tab. XXIII.	Fig. 1.	Anodon radiatus Spix	31.
	Fig. 2.	Anodon siliquosus Spix	30.
	Fig. 3. 4.	Anodontis siliquosi specimen junius Wagn. (<i>Anodon pygmaeus Spix</i>)	30.
Tab. XXIV.	Fig. 1.	Anodon ensiformis Spix.	31.
Tab. XXV.	Fig. 1. 2.	Anodon rotundus? (<i>Aplodon inermis Spix</i>).	32.
	Fig. 3. 4.	Unio pectinatus Wagn. (<i>Tetraplodon pectinatus Spix</i>)	32.
	Fig. 5. 6.	Cyclas bahiensis Wagn.	32.
Tab. XXVI.	Fig. 1. 2.	Unio ellipticus Wagn. (<i>Diplodon ellipticus Spix</i>)	33.
	Fig. 3. 4.	Unio rotundus Wagn. (<i>Diplodon rotundus Spix</i>)	34.
Tab. XXVII.	Fig. 1. 2.	Unio caudatus Wagn. (<i>Diplodon furcatus Spix</i>)	35.
	Fig. 1. 2.	Unio rhombeus Wagn. (<i>Diplodon rhombeus Spix</i>)	34.
	Fig. 1. 2.	Unio rugosus Wagn. (<i>Triplodon rugosus Spix</i>)	35.

I. 90 Tafeln (84 vol. Taf. in 6 solchen Tafeln, analog)

E. 24 vol. Tafeln